

ФАЛЬШИВИЙ ПРИНЦ

Обрати брехню... чи обрати смерть?

goodreads
CHOICE
AWARD

БЕСТСЕЛЕР NEW YORK TIMES

ДЖЕННІФЕР Е. НІЛЬСЕН

ДЖЕННІФЕР Е. НІЛЬСЕН

ФАЛЬШИВИЙ
ПРИНЦ

JENNIFER A. NIELSEN

THE
FALSE
PRINCE

ДЖЕННІФЕР Е. НІЛЬСЕН

Фальшивий Принц

ВИДАВНИЦТВО
РАНОК

Дженніфер Е. Нільсен
ФАЛЬШИВИЙ ПРИНЦ. Книга 1

Серія «Сходження на трон»

Оригінальна назва: The False Prince.

Опубліковано за домовленістю зі Scholastic Inc., 557 Broadway,
New York, NY 10012, USA.

Усі права застережено.

Коли королівство Картія опиняється на межі громадянської війни, придворний аристократ Коннер вигадує хитрий план, щоб уникнути розколу держави. У притулках він знаходить чотирьох сиріт, одному з яких доведеться прикидатися принцом Яроном, що кілька років тому зник у морі, та обманом посісти престол.

Серед чотирьох обраних опиняється Сейдж, зухвалий чотирнадцятирічний обірванець, який, попри обіцяний титул, не готовий стати маріонеткою в руках Коннера. Хлопець має власний план і мотиви, а ще — лише два тижні, аби на роль фальшивого принца вибрали саме його, інакше — неминуча смерть.

Copyright © 2012 by Jennifer A. Nielsen.

Map by Kayley LeFaiver

© Юля Садоха, переклад, 2024

© ТОВ Видавництво «Ранок», 2024

Для мами.

Ти подавала приклад усіх тих чудових речей, що я навчилася від тебе

• ОДИН •

Якби мені випав другий шанс, то я б не вибрав такого життя. Та, зрештою, я не певен, що в мене взагалі був вибір.

Такі думки проскочили в моїй голові, коли я втікав із ринку, стискаючи під пахвою вкрадений шмат м'яса на печеню.

Мені ще не доводилося красти м'ясо, і я вже про це шкодую. Виявляється, тримати кавалок сирого м'яса і давати драла одночасно — не дуже-то й легко. Я не думав, що він буде такий слизький. Тож присягнувся наступного разу загорнути м'ясо, а тоді вже красти. Це якщо до того часу мене не спіймає сікач м'ясника і буквально не обрубав мої плани.

М'ясник уже майже наступав мені на п'яти із нечуваною швидкістю як для чоловіка такої статури. Він гучно горланив своєю рідною мовою, яку я не міг упізнати. Чолов'яга походив із якоїсь країни далекого заходу. І в тій країні, безсумнівно, дозволялося вбивати крадіїв м'яса.

Саме ця думка і примусила мене наддати ходу. Я завернув за ріг вкраз тоді, коли сікач несподівано вп'явся у дерев'яну балку за мою спиною. Попри те що чоловік цілився у мене, я мусив віддати справедливе його влучності. Якби я оце не повернув, то сікач наздогнав би свою мішень.

Але до притулку для безталанних хлопців місис Тарбелді лишався один квартал. Я знав, як тут загубитися.

І я б таки зміг утекти, якби не лисий чолов'яга, що сидів біля входу в заїзд: він миттю випростав ногу й поставив мені підніжку. На щастя, я втримав кусень м'яса, але моє праве плече не дуже зраділо від падіння на тверду ґрунтову дорогу.

М'ясник схилився наді мною і зареготав:

— Катюзі по заслугі, бридкий жебраче.

Щиро кажучи, я ніколи в житті не жебракував. Я ще не впав так низько.

До його сміху швидко приєднався копняк у спину, та й такий, що мені аж сперло дух. Я скрутився калачиком, приготувався до наступних ударів і навіть не знав, чи виживу, щоби потім шкодувати. М'ясник копнув іще раз і вже замахнувся втретє, коли той інший чоловік вигукнув:

— Годі!

М'ясник повернувся до нього:

— А ти не лізь. Він украв шмат м'яса на печеню.

— Цілий шмат м'яса? Справді? А яка вартість?

— Тридцять ґарлінів.

Мій натренований слух уловив брязкання сумочки з монетами, а тоді чоловік мовив:

— Я заплачу тобі п'ятдесят ґарлінів, якщо віддаси мені того хлопця.

— П'ятдесят? Одну хвилинку. — М'ясник востаннє копнув мене під ребра, а тоді низько схилився: — Якщо ти колись іще раз прийдеш до моєї ятки, я тебе порубаю на кавалки і продам із рештою м'яса. Зрозумів?

Удруге повторювати не треба було. Я кивнув.

Чоловік заплатив м'ясникові, й той потупотів геть. Я хотів глянути на свого рятівника, але скрутився в єдиній позі, від якої не хотілося скімлити від болю, тож не поспішав щось змінювати.

Однак грошовитий чоловік так само не збирався мене жаліти. Він схопив мене за сорочку, шарпнув, змусивши встати на ноги, а тоді перехопив мій погляд. Його темно-карі очі міцно ввіп'ялися в мене — я ще такого не бачив. Чоловік зміряв мене поглядом і легенько всміхнувся, хоч його тонкий рот ледве виднівся під охайною брунатною бородою. На вигляд йому було десь сорок, а вишуканий одяг вказував на вищий статус. Та зважаючи на те, як він мене підняв, чоловік значно сильніший, ніж ті вельможі, яких я уявляв.

— На два слова, хлопче, — сказав він. — Пройдешся зі мною до притулку або тебе туди затягнуть.

Уся права частина мого тіла аж пульсувала від болю, але ліва була в нормі, тому я йшов, спираючись на неї.

— Випростайся, — наказав чоловік.

Я проігнорував його. Це, напевно, якийсь заможний замиський пан, який хоче купити наймита до своїх земель. Звісно, мені хотілося

залишити жорстокі вулиці Карчара позаду, але я зовсім не збирався ставати прислугою, тому й міг горбитися хоч у три погибелі. Та й права нога страшенно боліла.

У північних краях Картії для хлопчиків-сиріт знайшлося тільки одне місце — притулок для безталанних хлопців місіс Тарбелді. Нас там жило дев'ятнадцять, віком від трьох до п'ятнадцяти. Мені скоро мало виповнитися п'ятнацять, і от уже з дня на день місіс Тарбелді мала спихнути мене кудись. Але я ще не хотів іти, особливо в наймити до цього незнайомця.

Місіс Тарбелді чекала у своєму кабінеті, коли я зайшов, а чоловік одразу за мною. Вона була надто товста, щоби хтось міг повірити, ніби вона голодує разом із нами всіма, і достатньо сильна, щоби відлупцювати тих, хто скаже криве слово про це. За останні місяці ми ледве могли терпіти одне одного — така була в нас рутина. Місіс Тарбелді побачила все, що сталося на вулиці, бо похитала головою і сказала:

— Шмат м'яса? І чим ти думав?

— Думав, що в нас тут купа голодних хлопців, — відповів я. — Ви не можете щодня годувати нас бобовим хлібом і потім дивуватися бунту.

— Тоді віддай мені те м'ясо, — мовила вона, простягаючи свої тлусті руки.

Та спершу до справи. Я ще міцніше притиснув м'ясо до грудей і кивнув на чоловіка:

— Це хто?

Чоловік ступив крок уперед і повідомив:

— Мене звать Бевін Коннер. Скажи своє ім'я.

Я мовчки витріщився на нього, через що місіс Тарбелді гримнула мене по потилиці своєю мітлою.

— Його звати Сейдж, — проскрипіла вона Коннеру. — І я вам раніше казала, що вже краще взяти скаженого борсука, ніж його.

Коннер звів брову й подивився на мене так, ніби це його розсмішило. А мене це роздратовало, бо я не мав наміру розважати його. Тому відкинув волосся з очей і заявив:

— Вона має рацію. То я можу йти вже?

Коннер насупився й похитав головою. Йому вже не було так смішно.

— Що ти вмієш, хлопче?

— Якщо ви вже запитали моє ім'я, то могли б і звертатися за ним. Він продовжив говорити, ніби не почув мене. І це теж бісило.

— Який у тебе вишкіл?

— Нема в нього вишколу, — озвалась місіс Тарбелді. — Принаймні такого, який би знадобився панові, як ви.

— Ким був твій батько? — запитав Коннер.

— Він був чудовим музиком, але загалом — паскуда, — відповів я. — Якщо він щось і заробляв зі своєї музики, то до сім'ї ті гроші ніколи не доходили.

— Пияком, напевно, був, — місіс Тарбелді стукнула мене по вусі кісточками пальців. — Тому оцей виживав крадіжками й обладками.

— Якими це обладками?

Я не знав, чи він звертається до мене, чи до місіс Тарбелді. Але він дивився саме на жінку, тож я лишив їй можливість відповісти.

Місіс Тарбелді взяла Коннера під руку й потягнула в куток, хоча цей рух не мав ніякого сенсу, бо я й так стояв зовсім поруч і прекрасно чув кожне слово. Та й розповідала вона про мене, тому це не була якась страшна таємниця. Коннер піддався, однак я зауважив, що він повернувся до мене, слухаючи її розповідь.

— Коли він уперше з'явився тут, то приніс блискучу срібну монету. Сказав, що втікає, що його батько — покійний герцог із Авенії, а сам малий не хоче бути герцогом. Запропонував платити мені по монеті щотижня, якщо я візьму його до себе переховуватися і дбатиму краще, ніж про інших. Два тижні отак водив манівцями і тішився добавці на вечері й парі додаткових ковдр на ліжку.

Коннер глипнув на мене, і я звів очі догори. Він уже не буде таким вражений наприкінці її розповіді.

— А тоді якось зліг із гарячкою. Глибокої ночі його почало лихоманити, він усіх лупцював, кричав і все таке. А потім при мені у всьому зізнався. Його батько не був впливовою особою. Так, монети справді належали герцогу, але він їх поцупив, щоб укласти зі мною ту брехливу угоду. Я запроторила малого до погребу — байдуже, чи стане йому ліпше, чи ні. Коли потім пішла його провідати, то він уже сам оклигав і став значно покірнішим.

Коннер знову глянув на мене.

— Не схоже, що він покірний.

— Від цього я теж оклигав, — огризнувся я.

— То чому ви дозволили йому лишитися? — запитав Коннер у місіс Тарбелді.

Місіс Тарбелді завагалась. Вона не хотіла зізнаватися, що час від часу я цупив для неї всілякі дрібнички: стрічку до капелюшків, шоколадні солодощі з цукерні. Саме тому місіс Тарбелді ненавиділа мене не так сильно, як здавалося. А може, і настільки — я ж і в неї крав.

Коннер знову підійшов до мене.

— То ти в нас злодій і брехун? А з мечем вправлятися вмієш?

— Звісно, якщо мій суперник беззбройний.

Чоловік вишкірився.

— На землі працювати вмієш?

— Ні, — а оце вже було образливо.

— Полювати?

— Ні.

— Читати вмієш?

Я глипнув на нього спідлоба, крізь гриву свого волосся.

— Коннере, що ви від мене взагалі хочете?

— Будеш звертатися до мене «сер» або «господар» Коннер.

— Що ви від мене хочете, сер-або-господарю Коннере?

— Цю розмову лишимо на інший раз. Збирай свої речі. Я чекатиму тебе тут.

Я похитав головою:

— Вибачайте, але якщо я піду з цього чудового і затишного закладу місіс Тарбелді, то обійдуся без компаньйона.

— Ти підеш із ним, — відрубала місіс Тарбелді. — Господар Коннер купив тебе, щедро заплативши, та й я вже не дочекаюся, щоби тебе здихатися.

— Станеш вільним тільки тоді, коли виконуватимеш кожен мій наказ, і виконуватимеш його добре, — додав Коннер. — А як будеш поганим слугою, то так і залишишся в мене на побігеньках до скону.

— Я не служитиму нікому і години, поки не здобуду волі, — сказав я.

Коннер ступив крок до мене, простягнувши руки. Я кинув у нього м'ясо, яке й досі тримав, і чоловік смикнувся, вивертаючись. Скориставшись цією нагодою, я проштовхався повз місіс Тарбелді й

вискочив на вулицю. Було б незле, якби я знав, що за дверима лишилися стояти двоє його вартових. Один схопив мене за руки, а інший гримнув кийком по потилиці. Я ледве встиг проклясти могили їхніх матерів, перш ніж повалився на землю.

• ДВА •

Я прокинувся на дні воза, та ще й із зав'язаними руками. Голова пульсувала від болю й аж розколювалася, коли віз різко підкидало на дорозі. От міг же Коннер влаштувати мені якесь м'яке місце, щоби прилягти.

Я стримався від спокуси розплющити очі, поки не зрозумію всієї ситуації. Мої руки були зв'язані за спиною грубою мотузкою, якою можна і коня вести. Якщо це справді така мотузка, то цікаво, чи ця думка з'явилась у них в останню мить? Може, Коннер не сподівався, що мене доведеться забирати силою?

Йому варто було краще підготуватися. Товста мотузка тільки зіграла мені на руку. Так легше послабити вузли.

Біля мене хтось кашлянув. Не схоже на Коннера. Може, то котрийсь із його здорованів вартових.

Якогога повільніше я розплющив одне око. Прохолодний весняний день трохи затягнувся хмарами, але вони не планували пролитися дощем. Шкода. Мені б не завадило помитися.

Один із вартових Коннера сидів у дальньому кінці воза й дивився на краєвид позаду. Це мало означати, що сам Коннер та інший вартовий сиділи спереду воза.

Зліва знову хтось кашлянув. Віз іще раз підкинуло, і моя голова аж підскочила, тому тепер я міг подивитися, хто це кашляє.

Там сиділо двоє хлопців. Менший був ближче до мене, і, здавалося, кашляв саме він. Вони обидва були приблизно мого віку. Той, що кашляв, мав хворобливий і блідий вигляд, а інший був більший і засмаглий. Обоє мали русяве волосся, хоча у хворого воно було радше біляве. І риси обличчя він мав м'якші. Я припустив, що ким би він не був, той хлопчик більше пролежав хворий у ліжку, ніж працював. Повна протилежність свого сусіда.

Я вирішив, що за зовнішністю стою десь між цими двома. У мене не було якихось видатних рис. Я був середній на зріст, що стало однією

із причин батькового розчарування — він же вважав, що це завадить моєму успіху. А я не погоджувався, бо високі люди не можуть сховатися у будь-якій шпарині. Мої закудлані патли так і благали про стрижку, й хоч вони мали русявий відтінок, та що не місяць невблаганно світлішали. А ще моє обличчя дуже легко забути, що явно грало мені на руку.

Хлопчик знову кашлянув, і я розплющив обидва ока, щоб зрозуміти, чи він дійсно був хворий, чи хотів щось сказати й прокашлювався, аби привернути нашу увагу.

От тільки він перехопив мій погляд. Ми так міцно вчепилися очима один в одного, що не було більше сенсу прикидатися, ніби я сплю. Принаймні перед ним. Він вибовкає мою таємницю? Сподіваюся, що ні. Мені потрібен час подумати, а моїм синцям у найболючіших місцях потрібен час загоїтися.

Але час був не на моєму боці.

— Він прокинувся! — крикнув більший хлопець, привернувши увагу вартового Коннера, що сидів ззаду воза.

Вартовий підібрався до мене й ляснув по щоці, що було непотрібно, бо я і без того розплющив очі. Я обсипав його лайкою і здригнувся, коли він смикнув мене, змусивши сісти.

— Не треба так грубо, Крегане, — гукнув Коннер зі свого місця. — Він же гість.

Вартовий на ім'я Креган глипнув на мене. Я більше нічого не сказав, вирішивши, що один проклин цілком задовільно висловлює мої побажання щодо його смерті.

— Ти вже знайомий із Креганом, — мовив Коннер. І додав: — А везе нас Мотт.

Мотт озирнувся і кивнув на знак вітання. Навіть якби самі того захотіли, Мотт і Креган не змогли б відрізнитися між собою іще більше. Мотт був високий, мав темну шкіру й лисину на голові. Чорного волосся на його скальпі лишилося небагато, та й те було підголене майже начисто. Саме він поставив мені підніжку біля заїзду, коли я намагався втекти від м'ясника. А Креган, навпаки, був низький — не надто вищий за мене й нижчий за того засмаглого хлопця поруч. Він був напрочуд блідий як для чоловіка, що мав би проводити багато часу надворі. А ще він мав копицю густого білявого волосся, зав'язану на потилиці. Мотт був струнким і м'язистим, а Креган здавався

м'якшим, ніж був насправді, якщо пригадати, як він гримнув мене по голові у притулку.

Як дивно, що існує двоє настільки різних людей, а ненавиджу я їх однаково люто.

Коннер махнув на хлопців, які сиділи біля мене:

— Це Латамер і Роден.

Кашляв саме Латамер. А Роден здав, що я не сплю. Хлопці кивнули мені, а тоді Латамер знизав плечима, мовляв, він теж не має зеленого уявлення, що ми тут робимо.

— Я голодний, — сказав я. — Я збирався пообідати печенею, тому ви маєте дати мені щось не гірше.

Коннер засміявся і кинув яблуко, яке впало мені на коліна й там лишилося, бо руки в мене і досі були зв'язані за спиною.

Роден потягнувся вперед, схопив яблуко і смачно відкусив.

— Це частина винагороди за те, що я прийшов без опору. Мене не зв'язали, як бранця.

— Воно було моє, — обурився я.

— Яблуко було для того, хто наважиться його взяти, — заперечив Коннер.

На якусь мить запала тиша, яку порушувало тільки хрумкання з боку Родена. Я зміряв його крижаним поглядом, хоч і знав, що це нічого не дасть. Якщо він також із сиротинця, то добре знає правила виживання. Перше правило: хапай їжу за першої-ліпшої нагоди, і то якомога більше.

— І ніхто з вас не опирався Коннеру? — запитав я в Латамера й Родена.

Латамер похитав головою і кашлянув. У нього, мабуть, навіть сил опиратися не було. Роден нахилився вперед і обхопив коліна руками.

— Я бачив твій притулок. Він удесятеро більший за той, де жив я. Коли з'явився Коннер і запропонував мені винагороду, якщо пристану на його пропозицію, вибору як такого в мене не було. Тож ні, я не опирався.

— А чого ви мені такого не сказали, а натомість гупнули по голові? — запитав я в Коннера. — То яка винагорода?

Коннер навіть не розвернувся, щоб відповісти:

— Спершу слухайся, а тоді поговоримо про винагороду.

Роден викинув серцевинку яблука на дорогу. Він навіть не доїв його повністю, от мерзота.

— Можете мене вже розв'язати, — сказав я. Гадаю, це буде не так легко, але спробувати не завадить.

— Місіс Тарбелді попередила мене, що ти добре відомий своїм умінням утікати, — відказав Коннер. — А куди ти втікаєш щоразу?

— До церкви, звісно ж. Покаятися у гріхах.

Роден рохнув від сміху, а от Коннер не дуже оцінив мій гумор, бо мовив:

— Я можу виморити з тебе це богохульство голодом, хлопче.

Я відхилився на стінку, заплющив очі й сподівався, що так розмова про мене припиниться. Почасти це спрацювало. Роден ще казав щось про свою набожність і відданість церкві, та я не зважав. Усе це не мало значення. Я не збирався надовго тут лишатися.

Десь за годину віз зупинився у невеликому місті, де я вже бував один раз. Воно називалося Гельвінс, та з огляду на його крихітний розмір не думаю, що воно взагалі заслужило якесь ім'я. Гельвінс був більше схожий на заставу, ніж на місто: на вулиці розкинулося кілька крамниць і жменька жалюгідних на вигляд домівок. Будинки в Картії зазвичай зводили міцними й надійними, але Гельвінс бідував, а його ферми страждали від посухи. Тут лише одиниці могли мріяти про надійний будинок, а ще менше могли собі його дозволити. Більшість цих блаженьких дерев'яних споруд мали такий вигляд, ніби можуть завалитися від одного сильного пориву вітру. Наш віз зупинився перед халупою, над входом до якої висіла вивіска «Гельвінський притулок милосердя». Я знав це місце. Я жив тут кілька місяців, коли місіс Тарбелді тимчасово вигнала мене.

Коннер узяв Мотта із собою і лишив Крегана стерегти нас. Щойно Коннер пішов, Креган зіскочив із воза і сказав, що планує забігти в корчму й хильнути, а того, хто спробує втекти, він уб'є особисто.

— То буде ще один сирота? — озвався Роден. — Коннер уже, напевно, обійшов кожен притулок у країні. Що він хоче від нас усіх?

— А ви не знаєте? — запитав я.

Латамер знизав плечима, а от Роден відповів:

— Він шукає одного конкретного хлопця, але я не знаю навіть його імені.

— Я йому не підійду, — Латамер говорив так тихо, що форкання коней майже перебило його. — Я хворий.

— Може, підійдеш, — сказав я. — Ми ж не знаємо, чого він хоче.

— Я збираюся робити все, що він схоче, — озвався Роден. — Я нізащо не вернуся до свого притулку, а від життя на вулиці нема чого чекати.

— А хто взагалі цей Бевін Коннер? — запитав я. — Ви знаєте хоч щось про нього?

— Я підслухав його розмову з господарем Гріппінгсом, який заправляє притулком, де жили ми з Роденом, — пробурмотів Латамер. — Він казав, що має дружні стосунки при дворі короля.

— Короля Екберта? — я похитав головою. — Значить, Коннер бреше. Всі знають, що у короля нема друзів.

Латамер стенив плечима:

— Друг чи ворог, а він переконав господаря Гріппінгса, що прибув сюди за наказом короля.

— Але до чого тут ми? — запитав я. — Жменька осиротілих хлопців?

— Йому потрібен тільки один хлопець, — нагадав нам Роден. — А решту викинуть одразу ж, як ми перестанемо приносити користь Коннеру. Так він сказав господарю Гріппінгсу.

— То дозволь мені полегшити тобі життя, — сказав я Родену. — Розв'яжи мене — і я піду собі. Тобі ж буде менше конкуренції.

— Я не робитиму цього, — відрубав Роден. — Ти хочеш, щоб мене покарали, бо я допоміг тобі втекти?

— Гаразд. Але ці вузли дуже тугі. Можеш бодай послабити їх?

Роден похитав головою:

— Якщо вони й тугі, то це тому, що ти розлютив Коннерових вартових і заслужив це.

— Коннер не хотів би, щоб йому було боляче. — Латамер підповз до мене і сказав: — Повернися.

— Я не можу так викручуватися із зав'язаними ззаду руками. Сам дотягнися.

Латамер потягнувся рукою за мою спину. Я схопив його руку й викрутив. Роден вражено підскочив на одне коліно, але іншою рукою я закинув петлю Латамерові на шию і потягнув так, що мотузка майже напнулася. Роден завмер, чекаючи моїх наступних дій.

Скинути мотузку із зап'ястків було легко. А от зв'язати із неї петлю — трішки важче, хоча зараз не час вихвалитися своєю

вправністю. Родена не дуже вразило моє вміння в'язати вузли за спиною. Видно було, що він сам ніколи такого не пробував, бо інакше йому б мову відібрало. Ну, або він не хотів, щоб я задушив Латамера в нього на очах.

— Навіть не наближайся до мене, — я попередив Родена. — Інакше я викину його за боковину воза, і ти зможеш описати Коннерові хрускіт його поламаної шиї.

— Будь ласка, не роби цього, — видихнув Латамер.

Роден знову сів.

— Мені байдуже, чи ти його вб'єш і втечеш звідси. Можеш забиратися геть і молитися, щоб вартові Коннера не знайшли тебе.

Я підвівся, попросив вибачення у Латамера за погрозу вбити його і врочисто вклонився Роденові. Уклін, мабуть, був помилкою. Я саме розгинався, коли Креґан лупнув мене по спині тупим руків'ям свого меча. Я повалився уперед, аж весь дух вибило з легень.

— Хлопче, ти хоч знаєш, що зробили б зі мною, якби я дав тобі втекти? — гаркнув Креґан.

Я знав і був зовсім не проти.

— Ви казали, що вб'єте того, хто спробує втекти, — нагадав йому Роден.

— Так і зроблю, — погодився Креґан, вищиривши зуби, коли я повернувся глянути на нього. Його меч замінив ніж, і чоловік за два кроки заскочив у віз. Я перекотився на долівці, готовий дати драла, але він схопив мене за сорочку, знову повалив і притиснув ножа до горла. — Господареві Коннеру не потрібні ви всі. І мені здається, що ти йому потрібен найменше.

Враз у мене з'явилася мотивація стати потрібним господарю Коннеру.

— Добре, — пробурчав я. — Ти переміг. Я буду слухатися.

— Брешеш, — сказав Креґан.

— Я часто брешу. Але не зараз. Я буду слухатися.

Креґан усміхнувся, втішений з того, що зміг мене принизити. Він заховав ножа у піхви на поясі, тоді смикнув за комір і жбурнув у куток воза.

— Побачимо.

За хвилину до воза повернувся Коннер із Моттом та хлопчиком. Я примружився, упевнений, що десь його вже бачив. Він був високий і

надзвичайно худий. Його волосся було темніше за моє і Роденове, але ріденьке і пряме та потребувало ножиць іще більше, ніж моє, якщо це взагалі можливо.

Хлопець слухняно заліз до воза. Коннер зиркнув на мої розв'язані руки, на тонку цівочку крові, що текла по моїй шиї, а тоді на Крегана.

— Були якісь проблеми?

— Жодних, сер, — відповів Креган. — Гадаю лише, що тепер Сейдж буде слухнянішим.

Коннер всміхнувся, ніби це все, що він хотів знати.

— Радий це чути. Хлопці, це — Тобаяс. Він приєднається до нашої місії.

— Якої місії? — запитав я.

Коннер похитав головою та мовив:

— Терпіння, Сейдже. Терпіння — ознака правителя.

І це стало моєю першою підказкою до того, для чого ми Коннерові. Нам усім загрозувала страшенна небезпека.

• ТРИ •

Я знав Тобаяса. А він, мабуть, не знав мене, бо я провів у Гельвінському притулку милосердя не так уже й багато часу. Та я встиг помітити, що Тобаяс вирізняється. Він не був звичайним сиротою. У дитинстві він здобув освіту і досі продовжував читати геть усе, що траплялося попідруч. У притулку йому забезпечили особливі привілеї, бо його вважали одним із тих небагатьох, кому в житті світив якийсь успіх.

Тобаяс зиркнув на мене і мовив:

— У тебе кров.

Я змахнув краплину з порізу на шиї.

— Вже майже спинилася.

Більше він не збирався виявляти турботу.

— Ми знайомі?

— Я жив тут шість місяців тому.

— Ага, вже пригадав. Це ж ти замкнув притулок і всю ніч не впускав директора всередину?

Зізнання виказала моя широка усмішка.

— Ти ж мусиш визнати, що ми добре поїли того вечора. Чи не вперше.

— Це не смішно, — grimнув Тобаяс. — Може, нам і не часто випадає добре поїсти, але це тому, що в цій місцевості взагалі мало поживного. А того вечора ми з'їли їжі, якої стало б днів на сім. Ми пережили дуже довгий і дуже голодний тиждень після того, як ти пішов.

Моя усмішка помалу зів'яла. Я цього не знав.

Десь понад годину ми їхали безлюдним пустирем, укритим чагарями дроку й кропиви. Тобаяс зазначив, що це місце красиве своєю спустошеністю. Спустошеність я побачив, а от краси якось не розгледів. Врешті стемніло настільки, що Мотт запропонував знайти якусь місцину, аби зупинитися на нічліг. Найближчим поселенням усе

ще залишався Гельвінс за нашими спинами, а не будь-яке місто попереду, тож я сумнівався, що є якась різниця в тому, де ми влаштуємо табір. Але Мотт однаково повіз нас іще далі, і згодом рослинність змінилася. Він знайшов невеличку галявинку, оточену високими вербами й густими кущами.

— Вони ховають нас, — пробурмотів я до інших хлопців.

Роден тільки похитав головою на це й заперечив:

— Тут безпечніше, ніж на відкритій місцевості. Вони нас захищають.

Мотт зіскочив на землю й почав роздавати накази кожному з нас — що вивантажити з воза і де розмістити. Переважно то були ковдри та, я сподівався, їжа. Мені сказали лишатися у возі й подавати речі іншим назовні.

— Боїтеся, що я втечу? — запитав я.

— Вам доведеться заслужити кожную краплину нашої довіри, — мовив Мотт. — І я б сказав, що тобі заслужити її буде найважче. — Він кивнув на мішок біля моєї ноги. — Подай мені оце.

Хоч нашою групою керував Коннер, та видно було, що насправді всім заправляв Мотт. Він не був звичайним ні до чого не придатним вартовим. Ну, принаймні я зауважив, що він не мусив просити у Коннера дозволу, а коли Мотт віддавав накази Креганові, той їх дотримувався. Поки ми працювали, Коннер вмовився на поваленому стовбурі дерева й став уважно читати пошарпану книгу в шкіряній палітурці. Час від часу він підводив очі й вивчав нас зовсім не байдужим поглядом, а тоді вертався до своєї книги.

Креган розпалив багаття, а згодом Мотт звелів нам зібратися навколо ватри, щоби Коннер міг із нами поговорити.

— *Поговорити?* — перепитав я. — А їсти коли будемо?

— Поїмо після розмови, — озвався Коннер, згорнувши книгу й підвівшись. — Нумо, хлопці, сідайте.

Я зіскочив із воза і втиснувся на краєчку поліна, яке Роден і Тобаяс підтягнули до вогнища. Їм не дуже сподобалося сидіти біля мене, але вони не скаржилися. Латамер присів на землі. Я думав запропонувати йому своє місце, бо він і досі кашляв, але вирішив, що він не погодиться.

Коннер теж кашлянув, але для того, щоби привернути нашу увагу. Це було зайвим. Ми й без того не зводили з нього очей.

— Я не розповів вам, хлопці, чому зібрав вас, — почав Коннер. — Упевнений, що ви вже понапридумували собі купу теорій, від імовірних та правдоподібних до несамовитих і неможливих. Мій задум ближчий до другого варіанта.

Тобаяс випростався. Я вже незлюбив його так само, як Родена, хоч із останнім провів значно більше часу, щоби зрозуміти і зненавидіти його.

— Я не заперечуватиму, що мій план небезпечний, — сказав Коннер. — Якщо зазнаємо невдачі, наслідки будуть жахливі. Та якщо досягнемо успіху, нас чекає така винагорода, що важко уявити.

Щодо цього я був не певен: я міг уявити собі непогану таку винагороду.

— Лише один із вас стане обраним. Мені потрібен той хлопець, який доведе, що саме він найкраще підходить для мого плану. А мій план дуже вимогливий і дуже точний.

Тобаяс підніс руку. Це знак, що він освічений. У моєму притулку, якщо хтось піднімав руку, то тільки для того, щоби вдарити когось іншого.

— Сер, а який план?

— Чудове запитання, Тобаясе, однак мій план також мусить залишатися у таємниці. Тож перше, що я зроблю, — це дам вам можливість піти зараз. Можете не шкодувати про це і не почуватися боягузами. Я одразу попередив вас і про безпеку, і про винагороду. Якщо вам здається, що цей задум не для вас, то це ваш шанс піти.

Роден глянув на мене. У відповідь я тільки вигнув брови. Ясна річ, він хоче, щоби я пішов. І я б таки підвівся тоді, але якесь дошкульне відчуття не давало спокою: щось не так. Тому я не ворухнувся.

Латамер підніс руку. Не тому, що він був так навчений, а тому, що це спрацювало у випадку Тобаяса.

— Сер, я думаю, що піду. Я не зможу змагатися із цими хлопцями. І, щиро кажучи, я не готовий наражатися на безпеку навіть заради великої винагороди.

Очевидно, в Латамера не з'явилося того дошкульного відчуття, що в мене.

— Звичайно, ти можеш піти, — Коннер увічливо показав рукою на віз. — Можеш сісти назад у віз, і я накажу Крегану відвезти тебе до найближчого міста.

— Зараз?

— Я мушу обговорити інші подробиці з рештою, тому так, зараз.

Латамер вибачливо всміхнувся нам і подякував Коннеру за розуміння. Я кивнув йому на прощання і замислився, як, напевно, Роден і Тобаяс, чи буде розумно ухвалити таке саме рішення. Коннер же не сказав, що станеться з тими, хто не підійде для його плану. І не сказав, наскільки все буде небезпечно.

Тоді я зрозумів, що інстинкти намагалися підказати мені. Мотт стояв перед нами, підкликаючи Латамера до воза. А де ж Креган?

Я зірвався на ноги й крикнув:

— Латамере, стій!

Та від мого застереження Латамер устиг лише розвернутися, перш ніж залізи у віз. Він широко розплющив очі, побачивши те, що я відчув. Повз мене просвистіла стріла й увіп'ялась йому в груди. Латамер зойкнув, як поранений пес, і звалився на спину, мертвий.

Люто скрикнувши, я кинувся на Крегана, який і досі ховався у тінях за нами, й повалив його на землю. Креган потягнувся по ніж на поясі, але однією рукою він і досі стискав лук, із якого застрелив Латамера, тож я вихопив ніж швидше. Лежачи поперек Креганового тіла, я спробував злізти з нього, але Мотт кинувся на мене ззаду, і я впав обличчям у землю. Креган глибоко вдихнув, тоді сів і легко виборов ніж із моєї руки. Мабуть, це було на краще. Я не знав, що б накоїв, якби Мотт не зупинив мене.

— Ви вбили його! — прогарчав я, відчуваючи в роті присмак землі.

Коннер став біля мене навколішки й нахилився так, щоб я бачив його лице. Він говорив моторошно спокійним голосом:

— Латамер був хворий, Сейдже. І краще йому б не стало. Гадаю, для вас усіх він показав добрий приклад. А тепер підводься і вертайся до решти хлопців, інакше сядеш до воза разом із Латамером. Тобі обирати.

Я випнув щелепи й глипнув на Коннера. Врешті я сказав:

— Гадаю, товариство з Латамера тепер ніяке. Я лишуся тут.

— Прекрасне рішення, — Коннер лягнув мене по спині так, ніби ми давні друзяки. Він кивнув Моттові, щоби той відпустив мене, і тоді додав: — Я впевнений, що смерть Латамера стала для тебе шоком, та вона була потрібна, щоби ви троє зрозуміли важливість нашої справи.

Я сів, і Креґан грубо зачепив мене ногою, коли йшов допомогти закинути тіло Латамера на віз. Зазвичай я б копнув його за таких обставин, але на якусь мить мені відібрало мову.

— Викопайте глибоку яму, — сказав Коннер.

Хлопці й досі сиділи на поліні: Тобаяс побілів і не ворушився, а Роден, здавалося, не міг дихати. Я й сам ледве хапав повітря. І Мотт, який на кілька хвилин грубо ввіп'явся своїм коліном мені між лопатки, не полегшував справи.

Тонкі губи Коннера розтягнулися в усмішці.

— Сейдже, мені здається, ти питав, чому ми не поїли перед розмовою. Ось чому. Щоб не марнувати їжі. — Він звернув погляд на Родена і Тобаяса. — То що? Хтось іще хоче піти?

• ЧОТИРИ •

Мотт витягнув із сумки свіжі фрукти й засолене м'ясо, але ніхто не торкнувся їжі, крім нього самого й Коннера.

— Це ваш останній шанс поїсти до сніданку, — мовив Коннер. — Сили вам точно не завадять.

Роден тільки похитав головою у відповідь. Не схоже було, що він зміг би з'їсти бодай шматочок чогось. А Тобаяс узагалі немов до місця приріс, відколи Латамера вбили. Він майже не кліпав. Я також увесь заціпенів. Буквально нічого не відчував.

Коннер і Мотт вечеряли, а ми всі просто сиділи поруч. Шок поступово минув, і ми змогли прийняти ці умови: якщо виконуватимемо всі накази, то доживемо до наступного ранку. Коннер знову запропонував нам поїсти:

— Попереду нас чекає довга мандрівка, тому вам же буде гірше, якщо не їстимете.

Роден першим потягнувся до їжі. Він поділився зі мною і Тобаясом. Мені випав нестерпно пересолений шматок м'яса, який я мусив закусити яблуком, хоч і не мав жодного апетиту. Я сумнівався, що Тобаясу і Родену теж смакує їжа. А щоразу, коли я кидав погляд на те місце, де загинув Латамер, мене накривала хвиля нудоти.

Ми всі звикли бачити насилля й прояви жорстокості у своїх притулках. Одного разу я спостерігав, як старший хлопець почав копати молодшого лише за те, що той перекоївся на його матрац. Нас було п'ятеро, та ми ледве його зупинили. Однак Коннер сказав Латамерові, що той може спокійно собі йти. Він використав Латамера, щоби показати нам, що станеться, якщо ми підемо. Мої думки заповонило усвідомлення одного: Коннер узяв Латамера суто заради цього.

Якби я зрозумів це бодай на кілька секунд раніше, чи зміг би я завадити його смерті? Невже кожен із нас тут тільки задля того, щоби стати прикладом для інших?

— Тепер, коли ви поїли, можемо продовжити нашу розмову. — Коннер кивнув на Тобаяса: — Встань. Я хочу скласти собі уявлення про кожного з вас.

Тобаяс напружено підвівся. Його коліна ніби не згиналися, і скидалося на те, що хлопця зараз знудить.

— Тобаясе, ти опинився віч-на-віч зі своїм суперником у бою на мечях. Це битва на смерть, але також зрозуміло, що він кращий за тебе. Чи ти будеш битися далі, усвідомлюючи неминучість своєї смерті, чи завершиш битву та благатимеш помилування у суперника?

— Благатиму помилування, — відповів Тобаяс. — Якщо моя поразка неминуча, то від моєї смерті не буде жодної користі. Я вимолю життя й краще підготуюся до наступної битви.

Коннер кивнув на Родена:

— А ти?

Роден підвівся.

— Битимусь до смерті, навіть якщо помру я сам. Сер, я добрий воїн і не збираюся втікати, як боягуз.

Після цих слів Тобаяс здригнувся, але нічого не сказав. Роден ледь помітно всміхнувся: він знав, що його відповідь переважила.

— Ти вже тренувався битися з мечем? — запитав Коннер.

Роден знизав плечима:

— Біля мого притулку живе старий картійський солдат. Він часто тренувався зі мною, щоб не забувати власних навичок.

— Ти хоч раз переміг?

— Ні, але...

— Значить, ти не тренувався. — Коннер повернувся до мене: — Сейдже?

— Помилування.

Роден рохнув.

Та я не закінчив:

— А коли мій суперник втратить пильність, упевнений у своїй перемозі, я завдам вирішального удару.

Коннер засміявся.

— Це ж порушує усі правила порядності фехтування, — озвався Тобаяс.

— А що мені до правил порядності? — сказав я. — Якщо мене от-от уб'ють, то чхати я хотів на правила. Я не буду перевіряти, чи часом

моя перемога не суперечитиме чіємусь кодексу чи порядності.

— Ти так ніколи не переможеш, — заперечив Роден. — Жоден досвідчений воїн не втратить пильності, аж поки не роззброїть тебе.

— В умові не було сказано, що це досвідчений воїн, — відповів я. — Він просто кращий за мене. І так, я переможу.

Коннер підійшов ближче до мене.

— Коли я до тебе звертаюся, ти маєш встати.

Я підкорився. Коннер був вищий на пів голови та стояв занадто близько, як на мене. Але я не мав наміру задкувати. Мені здалося, що він перевіряє, чи я таки відступлю на крок.

— Ти рівно стоїш? — запитав Коннер. — Ти так згинаєшся, що деколи здаєшся горбанем. А ще ці патли так спадають на лице, ніби в справжнього злочинця.

Я випростався, але не збирався відкидати волосся з очей. Я його бачив чудово, і більше мене нічого не турбувало.

— На кого ти більше схожий? — спитав Коннер. — На матір чи на батька?

— Важко сказати, сер. Я вже давненько не бачив себе в дзеркалі.

— А ти за словом у кишеню не полієш, бачу, зарозумілий такий. Я здивований, що місіс Тарбелді не вибила з тебе всі ці дурощі.

— Ой, не засуджуйте її. Вона шмагала мене, як тільки могла.

— Сейдже, ти — справжня загадка. Ти взагалі пристанеш на мою сторону, якщо я виберу саме тебе з усіх хлопців?

— Я завжди буду тільки сам за себе. Вам залишається лише переконати мене, що мені буде вигідно допомогти вам.

— А якщо я переконаю? — спитав Коннер. — Як далеко ти готовий зайти задля перемоги?

— Питання у тому, сер, як далеко *ви* готові зайти задля перемоги, — я вперто дивився йому в очі, хоч він стояв на тлі вогнища і його погляд ховався у тіні. — Ви вбили Латамера. Тому ми знаємо, що ви готові вбивати задля перемоги.

— Так і є, — підтвердив Коннер, цього разу знову звертаючись до всіх нас. — Я також готовий брехати, обманювати й красти. Я готовий віддати свою душу дияволу, якщо доведеться, бо впевнений, що мій мотив виправдає це все. Мені потрібно, щоб один із вас став частиною найбільшого обману, який відбудеться у країні Картія. Це справа всього життя. Ви ніколи не зможете спокійно відступити від мого

плану й розказати правду. Це призведе не лише до вашої загибелі, а й до занепаду всієї країни. Тому ви станете частиною мого плану порятунку Картії.

— Порятунку Картії? — перепитав Тобаяс. — Але як?

— Це потім, потім, — відмахнувся Коннер. — А поки, хлопці, Мотт розклав для кожного з вас ковдру біля вогнища. Потрібно дуже добре виспатися, бо вже завтра ми беремося до справи.

Я вибрав найближчу до себе ковдру, а Роден ліг біля мене, міцно закутавшись у свою.

— Пам'ятаєш, я казав, що жодного разу не виграв у того старого солдата? — запитав він. Не дочекавшись відповіді, Роден продовжив: — Бо я знав, що коли переможу — він припинить. Тому що я добре вправляюся із мечем.

— Може, ти б використав цю свою вправність, щоб витягнути нас звідси, — пробурмотів я.

— Ти бачив, що він зробив із Латамером, — сказав Роден і замовк на кілька хвилин. Тоді знову зашепотів: — Вони просто вбили його. Сказали, що він може спокійно собі йти, а тоді вбили. Що в Коннера за план такий, що він готовий убивати?

— Він планує революцію, — прошепотів я у відповідь. — Коннер хоче використати когось із нас, щоби скинути короля.

• П'ЯТЬ •

Десь посеред ночі я спробував перевернутися під ковдрою. І прокинувся, бо щось смикнуло мене за ногу. Я сів і побачив, що прикутий ланцюгом до Мотта, який спав поруч. Я схопив камінчик і жбурнув йому в обличчя. Мотт різко розплющив очі й сів, глипнувши на мене.

— Що? — гаркнув він.

— Ви прикували мене ланцюгами? — сказав я. — Інших ні, а тільки мене?

— Інші не втечуть. А ти можеш, — Мотт ізнову ліг. — А тепер спи, інакше я тебе вирублю.

— Я мушу відійти.

— Куди це?

— *Відійти*. Я би й сам із цим упорався, але, здається, ви хочете приєднатися.

Мотт лайнувся.

— Почекаєш до ранку.

— Якби ж то. Мені випало народитися із крихітним міхуром — спадок від матері.

Мотт ізнову сів, понишпорив по землі в пошуках ключів і відімкнув замок на своїй нозі. Він схопив меч і махнув мені підвестися. Тоді повів по холодній землі до якихось кущів недалеко від табору.

— Йди туди.

Я зробив свої справи, й ми повернулися до табору. Мотт схопив мене за комір сорочки й штовхнув назад на ковдру.

— Ще раз розбудиш мене — пошкодуєш.

— Якщо будете сковувати мене ланцюгами, то готуйтеся багато разів прокидатися вночі, — сказав я. — У мене неспокійний сон.

Він знову прикував мене, цього разу міцніше, ніж раніше. Я потягнувся, позіхнув і перевернувся на другий бік, витягуючи свою

прикуту ногу так далеко вперед, як тільки міг. Мотт відсмикнув її назад. Я знав, що наступного дня доведеться платити за це, але знову витягнув ногу вперед, не стримуючи усмішки.

На диво, вранці Мотт не згадував про минулу ніч. Мене розбудили копняком, але й Родена так само. Тобаяс уже був на ногах, то він, певно, прокинувся раніше. Хлопець криво посміхнувся, коли ми з Роденом невдоволено застогнали з-під ковдр.

Скидалося на те, що Роден уже відійшов від шоку після смерті Латамера. Ну, принаймні він вернувся до своєї звичної поведінки й, коли ми прибирали, запевняв нас із Тобаясом, що збирається стати тим, кого вибере Коннер. Ми з Тобаясом презирнулися. З його виразу обличчя було видно — він також має намір перемогти, але планує зробити це не так гучно, як Роден.

— На сніданок у мене є хліб, — оголосив Коннер. — По шматку для того, хто дасть правильні відповіді на мої запитання.

Він відламав кусень хліба й запитав:

— Як звати нинішніх короля й королеву Картії?

— Екберт і Корінн, — швидко відказав я.

Тобаяс засміявся.

— Король справді Екберт, а от королева — Ерін.

Коннер кинув шматок хліба Тобаясові, що, як на мене, було несправедливо. Половину правильної відповіді сказав я, а йому дістався весь кусень. Коннер відламав іще один шматок і запитав:

— Скільки регентів є при дворі короля Екберта?

Тобаяс припустив, що десять, але Коннер заперечив. Ми з Роденом не відповіли.

— Правильна відповідь: двадцять, — сказав Коннер. — Незалежно від кількості аристократів за статками й статусом у цій країні, при дворі короля завжди засідає лише двадцять регентів. Вони дають поради королю, хоч Екберт надто часто нехтує своїми регентами. — Він закинув шматочок хліба собі до рота й, поки жував, відірвав наступний. Тоді ковтнув і запитав: — Скільки синів є в короля Екберта?

— Два, — відповів я.

— Знову неправильно, — озвався Тобаяс. — Лише один, кронпринц Дарій. Чотири роки тому справді було два сини, але

молодший, принц Ярон, зник безвісти під час морської подорожі.

Коннер кинув Тобаясу ще хліба, а мені сказав:

— У тебе авенійський акцент. Ти родом не з Картії. Як тебе занесло з Авенії аж у Картію?

— Я втікав якомога далі від сім'ї, і той притулок якраз підійшов, — відказав я.

— Твої батьки все ще живі? — запитав він.

— Я довгий час не чув нічого про них, — відказав я. — Наскільки мені відомо, я сам-самісінький на цьому світі.

— Авенія — жорстока країна, — мовив Коннер. — Як не хвороба, то бандити. В Авенії мало хто доживає до старості.

— Тоді можете вважати мене сиротою, — відповів я. — Сирота без батьків і без країни. Відданість Картії — це одна з ваших вимог?

Коннер кивнув:

— Так, це обов'язково. І тобі буде складніше вивчити інформацію про цю країну, бо Роден і Тобаяс вирости тут і знають усе. Ти готовий вчитися?

Я стенув плечима:

— Розкажете мені про регентів?

За це запитання Коннер дав мені кусень хліба і почав розказувати:

— Я — один із двадцятьох регентів, хоч і другорядний. Мій батько мав великий вплив при дворі, й після його недавньої смерті я успадкував місце серед інших регентів. Тринадцять регентів успадкували своє місце, а інші сім — заробили за великі заслуги перед королем. Троє регентів — жінки, а двоє — старі дідугани, чії сини вже чекають не дочекаються їхньої смерті, щоб зайняти місце. У Картії на кожного регента при дворі припадає п'ять вельмож, які живуть і бачать, як хтось із цих регентів упаде в неласку — тоді інший картійський артистократ зможе посісти місце серед радників короля. Всі регенти присягають на вірність королю, але мало хто справді дотримується цієї присяги. У них усіх є таємниця, хоч не така вже й таємна: вони мріють самі сісти на престол.

— І ви також? — за своє питання Роден не отримав хліба.

Коннер стиснув губи в тонку риску.

— Як я вже вам казав, моя посада при дворі другорядна. Для мене немає сенсу мріяти про престол. Мені знадобиться понад сотня років, щоби досягнути такого впливу, який дозволить мені сісти на трон.

— Він не питав, чи ви зможете посісти престол, — зауважив я. — Він спитав, чи ви хочете цього.

Коннер усміхнувся.

— А є взагалі хтось, хто кланяється королю й не бажає при цьому сам зайняти його місце? Скажи мені, Сейдже, ти колись лежав на твердій підлозі у притулку, дивився на зорі крізь щілини у стелі й роздумував про те, як це — бути королем?

Цього я не міг заперечити. Роден і Тобаяс закивали біля мене. Ми всі думали про це в ті короткі нічні миті перед сном, коли всі сироти придумують найзаповітніші мрії.

Коннер продовжив свій урок:

— Друга найвпливовіша особа після короля — це верховний камергер, лорд Кервін. Але Кервін служить королю і не може сам стати королем. Наймогутніший регент — це головний регент, чоловік на ім'я Сантіяс Велдерґрат. Його амбіцій ніщо не зупинить. Я підозрюю, що через нього понад десяток вельмож або мертві, або сидять у королівській темниці. Він хоче корону собі й підлаштовує королівське військо під себе. Якщо з королівською сім'єю щось станеться, Велдерґрат першим заявить про право на престол. Інші регенти або схилять голови перед його волею, або розпалять у Картії громадянську війну через гонитву за власними амбіціями.

— Я чув про Велдерґрата, — озвався Тобаяс. — Йому належали землі, де жила моя бабуся. Одного дня прибув посланець і сказав їй, що оплата за житло тепер подвоєна. Вона ненавиділа його до кінця свого життя.

— Так, у нього є вороги, але є й дуже впливові союзники. Велдерґратові байдуже на людей. Він загребе собі всеняке найкраще, що є в Картії, поки не проковтне геть усе.

— То що ліпше, на вашу думку? — запитав Тобаяс. — Правління Велдерґрата чи громадянська війна?

— Ні те, ні те. Саме тому ви тут, — Коннер кинув залишки хліба на землю, щоби ми самі поділили між собою. Тоді потер руки і звернувся до Мотта й Креґана: — Якогога краще приберіть усі сліди, які можуть виказати нас. Упродовж години вирушаємо.

Роден і Тобаяс кинулися на хліб, але я не рухався з місця, дивлячись на Коннера, який пішов до воза. Він кинув нам декілька не дуже прихованих підказок щодо свого плану. Було очевидно, що він

замислив. Проте Коннер, звісно, не поділився багатьма важливими подробицями. Я навіть не смів думати, що ще передбачає цей план.

Коннер проходив повз і спинився, перехопивши мій погляд. Якусь мить ми стояли, потім він обвів мене очима, ніби оцінюючи, а тоді повільно кивнув і пішов далі.

Я заплющив очі й відчув щирий жах від того, що мої підозри можуть справдитися. Коннер штовхав нас просто на межу державної зради.

• ШІСТЬ •

Того ранку Коннер читав нам довжелезну лекцію про Картію упродовж усієї поїздки невідомо куди. Він повернувся спиною до дороги попереду, поки Мотт керував возом, а Креґан чатував іззаду.

Він називав різні міста Картії, розмахуючи руками в різних напрямках і докладно описуючи ознаки різних великих міст.

— Дриллід у тому напрямку, — сказав він, указуючи на південь.
— Це столиця Картії та домівка королівської родини. Хтось із вас колись був там?

— Мій батько привіз мене туди одного разу, коли я був дуже малий, — озвався Тобаяс. — Проте я нічого не пам'ятаю.

— Я теж там був, але доволі давно, — додав я. — Намагався вкрасти голуба із королівського голубника. Вийшло не дуже.

Вони всі засміялися, що було дивно, бо я не жартував. Я тоді був страшенно голодний і ледве втік, поки мене не впіймали на гарячому. А ще впав і вивернув щиколотку, яка потім цілий тиждень нагадувала про себе скимним болем.

Я бував у багатьох містах, які він згадував. Було зрозуміло, що мандрував я значно більше за Родена й Тобаяса. Роден сказав, що народився десь на півдні Картії та опинився під дверима притулку в Бентоні. Він гадки не мав, хто його батьки, й нічого про них не знав. Він ніколи не залишав Бентона, аж поки його не забрав Коннер.

Тобаяс розповів, що народився у містечку неподалік Гельвінса, але його матір померла під час пологів, а батька за кілька років забрала хвороба. Відтоді про нього дбала бабуся, а коли вона померла два роки тому, хлопця відправили у притулок.

— Хто дав тобі освіту? — запитав у нього Коннер.

— Моя бабуся. Вона працювала на чоловіка, що мав величезну бібліотеку й дозволяв їй брати по книзі щотижня, аби я міг читати. Я сумую за книгами майже так само сильно, як за нею.

— А ти вмієш читати? — запитав Коннер у Родена. Той похитав головою.

— Але я завжди хотів навчитися, — відповів він. — Я в добрій формі й думав приєднатися до королівської армії. Але щоб отримати вище звання, потрібно вміти читати.

— То ти патріот, — схвально сказав Коннер. — Тоді ми навчимо тебе читати. А ти, Сейдже? Ти вмієш читати?

— Ви ж уже питали мене, — я знизав плечима.

— І ти вирішив образити мене тоді, а не відповісти, — зауважив Коннер. — Сумніваюся, що в тебе є хоч якась освіта.

— Мій батько казав, що навіть людина з освітою може бути тупою, а мудрець може не мати освіти взагалі.

— Твій батько був нікчемним музикою, — відказав Коннер. — І, здається, він не мав ні освіти, ні розуму. А ще місіс Тарбелді розповіла, що твоя матір подавала напої в барі. Навіть не хочу уявляти, яку освіту вона могла тобі дати.

Я втупився у свої руки, складені на колінах.

— Якщо дасте мені почитати щось вартісне, я впораюся.

— Хто з вас їздить верхи на шляхетний лад?

І знову ніхто з нас не відповів. Я кілька разів їздив верхи, але весь мій досвід — це втеча на вкраденому коні від власника того ж таки коня. Тому це навряд чи вважалося за шляхетний лад.

— Я навіть не наважуюся питати, чи вас хтось вчив правильної поведінки та інших світських манер.

— Мене трішки вчили, — озвався Тобаяс.

Роден почав був сміятися від запитання Коннера, але швиденько припинив.

— Господарю Коннере, зробіть із мене джентльмена. Я буду вчитися.

— Ви всі будете вчитися, — запевнив нас Коннер. — Наприкінці наступних двох тижнів я маю намір перетворити кожного з вас на джентльмена з бездоганною поведінкою та знаннями. Ви зможете переконати у своїй шляхетності навіть самого короля.

— Ми побачимо короля? — запитав я.

Коннер похитав головою:

— Я не казав цього. Я сказав лише, що ви могли б постати перед ним і змусити його повірити, що ви — аристократи.

Роден глянув на мене й усміхнувся. Я не поділяв його захвату.

— Два тижні? — перепитав я. — До чого такий поспіх?

Коннер вперся в мене поглядом.

— Тому що саме тоді хлопець, якого я оберу, пройде випробування.

Тобаяс прокашлявся й запитав:

— А що станеться з іншими двома, сер? Із тими, яких ви не виберете?

Коннер обвів нас усіх поглядом, перш ніж відповісти. І сказав лише:

— Два тижні, хлопці. Хай кожен молиться, щоб я обрав саме його.

Тоді він відвернувся від нас, а віз їхав собі далі.

Я презирнувся з Тобаясом і Роденом. Креґан правильно розтлумачив наші погляди й гикнув. Роден ізнову трохи зблід. Тобаяс ніби закам'янів — його обличчя не виражало жодної емоції. Ми всі, безсумнівно, пригадали, як легко Коннер наказав убити Латамера, а тоді швидко виправдав цей вчинок високою мораллю свого плану.

За два тижні він вибере свого фаворита, а двоє інших хлопців, цілком імовірно, разом повторять долю Латамера.

• СІМ •

Пізно пообіді наш віз зупинився біля великого маєтку, що розташувався за кілька кілометрів від міста Тітію. Різьблений дерев'яний знак на в'їзді свідчив про те, що це дім Коннера. Будинок вивищувався на два поверхи, а посередині ще й здіймалася арка третього поверху. Дах був майже плаский та оточений невисоким парапетом. Мені стало цікаво, чи на той дах вели якісь сходи, бо звідти точно відкривався неймовірний краєвид на розлогі угіддя Коннера. Маєток був збудований із грубих рудувато-бурих цеглин і тесаного каменю. Навіть сам цей факт вражав, бо скидалося на те, що в цій частині Картії не було жодної каменоломні. Це означало, що ці камені привезли здалеку. Перший та другий поверхи відділяли тонкі прожилки карнизів. Лише на фасаді я налічив майже двадцять вікон. У притулку в Карчарі не було жодного.

Коннер підвівся й указав на маєток широким жестом:

— Вітаю вас у своїй домівці, хлопці. Я зву це місце Фартенвуд. Цей маєток належав моєму батькові, тут я провів дитинство. Я знаю кожну таємницю цього місця й дуже люблю вертатися сюди за кожної нагоди, щойно вдається полишити обов'язки перед королем у Дрилліяді. Упродовж наступних двох тижнів цей будинок стане домом і для вас. Я заздалегідь усе підготував. Певен, що у вас багато запитань, але спершу владнаємо інші справи.

Перед возом вишикувалася вервечка із прислуги. Котрісь швидко взяли коней за віжки, а один допоміг Коннеру зійти з воза, вклонившись потім, ніби перед королевичем.

Креган жестом наказав нам вилазити з воза. Тоді Коннер приставив до кожного з нас по слугі.

— Йдіть за ними, на вас уже чекають гаряча ванна й чистий одяг, — він зиркнув на мене. — Декому з вас треба ретельніше відмитися, тому не кваптеся, добре скупайтеся. Щойно матимете пристойний

вигляд, можете приєднатися до мене в їдальні. Там вас чекатиме гаряча вечеря, і, я певен, таких вишуканих страв ви ще ніколи не куштували.

Роден і Тобаяс пішли за своїми слугами у дім. Я зі своїм слугою рушили за ними. Ми зайшли в обійстя Фартенвуд. Парадний вхід був величезний і яскраво освітлений сонячним промінням із вікон та великою люстрою у нас над головою. Тиньковані стіни прикрашали розкішні розписи із зображенням замиського життя. На гобелені, що висів біля мене, переплелися десятки витканих імен і портретів. Мабуть, це був родовід Коннера.

— Як тебе звати? — спитав я у слуги.

Спершу він завагався, ніби не знав, чи відповідати, та врешті сказав:

— Еррол, сер.

Еррол був одним із тих юнаків, у яких ніколи не буде достатньо волосся на обличчі, щоби його зголити. Лице у нього мало дитячі риси, а світле біляве волосся крутилося. Я подумав, що коли б оповідки про ельфів були правдою, то Еррол виявився б одним із них.

— Я Сейдж. І мої товариші можуть запевнити, що я аж ніякий не «сер». Здається, Коннер вважає, що я також належу йому, а це робить мене таким самим слугою. Тому можемо звертатися один до одного на ім'я.

— Вибачте, але мені дали вказівку називати вас «сер», — заперечив Еррол. — Тож звикайте до цього.

Я осмикнув ганчірку, яка правила мені за сорочку. А крізь дірку біля стегна легко би проліз весь мій кулак.

— Коли я отак одягнений? Як ти можеш називати мене «сер» і не сміятися при цьому?

Еррол скося зиркнув на мене й криво всміхнувся.

— Це справді нелегко... сер.

Я трохи порозпитував, і Еррол розповів мені, що покої ліворуч відведені для вибраної прислуги, штабу Мотта і Крегана. Також там розташовувалися кухня та робочі кабінети. Праворуч були кімнати інших слуг, деякі навіть жили разом. Я зрозумів, що Еррол також ділив кімнату з кимось іще. Посередині парадної зали вивищувалися розкішні сходи. Обабіч на поручнях тягнулися рядком свічки з бджолиного воску, а килим на сходах був так делікатно тканий, що я схилився і провів по ньому пальцями.

Попереду почувся голос слуги Родена, який казав хлопцеві, мовляв, у мене такі брудні руки, що йому потім доведеться відчищати той клаптик килима. Я впевнився, що залишив там слід, просто йому на зло.

На другому поверсі кімнати з'являлися то з одного боку довгого коридору, то з іншого.

— Здається, сюди влізе кілька моїх притулків, — озвався Роден.

— Коннер справді багатий, у цьому нема сумнівів, — додав Тобаяс.

— Навіщо йому стільки кімнат? — спитав я.

Еррол усміхнувся та зауважив:

— Якби покоїв було менше, то нам усім доводилося б менше прибирати.

Я гучно зареготав, через що двоє інших слуг глипнули на мене. Еррол додав, уже тихіше:

— До господаря Коннера часто приїзять гості. Він прагне вразити їх своїми статками. Часто йому це вдається.

— Він казав, що обіймає посаду регента при дворі. А король колись бував тут?

— Сам король ні, але одного разу приїздила королева зі своїм почтом.

— Я чув, що вона не дуже красива, — сказав я.

Еррол глянув на мене так, ніби я його вдарив.

— Вам збрехали, хто б це не був, — відповів він, наче я образив його особисто. — Королева Ерін надзвичайно вродлива жінка. Сам господар Коннер часто звертає на це увагу.

— А Коннер одружений?

— Ні, сер. Колись він кохав одну жінку, але з того нічого не вийшло.

— Ти знаєш, чому ми тут? — запитав я. — Коннер казав, що має якийсь план.

— Навіть якби я знав, то не зміг би розказати, — відповів Еррол, боязко озираючись довкола.

— Ти не повинен мені розказувати, — поспішив запевнити я. Я зовсім не хотів, щоб Еррол боявся зі мною розмовляти. — Мені просто було цікаво.

— Прислуга чує тільки плітки і шматочки цілої історії, — мовив Еррол. — Вам однаково б не вистачило тих дрібниць, що мені відомі.

— Твоя правда, — погодився я і змінив тему: — Скільки часу ти вже служиш Коннеру?

— Половину життя, сер. Я прийшов сюди, коли мені було десять.

То він був не сильно старший за мене. Попри те, звертався до мене «сер».

— Ти відпрацьовуєш у нього якийсь борг?

— Борги моєї сім'ї. Може, я стану вільним за якісь там десять років.

— Тобі тут подобається?

Еррол кивнув.

— Якщо виконувати всі забаганки Коннера, то він добре ставиться до прислуги.

— А якщо не виконувати його забаганок?

— Коннер вислав посланця перед тим, як ви прибули. Я вже знаю про вас, — Еррол усміхнувся і додав: — Боюся, ви зможете самі дізнатися відповідь на це запитання.

Від його слів я теж не стримав усмішки.

— Я більше не буду створювати проблем. Я вже добре зрозумів, що чекає на тих, хто стає йому на заваді.

— Саме так, сер, — Еррол зупинився біля дверей. — Ви ділитимете кімнату з іншими хлопцями, але ваша купіль тут.

Він відчинив двері до чималенької кімнати, яку ніби переобладнали для купання. Прикраси тут були ніжні та жіночні, але скидалося на те, що зараз у кімнаті ніхто не жив. Тому я припустив, що це гостьові покої. Мені страшенно хотілося впасти на ліжко, що стояло при дальній стіні, й заснути. Однак з огляду на весь бруд на моєму тілі їм доведеться потім спалити це ліжко.

Еррол смикнув мене за сорочку, натякаючи роздягатися для купання, але я відскочив від нього й сказав:

— Я миюся на самоті.

Еррол знову всміхнувся.

— Якщо дозволите мені зробити зауваження, сер, то взагалі не схоже, що ви миєтесь.

Я засміявся.

— Що ж, якщо починатиму митися зараз, то не маю наміру робити це у чийсь присутності.

— Мені дали розпорядження привести вас на вечерю таким чистим, ніби ви син шляхтича. Якщо бажаєте, то я зачекаю зовні. Коли ж ви вийдете і я побачу, що ви не вимилися належно, купатися доведеться ще раз. Я виконую накази господаря, а не ваші.

Цього разу, зачиняючи двері, Еррол не усміхався.

— Можеш розслабитися собі, — гукнув я йому. — Я тут надовго.

Я пошукав замок на дверях, але не знайшов, тому притягнув до них важке крісло й підпер ним ручку. У кімнаті був балкон, із якого було видно всю територію за будинком. Я навшпиньки вийшов на нього та роззирнувся. Піді мною серед зелені порався садівник, але він низько схилив голову над квітами. Можна було не хвилюватися, що він гляне вгору. Зовні маєток Коннера був оброблений каменем, а кожен поверх відділяв тонкий карниз. Падіння на землю виявилось б неприємним, але тут було багато можливостей уникнути того падіння.

Я виліз на балюстраду, спираючись спиною на зовнішню стіну, щоби втримати рівновагу. Тоді міцно вперся ногами у кутасті вигини каменя, вчепився пальцями у щілини в іншому камені й поліз.

• ВІСІМ •

Коли я повернувся до кімнати, весь вкритий потом і виснажений, Еррол гукав мене на ім'я. Я відлучився ненадовго, та мені вистачило часу самотійно оглянути володіння Коннера. І все-таки було цікаво, скільки часу він уже мене кликав.

— Здається, я заснув, — гукнув я у відповідь, хлюпаючи рукою по воді. — Що тобі треба?

— Вода вже, напевне, зовсім холодна, — озвався він. — Я можу зайти і наповнити ванну ще раз?

Вода справді була холодна. Однак вона була чистісінька, а я став іще бруднішим, відколи він бачив мене востаннє.

— Усе нормально, — відповів я, якомога швидше й тихіше роздягаючись. — Мені ще трохи.

— Інші хлопці вже давно викупалися.

— Добре, але вони ж милися, поки я спав. Дай мені ще кілька хвилин.

Я занурився у воду й почав шкребти шкіру в тих місцях, які не сховає одяг. Біля ванни на мене чекав товстий стосик нового вбрання, яке приніс Еррол. То було вбрання для шляхтича, за яке, мабуть, Коннер віддав немало срібла, та ще й для нас трьох. Серед мого одягу була лляна сорочка з хитромудрою затяжкою спереду, м'який шкіряний жилет із гудзиками з різьбленої кістки, довгі лляні штани й пара чобіт із високими халявами. Я сумнівався, що буде видно багато ділянок шкіри.

Це я покупався перший раз, бо коли вийшов із кімнати, Еррол оглянув мої руки над рукавами й зауважив, що від мене і досі відгонить притулком. Тому він наполіг, що помие мене вдруге.

— Вода крижана, — мовив він. — Вам подобається так митися?

— Це вона вже зовсім вистигла, — насупився я. — І я ніколи не казав, що мені так подобається. Просто нормально.

Митися Еррол допомагав зовсім не так лагідно, як поведився зазвичай. Я вражено спостерігав, скільки бруду зійшло з мене після другого разу. Коли він схилився над моїми стопами зі щіткою, я оглянув свої нігті.

— Я ще не пам'ятаю, щоб вони мали такий відтінок, — сказав я і відсмикнув ногу: — Лоскотно. Ти вже закінчив? Мені не подобається, що інший хлопець допомагає мені митися.

Еррол вишкірився:

— То краще покликати дівчину?

Я засміявся і сказав Ерролу, що в майбутньому мені взагалі не буде потрібна чиясь допомога.

— Очевидно, що в господаря Коннера інше уявлення про чистоту, ніж було в притулку. Тепер я знаю, що тут вимагають мити все тіло, тому я візьму це до уваги.

Коли ми закінчили, я виставив Еррола за двері й одягнувся знову. Мушу визнати, що він добре постарався. Я ще ніколи не був такий чистий.

— Де мій старий одяг? — запитав я в Еррола, коли закінчив одягатися.

— Гадаю, його забрали, щоби спалити. Більше він ні на що не згодиться.

— Принеси його, — твердо сказав я. А тоді додав: — Таким, яким він був, Ерроле. Точнісінько таким.

На мить Еррол замислився, та врешті відповів:

— Що ж, гадаю, це можна організувати.

— Якщо принесеш, то я подбаю про те, щоб ти отримав срібну монету у винагороду.

Еррол схилив голову набік:

— І звідки ви її візьмете?

— Про цю дрібничку я сам потурбуюся. Але вона допоможе наблизити виплату твого боргу перед Коннером на кілька місяців, — я широко розвів руки. — Цей одяг не мій, і він мені не пасує. Та й гадаю, що за два тижні мені знадобиться моє старе шмаття.

Еррол знизав плечима:

— Побачу, чи мені вдасться щось зробити. Тепер ходімо. Господар чекає вас за вечерею.

Коннер також вимився й виголився. Він дуже добре помився і тепер був справді схожий на вельможу, а не на втомленого від дороги мандрівця. Роден і Тобаяс уже сиділи за столом, коли я зайшов. Невелика їдальня була призначена для повсякденної трапези та більш особистих подій. Видно, що вона була обладнана так, аби вразити всіх можливих гостей і дати зрозуміти обсяг статків Коннера. Я не міг стриматися й швидко полічив, скільки вправний злодій міг би отримати за крадіжку блискучої срібної виделки, за оздоблений позолоченою смужкою кухоль або ж за один-єдиний кришталевий камінь із сяйливого намиста настінних ламп.

— Будь ласка, сідай, — озвався Коннер, вказуючи жестом на місце ліворуч від себе.

Тобаяс сидів праворуч від нього, а Роден — біля Тобаяса. Видно було: Родена стривожило те, що я сидів ближче до Коннера, ніж він сам.

Щойно я сів, слуги почали подавати їжу. Трапеза почалася із сиру, такого м'якого, наче масло, та соковитих стиглих фруктів. У притулку нам давали недоїдки зі столів багатіїв, коли ті залишки вже так зів'яли й попсувалися, що їх не можна було ставити на стіл. Деколи здавалося, що на них от-от вилізе пліснява. Спершу їжу подали Коннерові, але він не почав їсти, поки тарілки не стояли перед нами всіма. Хоч мене обслужили другим, я припустив, що потрібно теж зачекати. Яка ж сильна була спокуса проігнорувати Коннерів приклад і накинутися на їжу.

Всі мої чуття заповнили дивовижні аромати на тарілці й ті, що долинали з кухні.

— Ви завжди так їсте? — я не міг стримувати захвату.

— Завжди, — відповів Коннер. — Хотілося б жити у такій розкоші?

— Скажімо так: це перевершує будь-які мої сподівання, — відказав я.

— Це скромна гостина, як порівняти з бенкетом короля, — мовив Коннер.

— Та кому потрібен той королівський бенкет, коли є все це? — озвався Роден, коли перед ним поставили таріль. Тоді він підвів погляд на Коннера, усвідомивши, що припустився помилки, але не розуміючи, якої саме. Він спробував добрати слів, щоб виправитися, та не зміг.

Тобаяс скористався моментом:

— Мені потрібен королівський бенкет.

Через моє плече потягнулася дівчина й поставила переді мною миску темно-помаранчевого супу. У неї було темне волосся, стягнуте в косу, що спадала на спину. Дівчина не була аж така вродлива, але щось у ній беззаперечно манило. Мене найбільше вразили її очі, теплі й карі, але неспокійні, ніби налякані. Вона насупилась, помітивши, що я витріщаюся, й повернулася обслужити інших.

— Дякую, — сказав я, знову привернувши її увагу. — А що це за суп?

Я чекав відповіді на запитання, але дівчина нічого не відказала. Може, у домі Коннера прислуга не мала права говорити під час трапези. Я швидко відвернувся, сподіваючись, що вона не вскочить у халепу через мене.

Коннер і далі теревенив, розказуючи про те, які наїдки ми могли спробувати того вечора: хрусткий і ще теплий із печі хліб; глазуровану качку з таким ніжним м'ясом, що можна було різати ложкою; фруктовий пудинг, охолоджений у льоху. Я слухав його, але не зводив очей із дівчини, яка наповнювала наші спорожнілі келихи. Коли вона схилилася наповнити келих Тобаяса, інший слуга зачепив її плечем — і трохи води виплеснулося на коліна Тобаяса. Коннер роздратовано глипнув на неї. Я вже розтулив було рота, щоби її захистити, але дівчина подала хлопцю ще одну серветку й поспішила геть із кімнати, перш ніж хтось встиг мовити і слово.

Коли перед нами поставили всі страви, Коннер узяв свою ложку і сказав:

— Це ложка для супу. Нею можна їсти суп, і лише суп.

Наслідуючи його, я схопив свою ложку й спробував тримати її так само, як він. Було дивно і незручно. Може, джентльмени й мали їсти саме так. А от бідні й обідрані сироти — ні. Я звик тримати ложку так само, як би тримав сокиру.

— Ти їси лівою рукою? — запитав у мене Коннер. — Це неприпустимо. Ти можеш їсти правою?

— А ви можете їсти лівою? — відрізав я.

— Ні, — Коннер злегка обурився.

— Але ж ви просите мене змінити руку.

— Просто зроби це.

Я взяв ложку правою рукою, але навіть не намагався тримати її так делікатно, як Коннер. Натомість стиснув її, як сокиру, й кинувся на суп.

— Ні, Сейдже, — озвався Коннер. — Зачерпуй суп рухом від себе, ось так, — він показав і додав: — Таким способом, якщо ти розплескаєш суп, то постраждає стіл, а не твої штани.

Востаннє, коли я їв суп, я тримав миску обома руками й пив із неї, ніби то було горня. Моя права рука не слухалась, тому, щойно Коннер відвернувся, я перекинув ложку в ліву. Він це помітив, але нічого не сказав.

Коннер зробив зауваження Родену щодо того, як тримати ложку:

— Це не молоток, хлопче.

— Їжу треба підносити до рота, а не рот до їжі, — напучував він Тобаяса, який схилився над мискою.

Але про мої манери він більше нічого не сказав. Щось мені підказувало, що він утратив надію.

Після супу ми поїли хліба і ще сиру. Коннер показав нам, як користуватися сирорізкою та ножами для хліба. Мені здавалося, що тут усе було очевидно, тому я не дуже його слухав. А Роден і Тобаяс сиділи немов зачаровані.

Дівчина, яка привернула мою увагу раніше, повернулася, щоб забрати миски з-під супу, хліб та сир, а інші слуги несли нам основні страви. Вона знову насуплено зиркнула в мій бік. Це тривожило мене, бо я не розумів, що ж таке зробив, аби вона так розсердилась.

— Я вже наївся, — сказав Тобаяс.

— Казати так — дуже грубо, — мовив Коннер. — Господар планує частувати гостей протягом усієї трапези. Не можна змушувати його думати, що він силоміць запишає їжу вам у горлянки.

Тобаяс перепросив і сказав, що страви пахнуть смачно; це видалося Коннерові теж не дуже ввічливим. Сумніваюся, що Тобаяс навмисне поведився грубо. Просто деколи він говорив таким тоном, ніби зверхньо ставився до всього.

Я все ще був голодний, навіть після двох страв. Вже минуло майже два дні, відколи я їв щось поживне. А скільки ж місяців я взагалі не почувався ситим!

У картійських притулках їжу вважають розкішшю. Вони використовують ті гроші, які сирота успадкував від своїх батьків. І

після погашення боргів від тих грошей рідко лишається щось більше, ніж сирітська сорочка. Час від часу багаті містяни присилають особисті пожертви, намагаючись спокутувати свої улюблені гріхи. А ще, як оце трапилося з нами трьома, деколи сироту могла викупити заможна сім'я, щоби той став їм слугою, поки не відпрацює свого боргу.

Оскільки їжі було так мало, ми навчилися їсти швидко й дбати лише про свій шлунок. Саме тому я не розумів, чому місіс Тарбелді так розлютилася, коли я вкрав шмат м'яса вчора. Я ж хотів поділити його з усіма.

Наостанок подали десерт — вишневий пиріг, посипаний корицею та цукром. Вернулася та сама дівчина, але цього разу я не приділяв їй зайвої уваги. Навіть якщо їй тут було важко, мені своїх проблем вистачало з лишком. Я мусив зосередитися на Коннерові, який ще тільки мав розкрити найгірші наміри свого плану.

— Негайно вийдіть із кімнати, — наказав Коннер слугам. — Ви більше не потрібні, поки ми не завершимо вечерю.

Коли останній слуга зачинив двері, Коннер поклав на стіл ніж і виделку та переплів пальці рук.

— От і настав цей момент, — сказав він, обвівши кожного з нас уважним поглядом. — Я готовий розкрити вам свій план.

• ДЕВ'ЯТЬ •

Здавалося, минула ціла година, поки Коннер продовжив. Коли він нарешті заговорив, то стишив голос, ніби боявся, що слуги могли підслухувати по той бік дверей.

— Дехто з вас уже міг подумати, що розгадав мій план, — почав він. — Та я запевняю вас, що зради тут немає. Навпаки, зважаючи на все, цей задум може запобігти віроломству при дворі короля Екберта. Картія тепер на межі громадянської війни, і це розуміє дуже мало громадян. Незабаром у цій країні стануться величезні зміни.

— Які це? — запитав Тобаяс.

Нас усіх це цікавило, але гострий погляд Коннера добре показав, що краще його не перебивати.

— Зараз я до цього дійду, — сказав він. — Ви пам'ятаєте, що я розповідав вам про Велдерграта? Він уже давно чекав цього дня, а тепер навіть почав збирати усіх своїх послідовників, щоби потім змусити решту з нас віддати йому королівську корону. Та інші регенти також прагнуть отримати її. Вони тихцем збирають своїх прибічників. За кілька тижнів Картія вибухне війною. Та війна розділить країну за принципом відданості та союзів, нацькує сім'ї одна на одну, посіє ворожнечу між друзями, між цілими містами. Та війна неминуче забере тисячі життів. Авенія, твоя рідна країна, Сейдже, пильно стежитиме й вичікуватиме підходящого моменту, щоб напасти. Вони ласі до наших родючих земель і гір, де повно руди та мінералів. Коли Картія буде геть виснажена й розколота, Авенія завдасть удару й проковтне Картію, немов морська хвиля. Авенія ж — суцільна вигрібна яма. Відійде одне покоління, і нас чекає те саме. — Коннер схилив голову, глянувши на мене. — Не прикидайся, що мої слова дивують тебе, Сейдже. Ти знаєш, що мій опис Авенії — щира правда.

— Так і є, — тихо погодився я.

— Отже, ви намагаєтеся завадити початку громадянської війни, — сказав Тобаяс. — Але ви самі говорили, що навіть не сподіваєтеся

посісти престол.

— Пам'ятаєте, сьогодні вранці я питав вас, скільки спадкоємців має король Екберт? — мовив Коннер. — Сейдже, що ти тоді відповів?

— Двоє. Але, як зауважив Тобаяс, я помилився. Зараз живий тільки один, кронпринц Дарій. Молодший син Екберта загинув у морі.

— Молодшого сина звали Ярон. Відколи я отримав своє місце при дворі, то чув чимало історій про нього. Деякі з них точно були вигадкою, інакше від замку вже би нічого не лишилося.

— Я чув, що в дитинстві він підпалив тронну залу, — озвався Тобаяс.

— А ще він викликав короля Менденвалю на дуель, коли йому було всього десять, — додав Роден. — Він програв, звісно ж, але кажуть, що міг і перемогти.

— Ми всі чули оповідки, — урвав їх я. — До чого тут це?

— Дозвольте мені закінчити, — сказав Коннер. — Чотири роки тому, коли йому було майже одинадцять, Ярона відправили на північ — до країни Бімар, завжди дружньої до Картії. Відіслали його туди не лише вчитися, а, щиро кажучи, ще й для того, аби він припинив соромити короля й королеву. Однак шляхом до Бімару на його корабель напали пірати. Ніхто не вижив. Хвилі ще кілька місяців виносили на узбережжя уламки корабля, але тіла Ярона так і не вдалося знайти.

— Я про це чув колись, — озвався я. — Авенію звинуватили, що це вона найняла піратів. Якби у короля Екберта були докази, він би розпочав війну.

— Принаймні тобі відомо щось про свою країну, — сказав Коннер. — Це, мабуть, і справді була Авенія. Піратство — таки їхній стиль. Кажуть, що там пірати мають більше влади, ніж сам правитель Авенії. Та король Екберт не міг вилучити й тої імовірності, що піратів найняв Гелін, оскільки він ділить кордон з Авенією. Обидві країни мають вільний вихід до моря, де затонув корабель Ярона.

— Мій батько стежив за новинами про це, — сказав я. — Він не хотів війни, якою б не була жертва.

— Якби мій батько був і досі живим, він би з честю бився на боці Картії, — вклинився Тобаяс. — Мій батько не був боягузом.

Мені страшенно закортіло захистити честь свого батька й заїхати Тобаясу кулаком по носі. Та хоч мій батько не був боягузом, він за

всяку ціну намагався б викрутитися, щоби не піти на війну. Через це ми з ним посварилися чи не востаннє.

— Три регенти здійснили подорож до Іселя, портового міста, звідки вирушив корабель Ярона. Вони шукають докази, що він загинув. Або що вижив.

— Вижив? — Роден подався вперед. — Може таке бути, що Ярон вижив?

— Його тіла так і не знайшли, Родене. Та якби принц Ярон вижив, він би був спадкоємцем престолу. Ні Велдерґрат, ні інші аристократи не змогли би заявити про своє право на трон. І це би врятувало Картію від громадянської війни. Тоді Авенія не нападе.

— Але це взагалі недоречно, — озвався Тобаяс. — Зараз правлять Екберт і Ерін. Згодом трон перейде до кронпринца Дарія.

Коннер прихилився до нас зі словами:

— А зараз я розкрию вам найбільшу таємницю, яку ви коли-небудь чули. Вони мертві. Всі троє членів королівської родини мертві. Лише кільком із нас відомо про це, тому ми й сказали, що королівська сім'я вирушила із дипломатичною місією до Геліна. А тим часом їхні тіла лежать глибоко під замком, під покровом таємниці.

Ми так і сиділи, зацікавлені від шоку й такі нажахані, що не сміли дихати. У голові не вкладалося, що мертвий не хтось один із королівської сім'ї, а всі троє. Від цієї думки у мене замлоїло в шлунку, але я притлумив це відчуття.

— Як вони померли? — шепнув я.

— Їх убили. Ми вважаємо, що їм підсипали якусь отруту у вечерю. Вони так і не прокинулися.

— Є підозрювані? — запитав Роден.

Коннер відмахнувся від його запитання:

— Не будь таким наївним. В Екберта було чимало ворогів, і, щиро кажучи, я б не довіряв і більшості його друзів. Я переконаний, що отрута була призначена для всіх трьох, щоб звільнити місце для аристократа, який стане королем.

— То це був Велдерґрат? — спитав я.

— Багато регентів підозрюють його, але не мають жодних доказів, — відповів Коннер. — Побачимо, хто претендуватиме на титул короля, і тоді зробимо висновки.

— І ви сподіваєтеся знайти принца Ярона, щоби припинити суперечки регентів щодо престолу, — сказав Тобаяс.

— Не зовсім, — заперечив Коннер. — Принц Ярон уже давно мертвий, і я можу це довести.

— Як? — поцікавився я.

Коннер усміхнувся:

— Боюся, що поки мушу попросити вас просто повірити мені на слово. Це моя таємниця. Утім, оскільки регенти не знають про мої докази, їхня подорож до Іселя має одну мету — покласти край усім сумнівам, перш ніж виберуть нового короля. Тоді з'явитеся ви. Розумієте, багато картійців усе ще плекають крихітну надію, що Ярон живий. Ніхто не бачив його вже майже чотири роки. Зараз йому було б чотирнадцять, приблизно так само, як і вам. Я певен, що ви зауважили певні схожі зовнішні риси між собою. — На мить він замовк і широко всміхнувся. — Також ви маєте схожі риси із принцом Яроном, якби він був зараз живий. Насправді мій план дуже простий. Я збираюся переконати королівський двір, що один із вас — принц Ярон.

• ДЕСЯТЬ •

Після слів Коннера запала тривала тиша. У мене були страшні підозри, чому Коннер зібрав нас, але все виявилось ще гіршим. І я не уявляв, що робити далі. У кращому разі план буде божевільям, а в гіршому — закінчиться зрадою, як би Коннер не старався це заперечити. Жодна притомна людина не буде намагатися перетворити сироту на принца за два тижні. І треба всі клепки розгубити, щоби вважати, ніби той сирота зможе переконати весь королівський двір, буцімто він — загублений принц.

Тобаяс ввічливо озвучив ті самі думки, але Коннер лише відмахнувся від нього зі словами:

— Хлопче, ти завжди думаєш так примітивно?

Тобаяс глитнув.

— Ні, сер.

— Гадаєш, цей план надто амбітний?

— Я просто... — Тобаяс запнувся, але таки наважився: — Мені здається, що ваш задум неможливий.

— Немає нічого неможливого. Я придумав цей план не за один день і ретельно його обміркував. Але щоб досягти успіху, мені потрібен хлопець, який віритиме, що це можливо здійснити.

— Я вірю, — озвався Роден.

Я аж рохнув. Коннер повернувся до мене:

— Гадаєш, це неможливо?

— Навіть якщо і можливо, то не означає, що мудро.

Коннер вигнув брови й сказав:

— І ти претендуєш на цю мудрість?

— Я ні на що не претендую, сер.

— Це добрий початок. А тепер, Тобаясе, підведися.

Тобаяс устав і вигляд мав такий, ніби йому зараз поставлять найважливіше запитання у світі, а він не знає відповіді. Та виявилось, що говорити збирався лише Коннер. Він почав:

— У тебе відповідний відтінок волосся. Лице трішки вужче, ніж те, яке мало би бути у принца, та схожість уже обнадійлива. Зріст задовільний і тілобудова вишукана, як у королевича. Мене тішить, що у тебе є освіта, але ти не настільки кмітливий, як би хотілося. Якби хтось поставив тобі запитання, на яке ти не знав би відповіді, то, боюся, ти б завагався і весь план опинився би під загрозою.

На оцінку Коннера Тобаяс відреагував так, ніби його вдарили. Я не розумів, чому він так цим перейнявся. Він і так не міг виправити тих речей, про які говорив Коннер. І не схоже, що Коннер знайде того, кого вважатиме ідеальним кандидатом.

Тоді Коннер наказав Роденові підвестися.

— Ти менше схожий на принца, коли його востаннє бачили, але в тебе є риси, подібні до сім'ї королеви, тож це може переконати людей. Твоя амбітність і завзяття породжують повагу, однак у важливих моментах тобі часто бракує упевненості. Ти не маєш жодної освіти, що може спричинити проблеми. Утім, ти фізично сильний, що зіграє тобі на руку під час фехтування та їзди верхи.

Коннер сказав йому сідати, але Роден лишився стояти і мовив:

— Сер, тепер я знаю, що вам потрібно, і я зможу стати цим принцом.

— Сядь, — повторив Коннер, не зворушений благанням Родена. Він кивнув мені головою, і я підвівся.

— У тебе зовсім не такий колір волосся, але його можна перефарбувати, підібравши підхожі барвники. Ти віддаєш перевагу лівій руці, тоді як потрібно користуватися тільки правою. А ще ти зовсім не такий високий і сильний, яким би мав бути син короля Екберта. З вас трьох ти здаєшся наймолодшим, хоча вам усім доведеться збрехати про свій справжній вік. Ти добре вмієш учити вимову?

— Ви питаєте, чи зможу я вивчити картійську вимову за два тижні? — запитав я.

— Ти не зможеш посісти престол Картії, коли говориш як авенієць.

— Та байдуже, — сказав я. — Мені не потрібен трон. Можете вибрати Родена чи Тобаяса, а я піду собі геть, і ви мене більше не побачите.

Коннера аж перекосило від злості.

— Ти думаєш, що я хоч на дрібку переймаюся тим, що ти хочеш? Ти тут недарма. Попри деякі фізичні розбіжності, у тебе є зародок того характеру, який, я вважаю, має бути у принца Ярона. Якщо нам вдасться викоренити твої жажливі манери й непокірну вдачу, то ти цілком зможеш переконати аристократів, що ти — він.

— Якщо ви це зробите, то від мене нічого не залишиться, — зауважив я. — Заберете у мене ці риси — і я стану таким самим нудним, як Тобаяс, або таким самим передбачуваним, як Роден. То чому б вам не взяти їхні схожі до королівських риси й загартувати у них характер?

То було риторичне запитання. Я сумнівався, що хтось із них може загартувати справжній характер.

— Принц Ярон був борцем, — сказав Коннер. — А відколи ми з тобою зустрілися, ти тільки те й робив, що боровся.

— І якщо ви спробуєте зробити з мене підміну, то боротимуся й далі, — відповів я. — Вам не потрібен принц, вам потрібна маріонетка. Ви таємно взялися реалізовувати цей план. Чому? Може, ви й не маєте змоги посісти престол, та ви плануєте правити через нього. Посадіть Родена на трон. Він радо дозволить вам керувати його руками й чемно говоритиме все те, що ви накажете. А я не буду!

— Говори тихіше, — мовив Коннер. — Я не планую правити. Звісно, за два тижні обранець не матиме достатньо знань про правління, щоби керувати державою самостійно. Я буду поруч у ролі радника, захищатиму та зберігатиму його таємницю. Коли він буде готовий правити самостійно, я служитиму на тій посаді, яку він вибере. — Коннер простягнув мені руку. — Я пропоную перетворити тебе на сонце Картії, яскравіше за місяць і зорі разом. І ти зможеш посісти престол, знаючи, що відтягнув власну країну від неминучої війни. Як ти можеш відмовлятися від такої пропозиції, Сейдже?

— Картія — не моя країна, — сказав я, підійшовши до дверей на вихід. — Щиро кажучи, я сподіваюся, що Авенія знищить її.

• ОДИНАДЦЯТЬ •

За дверима стояв лише Мотт. Він, звичайно, знав, про що йтиметься за столом, тому відігнав усіх слуг геть.

Побачивши його, я зупинився і зіщулився, вже готовий до того, що він гримне мене по голові або ще якось примусить вернутися до ідальні Коннера. Але я насторожився не тому, що боягуз. Я знав, що його удари безжальні.

Проте він лише кивнув мені:

— А ти добре відмився, як на обірванця.

— Мені допомогли.

— Ти куди йдеш?

Я замислено почухав обличчя.

— Так далеко я ще не думав. Туди, де зможу побути на самоті.

Втім, Мотт зовсім не збирався дати мені спокій. Він поклав долоню на моє плече й повів коридором.

— Ходи зі мною.

Ми вийшли на внутрішній дворик у дальньому кінці маєтку Фартенвуд, де навколо блимав на легкому вітерці ряд смолоскипів. На одній стіні висіло кілька мечів, усі вони відрізнялися між собою. Один мав довше лезо, інший був тонший, третій мав кілька зарубок з одного боку. Ефеси теж були різні — деякі мечі мали просто металевий хвостовик, а інші були зі шкіряним руків'ям або оздоблені коштовностями. Якийсь із них привернув би до себе загартованого воїна, а інший — найманця. Я підозрював, що котрийсь із них мав би відгукнутися принцові.

— Вибери один, — сказав Мотт.

— Як мені знати, який підійде для мене?

— Ти відчуєш його поклик, — відповів Мотт.

Я потягнувся до клинка середнього розміру із широким жолобом, викарбуваним по всій довжині. Руків'я було з темно-коричневої шкіри,

а наверх прикрашали багряні рубіни. Щойно я його взяв, меч вислизнув із моєї руки й упав на землю.

Мотт кинувся вперед і підняв його, ніби я вчинив жахливий злочин, впустивши меча.

— Видно, що цей для тебе заважкий, — сказав він. — Вибери інший.

— Він важчий, ніж здається, але я впораюся, — заперечив я, тримаючи меч обома руками. — Я вибираю цей, бо почув його поклик.

— Як саме?

Я усміхнувся:

— На ньому є рубіни. Їх можна продати й отримати чималеньку суму.

— Тільки спробуй — і я цим самим мечем тебе зарубаю. Ти взагалі колись тримав меч у руках?

— Звичайно.

Колись я тримав меч ерцгерцога Монтегіста, коли прокрався в покої, де він зупинився. То була ніч, і він саме спав, тому я взяв меч просто помилуватися. Та я не встиг довго його потримати, бо мене спіймали. Мене добряче покарали, але я не шкодував ні про що: мені ж удалося кілька хвилин потримати в руках таку розкішну річ.

— Як добре ти вмієш вправлятися з мечем? — запитав Мотт.

— Думаю, недостатньо добре, щоб наш поєдинок був рівносильним.

Мотт усміхнувся.

— Я чув, що тобі сказав Коннер за вечерю. Попри всі ті речі, які він назвав твоїми слабкими рисами, у тебе таки є шанс зіграти роль принца. Але ти мусиш навчатися, тренуватися й працювати над тим, щоб отримати якомога більше переваг. А тепер зведи свій меч, — він підняв свого меча, тримаючи його майже паралельно до тіла, лише трішки нахиливши вперед. — Ось так. Це перша позиція.

Я повторив його рухи й підняв свій меч так само.

— Отак?

— Звикай до його ваги в руках. Помахай ним туди-сюди. Вчись контролювати його і тримати рівновагу.

Я послухався. Попри вагу меча, мені подобалося його тримати. Тішило усвідомлення, що я тримаю цей меч у руках. Від цього

прокинулися зовсім давні спогади того життя, коли я ще не мусив виживати у притулку.

Мотт, що досі стояв у першій позиції, сказав:

— Із цього й починається базова атака.

— Тоді її потрібно уникати, — відказав я.

— Чому це? — Мотт вигнув брову.

— Якщо вона базова, то це перший урок для всіх. Тобто всі знають, як дати відсіч цій атаці.

Мотт похитав головою:

— Це не так працює. Бій на мечах — це не шахи, де спершу робиш хід ти, а тоді твій суперник.

— Звичайно, — зітхнув я.

Мотт зняв зі стіни дерев'яний меч, який відповідав моєму за довжиною.

— Перевіримо твої навички. Глянемо, що ти вмієш, як на початківця.

— Мені також узяти дерев'яний меч?

Мотт аж усміхнувся.

— Навіть дерев'яним мечем я можу завдати тобі більше шкоди, ніж ти мені справжнім.

Щойно чоловік договорив, його меч просвистів повз мій і вдарив мене у плече.

— Може, ти хоч спробуєш захищатися? — запитав він.

Я скривився і зробив випад, але він його відбив.

— Непогано, — сказав Мотт. — Але сміливіше. Принц Ярон славився своєю сміливістю.

— Здається, він мертвий. Тому яким би відважним він не був, його це явно не врятувало.

— Ніхто б не вижив під час нападу такої кількості піратів, — мовив Мотт. — Із того корабля ніхто не вернувся живим.

— І вони всі, мабуть, мали мечі, — сказав я, вимахуючи в повітрі. Мотт позадкував на крок. — Тому тренувати мене — марний замір.

— Розслабся, — відказав Мотт. — Ти надто напружений.

— Чому я? — запитав я, опускаючи меч. — Чому я тут?

— А чому не ти?

— Тобаяс розумніший за мене, а Роден — сильніший. І, вочевидь, я не дуже схожий на принца, якби він був зараз живим.

Мотт також опустив меч.

— Може, у Тобаяса і є краща освіта, але я не сумніваюся, що ти кмітливіший. Роден справді сильніший, та саме сильне серце здолає сильне тіло, — він усміхнувся. — А щодо зовнішності: тобі варто лише постригти волосся і випростати спину. Я деколи не бачу й половини твого обличчя, коли ти говориш. А тепер зведи свій меч. Проблема в тому, що ти намагаєшся вдарити мій меч. А ти удар мене.

— Я можу вас поранити.

— Сейдже, це бій на мечах. У цьому і суть.

Я звів свій меч і кинувся на нього. Він ступив крок до мене й ковзнув своїм мечем із внутрішнього боку мого клинка, викрутив його й штовхнув униз. Меч випав із моєї руки й брязнув додолу.

— Піднімай, — наказав Мотт.

Я спопелив його поглядом і підняв меч, але тримав лезо опущеним, показуючи, що з мене на сьогодні досить.

Мотт насупився.

— Я був іншої думки про тебе. Мені здавалося, що ти затятий боєць.

— А за що мені битися? За можливість одного дня загинути, як сім'я Екберта? Навіть якби я виконав умови Коннера, то ніколи б не почувався як принц. Я прожив би все своє життя як актор, що грає чужу роль.

— А хто ти зараз? — Мотт також опустив меч. — Ти хочеш показати, який ти крутий, але я вловив твій страх. Ти вдаєш, що тобі на всіх байдуже, та я бачив твою реакцію на смерть Латамера. І ти прикидаєшся, що отак просто втік від сім'ї в Авенії не озираючись, та я чую тон твого голосу, коли згадуєш про них. Я не думаю, що ти справді ненавидиш усіх так, як намагаєшся показати. Зараз ти теж актор, Сейдже. Коннер просто хоче, щоби ти грав роль задля усієї Картії, а не лише для себе.

Слова Мотта зачепили за живе дужче, ніж він підозрював. Я не хотів думати про свої страхи, про Латамера й особливо про свою сім'ю. Я передав йому меч і сказав:

— Дякую за урок, але я ніколи не стану принцом.

— Тоді дивно, що ти вибрав саме цей меч, — мовив Мотт. — Це копія того, що колись належав принцові Ярону. Якщо Коннер, дивлячись на тебе, бачить принца, то час і тобі його уздріти.

• ДВАНАДЦЯТЬ •

Мотт провів мене назад у масток Фартенвуд. Було зрозуміло, що йому наказали не спускати з мене очей. Він переповів мені найдрібніші подробиці того, як викували копію Яронового меча, спираючись лише на намальований з пам'яті Коннерового батька нарис, тому що справжній меч зник під час нападу піратів. Я чхати хотів на ту історію і навіть не прикидався, що слухаю.

— Гадаю, мені варто вернутися до їдальні, — пробурмотів я.

— Ти геть спітнів. Джентльмен ніколи не посміє зайти таким до їдальні.

— То куди мені йти?

— Вертайся до кімнати. Скоро до тебе приєднаються Роден і Тобаяс.

— У кімнаті нудно і нема чого робити.

— Поспи. Завтра починається ваша підготовка згідно з планом Коннера. Повір мені, вона вичавить із тебе всі соки.

— Ви знову прикуєте мене ланцюгами до себе?

Мотт усміхнувся:

— Звісно, ні. Але до вашої кімнати приставлять охорону. Якщо спробуєш утекти, варта спіймає тебе і повідомить мені. І затям собі: я не хочу, щоби мій сон порушували вже другу ніч поспіль.

— А ви теж прислуга Коннера? — запитав я у Мотта. — Ви йому належите?

— Я у нього на службі, але не належу йому. Мій батько працював на його батька, тому нема нічого дивного в тому, що я працюю на сина. Я вірю йому, Сейдже. І сподіваюся, що згодом ти теж повіриш.

— Він убив Латамера. Сказав, що той може спокійно йти собі геть, і вбив.

— Коли так, то Латамера вбив Креґан, хоч і керуючись наказами Коннера. — Мотт на мить замовк і додав: — Господар Коннер не прагне бути проповідником і не вимагає поклоніння героям. Але він

патріот, Сейдже, і робить те, що, на його думку, врятує Картію. Латамерові взагалі не варто було йти з нами. Краще вже така смерть, ніж поразка у тих завданнях, що чекають вас упродовж наступних двох тижнів.

— Я думаю, Коннер хотів, щоб ми побачили смерть Латамера. Щоб ми зрозуміли, наскільки його план серйозний.

— Можливо, — кивнув Мотт. — Якщо він і мав це на меті, то йому вдалося.

Я зупинився на мить, змусивши Мотта теж спинитися і глянути на мене. Я тихо запитав:

— А тих двох хлопців, які не будуть виконувати його план... він їх теж уб'є?

Мотт поклав мені руку на плече й натиснув, змушуючи йти далі.

— Він мусить переконатися, що його план лишиться у таємниці. Постарайся стати обраним, Сейдже.

Коли ми прийшли, Еррол уже чекав на лавці біля моєї кімнати. Мотт попросив провести мене до покою та допомогти приготуватися до сну.

— Мені не потрібна допомога, — сказав я їм обом. — Я вже давно допетрав, як застібати гудзики сорочки.

— Допоможи йому, — наполіг Мотт.

Еррол глянув на мене, мовчки благаючи змиритися, щоб йому не довелося отримати прочуханки від Мотта. Я гучно зітхнув, даючи зрозуміти своє невдоволення, але кивнув Ерролу.

— Гарзд. Покінчимо вже з цим.

Мотт чекав у коридорі. Еррол зачинив двері та став перебирати вміст шухляд моєї шафки, поки я розглядав кімнату. Місіс Тарбелді змогла б заохвати в таке приміщення усіх хлопців із сиротинця. Тут було лише три ліжка, і весь цей простір здавався змарнованим. Я відчув різкий контраст зі своїм життям у притулку, коли з'ясував, що матраци ліжок тут м'які, а ковдри пухкі. Біля кожного ліжка була невелика шафка, а приблизно по центрі кімнати стояв письмовий стіл, повернутий до каміна. Я міг думати лишень про одне: невже мені більше ніколи не доведеться жити так, як у притулку? Якби ж тільки це життя не мало такої високої ціни.

— Яке ліжко моє? — запитав я.

Еррол вказав на те, що стояло в дальньому кінці кімнати:

— Оге.

— Я хочу те, що біля вікна.

— Там буде спати господар Роден.

— *Господар* Роден?

Еррол не вловив мого сарказму.

— Так, сер.

— Ну, тоді *господар* Роден може спати на моєму ліжку. Я беру собі те, що біля вікна.

— Господар Роден уже сказав, що це буде його ліжко.

Я відгорнув покривало і плюнуv на подушку.

— Тоді скажеш йому, що я зробив. Якщо він і досі захоче це ліжко, то хай спить у моїй слині.

Еррол усміхнувся:

— Так, сер. Ви готові перевдягнутися?

Я витягнуv руки й дозволив Ерролу виконати його роботу. Він рухався швидко й тихо, через що я почувався зовсім недоладно.

— Ерроле, коли ми вечеряли, серед прислуги була дівчина. Десь мого віку, з темним волоссям і карими очима.

— Її звать Імоджен, сер. Вона прибула до нас рік тому.

— Як саме?

— Коннер підвищив орендну плату за дім, де жила її сім'я. Вони все глибше й глибше занурювалися у борги. Коннер запропонував угоду, щоб Імоджен перебралася сюди відпрацьовувати борг. Але з такою ціною за оренду вона ніколи не буде вільною.

— Але чому вона?

— Майже всі тут думають, що це помста. Матір Імоджен — удова. Багато років тому Коннер пропонував їй руку й серце, та вона відмовилась. Хтось вважає, що він хотів забрати сюди Імоджен і натомість побратися з нею, коли вона досягне повноліття, але згодом втратив інтерес і послав її працювати на кухні.

— Чому?

— Вона німа, сер. І не дуже кмітлива. Вона виконує свої обов'язки, але ніколи не стане кимось іще, окрім служниці на кухні. Ось і все, ви готові.

Я опустил погляд на своє вбрання для сну і розсміявся. Може, я дуже вже звик спати у звичайному одязі й тепер почувався надто вирядженим.

— Що це таке? — запитав я, смикаючи верхній шар одягу.

— Халат. Його потрібно зняти, перш ніж лягати в ліжко.

— Але я вже тут, за три кроки від ліжка.

Еррол знову всміхнувся. Якимось способом мені часто вдавалося потішити його.

— То мені зняти з вас халат?

— Ні, я сам.

— Від мене ще щось потрібно?

— Де мій одяг, у якому я приїхав?

— Я вберіг його для вас, сер. Його зараз перуть.

— Не треба було його прати.

Еррол кашлянув.

— Я запевняю вас, що треба було. Але загалом він лишиться таким, як був, — хлопець охайно поскладав той одяг, який я носив сьогодні. — Коли ваш одяг опиниться в шухляді, я отримаю щось за це?

Якщо він сподівався отримати винагороду зараз, то його чекало розчарування. Тому я стримано кивнув.

— Отримаєш, коли він буде в шухляді. Можеш іти, Ерроле. Скажи іншим, щоб заходили тихо, бо я лягаю спати.

Еррол зачинив дверцята моєї шафки. Я побачив, як Мотт зазирнув до кімнати, коли двері відчинилися, та за мить я нарешті опинився сам.

Я розчахнув вікно, плануючи вилізти назовні, але зупинився, відчувши на обличчі прохолодний вечірній вітерець. Емоції захлюпнули свідомість, ніби хвилі прибою. Коннерів план був гірший, ніж я очікував, і що б там Мотт не казав, я не мав наміру приймати цей виклик. Я задивився у чорну ніч і замислився, скільки часу мені доведеться бігти землями Коннера. За його територією звивалася ріка, яка могла б змити мої сліди. Я б міг іти всю ніч, стільки, скільки потрібно буде, щоби дістатися Авенії та опинитися на волі.

Але я не міг цього зробити. Мені відомий його секрет, тому Коннер нізащо не зупиниться, поки не знайде мене. Я у пастці. І мій вибір був очевидний. Або я стану принцом, або він мене вб'є.

• ТРИНАДЦЯТЬ •

Наступного ранку я розплющив очі ще до того, як слуги прийшли розбудити нас. Крізь вікно пробиралися перші ніжні промені сонця: мабуть, година була ще зовсім рання. Кілька секунд я лежав у ліжку, звикаючи до дивного відчуття тепла й затишку. Тоді згадав, де я і в яку химерну схему вплутався. Від суворой реальності все тіло пробив озноб. Я сів у ліжку й визирнув назовні.

— Ти теж прокинувся? — тихо запитав Роден.

— Не можу більше спати.

— А я ледве очі зімкнув. — На мить запала мовчанка, і Роден запитав: — Як гадаєш, що станеться з тими, кого Коннер не вибере?

Ми старалися не роздумувати про зручне слово «тими», ніби ті два хлопці були нам чужими. Я повільно видихнув і сказав:

— Ти вже знаєш відповідь.

Роден зітхнув, ніби сподівався, що я скажу щось обнадійливіше.

— Найсумніше те, що ніхто не тужитиме, коли нас не стане. У нас нема ні сім'ї, ні друзів, нікого.

— Так краще, — відказав я. — Мені буде легше знати, що моя смерть не змусить когось іншого страждати.

— Якщо ніхто за тебе не страждає, то ніхто за тебе і не радіє, — Роден склав долоні за потилицею і прикипів поглядом до тинькованої стелі. — Ми ніхто, Сейдже. Я б міг піти з притулку багато місяців тому, але не пішов. Мені нічого робити у світі, коли я не маю ні освіти, ні навичок. Як би я заробляв собі на хліб?

— Тобаяс би дав собі раду сам, — сказав я. — Він міг би торгувати або відкрити крамницю. Він міг би досягти успіху.

— А які в тебе плани були? — запитав Роден.

Я знизав плечима.

— Для мене найважливіше було пережити кожен наступний тиждень, — я аж пирснув від цієї іронії. — Тепер мені треба пережити два наступні тижні.

— Коннер мусить обрати мене, — сказав Роден. — І річ не в тому, що я стану королем, ми добре знаємо, що вся влада буде в Коннера. Просто для мене це буде єдиним шансом на нормальне життя. Я знаю, що це жорстоко стосовно тебе й Тобаяса, але це просто мої думки. Пам'ятаєш, як ти тоді майже зумів утекти з воза?

— Ага.

— Мені прикро, що ти не зміг. І якщо тобі трапиться нагода втекти упродовж цих тижнів, то я думаю, що варто нею скористатися.

— Радий чути це, Родене. — Він гадає, що все буде так просто.

— Може, ви будете говорити ще голосніше і розбудите всіх у мастку? — пробурчав Тобаяс.

— Цить, — шикнув я. — Щойно вони почують, що ми прокинулися, сюди завалиться цілий натовп.

Тобаяс злегка підвівся на одному лікті.

— Ви з Роденом тільки що базікали, ніби давні друзі, а тепер ти на мене цитькаєш?

— Цить, — повторив Роден.

Тобаяс відкинувся на подушку.

— Цікаво, що Коннер підготував для нас на сьогодні.

— У нас є два тижні, щоб вивчити все те, що мав би знати принц Ярон, — мовив Роден. — Гадаю, це наша остання хвилинка спокою.

— Насправді це непоганий план, — озвався Тобаяс. — Коннер має рацію. Це може бути єдиний спосіб урятувати Картію.

— Цей план — зневага справжнього принца, — заперечив я. — Коли цю таємницю розкриють, а її точно розкриють, ми всі це знаємо, наш учинок буде гіршим за зраду. Щоб нікчемний сирота прикидався принцом? Та за кого ми себе маємо?

— Заспокойся, — сказав Тобаяс. — Хто сказав, що таємницю розкриють? Коннер супроводжуватиме кожен наш крок. Він мусить, інакше йому теж кінець, якщо нас розсекретять.

— Жоден із нас не схожий на принца, яким би він був зараз, — не вгавав я. — До того ж двох тижнів аж ніяк не достатньо для того, щоб вивчити все, що він повинен знати, навіть якщо Коннер і буде поруч. Якщо ми троє триматимемося гуртом, він не змусить нас до цього.

— Але я хочу цього, — Тобаяс сів і звисив ноги з ліжка. — Ви можете вилежуватися скільки влізе, а я збираюся негайно ж почати вчитися.

Він вискочив у коридор, здивувавши слуг, що нібито чекали на нас, а проте їхні заспані обличчя свідчили про протилежне. Еррол рився у шухлядах моєї шафки й притлумив позіхання.

— Можеш іти спати, якщо хочеш, — сказав йому я. — Я впораюсь сам.

— Не ви тут роздаєте накази, — нагадав мені Еррол. — А Коннер. Сьогодні ваше вбрання буде простіше, підібране для занять.

Я неохоче виліз із ліжка, щоби вдягнутися і щоб Еррол відчепився. Я змусив його просто стояти поруч, поки вдягався сам, хоч він прискіпливо оглянув мене потім.

— Без образ, — сказав він, поки я розбирався із пряжкою, — але цілком очевидно, що ви ніколи не носили такого одягу.

Я усміхнувся:

— Якщо останнє слово буде за мною, то мені більше не доведеться його носити.

Коли ми вийшли зі спальні, у коридорі на нас уже чекав Мотт. Він сказав Тобаясу, що той має заняття із вчителем у бібліотеці, а ми з Роденом будемо вивчати основни читання й письма у кімнаті на другому поверсі, де колись була дитяча. Тобаяс нахабно посміхнувся нам і пішов геть зі своїм слугою. Він, либонь, думав, що освіта дасть йому перевагу в очах Коннера. Мабуть, так і було. Роден шепнув мені на вухо, що він однаково не хотів би вчитися із Тобаясом. Я погодився.

Наш викладач наказав звертатися до нього «вчитель Ґрейвз»*, хоча він був більше схожий на гробаря, ніж на вчителя. Чоловік був високий і худий, як мотика, мав бліду шкіру й ріденьке чорне волосся, яке зачісував так, щоби здавалося, ніби того волосся насправді більше. Я миттю вирішив незлюбити його. Одначе Роден мовби зовсім не переймався тим, чи належить наш учитель до ходячих мерців, чи ні. Та коли я шепнув йому про свої підозри, він принаймні ледве стримав усмішку і цитьнув на мене.

Учитель Ґрейвз наказав мені й Родену сісти у крісла перед дошкою, але ті стільці явно призначалися малим дітям. Він почав писати абетку, а тоді звернувся до мене:

— Я сказав сідати, щоб ми могли почати заняття.

Роден підвів погляд. Він уже сидів, а його коліна торкалися грудей.

Я рішуче схрестив руки на грудях.

— Я не буду сидіти в кріслі для п'ятирічок. Дайте мені нормальний стілець.

Учитель Ґрейвз підняв голову так, щоби краще дивитися на мене згори.

— Отже, ти Сейдж. Мені вже розповідали про тебе. Хлопче, навіть не думай, що я — один із прислуги Коннера. Я джентльмен та вчений, і ти ставитимешся до мене з пошаною. І сидітимеш у тому кріслі, яке я тобі даю.

Я гукнув Моттові, щоб той зайшов: я знав, що він десь поруч і пильнує мене. Коли він зазирнув до кімнати, я сказав:

— Учитель Ґрейвз переконаний, що він не належить до прислуги Коннера. Але ви належите. Мені потрібен стілець.

— Ось є стілець, — відказав він, кивнувши на крісло біля Родена.

— Він надто малий. Я не можу нормально вчитися.

— Яка прикрість. Сядь.

— Добре, але якщо ми з Роденом не зможемо вивчити літери, то самі будете пояснювати Коннеру причину.

Мотт зітхнув і вийшов із кімнати. За кілька хвилин він повернувся, тримаючи в руках по кріслу. Учитель Ґрейвз розлютився і вирішив покарати мене за непослух: я мав прописати удесятеро більше літер за цей день.

— Тоді я знатиму їх удесятеро краще, — відказав я. — Дивно, що ваше покарання дозволить мені засвоїти матеріал краще за Родена, який виконував ваші вказівки.

Кісточки пальців Ґрейвза стали білими, як крейда. Він почав пояснювати нам звучання літер. Родена це заняття справді зацікавило, і він намагався наслідувати Ґрейвза. Я ж заснув десь на літері «м».

Через якийсь час Мотт поторсав мене за плече. Ґрейвза вже ніде не було.

— Він назвав тебе невиправним, — сказав Мотт. — Серйозно, Сейдже, ти що, намагаєшся провалитися?

— Я вже казав вам, що вмію трохи читати. Цей ранок був цілковитим марнуванням часу.

— А мені сподобалося! — я ще ніколи не чув, щоб Роден був таким щасливим. — Я ніколи не думав, що зможу читати, а вчитель Ґрейвз сказав, що до завтра принесе мені дитячу читанку.

— Чудово. Перекажеш мені, які в тій читанці будуть поради для принців-самозванців.

Ще раніше прислуга принесла нам невеликий сніданок із круто зварених яєць і молока, й ми поснідали, поки вчилися. Але такої дрібнички було недостатньо, тож недивно, що ми з Роденом ізнову зголодніли.

— Поїсте після наступних занять, — сказав Мотт.

— Яких занять? — запитав я.

— З історії Картії. Тоді перекус. Потім буде тренування з мечами, верхова їзда, обід, уроки етикету з учителем, а ввечері готуватиметеся до завтрашніх занять.

Роден ляснув мене по плечу.

— Він іще зробить із нас джентльменів!

Я кивнув, але промовчав. Думка про те, що з нами зробить Коннер, не породжувала в мене захвату.

• ЧОТИРНАДЦЯТЬ •

На уроці історії ми сиділи всі разом, але Тобаяс згаяв час, бо він уже знав відповідь на кожне запитання. Він говорив так швидко, що ми з Роденом навіть не намагалися розтуляти рота, якщо і знали правильну відповідь.

Історію викладала вчителька Гавала. Тобаяс розказав, що у нього вже були заняття з нею вранці. Жінка вже була застара для шлюбу, і це справді дивувало, бо мала вона доволі приємний вигляд: округле лице й чорні кучері, які весь час підстрибували. Вона всіляко уникала розмов про справжню причину того, чому Коннер зібрав нас тут, однак було очевидно, що вона знає. Учителька була якась нервова, але її легка усмішка й лагідна вдача були ковтком свіжого повітря після серйозного ставлення всіх інших людей у цьому маєтку. Мені стало цікаво, що трапиться з нею після цих двох тижнів.

Коли вона вийшла з кімнати попити води, я переповів свої припущення Тобаясу і Родену. Тобаяс відмахнувся:

— З нею все буде добре. Вона казала мені, що пообіцяла Коннеру ніколи не розповідати, що вчила нас.

— Коннер, напевно, вибив із неї ту обіцянку, — пробурмотів я.

Тобаяс підняв підборіддя, ніби захищався.

— Якщо вона не вибовкає нічого, то байдуже, що зробив Коннер.

— Ніколи не байдуже. — Я глянув на Родена, щоб він погодився, але той схилив голову над книгою і намагався розтлумачити слово, тицьнувши в нього пальцем.

Учителька Гавала повернулась, і ми замовкли. Тобаяс поринув у думки, а ми з Роденом не змогли дати відповідь на наступне запитання, на яке він відповів без вагань.

Учителька Гавала викладала чудово, тому наприкінці заняття ми вже могли назвати великі міста Картії та описати їхній внесок у розвиток країни. На щастя, у Картії небагато міст, які можна назвати великими, тому їх було легко запам'ятати. На жаль, їхній внесок не

дуже сильно допомагав розвивати Картію. Новому принцові доведеться важко попрацювати, щоби підвести з колін видобування природних ресурсів. Ніхто не здивувався, коли Тобаяс оголосив, що готовий до такого випробування. Учителька Гавала вигнула брову на його слова, та нічого не сказала.

У двері постукали, й до кімнати зайшли двоє слуг, які, напевне, несли наш перекус. Першої дівчини я не впізнав, але другою зайшла Імоджен. Вона глянула на мене, знову насупилася й опустила погляд. Вони поставили таці й вийшли.

Учителька Гавала поклала на стіл книгу, з якої читала матеріал, і подала нам усім м'ясний пиріг із листового тіста. Я з'їв свою порцію за чотири укуси й повернувся до Тобаяса, який подужав тільки половину:

— Я можу доїсти твій пиріг?

Тобаяс розсміявся, але я не жартував. Він не відповів і дожував пиріг, а вчителька Гавала продовжила заняття.

Після уроку історії повернувся Мотт і провів нас до Коннерових стаєнь. Там на нас чекав Креган. Він так туго схрестив руки на грудях, що мені аж здалося, ніби вони зв'язані вузлом.

— Саме так, — похмуро озвався він. — Я буду вчити вас верхової їзди.

Коли Мотт пішов, Креган указав на сідло, що висіло на перекладині паркана.

— Почнімо з цього. На ньому ви будете сидіти, коли їздитимете верхи.

— Ви серйозно? — не втримався я. — Ви ставитеся до нас так, ніби ми всі вперше бачимо коня. Ми вміємо їздити верхи.

— Я не знаю, які ваші навички... — почав Креган.

— Мої навички кращі за ваші, — перервав його я. — Я їжджу вправно навіть із заплющеними очима. Тобаяс і Роден так само, я певен.

Креган примружився:

— То ти кращий за мене? Я не просто вершник. Я ще й тренер. Я приборкую диких коней, можу приборкати й тебе.

Я проігнорував останні слова й сказав:

— Я можу осідлати будь-якого коня, що й ви.

— Мене не так легко спровокувати, хлопче, — всміхнувся Креган.

— А чому б ні? — озвався Тобаяс. — Якщо він так каже, то чому б не перевірити його навичок?

Креган довго дивився на Тобаяса, а тоді перевів погляд на мене і промовив:

— Гарзд. Чекайте тут.

Він пішов до стайні.

— Дякую, — сказав я Тобаясу.

Тобаяс скося зиркнув на мене:

— Сейдже, я не на твоєму боці. Сподіваюся, ти засвоїш цей урок.

Нашу увагу відвернув гуркіт зі стаєнь. Я повільно похитав головою і пробурмотів до Тобаяса:

— Ти ж не думаєш, що у нього там є необ'їжджений кінь, гм?

— Схоже на те, — відказав Тобаяс.

— Ти вмієш їздити? — запитав мене Роден.

— Я їздив верхи раніше. Це ж те саме?

— Ні, — сухо заперечив Тобаяс. — Я вмію триматися в сідлі, але я не настільки дурний, щоби провокувати Крегана і його дикого коня.

— Просто попроси вибачення у Крегана і скажи, що будеш навчатися, — порадив Роден.

— І дозволити всім випоминати мені це? — запитав я. — Я просто сяду на коня і проїду кілька кіл. Усе буде добре.

Креган ледь не реготав уголос, коли виводив зі стайні коня. Той уже намагався стати дибки, й чоловікові доводилося силою стримувати його за повід. Він лиховісно посміхнувся.

— То що, ти їздиш краще за мене?

Я відступив на кілька кроків. Батько часто застерігав мене пильнувати, що кажу. Мабуть, варто йому було застерігати мене ще частіше.

— Не важливо, чи зможу я перевершити вас, чи ні. Ви ж тут тренер.

Здавалося, ці слова зачепили Крегана. Він ледь підвищив голос:

— І, як твій тренер, наказую тобі сідати на цього коня.

Я похитав головою:

— Я не буду їхати на ньому. Дайте мені спокійнішого коня, тоді я виконаю завдання. Ви просто знаєте, що програєте, якщо гратимете чесно.

Креган підійшов так близько, що я відчув його подих.

— Боїшся?

— Ага, — я справді боявся. То був лютий кінь.

— Тоді саме час попрацювати над твоєю покірністю. Сідай на коня, інакше будуть наслідки.

— Та облиште. Сейдж просто не знав, про що говорить, — озвався Роден.

Креган тицьнув у нього пальцем і гаркнув:

— Сейдж не допоможе тобі наостанку, хлопче. От і ти не допомагай йому. — Тоді він глянув на мене. — Якщо ти зараз же не сядеш на коня, то більше не будеш їздити протягом цих двох тижнів. Я скажу Коннерові, що ти завалив ці заняття.

Минула довга хвилина, і я таки потягнувся до віжок.

— Добре. Але підсадіть мене.

Креган засміявся та поглузував:

— Ти навіть не можеш самотужки вилізти на коня?

— Це змагання з їзди, а не з вилізання на коня. А де ваш кінь?

Креган розреготався ще гучніше.

— Ти так швидко впадеш, що я навіть не встигну сісти в сідло.

Він притримав коня, поки я вилазив.

Кінь брикнувся, і мені довелося міцно вхопитися, щоби втриматися в сідлі.

— Схоже, я йому не подобаюся, — сказав я.

— Для тебе це не новина, — відказав Креган. — І Вітряниця — це вона, кобилка.

Він знову реготнув і лягнув кобилу по крупі.

Вітряниця люто зірвалася з місця, і я аж відкинувся назад, від чого вигин сідла боляче впився у спину. Вона двічі брикнулась, і мене, мабуть, втримали самі демони, для яких то була неабияка розвага. За моєю спиною на повні груди реготав Креган. А з ним, мабуть, Роден і Тобаяс. Важко було сказати, бо все навколо мигало перед очима. Я верескнув, коли вона вирвалася із рук Крегана і помчала геть.

Вітряниця шугнула просто на дерево, ніби знала, що низька гілка зіб'є мене із сідла. Я вчасно пригнувся і врятувався, хоч менші гілочки подрпали мої плечі, коли ми промчали під деревом.

Десь позаду почувся Креганів вигук повертатися, але Вітряниця повним чвалом летіла на свободу. Креганові лишилося усвідомлювати,

ЩО ПОКИ ВІН ВІЗЬМЕ КОНЯ Й ПОМЧИТЬ ЗА МНОЮ, Я БУДУ ВЖЕ ДАЛЕКО. І ЯКБИ Я
ВПАВ ІЗ ТАКОЇ ШВИДКОСТІ, ТО ЗЛАМАВ БИ НЕ ОДНУ КІСТКУ. АБО Й ГІРШЕ.

• П'ЯТНАДЦЯТЬ •

Уже майже стемніло, коли я почув, як мене гукають. Спершу я не відповідав. Вони були ще надто далеко, щоби почути мене, тому не було сенсу витратити ті мізерні залишки енергії.

Зрештою Мотт підійшов достатньо близько: я помітив його силует між дерев. Він їхав верхи й тримав у руці ліхтар.

— Чорти б тебе побрали, Сейдже, відповідай! Де ти?

— Тут, — гукнув я. Я сподівався, що мене знайде саме Мотт. Бо якби то був Креган, він би точно побив мене до півсмерті, щоби покарати. Але Мотт нібито незлюбив мене трохи менше. Може, я б навіть зміг йому протистояти.

Він знайшов мене на березі річки: я лежав горілиць, зануривши ноги у воду. Вона була крижаною, і мої ноги вже давно зацімбили, але краще зацімбили, ніж той біль, що пронизав моє тіло раніше.

Мотт під'їхав ближче й зісковзнув із коня.

— Ось ти де, — сказав він, а в його голосі вчувалося полегшення, а не гнів. — Як ти зміг опинитися так далеко?

Все було ніби в тумані, тому я навіть не пробував відповісти.

Мотт присів поруч.

— Я сказав Коннерові, що він несповна розуму, якщо хоче перетворити тебе на принца.

— Принци їздять у каретах, а не верхи, — пробубонів я.

— Трапляється і таке, що принцові часто доводиться їздити верхи.

— Не на тій коняці.

Мотт широко всміхнувся.

— Не на ній. А де вона?

— Запропастилася. Навіть не знаю, в якому напрямку.

— Коннер розлютиться. Її скоро мали об'їздити. Ти не постраждав?

— Гадаю, найгірше — це синці. Вона зупинилась попити води, і я впав.

Мотт засміявся.

— То ти весь час тримався, а впав тоді, коли вона зупинилась? Ото Креганові буде з чого реготати.

Я відкотився від струмка й підтягнув ноги до себе.

— Скажіть йому, що я втримався в сідлі. Інакше завтра мене чекає таке саме.

— Вибачай, але ти мушиш врешті зрозуміти: не можна казати, що заманеться й кому заманеться. Необдумане слово має свої наслідки, і це були саме такі наслідки. Сподіваюся, урок був цінний для тебе.

Слова «цінний урок» означали біль, за який ніхто не збирається просити вибачення. Мені вже в горлі стоять ті уроки.

— Я змерз. Можемо вже вертатися?

— У тебе подряпина на щоці.

Я мазнув по ній пальцем, але навколо так стемніло і мої руки були такі брудні, що я не бачив, чи лишилась на пальці кров. Та й рана ніби була суха.

— Гадаю, кров спинилась.

— Коннерові це не сподобається. Він не захоче презентувати придворним принца, з голови до ніг укритого подряпинами й синцями.

— Загоїться, як на собаці, — відмахнувся я. Мотт простягнув руку, щоби допомогти мені вилізти на його коня. Якусь мить я втупився очима в землю, а тоді підвів погляд на нього. — Мотте, мені потрібна ваша допомога. Коннер ніколи не вибере мене таким.

Мотт узяв мене за руку й підняв.

— Таким, як ти є зараз, — ні. Але ми приведемо тебе до ладу.

— Я пропустив заняття з бою на мечях?

— Ми його скасували й вирушили шукати тебе.

— А вечеря?

— Вони якраз їдять.

— Уявляю, що Роден і Тобаяс розкажуть про мене Коннеру.

Я здивуюся, якщо вони не переконають повісити мене, щойно випаде нагода.

Мотт пришпорив коня, і ми поїхали назад до стайні. Весняна ніч війнула прохолодою, тож я затремтів у своєму наскрізь мокрому одязі. Мотт, мабуть, пошкодував мене, бо всю дорогу розказував, як давати собі раду з диким конем. На жаль, мої думки витали деінде, тому я

прогавив більшу частину настанов. Шкода, бо ті речі, які я таки почув, звучали справді цікаво.

Тоді Мотт запитав:

— Чим тебе зацікавила Імоджен?

— Нічим, — я стенув плечима. — А що?

— Сьогодні вона передала мені записку і просила, щоб ти припинив дивитися на неї. Тому я і питаю: чим вона тебе зацікавила?

— Нічим, — уперто повторив я. — Просто мені здається, що вона дуже стривожена. Вона тут у безпеці?

Мотт на мить завагався, але відповів:

— Коли слуги бачать, що когось із них виділяють чи комусь із них приділяють більше уваги, у них прокидаються ревності. І це може бути небезпечно.

Я замислився.

— Ви хочете сказати, що коли я дивлюся на Імоджен, то їй же від цього гірше?

— Певним чином так.

Після цього я почувався геть кепсько. Я ж лише дивився на неї, щоби зрозуміти, чому вона така залякана, а вона, виявляється, боялася того, що я дивлюсь на неї.

Коли ми наближались до стайні, Мотт раптом сказав:

— У нас сталася суперечка, чи ти справді вмієш їздити.

— Он як?

— Коннер був певен, що вмієш. Він вирішив, що ти спровокував Крегана, аби він дав тобі коня і ти зміг втекти на свободу. Ми не були певні, що знову тебе побачимо.

Я захихотів:

— Ага, це був би чудовий план.

— То ти вмієш їздити? — запитав Мотт. — Чи ти справді настільки дурний, що виліз на коня, який так брикався?

Я засміявся гучніше й схопився за груди.

— Мені боляче сміятися. Здається, я забив ребро. Якщо хочете, щоби я зізнався у своїй дурості, то я зізнаюся. Та й докази перед вами.

Мотт похитав головою:

— Не потрібно, Сейдже. Але ти мусиш опанувати себе. Два тижні пролетять, як мить, а ти вже відстаєш від інших.

• ШІСТНАДЦЯТЬ •

Коли ми з Моттом зайшли до маєтку Фартенвуд через вхід для прислуги, я відразу занюхав аромат пряного м'яса та свіжоспеченого хліба. Десь недалеко була кухня.

— Я ж отримаю свою порцію на вечерю? — запитав я.

— Хтось принесе тобі в кімнату, але спершу помиєшся.

— Скажіть, Мотте, це правда, що багатії смердять гірше за бідних?

Мотт вигнув брову:

— Чому ти так кажеш?

— Таке враження, що відколи я оселився в маєтку Коннера, доводиться дуже часто митися. Від мене втекли вже майже всі блохи.

— Будемо сподіватися на це, — всміхнувся Мотт.

Тоді він передав мене Ерролу з наказом відмити мене у ванні, що стояла в кутку кімнати.

Я впорався так швидко, що Еррол засумнівався, чи справді я відмився. Я сказав, що достатньо, особливо якщо наступного дня я знову буду брудний. Більше він нічого не казав про це.

— Де моя вечеря? — прогарчав я. — Ми сьогодні ледь не вмерли від голоду.

— Її мають скоро принести, — сказав Еррол. — Раджу вам поквапитися й одягнутись.

— Тоді забирайся звідси й чекай. Постукаєш, коли принесуть.

Еррол кивнув та вийшов із кімнати, залишивши мене борсатися в нічній сорочці. Я знову зазирнув до шухляди, але мого старого одягу й досі не було. Якщо завтра він не з'явиться, доведеться поговорити з Ерролом.

У двері постукали, і я крикнув Ерролові, щоби заходив, а сам накинув на себе халат.

Хтось шморгнув носом, і я розвернувся. На порозі стояла Імоджен, тримаючи в руках тацю з вечерю. Видно було, що вона

хотіла, аби це завдання доручили комусь іншому. Щиро кажучи, я теж.

— Я думав, що це Еррол стукав, — сказав я. Ніби це щось змінить.

Імоджен глянула на двері, немов би казала, що він і досі в коридорі. Тоді підняла тацю і знизала плечима.

— А, точно. — Я вказав на стіл біля Тобаясового ліжка. Там лежало кілька густо списаних паперів: він вивчав такий складний матеріал, до якого ми з Роденом навіть не дійдемо за ці два тижні.

Імоджен поставила тацю й уже збиралася вийти, але я гукнув її:

— Чекай!

Насправді я не знав, що їй узагалі сказати, та й вона не змогла б відповісти на мої слова. Врешті я пробурмотів:

— Вибач. Якщо я завдав тобі клопоту, то мені прикро за це.

Дівчина кивнула, і я надіявся, що в такий спосіб вона прийняла моє вибачення. Вона навіть усміхнулася самими кутиками губ.

— Я Сейдж, — додав я. — Знаю, дивно звучить, але імена не вибирають, еге ж?

Вона вказала пальцем на себе, і я мовив:

— Так, я знаю. Ти Імоджен.

Вона знову збиралася йти, але я запитав:

— Можеш мені допомогти? Мені потрібні нитка й голка. Я порвав сорочку, коли тоді їздив верхи, тепер мушу зашити її.

Імоджен простягнула руки, натякаючи, що зашиє сорочку за мене. Але я похитав головою:

— Я сам зашию. Якщо Коннер дізнається, що я порвав його новий одяг, мені буде непереливки. Ти зможеш принести мені голку?

Вона кивнула і вказала на подряпину на моєму обличчі.

— То пусте. Мені не вперше, я вже звик.

Між її брів залягли крихітні зморшки. Вона розтулила рота, ніби хотіла щось сказати, але передумала й опустила голову.

— Ти надто багато дозволяєш собі, Імоджен, — до кімнати зайшов слуга Тобаяса. Він узяв книгу з полиці біля дверей і кинув її в дівчину, влучивши у спину. — Ти мала віднести йому їжу і забиратися!

Я зреагував миттєво: затулив Імоджен собою, висмикнув ніж, який ховав під подушкою, і наставив його на слугу.

— Як ти смієш?! — люто скрикнув я, аж бризнувши слиною.

— Вона проста служниця на кухні, — слуга Тобаяса завмер. Його стривожила й збентежила моя реакція.

Я махнув ножем у повітрі, змусивши його позадкувати. Він покликав на допомогу і роззирнувся. Хотів утекти, але я загнав його в кут.

Через усю цю метушню прибіг Мотт.

— Опустити ніж, Сейдже. — Він широко розплющив очі й закотив штанину, де був прикріплений чохол. — Це мій ніж! Коли ти встиг... точно, коли ми їхали назад.

— Мені потрібен був ніж, щоб різати м'ясо, бо мені не дали.

Мотт підступив на крок ближче й простягнув руку:

— Сейдже, віддай його. Негайно.

Я повернув ніж іншим боком і подав його Моттові руків'ям уперед.

— Ви бачили, що він їй зробив?

Мотт лагідно поклав руку на плече Імоджен.

— Можеш іти, дівчинко.

Імоджен вийшла з кімнати, не озирнувшись на мене. А я й далі пропалював поглядом слугу Тобаяса.

— Йому більше не раді в цій кімнаті, — сказав я Моттові. — І після того, що я побачив, Коннер має його вигнати.

— Ти теж можеш іти, — сказав Мотт слугі. Той аж зашпортався об власні ноги, поспішаючи злиняти звідси. Мотт якусь мить дивився на ніж, а тоді витер лезо сорочкою, ніби я його забруднив.

— Здається, твоя матір працювала на кухні.

— Вона була офіціанткою.

— Байдуже. Видно, що ти відчуваєш прихильність до Імоджен.

— Це ніяк не пов'язано. Вона нічого не зробила, а він жбурнув у неї книгою!

— Гадаєш, що ти їй оце допоміг? Думаєш, що покращив її ситуацію?

Я тупнув ногою, бо розсердився на себе і чомусь розсердився на Мотта. Може, я не хотів визнавати, що він має рацію.

— До неї добре ставляться тут, — вів далі Мотт. — Слугу Тобаяса чекає вишкіл, а ти маєш дякувати мені на колінах, що я не доніс про цю витівку Коннерові. Я хочу знати, чому ти поцупив мій ніж.

— Я сказав вам, що мені потрібно було порізати м'ясо.

— Ти почувашся тут незахищеним?

— Від Родена і Тобаяса? — я похитав головою. — Ні.

— Від мене? Від Коннера?

— Ви працюєте на Коннера. Якщо від нього можна чекати небезпеки, то й від вас теж.

Мотт не заперечував, бо не міг. Він сунув ніж у піхви, прикріплені до його литки, і вказав на мою тацю з вечерею:

— А тепер поїж і виспись добряче. Завтра буде ще важче, ніж сьогодні.

— Мені більше нічого робити, хіба витріщатися на купу Тобаясових книг.

— Спробуй прочитати якусь, тобі точно не зашкодить.

— Я краще приєднаюся до інших. Нечесно, що я сиджу тут, а Роден і Тобаяс викаблучуються перед Коннером.

— Коннер страшенно лютий, що ти втратив призову кобилку. Повір мені, сьогодні тобі краще залишитися тут.

— Треба справжнє диво, щоби Коннер вибрав мене на роль принца, — хоч мої слова і були правдою, я не стримав усмішки.

— Саме так, — погодився Мотт і додав: — Хоча я сумніваюся, що тебе врятує якесь диво.

• СІМНАДЦЯТЬ •

Я вже лежав у ліжку, коли Тобаяс і Роден зайшли до кімнати. Якщо вони й подумали, що я сплю, то проігнорували це і заговорили.

— Ми чули про твій трюк із ножем Мотта, — озвався Роден. — Коннер хотів тебе відшмагати, але Мотт запевнив, що вже сам розібрався із тобою.

— І хто тепер буде вдягати мене? — спитав Тобаяс.

— Сам вдягайся, — пробурмотів я. — Все життя якось давав собі раду.

— Коннер перетворив нас на джентльменів, — відказав він. — А джентльмен ніколи не опуститься так низько.

— Якби він вдягнув нас у сукні, це б не перетворило нас на жінок, — сказав я. — Ти просто виряджений сирота, Тобаясе. От і все.

Роденів слуга зайшов у кімнату і почав збирати спальний одяг хлопця. Тобаяс глянув на нього і сказав:

— Розведи вогонь у каміні.

Ми з Роденом застогнули.

— Тут і без того тепло, — озвався Роден. — Ти хочеш, щоби ми зварилися за ніч?

Тобаяс почав збирати папери зі столу біля свого ліжка.

— Я хочу спалити це.

— Чого? — спитав я, підводячись на ліктях. — Що там написано?

— Мої записи про те, як стати принцом. Я не хочу, щоби ви з Роденом їх прочитали й скористалися моєю роботою.

— Ми не вміємо читати, — сказав Роден. — Для мене всі ті записи — суцільна нісенітниця.

— Сейдж уміє трохи читати, — заперечив Тобаяс.

Я позіхнув.

— Так, але ти — бовдур. Якби я хотів дізнатися щось важливе, то тебе питав би насамкінець.

Тобаяс хряснув книгою.

— Сподіваюся, ви продовжите в тому самому дусі. Коннерові потім буде легше вибирати.

— Коннер уже вибрав, — озвався я.

— Он як? — перепитав Тобаяс. — І кого ж?

— Тебе, — тепер я повністю сів. — З нас усіх ти охоче робиш усе, що він забажає, ти найбільш піддатливий. Він знає, що зі мною буде важко, а в Роденові просто не впевнений. А ти... ти справжня маріонетка мрії.

Тобаяс широко роззявив рота, потім стулив. Врешті він відповів:

— Коннер може думати все, що йому заманеться. Я також найрозумніший із нас трьох. Якщо стану принцом, то правити буду я, і ніхто інший.

— Якщо Коннер посадить тебе на трон, то він може тебе і скинути, — мовив Роден. — Звідки ти знаєш, що все буде не так, як каже Сейдж?

Тобаяс похитав головою:

— Ви за мене не хвилюйтеся. Подбайте кожен про свою шкуру.

Наступного дня уроки були майже такі самі. Учитель Ґрейвз кілька разів стукнув мене по кісточках пальців, бо я витріщався у простір, а він хотів, щоб я дивився на дошку. Учителька Гавала товкмачила нам імена всіх тих, хто пов'язаний із сім'єю короля Екберта.

— Зараз залишилося дуже мало живих членів родини короля Екберта, і більшість із них — далека рідня. Тому навряд чи ви зустрінете когось, хто настільки добре знав принца, що зміг би впізнати підміну, — сказала вона. — Та ви обов'язково повинні знати ці імена.

Тобаяс увесь час робив записи. Я з'їв майже весь його перекус, а він і не помітив.

Після перерви вчителька виділила решту заняття, щоб описати старшого брата Ярона, Дарія.

— Він уособлював усі риси майбутнього короля, — сказала вона. — Освічений, чуйний до інших, мудрий.

— Тоді Картія очікуватиме таких рис від того, кого виберуть, — озвався Тобаяс. — Ми маємо не просто вдавати із себе Ярона, а перевершити очікування громади щодо Дарія.

— Якщо за це візьмешся ти, то до кінця цього тижня з могили постане і кронпринц, — пирхнув я. — Жоден із нас не зможе перевершити Дарія.

— *Ти* не зможеш, — втрутився Роден.

Я не знав, що відповісти. Усе моє життя яскраво підтверджувало правдивість його слів.

В Авенії є таке давнє прислів'я: «Навіть якщо град не періщить, це не означає, що все спокійно». За цей день я ще кілька разів вертався до цієї фрази, особливо під час занять із верхової їзди. У повітрі висіла така напруженість, що її можна було різати ножем. Ми з Креганом одразу дійшли до перемир'я у формі мовчанки.

Точніше, я не говорив із ним. А він мав що мені сказати.

— Коннер звинуватив мене у тому, що Вітряниця втекла, — мовив він. — Тобто ти дозволяєш собі говорити все, що заманеться, кидати мені виклик, а винен я? Думаєш, що ти тепер такий джентльмен і можеш дивитися на мене через верхню губу? Ти все ще жалюгідний сирота, Сейдже. Коли ти прибув сюди, то смердів, як свиня, і далі смердітимеш, байдуже, які аромати додаватимеш до своєї ванни.

Я зціпив зуби й нагадав собі, що, щиро кажучи, таки справді страшенно смердів.

— Господар каже, що мені доведеться заплатити за того коня, — вів далі Креган. — І ціною буде купа років служби, я навіть полічити їх не можу. Але я не збираюся надовго лишатися його слугою. У мене є власні плани.

Він хотів, аби я спитав, що то за плани, і тоді б він із задоволенням порадив би не пхати носа у чужі справи. Та мені було начхати на його плани. Тому я просто дивився на нього, що розлютило Крегана ще більше.

— Відсьогодні твій кінь буде завжди прив'язаний до мого. І ти їздитимеш на найспокійнішому і найтихішому коні. І не зможеш змусити його зробити те, що я забороняю.

— Чекайте! — озвався Тобаяс. — Якщо ви дасте йому найчемнішого коня, то Коннер буде думати, що він найкраще їздить.

Я всміхнувся Тобаясу, і він примружився.

— То це насправді був твій задум, — прошепотів Роден.

— Я не такий розумний, як Тобаяс, і не такий сильний, як ти, — сказав я. — Дайте мені можливість хоч тут позмагатися з вами.

Креґан дивився на нас якусь мить, явно зважуючи рішення дати мені найспокійнішого коня. Він не хотів допомагати мені, але й не хотів ризикувати і знову вскочити в халепу через те, що дав мені некеровану тварину.

— Та я навіть не мав працювати з кіньми, — сказав він. — Я фехтувальник, але Мотт наказав мені йти до коней, щоби він міг проводити тренування на мечах.

— Навчіть нас і того, й того, — озвався Роден. — Я буду вчитися. Тобаяс звів очі догори.

— Поки що ви не навчили нас ні верхової їзди, ні мистецтва меча. Час уроку швидко спливає, сер.

— Диявол карає мене за все те лихе, що я вчинив у житті, — сказав він дорогою до стайні. — Він послав мені вас трьох.

Врешті він дав нам сумирних коней, тож наша кінна прогулянка землями Коннера вийшла така нудна, аж я думав, що збожеволію. І не лише я.

— Ми маємо навчитися чогось більшого, а не їздити, як маленькі дівчатка на прогулянці, — зауважив Тобаяс. — Від принца чекатимуть майстерних навичок верхової їзди.

— Подякуйте Сейджу за цей урок, — огризнувся Креґан. — Я не можу собі дозволити, щоби ви теж постраждали.

Обабіч мене Роден і Тобаяс метали блискавки.

— Я думаю, що це був твій задум, — сказав Роден. — Ти навмисне зіпсував ці уроки для нас усіх, щоби ми з Тобаясом не змогли нічого навчитися.

Я всміхнувся. Я навіть не подумав про таке, але якби це справді був мій задум, то вийшло б навіть кмітливо.

Після змарнованої години верхової їзди Мотт забрав нас на урок фехтування.

— Оскільки вчора Сейдж загубився, сьогодні ми маємо відпрацювати цей урок, — сказав він, привівши нас на невеликий внутрішній дворик, де ми вже вправлялися позаминулого вечора. Він вказав на стіну, де висіли різні мечі: — До кінця цих двох тижнів ви будете тренуватися на цих мечах, а поки беріть дерев'яні.

Я схрестив руки на грудях.

— А де меч принца?

Мотт повернувся глянути. Яронів меч і справді зник.

— Тут був меч принца? — запитав Тобаяс.

— Лише копія, — відповів я.

Мотт зиркнув на мене так, ніби мої слова образили його особисто. Але це було зайвим, бо я ж мав рацію.

— Звідки ти знаєш про меч? — запитав Роден.

— Ми з Моттом тренувалися тут недавно.

Як я і думав, Роден і Тобаяс аж рота роззявили та примружили очі. Але у них не було часу обурюватися.

— Потрібно сказати про це Коннерові, — мовив Мотт, ігноруючи їхнє скигління. — За мною.

Коннер сидів у своєму кабінеті, заглибившись у товсту запилену книгу. Спершу Мотт поговорив із ним наодинці, а тоді покликав нас усіх до кімнати й змусив вишикуватися перед столом.

Стіни Коннерового кабінету ховалися за книжковими полицями, і тільки де-не-де було видно погруддя чи ще якусь дрібницю. Ближче до дальньої стіни стояв величезний письмовий стіл, повернутий до дверей, і два зручні крісла. Мені аж стало цікаво, чи він заробляв гроші з якоїсь власної торгівлі, чи це багатство передавали від батька до сина впродовж багатьох поколінь. Я підозрював, що друге.

Коннер сидів склавши руки.

— Хлопці, це був не простий меч. То була майже точна копія меча Ярона, перш ніж принц зник. Цей меч востаннє бачили при ньому за вечерею, а наступного дня він зійшов на корабель, що врешті забрав його життя. Ви думаєте, що коли вкрали його, то заробили собі якусь перевагу? Можливо, ви переконані, що за допомогою цього меча зможете закріпити за собою звання принца, коли вас представлять при дворі. Але це все марно, бо, як я вже сказав, це не точна копія. Будь-який знавець легко побачить, що це підробка. Може, ви вкрали його, щоб мати перевагу у фехтуванні? Це також марна витівка. Кожен із вас може тренуватися з Моттом так часто, як захоче, щоб отримати бажані навички. А якщо ви вкрали цей меч, щоб інший з вас не міг використовувати його для тренувань, то знайте, що є інші мечі. Тепер я хочу почути зізнання. Хто взяв меч?

Усі троє мовчали. Не може ж таке бути, що Коннер дійсно думає, ніби злодій зізнається. Ми не були настільки дурні.

— Сер, його, напевно, Сейдж узяв, — озвався Тобаяс.

— І чому ж? — запитав Коннер.

— Бо він єдиний уже тримав цей меч.

— Це нічого не доводить, — відмахнувся Коннер.

— Меч був на місці, коли хлопці пішли на заняття з верхової їзди вчора, — сказав Мотт. — Ми знаємо, де був Сейдж у той час, а після цього всі хлопці були під наглядом.

— Де в той час були ви з Роденом? — запитав Коннер у Тобаяса.
Тобаяс завагався.

— Коли Сейджа понесла Вітряниця, Креґан збирався поїхати за ним. Він сказав нам іти на тренувальну арену й чекати на Мотта. Але за кілька хвилин прийшов слуга й сказав нам, що Мотт теж подався шукати Сейджа. Тому ми пішли.

— Ми пішли разом, — поспішно додав Роден. — Якби меч узяв хтось із нас, то інший би знав.

— І що ви робили, повернувшись до будинку? — запитав Коннер.
Тобаяс часто закліпав.

— Я був у бібліотеці.

— А я пішов назад до кімнати, — насупився Роден.

— Чи маєте ви докази, що це правда?

Запала довга і дуже ніякова мовчанка, та врешті я хитнувся на п'ятках і всміхнувся.

— Я, мабуть, уперше радію, що та конячка рвонула геть зі мною.

• ВІСІМНАДЦЯТЬ •

Після того як Коннер відпустив нас, ми рушили за Моттом до внутрішнього дворика, щоби продовжити заняття з фехтування. Між мною, Роденом і Тобаясом висіла напруженість, сповнена бажання помсти й мовчазного звинувачення. Почергово двоє з нас тренувалися у парі, поки Мотт тренував третього. Ми добряче перевірили міцність тих дерев'яних мечів: вони з тріском і клацанням схрещувались у бою, а в щасливі моменти били суперника в руку, спину чи ногу.

Зі мною Роден бився нещадно, а з Тобаясом — жорстоко. Я добре відбивався від Тобаяса, але Мотт був розчарований моїм двобоєм із Роденом.

— Ви не просто повинні навчитися фехтувати, — сказав Мотт. — Ви повинні навчитися робити це так, як умів принц Ярон. У віці десяти років він викликав на дуель короля. Що це говорить про його поведінку в бою?

— Що він був дурний, — сухо кинув я. — Якщо та історія правдива, то він програв ту дуель.

— Вона показує його відвагу, — озвався Роден, готовий підлабузнитися. — І його вишкіл. Він, мабуть, очікував, що переможе.

Я зареготав.

— Якщо це так, то до списку його нікудишніх рис можна додати пихатість. Шкода, що ми не намагаємося видати із себе його старшого брата, Деймона...

— Дарія, — виправив Тобаяс.

— Байдуже. Схоже на те, що він мав характер, вартий наслідування. А не Ярон.

Мотт підступив ближче до мене.

— Цікаво, що ти сказав це, Сейдже. Якщо взяти до уваги те, що в тебе є кілька спільних рис із Яроном.

Якусь мить я не знав, що відповісти, бо мене переповнювали емоції, яких я не розумів. Що ж це? Сором через усвідомлення, що

Мотт має рацію? Невже я такий самий відчайдух, яким начебто був Ярон? Чи щось підказувало мені не намагатися здобути корону? Можливо, з Родена чи Тобаяса вийде кращий король, якщо у них не буде стількох вад характеру, як у Ярона.

Здавалося, Мотт чекав на мою відповідь, тож я сказав, не знаючи, чи правильно це, чи ні:

— Ярон був дитиною, коли кинув виклик тому королю. Можливо, він засвоїв урок і зараз би вчинив мудріше.

Мотт насупився.

— Я ніколи не вважав, що Яронів виклик на дуель був ознакою слабкості. Мені прикро, що ти так думаєш. Продовжимо заняття.

На другий раунд Мотт поставив мене у парі з Роденом, а сам тренував Тобаяса. Я давав відсіч, аж поки Роден не загнав мене в кут. Я опустив меч, щоби закінчити двобій, але Роден скористався нагодою і сильно вдарив мене у груди.

Я заточився, тоді пожбурих меч і кинувся на нього з кулаками. Один вдалий удар від мене навчить його, як поводяться порядні дуелянти. Мотт відтягнув мене від нього і крикнув:

— Так не годиться, Родене! Це тренування, а не поєдинок. Ти мав зупинитися, коли Сейдж опустив меч.

— Пробачте, — пробурмотів Роден. — Я ненавмисне. У мене просто багато енергії.

Мотт повернувся до мене:

— І, Сейдже...

— Я не буду просити вибачення, — сказав я, схрестивши руки на грудях.

Мотт на мить замислився, а тоді сказав:

— Гаразд, я б теж не просив. Потисніть руки, хлопці, і я поведу вас назад.

Роден простягнув мені руку, і я неохоче відповів тим самим, але одне просте рукостискання змусило відкинути гнів. Він поставив наші мечі на місця, а я дивився, як Мотт провів пальцями по тому місці, де висіла копія меча Ярона. Видно було, що він любить цей меч. Я не розумів чому.

Дорогою до Фартенвуду Роден ішов поруч зі мною.

— Надіюся, ти не ображаєшся на мене за кінець того поєдинку.

— Ще раз так зробиш — і я тебе вб'ю, — огризнувся я.

Він похмуро всміхнувся, не впевнений, чи я жартую, чи ні. Я теж не знав напевно.

— Якщо це ти взяв меч, то можеш мені розказати, — озвався він.

Це був непоганий спосіб змінити тему, тому я підіграв йому.

— Ага, і ти точно не розп'ятякаєш цей секрет господарю Коннеру, — сказав я, скося зиркнувши на нього.

— Я тебе не звинувачував, — заперечив Роден і стишив голос. — До того ж я думаю, що його взяв Тобаяс.

— Чому ти так думаєш?

Роден похитав головою.

— А ти не знаєш? Мені здавалося, що ти завжди втямлював усе швидше за інших.

Я й гадки не мав, тож сказав йому про це.

— Ти ж знаєш, як він погано вправляється з мечем. Із нас трьох я точно найкраще фехтую. Ти — не дуже, але навички маєш ліпші, ніж він.

Я всміхнувся:

— Якби це була правда, то в мене не було б стільки синців.

— Тобаясові потрібен меч, щоби здаватися більш схожим на принца.

— Він матиме дурнуватий вигляд, якщо буде тримати при собі меч, яким навіть не вміє битися. То що ти пропонуєш?

— Я надіюся, що Коннер вибере мене, — сказав Роден. — Але якщо ні, то сподіваюся, що це будеш ти, а не Тобаяс. Заради самої Картії я не хочу, щоби він став принцом, навіть якщо правити всім буде Коннер. Якщо ми з тобою об'єднаємося, то можемо підставити його.

— А що станеться, коли лишимося ми двоє? Потім ти підставиш і мене?

Роден опустив погляд на стежку.

— Можливо. І я знаю, що ти теж можеш підставити мене.

— Як ми дійшли до цього? — спитав я, добре розуміючи, що відповіді немає. — Що б ми не робили, ми однаково приречені.

Роден лукаво штовхнув мене плечем:

— Ми вже давно приречені, Сейдже.

До цього часу Тобаяс добряче нас випередив. Він повернувся і гукнув:

— Ану поквартися! Я не хочу запізнитися на вечерю через вас!

Вечеря з Коннером у кращому разі була ніяковою. Тобаяс і Роден сиділи обабіч нього. Мною ж господар був незадоволений, тому я сидів на третьому кріслі, найдалі.

Я взяв свій посуд і переставив його на дальній край столу, щоби сидіти просто навпроти Коннера.

— Навіщо ти це зробив? — запитав Коннер.

— Ви не могли бачити мене на тому місці, де я сидів, — відказав я. — Так краще.

— Може, я не бажаю тебе бачити, — мовив Коннер.

— Якби це була правда, то ви б наказали Моттові замкнути мене в кімнаті.

— У будь-якому разі це було дуже грубо.

— Це було по-королівськи, — заперечив я. — Принц ніколи не дозволить комусь вказувати, де він має сидіти.

Коннер на мить завагався, а тоді всміхнувся і підніс свій келих, мовивши:

— І справді.

Коннер скористався нагодою кілька разів зробити зауваження стосовно моїх манер за столом. Тобаяс і Роден не припускалися цих помилок, тому вони, мабуть, уже пройшли це заняття минулого вечора, коли я вилежувався на березі річки. Я сказав йому, що помилок буде менше, якщо мені не доведеться користуватися правою рукою. Він зауважив, що принц навряд чи почне вправлятися лівою рукою задля мене, тож змінитися мусив я. Я виправив помилки, і Коннер відчепився.

Попри мої заперечення, що ця нудна тема більше пасуватиме урокам учителя Грейвза, аніж розмові за столом, Коннер зробив нам таку приємність і прочитав цілу лекцію про звичаї життя в замку й денний розпорядок, який може виконувати король.

— Якщо він король, то чому має бути прив'язаний до розпорядку? — запитав я. — Чому він не може робити все, що заманеться, і сказати своїм підданам чекати?

— Він може, — мовив Коннер. — Але він найперше відповідальний перед країною, а не перед собою. Він керує, ухвалює рішення й веде за собою. А не грається, як дитина.

— Але якщо хтось із нас посяде престол, більшість із цього всього виконуватимете ви, хіба ні?

Коннер похитав головою і заперечив:

— Я буду поруч і допомагатиму з вашою роллю. Я буду радником і поводитиме. Але королем будете ви.

Коннер замовк, коли Імоджен та двоє інших слуг принесли наступні страви. Дівчина подавала тарелі Роденові, а не мені, й не дивилась на нас.

Коли вона повернулася, я помітив темний синець на її лівій щоці. Імоджен прикривала його волоссям, але коли схилилась, синець стало добре видно.

— Звідки це в тебе? — запитав я. Дівчина глипнула на мене, а тоді швидко потупила погляд. Я повернувся до Коннера: — Звідки в неї цей синець?

Він байдуже махнув рукою:

— Вона відома своєю незграбністю. Мабуть, вдарилась об шафку, двері чи стіну. Правда ж, Імоджен?

Імоджен глянула на Коннера, на мене, тоді знову на Коннера і кивнула. Але страх в її очах не міг сховатися ні від кого.

— Хтось її вдарив, — сказав я.

— Дурниці, — відмахнувся Коннер. — Імоджен, якби тебе хтось скривдив, ти б мені сказала, правда? — він зареготав від власного жарту. Звісно ж, Імоджен не могла йому сказати. І я підозрював, що навіть якби могла, то не наважилась би.

— У нас є справи, — звернувся Коннер до всіх слуг у кімнаті. — Можете йти.

Коли вони вийшли, Коннер сказав:

— Схоже на те, що ти дуже переймаєшся тією дівчиною, Сейдже.

— Хтось її вдарив. Ми обоє знаємо, що це не випадковість.

— Вона служниця і тепер нижча від тебе за статусом. Нехай її інтереси захищає її оточення.

— Те оточення, мабуть, і вдарило її.

Коннер відмахнувся від моїх слів порожньою обіцянкою розібратися в цій ситуації, а тоді сказав:

— Забудь про ту служницю і згадай, чому ти тут. Ти знаєш, що принц уже заручений і буде одружуватися?

Роден нашорошив вуха після цих слів:

— Заручений? За кого?

— *Із ким*, Родене. Нареченою для принца Дарія ще з пелюшок була принцеса Амаринда з Бултайну. Вона — племінниця короля Бімару, і союз між її родом та родом Екберта потрібний задля подальшого миру в Картії. Заручини були ідеєю короля Екберта. Його дружина, королева Ерін, походила із непримітного містечка на південному кордоні Картії, тож серед знаті й світських кіл вона була ніким. Усі очікували, що він обере доньку якогось аристократа, тому його весілля спричинило чималий скандал. До сьогодні мало відомо про її життя до цього шлюбу. Яким би він не був слабким, коли йшлося про оборону кордонів, проте завжди був готовий захистити свою дружину.

— А від чого? — запитав Тобаяс. — Ким вона була до того? Злодійкою?

— Припни язика! — наказав йому Коннер. — Вона була твоєю королевою, Тобаясе, і завжди була шанованою жінкою. Я це говорю до того, що Екберт хотів уникнути такого самого скандалу зі своїм сином. А тепер, коли Дарія вбили, заручини перейдуть принцові Ярону, якщо його знайдуть. Якщо хтось із вас посяде престол, то одного дня Амаринда стане йому за дружину.

— Але якщо вона була заручена з Дарієм... — почав Роден.

— Вона була заручена із престолом, не з принцом. Амаринда вийде заміж за того, хто стане королем.

— Вийде заміж? — Тобаяс гучно пирснув, а ми з ним.

— Звісно, коли ви подорослішаєте, — відказав Коннер. — Коли настане час, вона стане вашою.

— А яка вона із себе? — запитав я. Коннер вигнув брову, тож я додав: — Мені здається, що дівчині, яка гарантовано вийде заміж, не треба так дбати про свою зовнішність, як тій, яка ще не зацікавила якогось чоловіка.

— Самі побачите, — відповів Коннер. — Я запросив її на вечерю наприкінці цього тижня.

— Але якщо вона побачить нас... — озвався Тобаяс.

— Ви троє перевдягнетесь слугами й будете серед моєї прислуги. Вона — заручена принцеса, тому навряд чи вшанує вас поглядом. Та я хочу, щоб ви її побачили й зрозуміли її поведінку та стиль. Це допоможе вам, коли посядете престол.

— То яка вона? — запитав Роден.

— Самі будете судити. Підозрюю, що вона вам сподобається і ваше змагання стане тільки цікавішим.

Роден і Тобаяс аж пожвавилися від такої думки, а я згорбився у кріслі. Коннер заманив іще одну жертву у свою жахливу гру, а принцеса навіть про це не здогадуватиметься.

• ДЕВ'ЯТНАДЦЯТЬ •

Коли ми повернулися до кімнати, Роден одразу пішов спати. Тобаяс сидів за столом і читав якусь книгу. Я лежав на ліжку й дивився у вікно. Під мою подушку ховалися катушка з нитками, голка й крихітні кравецькі ножиці. Я справді порвав сорочку під час тої поїздки верхи, але не збирався її зашивати. За першої ж нагоди я планував порізати сорочку й пришити кілька кишень у підкладку свого одягу. Удень я носив жилет, у якому була лише одна ні до чого не придатна кишеня ззовні. Мені потрібно якось ховати речі всередині одягу, де ніхто не надумає шукати.

Пересвідчившись, що приладдя для шиття надійно заховане, я сів і витріщився у вікно біля мого ліжка. Тоді витягнув із кишені гарлін, який поцупив після обіду з кишені Коннера. Я неуважно перекидав монетку по кісточках пальців, а коли вона докотилася до мізинця, переніс її великим пальцем назад до вказівного.

— Класний трюк, — кинув Тобаяс.

— Допмагає думати.

— А про що ти думаєш?

— Як змусити тебе замовкнути.

Тобаяс не знітився:

— Поки в кімнаті горять свічки, ти не можеш побачити щось надворі. Що ти там видивляєшся?

— Нічого.

— Ти так і на уроках робиш. Ти знову замріявся про щось?

— Думаю про те, яким би було моє життя, якби я вчинив по-іншому.

Тобаяс поклав розгорнуту книгу на стіл.

— Наприклад?

— Якби я залишився зі своєю сім'єю.

— Тоді ти б став музикою-п'яницею, як і твій батько.

— Можливо. Зате я б не опинився тут, — я повернувся до нього.
— Ти задоволений своїми рішеннями у житті?

— Я ніколи нічого не вирішував, бо не мав вибору, — відказав Тобаяс. — Коли померли мої батьки, мені сказали жити з бабусею, тому так я і вчинив. Коли померла вона, мені сказали йти в притулок, так я і зробив. Тоді мені сказали йти сюди. Я і прийшов.

— А коли станеш королем і Коннер наказуватиме тобі, що робити, ти будеш виконувати ці накази.

— Ні! — Тобаяс глибоко вдихнув, знову взяв свою книгу і додав уже спокійніше: — У мене є план. Я знаю, що зроблю, коли отримаю корону.

Я знову відвернувся до вікна.

— Сподіваюся, тобі все вдасться.

— Так і буде. Я продумав кожен дрібничку. Годі витріщатися у вікно!

— А чого тебе це дратує?

— Бо в цьому нема сенсу, коли ти не бачиш, що надворі. Може, ти милуєшся своїм віддзеркаленням?

Тоді Тобаяс опустив погляд на свої папери й раптом зібрав їх у купу.

— Я не бачу твоїх нотаток, — втомлено сказав я. — Ти як мала дитина.

— Байдуже, — Тобаяс узяв папери й пожбурих їх у вогонь. Він загасив свою свічку й сказав: — Я лягаю спати.

Минуло багато часу, перш ніж він заснув. Я й сам мало не задрімав перед ним, але затявся вибратися з маєтку цієї ж ночі.

Я прочинив вікно й вислизнув на вузький карниз просто під ним. Тут не було місця для хибного кроку, але ніч видалася спокійна й можна було схопитися за інші виступи на стінах. Мені ніщо не загрожувало.

Спершу мою увагу привернуло іржання на пасовищі. Дика кобила Коннера повернулась додому. Це була добра новина. Тепер Коннер буде менше сердитися на мене, що вона втекла. Та й Креґан зрадіє цій звістці. Йому не доведеться відпрацьовувати ще кілька років у Коннера.

Дивовижно, скільки всього я зміг дізнатися про Фартенвуд іззовні. Я трохи полазив і походив по карнизах, зазираючи ледь не в кожне вікно. Я побачив лише кількох людей, які й досі не спали так пізно, а ще майже кожна кімната мала свої вікна. Улюблені слуги мали окремі покої на основному поверсі, розташовані в кутах будинку. Кілька вікон затуляли штори. Мабуть, кімнати зі шторами належали Імоджен та іншим служницям, але я не намагався зазирнути туди. Мені не дуже подобалася думка, що мене можуть спіймати за спогляданням жінок, які сплять. Мене тоді назвуть підглядайком і навіть не захочуть чути, що в мене були зовсім не такі наміри.

Посередині основного поверху були житлові покої — кабінет Коннера, бібліотека, музична зала, бальна зала та їдальня. Кухня та інші приміщення для слуг були ззаду. Спальні розташовувалися на верхньому поверсі. Коннерова спальня була з протилежного боку будинку від нашої. Між ними було ще кілька кімнат, але вони мене мало цікавили.

Я ще не знав, як дістатися на найвищий поверх маєтку Фартенвуд, який займав тільки третину площі інших поверхів. Там була дитяча навчальна кімната, куди ми з Роденом ходили на заняття, але я не знав, що ще там є. Найімовірніше, там розташувалися покої гувернантки та ще кілька спалень. Може, мені й вдасться знайти спосіб видертися туди, але я не дуже намагався. Схоже, там не було нічого цікавого.

Я зісковзнув по трубі, опустився на тверду землю — це відчуття завжди таке приємне — і вирушив досліджувати володіння. Я обійшов стайні, стрільбище, широкий город і гарно доглянутий квітник. Мене знову шпигнула думка втекти звідси.

Але я знав, що не наважуся. Певність у цьому підтвердила мої найгірші підозри щодо власного характеру. Глибоко в душі я справді був боягузом.

Місячний серпик ковзнув небом, перш ніж я вирішив повернутися до спальні, яку Коннер пихато вважав нашою в'язницею. Було так темно, що я навпомацки шукав обриси вікна й шпарину, яку лишив за собою.

Але шпарини не було. Вікно було зачинене. Я натиснув на раму, але вона не піддавалася — або її хтось зачинив, або вона заклинила, і я не міг нічого вдіяти.

Я міркував, що робити. Постукати по шибці, щоб Роден і Тобаяс впустили мене? Вони точно розкажуть усе Моттові чи Коннеру, й тоді мене чекатиме жахливе покарання.

Виявилося, що мені не доведеться робити вибір. Тобаяс сів на ліжку й подивився просто на мене. На його обличчі розтягнулась лукава посмішка. Він вигнув брови, ніби питав, як я буду виплутуватися з цієї халепи.

Я підняв обидві руки й тицьнув на вікно. Він повільно похитав головою, тоді перевернувся на інший бік і ліг.

Я подивився на Родена, але не міг зрозуміти, чи він спить. Він був повернутий спиною до мене і не рухався, тільки рівномірно дихав. Мені стало цікаво, чи він теж був причетний до задуму Тобаяса. Може, Роден і з ним домовився підставити мене. Якщо це так, то ми двоє не будемо становити йому загрозу. То був би розумний план, і я майже пошкодував, що не подумав про нього раніше.

Я сперся чолом на кам'яну стіну маєтку і балансував на вузькому карнизі. Зовсім скоро слуги прокинуться й готуватимуть дім до розпорядку дня. У мене було дуже мало часу.

• ДВАДЦЯТЬ •

Кілька вікон прислуги були відчинені, але навряд чи пролізти крізь них було вдалою ідеєю. Там надто багато людей і більшість із них скоро прокинеться. До того ж мені тоді доведеться йти нагору й непомітно прослизнути повз Мотта чи ба якогось іншого сторожа за дверима нашої кімнати.

Вікно Коннера було прочинене. Так я принаймні залізу на потрібний поверх. Тоді я зміг би розвідати ситуацію і сподіватися, що сторож при наших дверях спатиме або ж його увагу можна буде легко відвернути. Залазити в Коннерову кімнату було ризиковано, але це найкращий шанс. Можливо, єдиний.

У кімнаті Коннера був невеликий балкон. Двері були замкнені на міцний засув, щоби порив вітру вночі не розчахнув їх, але у вікні біля балкона залишили шпарину, яка пропускала легкий вітерець. Я натиснув на шибку, і вона піддалася. Це вікно було значно більшим за те, що біля мого ліжка, тому я завиграшки прослизнув до кімнати.

На кілька хвилин я завмер, прислухаючись до Коннерового ритмічного дихання й повторюваних глибоких вдихів та видихів. Він сопів, але я був тільки радий цьому, бо храп прикриє кожен мій звук.

Його велике ліжко з балдахіном ховалося за такою кількістю тканини, що важко було побачити тіло. Тому я покладався на його храп і вирішив, що поки мені нічого не загрожує.

У притулку місіс Тарбелді я частіше ходив кімнатами вночі, ніж удень. Я знав, як перевірити скрипливу підлогу, перш ніж перенести на неї всю свою вагу. Я вмів відчиняти двері та шафки, висувати шухлядки так, щоби в кімнаті не з'являлося відчуття руху. І я знав, як ставати невидимкою.

Принаймні я знав, як робити це все там, у притулку.

А тут усе було трохи складніше. І я не мав уявлення, як саме мебльована кімната Коннера, а світла було з горобину душу.

Кімната Коннера була більшою за нашу спальню. Аж смішно, яка вона велика, і лише для однієї людини. Але він тут господар, тому якщо хотів таку кімнату, її й отримав. З одного боку, ліворуч, стояло ліжко й кілька шаф при стіні — для безлічі вишуканого одягу. Біля мене стояв м'який фотель, на ньому він міг сидіти вранці, дивитися у вікно на моріжок за будинком і попивати чай. Праворуч тягнулися ряди полиць, заповнені книгами. У його кабінеті поверхом нижче було ще більше книг, тож мені навіть стало цікаво, чи він справді прочитав їх усі, чи просто виставляє напоказ? Але, мабуть, таки читав. Коннер був дуже скрупульозним. Я на мить затримався і задивився на назви книг — чим він цікавився? А тоді Коннер пробурмотів щось нерозбірливе уві сні й перевернувся на інший бік. Час ушиватися.

Двері до коридору були замкнені. Мене найбільше турбувало те, що я не знав, що чекає на мене по той бік. Біля його кімнати чатував сторож чи чекав нічний слуга? Так часто заведено в аристократів, і я міг це дізнатися тільки в тому разі, якщо відчиню двері. Та якщо вгадаю неправильно — покарання буде нівроку.

Тоді я помітив краєм ока місячний промінь, що падав на ту річ, про яку я підозрював, але поки безпідставно. Оторочка гобелена на стіні була затиснута в щілині. Раніше Коннер казав нам, що знає всі таємниці Фартенвуду. Я сподівався, що він має на думці саме це. Або внутрішні стіни були надзвичайно товсті, або в цьому маєтку були потаємні переходи.

Я дуже повільно перейшов через усю кімнату Коннера. Дерев'яні підлоги славляться скрипливими дошками, а я не хотів, щоб він прокинувся. Коли я підійшов до стіни, то майже відразу знайшов спосіб відчинити вхід до таємного переходу. У стіні були три дірки для пальців, які приховував край гобелена.

Якомога повільніше я відсунув двері переходу настільки, щоби змогти прослизнути всередину. Коли я втрапляю в халепу, то вмю пробратися крізь вузькі отвори. Ця халепа була величезна, тому я міг відсунути двері лише на крихітну шпаринку.

Усередині перехід освітлювали тьмяні олійні лампи, прилаштовані на свічниках на такій відстані, якої достатньо для людини, щоби йти не навпомацки. Перехід був вузький, і вказівок у ньому було мало, хіба невеличкі ручки на стінах, які відчиняли приховані двері. Я кілька

разів звернув не туди й зайшов до гостьових кімнат, які, на щастя, були порожніми.

Коли я дійшов до нашої кімнати, то відразу зрозумів, чому Коннер поселив нас саме в ній. При підлозі виднілась невелика дірка, яку я раніше прийняв за мишачу. Але я помилився. Коннер поселив нас там, де він міг, за бажання, підслухати наші розмови.

Тобто Коннер — або хтось із його прислужників — і досі користувався тунелями. Тому олійні лампи весь час горіли. Якщо вирішу вернутися сюди, то варто бути надзвичайно обережним.

Я зайшов до нашої кімнати й нечутно зачинив потаємні двері. Тобаяс і Роден уже спали кожен у своєму ліжку. Якийсь час я спостерігав за ними й думав, чи за інших обставин ми б змогли стати друзями. Тоді я відігнав ці думки. Минуло багато часу, відколи я смів називати когось своїм другом. Тепер я міг тільки уявляти таку ситуацію.

Тобаяс прокинувся рано-вранці й застав мене в ліжку, де я спав і бачив десятий сон. Коли я розплющив очі, він витріщався на мене із роззявленим ротом, а я перекинувся на інший бік і знову заснув. Тобаяс не питав мене, як я вернувся в нашу кімнату. А я не розказував.

• ДВАДЦЯТЬ ОДИН •

Еррол увійшов до кімнати вранці й приніс одяг, який я мав на собі, коли Коннер привіз нас сюди.

— Нарешті, — сказав я. — Чому так довго?

Еррол завагався, а тоді вирішив замість відповіді запитати мене, чи є для нього винагорода.

— Я не знаю, про що ти, — відмахнувся я. — Але якщо раптом зайдеш у бібліотеку, то побачиш, що в книзі про родовід Коннера є невеличка гулька. Можеш її розпростати.

Еррол широко всміхнувся:

— Без образ, сер, але ви всі троє прибули сюди без копійки за душею. Мабуть, розумно з мого боку буде запитати, звідки ви дістали цю монетку.

Я похитав головою та мовив:

— Щиро кажучи, Ерроле, це буде зовсім не розумно. Дякую, що повернув мій одяг. Тепер забирайся і дай мені спокій.

— Я можу заховати цей одяг, сер.

— Я теж можу. Зачини за собою двері.

Коли він вийшов, я розгорнув одяг і перевірів його. Моє вбрання випрало, а дірку на боці сорочки зашили. Але загалом воно видавалося таким самим, як було. І цей одяг пасував мені значно більше. Я не був створений для тих шовків і невагомих тканин, у які нас вбирав Коннер. Вони були незручні. У них я не почувався джентльменом, що вже казати про принца. Я почувався фальшивкою. Гадаю, це слово описувало мене найкраще.

Перш ніж згорнути штани, я перевірів кишені. Очі широко розплющилися, і я гукнув Ерролові, щоби зайшов до кімнати.

— У цій кишені дещо було, — сказав я. — Де воно?

Еррол похитав головою, але видно було, що він знає відповідь.

— Сер, там не було нічого цінного.

Я підійшов ближче, і він зблід.

— То ти викинув цю річ?

Еррол мало не шепотів:

— Коннер дізнався, що ви хочете вернути свій одяг. Він наполегливо випросив його на перевірку, перш ніж повернути вам. Якщо щось і зникло, то варто запитати його.

За кілька хвилин я увірвався в невелику їдальню Коннера, гримнувши дверима об стіну.

— Де моє золото?

— Де Мотт? — запитав Коннер. — Він мав тебе супроводжувати.

— Він не знає, що я вийшов. Де воно?

— Я гадки не маю, про що ти говориш. А тепер сідай і поснідай, — він указав на крісло біля Родена і Тобаяса, які витріщалися на мене так, ніби я остаточно здурів.

Та я і не думав сідати.

— У кишені тих штанів, які я носив раніше, було золото. Ви його забрали.

— То ось про що ти, — засміявся Коннер. — Дурний хлопчисько. Цей камінчик не був золотом.

— Був, і він належить мені.

Коннер похитав головою:

— Це золото дурнів, Сейдже. Мабуть, ти купив його в якогось шахрая на ринку.

— Це був подарунок. І воно справжнє. Верніть його.

— Ні. — Коннер склав руки. — Ти тренуєшся стати принцом, ба навіть королем. Король не може носити фальшиве золото в кишені. Доклади зусиль, щоб отримати корону, і я запевняю, що твої кишені завжди будуть повні щирого золота.

— Ми всі тут фальшиві. Тому навіть якщо ви й кажете правду, то цей камінчик якраз пасує мені. Де він?

— Тепер він мій, — відказав Коннер. — Я певен, що одного дня він мені стане у пригоді. Може, пускатиму жабок по річці неподалік. Тепер прощу тебе сідати. Ми саме збиралися обговорювати королівський рід.

— Обговорюйте собі, — відрубав я. — А в мене є інші справи.

Я вилетів із кімнати.

Того ранку я не прийшов на уроки читання й історії. Пополудні ми з Роденом і Тобаясом саме простували до стайні, коли побачили, що до нас наближаються Мотт і Креган. Я гриз яблуко, вкрадене з кухні, але, зважаючи на вирази їхніх облич, доїсти мені його не вдасться.

— Вони сердиті, — сказав Тобаяс. — Що ти зробив?

— Чому всі завжди звинувачують мене? — запитав я. — Хіба ви з Роденом ніколи не робите чогось такого, що привертає їхню увагу?

— Ні, це завжди якась твоя витівка, — зауважив Роден.

Мені захотілося дати драла, але в цьому не було сенсу. З одного боку були стайні, з іншого — будинок. Та й вони б однаково впіймали мене. До того ж я не хотів погіршувати те покарання, яке на мене вже й без того чекало.

Креган уперся обома руками мені в груди й штовхнув на землю. Звісно ж, яблуко випало з руки й покотилося по землі.

— Де той камінь? — гаркнув він.

Падіння на землю вибило все повітря з грудей, але я таки пробурмотів:

— Це золото.

— Ти вкрав його в господаря.

— А він вкрав у мене. Я лише відновив баланс у Всесвіті.

— Сейдже, не рий собі могилу, — застеріг мене Мотт. — Скажи, будь ласка, де той камінь.

Я випнув підборіддя і вперся п'яткою в землю. Може, він і мав рацію, але я не збирався піддаватися.

— Бери його, — кинув Мотт Креганові. Той витягнув свій ніж і наказав мені встати. Коли я підвівся, він притиснув ножа до моєї шиї і схопив за передпліччя. Так ми рушили назад до мастку: Креган ішов поруч, а Мотт — позаду.

Коннер чекав у своєму кабінеті й стояв за широким дубовим столом. Креган жбурнув мене на крісло перед тим столом, і вони з Моттом стали обабіч мене.

— Де камінь? — холодно спитав Коннер.

— Хіба він не у вашому столі, де ви його й лишили? — відрізав я, мовивши таким самим холодним тоном.

Ця фраза довела Коннера. Він кивнув Креганові, і той сильно ляснув мене по щоці. У роті з'явився присмак крові, і я мусив

заплющити очі й перечекати, поки припинить пекти. Тоді розплющив знову.

— Я викупив тебе з притулку! — крикнув Коннер. — Це означає, що ти належиш мені. Тому все, що належало тобі, тепер належить мені! Цей камінь мій.

— Якщо це фальшиве золото, то навіщо воно вам? — поцікавився я.

— Бо я не хочу, щоб воно було в тебе! Я не маю наміру представляти при дворі того, хто носить золото дурнів у кишені. Де воно?

— Може, ви його загубили, — відказав я.

Цього разу Креган ляснув мене ще сильніше.

— Відведіть його в підземелля, — прошепотів Коннер. — Зробіть усе, що потрібно, але не лишайте шрамів.

— Ні, чекайте! — мене охопив жах. Я знав, що мене чекає в підземеллі. — Коннере, не робіть цього! Це ж просто камінь! Ви ж це хочете почути?

Коннер сперся обома руками на стіл і нахилився до мене.

— Сейдже, я хочу, щоби ти підкорявся моїй волі. Якщо я скажу тобі стрибнути зі скелі, ти стрибнеш. Якщо я скажу тобі переплисти океан, ти переплиवेश. Мені байдуже на той камінь. Але коли я кажу, що він тобі не належить, я очікую від тебе відданості, поваги й покори. Я даю тобі останній шанс. Де він?

Моє серце так гучно калатало у скронях і вухах, що я ледве чув Коннера. Я знав лише одне: він не отримає того каменя, навіть якби від цього залежало моє життя. І я підозрював, що воно таки залежало.

— Заберіть його, — сказав Коннер.

Мотт і Креган схопили мене під пахви і буквально потягнули з кімнати, поки я брикався і кричав.

• ДВАДЦЯТЬ ДВА •

У підземеллі Коннера смерділо гниллю та сечею. У голові промайнула думка, кого ще сюди приводили і як давно. Загалом то виявилася невеличка кімнатка, стіни якої були складені з необтесаного каменю та іржавих ґрат. Тут не було вікон і ліхтарів, тільки у свічниках на стіні за ґратами прилаштовано кілька запалених свічок. Було вогко, тож я здригнувся від холоду. Хоча насправді холодно не було. Я просто був нажаханий.

Коли Креґан відчиняв заґратовані двері, я вивернув руку з його хватки й зумів добряче вдарити його в шию. Мотт схопив мене й заламав за спину обидві руки, міцно стиснувши їх докупи.

— Ти за це заплатиш, — прошипів Креґан.

Коли ми зайшли досередини, він розпанахав мою сорочку й закував мене в кайданки, що звисали зі стелі. Коли він підтяг ланцюг, мої руки повисли над головою і я ледве міг торкатися ногами землі.

Мотт, який раніше відійшов у дальній кут приміщення, тепер підійшов до мене. У руках він тримав щось схоже на батіг із довгою ручкою та грубим шкіряним ременем на кінці, який він міцно намотав на руку.

— Коннер сказав не лишати шрамів, — я не міг стримати тремтіння в голосі.

Креганова усмішка показала, як сильно він хотів почути ляскіт того батога.

— Але він не казав нічого про синці. Якщо Мотт битиме тебе широким боком ременя, то буде боліти, але порізів не лишиться.

— Мотте, не треба, будь ласка, — я готовий був благати.

— Ти сам винен! — крикнув він. — Хіба я не попереджав тебе?

— Що такого важливого в тому камені? — запитав Креґан.

— Мова не про камінь, — відказав Мотт. — Хлопчисько просто хоче перемогти. Він так хоче показати, що не належить Коннеру.

— Я йому не належу, — огризнувся я.

Це змусило Мотта зробити перший удар. Я приготувався до болю, але не до такого. З моїх губ зірвався зовсім не властивий мені вереск. Мотт ляснув знову і знову. Ноги підкосило, і я повалився, а ланцюги жорстко смикнули мене за плечі.

— Де камінь? — гаркнув Мотт.

Він не чекав відповіді й знову ляснув батогом. Я відчув, як відходжу від болю, ніби якась часточка мене відокремилась і просто спостерігає. Та часточка кривилася від ляскоту ременя по шкірі. Інша часточка не припиняла кричати.

— Я йому не належу, — прошепотів я. — Це моє золото.

Батіг ляснув знову, роздираючи мою шкіру, ніби пазур. Мотт нахмурився.

— Принеси рушник.

— Коннер сказав не до крові! — озвався Креган.

— Він сказав не лишати шрамів. Принеси пов'язки, а тоді покинемо його тут. Буде мати час подумати над своєю відповіддю.

Креган відійшов, а Мотт вилаявся і жбурнув батіг назад у кут кімнати. Креган повернувся за хвилину, несучи пляшку прозорої рідини й рушник.

— Я подбаю про це, — сказав Мотт. — Не розказуй Коннерові нічого зайвого.

— Залиш мене ще на кілька хвилин із ним, — прогарчав Креган. — Я виб'ю з нього відповідь.

— Забирайся! — наказав Мотт.

Коли ми опинилися на самоті, Мотт розкоркував пляшку. Я вловив запах і похитав головою:

— Ні, не треба більше.

— Пекти буде незгірше за батіг, — попередив Мотт.

Він промочив рідиною рушник і притиснув до моєї спини. Я знову заверещав і копнув Мотта в коліно, від чого він заточився.

— Якщо я не оброблю рану, може виникнути запалення, — сердито кинув він. — Я зараз твій єдиний друг, тому не випробовуй мій терпець.

— Якщо ви мій друг, то хто мій ворог?

— Ти сам собі ворог, Сейдже. Як будеш шукати причину всіх своїх бід, глянь у дзеркало. Ти думаєш, я хотів тримати той батіг?

Він знову притулив рушник до моєї спини, і я лайнувся.

— Стеж за язиком, інакше Коннер скаже вибити з тебе і це.

— Боляче! — Моя спина палала вогнем і з нею — кожен нерв у тілі.

— Я не знаю, чому Коннер досі не вбив тебе, — сказав Мотт. — Він бачить щось вартісне у тобі, але його терпіння не вічне. Віддай йому камінь, Сейдже.

— Ні.

Мотт обв'язав мене вологою пов'язкою і скрутив міцний вузол.

— Ти — дурень, — сказав він. — Якщо сподіваєшся такими темпами стати принцом, то марно. Вклонися Коннерові, хлопче. І віддай йому камінь.

Перш ніж піти, він загасив обидві свічки й залишив мене підвішеним під стелею, напівголим, зраним і в суцільній темряві.

• ДВАДЦЯТЬ ТРИ •

Того дня вони ще двічі приходили до мене. Спершу Креґан приніс миску гарячого супу. Він знав, що я не встиг багато поїсти за день, і сказав, що зараз, мабуть, вмираю з голоду. І щойно я скажу, де заховав той камінь, мене відпустять.

Я сказав йому, що цей суп тхне і я краще вилизуватиму підлогу підземелля. Креґан відказав, що може це влаштувати. Тоді він сперся на стіну й почав їсти суп. Коли наївся, вихлюпнув залишки на мене й зареготав.

— Я просив у Коннера дозволу вбити тебе просто зараз, — сказав він.

— Якщо впорасься швидко, то вперед, — серйозно відказав я.

Креґан підійшов так близько, що я відчув запах цибулі в його віддиху.

— О ні, я б не дозволив тобі померти швидко. Я б розтягнув кожну мить. Але мені доведеться зачекати, бо, на жаль, господар вирішив потримати тебе трохи довше.

— Тоді йди геть.

Здавалося, його потішила моя спроба віддавати накази, тому він теж наказав мені:

— Кажі, де камінь.

Я відвернувся від нього й отримав за це удар у живіт.

— Я можу бити тебе скільки влізе, — сказав він. — Шрамів не залишиться.

— Не зупиняйся, — відказав я, віддихавшись. — Коли я стану королем, то мені не шкода буде тебе стратити.

Креґан спопелив мене поглядом, пригрозив, що зробить зі мною, коли знову спуститься в підземелля, і потупотів сходами нагору.

За кілька годин повернувся Мотт і приніс камінь, який блищав так само, як і той, що був у мене. Він сказав, що цей навіть трохи більший

та має цінніший вигляд. І що він може бути моїм. Варто було лишень повернути попередній Коннерові.

— Це золото дурнів, — відказав я, роздратований такою зневагою. — А моє було справжнім.

— Твоє було звичайнісіньким камінцем, — сказав Мотт. — Навіть я це зрозумів.

— То навіщо він тоді Коннерові?

— А тобі навіщо? — запитав Мотт. — Жоден із вас не перейматиметься тим, що хтось інший навіть із узбіччя не підбере. Коннер хоче той камінь, бо його хочеш ти. А ти хочеш його, щоби кинути виклик Коннерові. Якщо думаєш, що ця битва доводить щось, то помиляєшся.

— Скажіть Коннеру, що саме я потрібен йому в ролі принца, — мовив я. — Ні Роден, ні Тобаяс не зможуть переконати регентів. А я зможу, і він це знає.

— Я скажу йому, — погодився Мотт. — Але я думаю, що Коннер вчинить дурість, якщо дозволить тобі стати принцом. Щойно та корона опиниться у тебе на чолі, ти скористаєшся нагодою й помстишся йому.

— Просто скажіть йому це. Скажіть, що я стану його принцом.

Наступного разу, коли я почув кроки на сходах, то думав, що то Мотт або Креган. Але кроки були надто легкі. У підземеллі панувала непроглядна темрява, а коли з-за рогу вискочив вогник свічки, навіть його тьмяне світло змусило мене зажмуритися.

Я примружився і спитав захриплим голосом:

— Хто там?

Відповіді не було. Двері в підземелля відчинилися, і тільки тоді я впізнав Імоджен. Вона притиснула палець до губ, щоби я більше нічого не питав, і витягнула пляшину зі складок своєї спідниці. Тоді підняла пляшку і дала мені напитися прохолодної води, поки я не похитав головою, мовляв, вистачить. В її спідниці також була захована булочка. Вона допомогла мені поїсти, а тоді витерла рота пальцями, щоби не залишилося слідів води чи їжі.

— Дякую, — сказав я.

Вона трішки завагалася і шепнула:

— Ти маєш жахливий вигляд.

Я витріщився на неї.

— Ти говориш?

Її голос був тихий і низький.

— Пообіцяй, що збережеш дві таємниці. Що я можу говорити і що приходила сюди сьогодні.

— Чому ти прийшла?

— Вони тримають тебе тут уже понад добу. Я не знаю, скільки ще часу ти тут проведеш. Хіба ти не можеш віддати Коннеру те, що він хоче?

Я похитав головою:

— Він хоче мати владу наді мною. Якщо я піддамся йому, то від мене нічого не залишиться.

Вона запропонувала ще води, і я вдячно випив.

— Треба було принести тобі більше їжі, — сказала вона. — Але я боялася, що пропажу помітять.

Я заплющив очі, намагаючись розслабити їх на мить, тоді знову розплющив.

— Той синець, про який я казав учора... це через мене?

— У мене були проблеми до твоєї появи тут, вони залишаться і після того, як ти поїдеш. До того ж зараз тобі варто хвилюватися про себе.

— Хто тебе кривдить?

— Ти хоч розумієш, як смішно звучить це запитання, коли ти сам у такій ситуації? — вона змусила себе підбадьорливо всміхнутися, але усмішка зникла. — Зі мною все гаразд. Просто деколи буває важче. І вони дозволяють собі цькувати мене, бо знають, що я нікому не скажу.

— А чому ти прикидаєшся німою?

Вона потупила погляд, тоді знову зазирнула мені у вічі.

— Щоби відвернути від себе увагу Коннера. Так краще, повір мені.

На мить запала мовчанка, тоді Імоджен перехилила пляшку.

— Вона порожня. Я потім принесу тобі ще, якщо зможу вислизнути.

— Не ризикуй. Він скоро відпустить мене. Він мусить.

Імоджен вийшла з підземелля й зачинила за собою двері, як було. Вона озирнулася на мене крізь ґрати й сказала:

— Не здавайся, Сейдже. І не піддавайся йому. Будь ласка. Багато хто з нас спостерігає за тобою. Ми мусимо побачити, що маємо шанс перемогти.

Вона зникла так само швидко й нечутно, як і з'явилась. Тепер, коли в моєму шлунку була дрібка їжі, я зміг трішки розслабитися. І вперше в житті примудрився спати стоячи.

• ДВАДЦЯТЬ ЧОТИРИ •

Коли Мотт і Креган знову спустилися до мене, я не міг визначити, котра година. Здавалося, я зовсім не відпочив, але руки боліли так сильно, що я був певен: спав я довго. І моє тіло давно вже забуло, чим там мене годувала Імоджен.

Креган першим спустився в підземелля і різко підступив до мого обличчя.

— Де камінь? — гаркнув він.

— Золото, — пробурмотів я.

— Досить! — Мотт силоміць опустил простягнуту руку Крегана.

— Це стосується хлопця і господаря, а не тебе.

Креган схопив мене за волосся і змусив подивитися на нього.

— Ти ще не став принцом, тому я можу сказати тобі ось що: я зроблю все можливе, щоби Коннер вибрав когось із тих двох. Бо щойно вони поїдуть до замку, я вб'ю тебе власноруч. І коли ти благатимеш про помилування, то зрозумієш, що милосердя від мене годі й чекати.

— Я сказав досить, — повторив Мотт. — Крегане, відпусти його.

Вони опустили ланцюги, і я повалився на підлогу, ніби ганчір'яна лялька. Креган копнув мене і, вдовольнившись моїм стогоном, кинув на мене оберемок одягу.

— Господар бажає поговорити з тобою. Вдягайся.

Я не поворушився, аж поки Мотт врешті став навколішки й почав мене вдягати. Він лайнувся і сказав Креганові:

— Кров просочилася крізь пов'язку. Принеси чисту.

— Доведеться вертатися нагору, — відказав Креган. — Тут було небагато бинтів.

— То принеси.

Креган потупотів сходами нагору. Я лежав лицем на брудній підлозі, а Мотт мовчки знімав мою пов'язку. Бинт потягнув за собою

засохлий піт і кірочку крові, що прилипли до шкіри. Я здригнувся, і Мотт ледь чутно перепросив.

На очі навернулися сльози, і я сказав:

— Ви маєте допомогти мені. Будь ласка, Мотте. Я не можу.

— Я працюю на Коннера, не на тебе, — він втомлено видихнув і додав: — Навіть після всього цього господар однаково покладається на тебе. Це багато про що каже. Пора припинити ставитися до себе як до сироти й побачити у собі принца.

— Тепер я назавжди лишуся сиротою.

І тоді, вперше за дуже довгий час, я заплакав. Я плакав за своєю втраченою родиною і через кожну подію в моєму житті, яка привела мене сюди. Мотт тримав моє чоло, поки я поступово не заспокоївся.

— Пробачте, — пробурмотів я.

— Ти зморений голодом і виснажений, — сказав він. — Пробач мені, що я виконував це доручення.

Через кілька хвилин вернувся Креґан. Він передав нову пов'язку Моттові й відійшов, поки Мотт обережно віддирав старі бинти.

— Посвіти мені, — наказав він Креґанові.

Той підніс свічку ближче до мене.

— Залишаться шрами, — сказав Мотт. — Поріз вийшов глибшим, ніж я думав. Але, гадаю, ми врятували рану від зараження.

Вони знову залили рану тою рідиною. Я вчепився нігтями в долівку, шукаючи порятунку від болю, але не видав ні звуку. Сил на це не залишилося.

Коли пекельний біль ущух, вони наклали нову пов'язку. Мотт і Креґан вдягнули мене разом і тоді повели сходами нагору. Ранкове сонячне проміння різонуло по очах, і я заточився, намагаючись втекти від такого яскравого світла.

— Дай йому води, — сказав Мотт комусь поруч, а сам міцно тримав мене.

Звідкись з'явилося горня, і Мотт притиснув його до моїх губ. Я зробив кілька ковтків і відвернувся. Світло вже не різало очі так сильно. Я мимоволі подумав, як же скучив за ним.

— Не можна більше зволікати, — мовив Мотт. — Відведемо його до Коннера.

Вони посадили мене в крісло перед Коннеровим столом. Здавалося, Коннер цілу вічність витріщався на мене, а тоді видав:

— Маєш жахливий вигляд.

Я промовчав.

— Сейдже, навіть якщо ти нічого не навчишся за цей час, може, принаймні зрозумієш, що мені потрібно підкорятися. Ти провів дві ночі у підземеллі. Ти здогадувався про це? Сподіваюся, тобі вистачило часу усвідомити, що непослух принесе тобі лише страждання.

Я знову не відповів. Мені спало на думку, що покора також була свого роду стражданням, але я не збирався казати про це. Та й говорити було боляче.

Коннер кивнув Моттові. Той приніс тацю й поставив її на стіл. На ній було повно знайомих мені предметів, які, вочевидь, витягнули з різних схованок біля мого ліжка та шухляд.

Коннер узяв кілька речей, які я поцупив за останні декілька днів: ніж для масла, золоту запонку й жменьку монеток.

— Про ці речі навіть питати не варто, — сказав він. — Видно, що між заняттями ти знаходив час красти в мене та інших жителів цього мастку.

Це було очевидно, тому я й далі мовчав.

Тоді Коннер узяв якісь папери.

— Але я мушу запитати про це. Ти знаєш, що тут написано?

— Я не знаю, що там, — пробурмотів я.

— Це чийсь нотатки. Хто б їх не написав, вигдав дивні й деталізовані плани. Їх можна розтлумачити як задум позбутися мене, щойно автор стане королем. Варіанти різняться: безневинне переведення за кордон у ролі посла або ж підливання отрути у вино. Хто це написав, Сейдже?

Я похитав головою.

— А там написане ваше ім'я?

— Звісно, ні. Як я й сказав, це я сам розтлумачив нотатки у такий спосіб. Скажи, хто їх написав, і я запитаю в нього.

— Я тренувався писати правою рукою. Знайшов ці папери у кошику, ними збиралися розпалити камін.

— Я мушу запитати тебе відверто: ці записи зробив ти?

Я засміявся та охнув, коли бік пронизав різкий біль.

— Я не настільки дурний.

— Роден теж не міг зробити такі записи, — мовив Коннер. — Це був Тобаяс.

— Його й запитайте.

— Ні, не варто, — заперечив Коннер. — Краще я дозволю Тобаясу бути впевненим у тому, що мій вибір упаде на нього. Якщо він написав цей план, то його впевненість рано чи пізно покаже його в правдивому світлі. — Коннер пирснув і додав: — Я певен, що це залишиться нашою таємницею. Правда ж?

Він не чекав моєї відповіді, а я промовчав. Коннер підвівся і підійшов до мене. Він підняв моє підборіддя й оглянув, шукаючи порізи чи синці.

— Після підземелля вигляд твій не сильно погіршився. Сподіваюся, ти засвоїв цей урок.

Я дивився на нього відсутнім поглядом, і він сприйняв це як згоду.

— Ти дуже складний хлопець, Сейдже. Але я підозрюю, що виною цьому є брак вишколу й нагляду. А отже, це можна виправити. Я чув, що ти казав Моттові у підземеллі, мовляв, будеш моїм принцом. Це так?

— Я потрібен вам.

— І чому ж це?

Знадобилося кілька секунд, щоби перевести подих і відповісти:

— Тобаяс і Роден не зможуть переконати регентів. Я зможу.

— І ти будеш *їхнім* принцом, — відказав Коннер. — А чи будеш ти *моїм* принцом?

Я повільно кивнув. Коннер усміхнувся і сказав:

— У тебе є ще один тиждень, щоб довести це. Сьогодні виспись, а завтра повертайся до занять. Йди набирайся сил.

Він не питав мене про камінь, але отримав те, чого хотів насправді. Я пообіцяв стати його принцом.

• ДВАДЦЯТЬ П'ЯТЬ •

Щойно мене вклали в ліжку, Еррол спробував обробити мою спину, але я його відігнав. А коли прокинувся перегодом, біля мене вже сиділа Імоджен.

Я пробурмотів привітання. Вона ковзнула поглядом кімнатою, вказуючи на Еррола, який стояв при стіні й мав роздратований вигляд. Тому я заплющив очі й знову заснув.

Коли я прокинувся наступного разу, Імоджен витирала моє обличчя теплим вологим рушничком. За вікном уже темніло, але запалили всього декілька ламп. Я роззирнувся кімнатою, та, здавалося, ми були самі.

— Де Еррол? — запитав я.

— Пішов. Поки що.

— Вони відпустили тебе з кухні й дозволили погратися в няньку?

— Більше ніхто не хотів іти. Особливо після того, як Еррол розказав про всі твої вибрики.

— Від нього рани боліли ще сильніше.

Дівчина насупилася.

— Я спробую лагідніше. Дозволь мені глянути.

— Не треба. Там усе погано, і тобі доведеться вилити на мою спину ту гидоту.

— Та гидота називається спиртом і відганяє інфекції.

Вона допомогла мені перевернутися на живіт, задерла сорочку й потягнула пов'язку. А тоді мовчки дивилась на мою спину і, здавалося, навіть не дихала.

— Ох, Сейдже.

— Це лише один поріз.

— І він має жахливий вигляд. Але ти весь вкритий синцями, — вона невагомо провела пальцем по спині.

— Твоя рука холодна, — пробубонів я.

— А твоя шкіра — гаряча.

Вона розв'язала й послабила пов'язку, а тоді сказала:

— Рана затягнулася. Це добре, але я так чи так мушу обробити її спиртом.

Я застогнав і сховав обличчя в подушку. Вона змочила рушничок спиртом і притиснула до спини, не припиняючи при цьому просити вибачення. Коли Імоджен закінчила, я намагався віддихатись, а потім вона знову зав'язала вузол на бинтах.

— Слуги кажуть, що ти зробив це через якийсь камінь, — сказала вона. — Нас змусили обнишпорити все вздовж і вшир, але ніхто нічого не знайшов. Де ти його заховав?

— Що тобі пообіцяли, якщо ти дізнаєшся відповідь?

Імоджен ображено відсахнулася. Я перепросив, але було надто пізно.

— Я не шпигую. Просто питаю.

— Якщо ти теж знатимеш, то вони і з тебе спробують вибити відповідь.

— Ти — єдиний у всьому світі, разом із Коннером, кому взагалі здався той камінь.

— Це золото.

— Що б це не було, ти божевільний, якщо так кидаєш Коннеру виклик.

— Ще один тиждень. Тоді все зміниться.

— Невже ти нічого не зрозумів, поки був у підземеллі? Нічого не зміниться, якщо ти житимеш за правилами Коннера. Ти повинен знайти спосіб вибратися звідси.

— Якщо він вибере мене цього тижня, то я зміг би забрати й тебе.

Імоджен завагалася і сказала:

— Ти виснажений і сам не свій.

— Неправда.

— Правда, — наполягала вона. — Так і є, Сейдже, повір мені.

— Якби я став принцом...

— Який титул тобі б не видали, ти назавжди лишишся слугою Коннера. Ти завжди будеш належати йому, так чи інак. А це означає, що ти не маєш права таке пропонувати мені. Годі вже про це. Ти мушиш поїсти. Можеш сісти?

Імоджен допомогла мені сісти. Вона запропонувала погодувати мене, але я сказав, що впораюся сам.

— Коли стану принцом, зможу обдурити Коннера, — сказав я, зробивши кілька ковтків овочевого відвару. — Я б звільнився від його впливу. Тоді ти б могла...

Нас перервали Тобаяс і Роден, які зайшли до кімнати. Вони завмерли на порозі й ніяково дивилися на мене.

— Думали, що вже ніколи не побачите мене? — спитав я.

— Ти схожий на мерця, — відказав Роден.

— Ми не думали, що Коннер дозволить тобі повернутися, — сказав Тобаяс. — Після того, що ти зробив.

— То він може красти в мене, а я не можу вернути свою річ?

Вони не відповіли й витріщилися на Імоджен так, ніби хотіли, щоб вона пішла, перш ніж розмова продовжиться. Я доїв суп і віддав миску Імоджен. Вона скупко похитала головою, збрала всі непотрібні мені речі й квапливо вийшла з кімнати.

— У тебе однаково вже немає шансів, — сказав Тобаяс, сідаючи за стіл. — Ти пропустив стільки занять, що не зможеш надолужити всю інформацію, навіть до рівня Родена. Коннер вибере мене.

— Звідки ти це знаєш? — запитав я.

— Та це ж правда, — видно було, в якому розпачі Роден. — Сьогодні за вечерею Коннер ясно дав зрозуміти, що я його розчарував, а ти надто непередбачуваний. Він нічого не сказав про Тобаяса. Якби у нього були якісь претензії, то він би їх озвучив.

— Тобаяс недостатньо сильний, щоби бути королем, — сказав я. — Ми з тобою показали себе. А він?

— Я покажу, — Тобаяс густо почервонів, і я підозрював, що почервоніє іще більше. — Не треба кидати мені виклик і ставати у мене на шляху.

Я вдав, що не чую погрози в його інтонації, і знічев'я сперся потилицею на стіну.

— Тоді це твій шанс вразити Коннера. Покажи силу й відвагу. Розкажи про всі ті нотатки, які ти зробив. Покажи їх і доведи йому, наскільки ти розумний.

Тобаяс глянув на стосик своїх паперів. На його чолі з'явилася стривожена зморшка, а тоді він запитав:

— Ти рився у моїх нотатках?

— А що мені з того? Я просто думаю, що ті нотатки покажуть результат твого навчання й доведуть йому, що ти маєш власні плани.

Тобаяс схопив свої папери й жбурнув їх у полум'я. Він підійшов до мого ліжка, тицьнув пальцем і загорлав:

— Ти гадаєш, що такий мудрий, але якщо й далі будеш гнути своє, то побачиш, який ти насправді дурень!

— Я ніколи не заперечував, що я дурень, — відказав я, знову лягаючи на ліжку. — Це й відрізняє нас із тобою.

• ДВАДЦЯТЬ ШІСТЬ •

Я проспав решту вечора та всю ніч, а прокинувся лише тоді, коли Імоджен прийшла перевірити мої пов'язки. Я хотів поставити стільки запитань, але ми були не самі в кімнаті, тому нормально поговорити не вдалося.

Цього разу я був обережніший і не приділяв їй особливої уваги, поки вона виконувала свою роботу. Хоча я все ще думав, що ці шаради просто смішні. Більшість цих слуг прибула до Фартенвуду в кращому становищі, ніж я. І зараз я значно більше скидався на слугу, ніж на Коннера. Моя дружба з Імоджен, Ерролом чи Моттом не мала б становити загрозу для них.

Уранці мої м'язи задерев'яніли. Мабуть, учора я був надто втомлений і навіть не зауважив, як вони боліли. Або це тому, що дотепер я не мав можливості багато рухатися. Еррол наполегливо хотів допомогти мені вдягнутися. Він навіть привів Мотта до кімнати, щоби я погодився. Це було зайвим. Я і так міг лишень стояти із простягнутими руками, коли Еррол вдягав мене.

Довелося докласти всіх зусиль, щоби не заснути того дня, і я навіть зміг приділити дрібку уваги ранковим заняттям. Учитель Грейвз чітко дав зрозуміти, що він викладав і без мене та не має наміру повертатися до тих тем, які вони вивчали попередніми днями. Тому я мав постаратися і сам усе надолужити.

— Сейдже, минув тиждень, відколи ти прибув до Фартенвуду, а навіть на крок не просунувся від першого дня, — мовив він.

Я відповів, що це, найімовірніше, через те, що я відвідав лише два його заняття і, щиро кажучи, не дуже намагався щось вивчити. Після цих слів його зиркання стало тільки гострішим, і він відвів більше уваги Родену.

Учителька Гавала також сказала, що немає часу переповідати все те, що вони обговорювали, поки я, як вона делікатно висловилаь,

нездужав. Але вона дала мені дві книги й сказала, що в них майже вся потрібна інформація.

— Мабуть, ти не зможеш прочитати їх сам, — сказала вона. — Може, Тобаяс допоможе тобі ввечері?

— Я певен, що Тобаяс уже й без того мені дуже допоміг, — відповів я.

Тобаяс стиснув бильця свого стільця й сказав, що з радістю виконає те, що потішить господаря Коннера.

Пополудні у Родена й Тобаяса були заняття з верхової їзди та фехтування. Я участі не брав, але Мотт наполіг на тому, щоб я лишився спостерігати. Я споглядав заняття з верхової їзди, але вони від'їхали геть із мого поля зору, тому я заснув. Заняття з фехтування було трохи цікавішим. Тобаяс і досі ледве давав собі раду з мечем, а от навички Родена значно покращилися. Мені стало цікаво, чи це в нього хист від природи, чи він просто додатково тренується не одну годину.

Мотт теж зауважив це. Роден знизав плечима й сказав, що Креган запропонував додатково тренувати його у вільний час.

— Креган майстерно володіє мечем, але він учився всього сам, — застеріг його Мотт. — Якщо він учитиме тебе битися, ти навчишся, але твій стиль бою буде відрізнятися від стилю принца.

— Заняття з вами допоможуть мені прикинутися принцом, — відказав Роден. — А заняття з Креганом допоможуть вижити.

Того вечора за столом було доволі тихо. Коннер мляво спитав про наші успіхи, але сказав, що вже отримав повні звіти від наших учителів. Він поцікавився у мене, як я збираюся надолужувати пропущене.

Я знизав плечима й сказав, що планував читати Тобаясові нотатки, поки він спатиме. Тобаяс спопелив мене поглядом, а Коннер розсміявся.

— І що ти на це скажеш? — запитав він у Тобаяса.

Той похитав головою:

— У мене немає нотаток, сер. А якби були, Сейдж не зміг би їх прочитати.

— Якби у тебе були нотатки, Сейдж зумів би їх узяти і, можливо, навіть прочитати. Тобі варто бути обережнішим, Тобаясе, інакше я можу вибрати Сейджа.

— Це буде помилкою, сер, — пробурмотів Тобаяс.

— *Твоєю помилкою*, — виправив Коннер. — І полягає вона в тому, що ти більше прагнеш задовольнити мене, аніж стати тим, ким був принц Ярон. Навчися давати відсіч, Тобаясе. Будь сильним!

Він перевів погляд на мене й похитав головою:

— А ти не задирай носа, Сейдже. Ярон не шукав собі бійок, як це робиш ти. Я бачу, що ви всі ще повинні багато чого зрозуміти про справжній характер принца.

Коли ми повернулися до кімнати, я впав на ліжку, навіть не переймаючись, у якому одязі мені спати. Головне спати. Але Тобаяс сів за стіл і повернув крісло так, щоб витріщатися просто на мене.

Врешті я пробурмотів:

— Видно, що тобі так і кортить сказати щось, Тобаясе. Вперед.

Він примружив очі.

— Мені вистачить сил зупинити тебе, Сейдже. І тебе теж, Родене. Я попереджаю вас обох: не випробуйте мене більше.

— Коннер сказав, що принц ніколи не шукав бійки, — нагадав йому я.

— Зараз Ярон тут ні до чого, — відказав він. — Я збираюся зупинити вас. І я зроблю це, якщо доведеться.

Я скривився від рани на спині й повернувся лицем до стіни. Перш ніж заплющити очі, сказав:

— Цього тижня Коннер вибере мене, і ти це знаєш. Ти не посмієш стати мені на заваді.

Я вмирав від втоми, але зумів іще цілу годину не спати, поки не впевнився, що і Роден, і Тобаяс міцно заснули. Хай що я казав, та що не мить ставало все очевидніше, що Тобаяс рано чи пізно реалізує свої погрози.

• ДВАДЦЯТЬ СІМ •

Наступного дня після занять нас зустрів Мотт і сказав, що не буде ні уроків верхової їзди, ні фехтування.

— Креґан каже, що ви всі достатньо добре тримаєтеся в сідлі, отже, пройдете початкову перевірку, а в Коннера є інші плани щодо вашого розпорядку сьогодні.

У тих інших планах були уроки танців у великій залі Коннера. Видно, Коннер мав й інші способи катувати нас за межами його підземелля.

Я схопився за бік і сів на крісло біля дверей.

— Я не буду танцювати. Мені боляче.

— Ми маємо час на ці уроки лише сьогодні, — сказав Коннер, очоливши невелику купку жінок. — Хіба ж красивий юний принц може бути настільки втомлений, що не зможе насолодитися танцем із прекрасною юною леді?

Я неохоче підвівся і ледве стримав сміх, побачивши наших партнерок із танців. Вони були аж ніяк не юні, та й прекрасними я їх не назвав би. Жінки були вбрані подібно до інших слуг і мали грубу шкіру, а отже, звикли до важкої праці.

Роден усміхнувся зі мною. Тобаяс випростався, але вигляд мав трішки схвильований.

— Не соромтеся, хлопці, — сказав Коннер. — Вам не потрібно залицятися. Просто потанцюєте, а ці леді — дуже вправні танцівниці.

Ми ступили кілька кроків уперед і вибрали собі партнерку для танцю з огляду на те, котра стояла найближче. Моєю партнеркою була жінка сорока років: вона шепнула мені, що звать її Джин. Вона мала кучеряве волосся, яке, мабуть, колись було красивого каштанового відтінку, поки не посивіло і не поблякло. Жінка мала великі очі, що контрастували з маленьким носом і губами. Її лице було не надто привабливе, але цікаве.

Коннер почав розказувати нам правила класичного менуету. Спершу він сам показав усі кроки із партнеркою Родена, тоді плескав руками в такт, поки ми намагалися відтворити танець. Джин була люб'язна і підказувала. І пробачала кожну мою помилку.

— Тобі добре вдається, — сказала вона. Ми двоє знали, що це брехня. Але я так чи так був удячний за ці слова.

Здавалося, що Тобаяс і Роден не сильно кращі за мене. Однак Коннер поставився до цього терпляче, і вже за кілька спроб ми всі могли відтворити рухи як належить.

У перерві між танцями Коннер запитав, чи мій батько був музикою.

— Я вже багато разів казав вам про це, сер.

— Тоді ти точно вмієш грати на якомусь інструменті.

— А ще я казав, що він був кепським музикою. Ви ж не думаєте, що учень може перевершити свого наставника?

Коннер пішов до кутка кімнати, де стояв невеличкий футляр для інструмента. Він витягнув флейту й склав її частини до купи.

— Я б хотів почути, як ти граєш, Сейдже. Якщо тебе вчив твій батько-музика.

— Тоді я залишу свою милу партнерку на самоті, сер.

— Я потанцюю із нею, якщо ти зіграєш нам щось підхоже.

Я зміряв Коннера поглядом.

— Це випробування?

Коннер схилив голову набік і сказав:

— Усе тут — випробування.

Тож я взяв флейту. Її потрібно було налаштувати, і спершу все було дуже ніяково. Я ніколи не грав на флейті, але то був звичайний духовий інструмент, тому я запнувся тільки на початку, а згодом розгадав аплікатуру.

— Я буду імпровізувати на тих моментах, яких не пам'ятаю, — застеріг я. — Тому перепрошую, якщо не віддам цій пісні належне.

І я почав грати. Ця мелодія не пасувала для танцю: вона була сумна і завжди пробуджувала в моїй уяві відчуття самотності на забутому нічному пляжі. Моя матір часто плакала від цієї мелодії, тому згодом батько припинив грати її. А потім він узагалі припинив грати. Але я нізащо не зміг би забути цю мелодію.

Коли я завершив, уся зала ніби заціпеніла. Я віддав флейту Коннерові, а він поважно мовив:

— Ти мав рацію, Сейдже. Учень не може перевершити свого наставника. Гадаю, нам варто повернутися до танців.

Під час наступного танцю я кілька разів ловив на собі погляд Коннера й думав, що спонукало його попросити мене зіграти. Якби я збрехав про заняття свого батька, то міг би просто відповісти, що він мене нічого не вчив.

Коли танець закінчився, Коннер дозволив нам перепочити. Він склав руки на грудях і пирснув.

— Ви ніколи не навчитеся відмінно танцювати, — сказав він. — Та ви принаймні не осоромитеся. Ми ще трохи попрацюємо, а тоді, хлопці, підете перевдягнетесь. Сьогодні ви працюватимете на кухні, де слуги навчать вас усього того, що потрібно пам'ятати, коли обслуговуєш гостей. Ви повинні вивчити ці правила, бо завтра ввечері будете накривати на стіл перед нареченою — принцесою Амариндою.

— А коли вона приїде, сер? — запитав Тобаяс.

— Я планую прийняти її пізніше цього вечора, однак вона має намір повечеряти з нами аж завтра. Сейдже, ти вправлявся зі своєю вимовою? Якщо тобі скажуть говорити з нею, то я забороняю тобі відповідати з авенійським акцентом.

— Останніми днями мені випала нагода провести багато часу на самоті, — відказав я з картійським акцентом. — Тому в мене був час потренуватися.

— Непогано, — всміхнувся Коннер. — Але приголосні звуки в тебе й досі надто м'які. Підтягни їх. І я більше не хочу чути авенійську вимову від тебе.

На слова Коннера я відповів кивком. Тоді він сказав:

— Гадаю, час навчити вас вальсувати. Будь ласка, кожен візьміть свою партнерку за руку.

Пополудні нас чекала нудна та виснажлива робота на кухні. Там нас супроводжувала Джин, моя партнерка з танців, і я зрозумів, що вона тут радше за наглядачку, аніж за слугу. Кухня у маєтку була величезна, і Джин із гордістю показувала нам, як злагоджено всі працюють.

— Час від часу до господаря прибувають несподівані гості, тому в нас завжди є план страв, які можна приготувати за короткий проміжок часу, — сказала Джин. — І цей тиждень, відколи ви приїхали, дуже нас потішив. Ми готуємо значно більше їжі, ніж зазвичай, а потім забираємо дочиста виїдені тарілки.

— Бо тут усе дуже смачне, — озвався Роден. Ми з Тобаясом усміхнулися. Це ж не вона вибирала, хто стане принцом, тому ми не розуміли, чого він домагався цією похвалою.

За мить Роден сам відповів на це запитання, коли побачив наші усмішки.

— Але їжа тут справді смачна, — прошепотів він. — Бачили б ви, чим нас годували у притулку. Деколи я навіть сумнівався, що то було щось їстівне.

Джин показала нам, як правильно тримати тацю, як подавати й забирати тарілки. Також навчила наливати напої та навіть дозволила скуштувати найкраще вино Коннера. Мені було байдуже до цього всього, як і Родену. Звісно, знати це все було цікаво, але користі з тих знань мало. Однак Тобаяс якось схилився до нас і прошепотів:

— Якби Коннер не витягнув нас із притулків, то ось таким могло би бути наше майбутнє.

— Моє ні, — твердо заперечив я. Я нізащо б не змирився із таким життям. Роден миттю погодився зі мною.

— Тепер ви знаєте основні речі, — врешті оголосила Джин. — А зараз беріться до чогось корисного. На кухні завжди повно роботи. Якщо вже ми вас позичили, то ви і працювати будете.

Вона показала на гору брудного посуду. Я зауважив, що біля мийниці помістяться тільки двоє, тому напросився місити тісто у протилежному кутку приміщення. Родену і Тобаясу було байдуже, а Джин піддалася і відмахнулася від мене.

Я підійшов до дерев'яної стільниці й узяв грудку тіста. За хвилинку на кухню зайшла Імоджен, і Джин сказала їй підійти до мене та допомогти. Я здивувався, коли вона не заперечила і лише відсунула від мене набір кухонних ножів, влаштувавши собі достатньо місця, щоби стати поруч і місити іншу грудку тіста.

— Я вже робив це раніше, — сказав я, розминаючи тепле тісто пальцями. — Ще у притулку. Але тісто тут значно краще. Тоді ми використовували інгредієнти, які хтось пожертвував, а отже, вони не

підходили для приготування страв вищого класу. — Дівчина зиркнула на мене, і я повів далі: — Не розумію, чому люди вищого класу крутять носом перед їжею, в якій повзають довгоносики. Вони дуже поживні.

Нарешті вона щиро всміхнулась, хоча то було не найсмішніше, що я їй казав. Тоді я зрозумів, що всміхалася вона не через мене. Вона взагалі змінилась.

— Ти тепер інша, — тихо сказав я.

Вона не глянула на мене, але кивнула. Вона не могла сказати, що саме змінилося, але і не треба було. Видно, що тепер дівчина боїться значно менше.

— Імоджен! — крикнув високий кремезний чоловік із дальнього кутка кухні. Зважаючи на його вбрання, то був один із кухарів Коннера. — Лінива дівка!

Імоджен рвучко розвернулась. Я вже кинувся вперед, але вона схопила мене за зап'ясток і стримала.

— Ти й досі не замісила того тіста? — гаркнув він. — Я маю спекти його до вечора!

— Як вона могла його замісити? — пирхнув я. — Щоразу, коли вона підходила сюди, ви придумували їй якесь інше заняття!

Кухар підступив до мене й штовхнув об цегляну стіну. Моє вкрите синцями тіло аж спалахнуло від болю. Але я не видав ні звуку.

— Не вказуй мені, як має працювати моя кухня! — прогарчав він.

— Відпусти його! — озвався Мотт, який саме зайшов на кухню. Він схопив мене за сорочку й відтягнув від ручисьок кухаря. Тоді жестом наказав Тобаясу і Родену йти за ним: — З вас тут досить.

Коли ми вийшли, він звернувся до мене:

— Ти можеш хоч десь не створювати проблем?

— Це він б'є Імоджен? — запитав я.

Мотт зціпив щелепи.

— Видно, що коли ви сьогодні будете працювати на кухні, то повбиваєте один одного. Я дам вам інші завдання.

Він глипнув на нас і рушив попереду.

Ми йшли за ним, а Тобаяс і Роден наздогнали мене.

— Він зачепив твою спину, — сказав Роден. — Це видно по тому, як ти йдеш.

— З моєю спиною все гаразд, — то була брехня, але після цих слів я почувався впевненішим.

— Ти сам винен, що він її зачепив, — озвався Тобаяс. — Навіщо ти це робиш?

— Що роблю? — я стенив плечима.

— Отак граєш на нервах людей. Ти ніби схиблений на тому, щоби завести собі тут ворогів.

— А ти все хочеш мати фальшивих друзів. Вони не кращі. Невже тебе ніколи не втомлює вдавати із себе того, ким ти не є?

— Наприклад, принцом? — Тобаяс задер голову. — Ні, я готовий прикидатися ним до кінця свого життя. І не засуджуй мене, якщо сам не здатен на це.

Його слова добряче зачепили мене. Коли ми верталися до кімнати, я пропустив Тобаяса і Родена вперед. Ми обидва знали, що цього разу останнє слово за ним.

• ДВАДЦЯТЬ ВІСІМ •

Коли пізніше того вечора прибула принцеса, ми сиділи в нашій кімнаті. Роден підкинув мені ідею вислизнути й глянути на неї, щоби переповісти їм, і я був зовсім не проти. Але Тобаяс сказав, що він видасть мене Моттові.

— Це буде нечесно, якщо ти побачиш принцесу раніше за нас, — мовив Тобаяс. — Знаючи тебе, ти переконаєш її, що ти принц, і вже завтра вона коронує тебе в замку, а ми з Роденом не встигнемо й оком змигнути.

Я аж хрюкнув і відповів:

— Ти мене розкусив, тож тепер мені доведеться придумати ще кращий план.

Глузувати з Тобаяса було необачно і, мабуть, несправедливо. Але я ніяк не міг стриматися. Я схопив якусь книгу з його столу і взяв до себе в ліжко, розгорнувши десь посередині.

— Що ти робиш?

— Учителька Гавала сказала, що я маю сам надолужити пропущене. От я і надолужую.

— Ти не вмієш читати.

— Я казав, що читаю не дуже. Але я вельми уважно слухав учителя Грейвза цього ранку, тому сподіваюся, що зможу зрозуміти цю книгу.

— Ти хоч знаєш, про що вона? — Тобаяс схрестив руки на грудях.

Я похитав головою і перегорнув сторінку.

— Кілька картинок не завадило б.

— Вона про ранню історію Картії. Коли вже ти надумав учитися, то варто приділити увагу доречнішим темам, якщо хочеш переконати всіх, що ти принц.

— Чудово. То дай мені такі книги.

— Вони у бібліотеці, а нам заборонено покидати кімнату.

Я перегорнув іще кілька сторінок.

— Тоді мені доведеться вдовольнитися цією.

Роден захихотів і теж схопив книгу зі столу Тобаяса:

— І мені.

— Ти тепер теж умієш читати? — Тобаяс починав сердитися.

— Мені треба якось вправлятися, — Роден вмовився на ліжку й розгорнув книгу.

Тобаяс почервонів.

— Ви думаєте, що це якось переконає Коннера? Я вдвічі розумніший за вас обох.

— І наполовину слабший за мене чи Родена, навіть коли ми спимо, — сказав я. — Варто тобі постаратися, Тобаясе.

— Це виклик? — запитав він.

— Я ніколи не кидаю виклик слабшому за себе. А тепер лягай спати. Треба ж тобі набратися сили перед тим приниженням, яке чекатиме тебе завтра.

— Сам лягай спати, — відказав Тобаяс. — Тобі знадобляться сили, щоби потім вислизнути кудись серед ночі.

Я засміявся, кинув книгу на підлогу й ліг. Але не засинав. Не міг дозволити собі такої розкоші. Десь посеред гупої ночі я таки вирішив вислизнути, але цього разу через потаємні переходи. Я не зміг би лазити по фасаді Фартенвуду, бо й досі відчував слабкість, але можна було дослідити переходи, якщо у них, звісно, більше ніхто не ходитиме.

Я поступово запам'ятовував виходи з тунелів. Вони перетинали весь маєток, а чи принаймні ті місця, де, на думку архітектора Фартенвуду, хтось міг забажати пересуватися потайки. Один із моїх улюблених виходів вів до коридору за рогами кімнати. Крізь нього я міг подивитися, що відбувається назовні, коли всі думали, що ми чемно сидимо в кімнаті. Я вийшов із переходу крізь ті двері й зайшов до коридору.

Цієї пори вечора, як і завжди, коридорами ходили кілька слуг, тому я міг легко прослизнути куди заманеться, якщо тільки лишався у тінях Коннерового дому. Цього разу мені навіть випала нагода глянути, хто чатував біля наших дверей щонаочі. Я ледь не задихнувся від сміху, побачивши нашого сторожа. Хлопчина, мабуть, був молодший за всіх нас, а ще він заснув. До ременя його кріпився меч, який можна було

легко вихопити за потреби. Видно було, що Коннер більше не боявся, що хтось із нас наважиться втекти.

Єдина кімната під серйозною вартою розташувалася недалеко від Коннерової. Я не впізнав сторожів перед дверима, та й мали вони надто вже нашорошений вигляд. Мабуть, це була гостьова кімната для принцеси Амаринди.

Я не міг іти далі коридором, бо привернув би увагу її сторожів, тому знову сховався у потаємних тунелях. Десь мали би бути двері, які б вели у саму кімнату Амаринди, але скористатися ними з будь-якої причини було б жахливою ідеєю. Хоча мені спало на думку, що можна зазирнути в її кімнату, не заходячи. Мені страшенно кортіло побачити принцесу на власні очі.

Я навпомацки шукав якесь місце, звідки можна було б заглянути в кімнату, аж раптом хтось схопив мене за руку, а в спину вперся кінчик ножа. Не дивно, що з часом інші також знайшли потаємні переходи.

— То це так я мушу показати свою силу? — гугнявим голосом запитав Тобаяс і гучно шморгнув. Мені стало цікаво, чи він плакав.

— Звідки у тебе ніж? — спокійно запитав я. Треба було поводитися стримано.

— Вкрав на кухні, — він притиснув лезо ножа мені до спини, і я завмер, відчувши новий поріз на шкірі. Ніж був гострий як бритва. — Якщо тобі недостатньо шмагання, то, може, це стане тобі на заваді.

— На заваді перед чим? — перепитав я, охнувши. По спині цебеніла кров, але я не міг зрозуміти, чи він зачепив стару рану, чи додав нову.

— Завадить тобі стати обраним. Я бачив, як Коннер захоплювався тобою, коли ми вчилися танцювати. Але чому? Ти зовсім не гідний цього титулу, ти найгірший із нас трьох.

— А ти найбільший боягуз, — зашипів я і захлинувся, коли лезо ще глибше вп'ялося в спину.

— Не називай мене так, — сказав Тобаяс. — Я не боягуз!

— Ти прийшов сюди вбити мене? — запитав я. — Бо якщо так, то я крикну. Від цього прокинеться принцеса і ще купа інших людей. Тобі буде непереливки.

— А ти помреш.

— Так, але ти вскочиш у халепу.

Тобаяс послабив тиск на ніж.

— Це було попередження, щоб ти відступив. Я стану королем.

— Якщо не хочеш мене вбити, то опусти ніж.

Тобаяс відпустив мою руку і сказав:

— Навіть не намагайся щось зі мною зробити. Якщо спробуєш, то я триматиму цей ніж напоготові.

Я відступив від нього та похитнувся, мені аж у голові запаморочилось.

— І що б я зараз міг зробити? Знаєш, якщо будеш таким королем-параноїком, тебе це з'їсть живцем.

— Може, королю Екберту не завадило би бути параноїком. Принаймні не був би мертвим зараз.

Я зупинився і сперся на стіну, щоб не впасти. Мені довелося докласти зусиль, аби не виблювати на нього.

— З тобою все гаразд? — запитав Тобаяс. Ніби йому не байдуже. Коли я пішов далі, він рушив за мною і спитав: — Навіщо ти блукаєш тут щонаочі?

Пекельний біль помалу відступив. Рана й досі боліла, але шмагання було гірше. Може, його поріз був не настільки глибокий, як мені здалося.

— Коннер смикає тебе і Родена за шворки, — сказав я. — Але не мене.

— І не мене, — швидко заперечив Тобаяс, але, з огляду на його голос, навіть він не вірив у це.

— Я хочу вернутися до нашої кімнати, — сказав я. — Я втомився, і ти мене поранив.

— Я не буду за це просити вибачення. Мені ж краще, коли ти слабкий.

— Здуріти, який ти благородний.

— Це від тебе я чую таке слово? — Тобаяс аж хрюкнув.

Я і собі всміхнувся.

— Тоді будемо сподіватися, що Коннер вибере Родена і Картія зможе побачити на своєму троні благородного короля.

Тобаясові це не сподобалося, тож він гордо рушив переді мною.

— Роден за одне покоління знищить королівство, байдуже, чи Коннер допомагатиме йому, чи ні. У нього немає власних думок, лише чужі. Мені аж лячно стає, коли я думаю, що хтось із вас двох може стати обраним.

— Якби вибір Коннера був таким очевидним, моя спина не боліла б зараз.

— Моє попередження щире, — сказав Тобаяс. — А якщо ти спробуєш комусь про це розказати, я подбаю про те, щоб Роден був винним. Я знаю, як переконати Коннера.

— У тебе немає влади над Коннером. Може, тебе й коронують, але справжнім королем буде він.

— Нехай думає, що має владу, а тоді я його позбудуся. Де ми зараз?

Попри нестерпний біль, я не міг стримати лукавої посмішки.

— По той бік стіни розташована кімната Коннера. Молися, щоб він міцно спав, інакше будь певен: жодне твоє слово не проскочило повз його вуха.

Тобаяс хапнув ротом повітря і притулився вухом до стіни, прислухаючись до звуків у Коннеровій кімнаті. Я скористався цією нагодою: схопив його за руку, вивернув за спиною і витягнув свій ніж із-під одягу.

— Звідки він у тебе?

— Не тільки ти вмієш красти на кухні, — я витягнув його ніж із пояса. Тоді шепнув йому на вухо: — Тобаясе, ти вскочив у серйозну халепу. Коннер знає про твої нотатки та про твій план позбутися його. Ти вже програв. За кілька днів він уб'є тебе.

Тоді я вдарив його по потилиці руків'ям ножа, і він упав на підлогу, непритомний.

• ДВАДЦЯТЬ ДЕВ'ЯТЬ •

Коли я прокинувся, Тобаяс уже спав у своєму ліжку. Мабуть, десь посеред ночі таки зумів знайти нашу кімнату. Мені не дуже сподобалася думка, що я отак спав собі, поки він ходив кімнатою. Зазвичай у мене був дуже чутливий сон, тож не хотілося думати про те, що він міг би зробити зі мною, поки я спав.

Роден уже прокинувся і досі сидів над тою книгою, яку стягнув із Тобаясового столу минулого вечора.

— Я розумію багато різних слів, — сказав він. — Тобі варто було уважніше слухати вчителя Ґрейвза. Гадаю, він би й тебе навчив.

— Я не можу прикидатися, що мені цікавий хтось настільки нудний, — пробурмотів я.

Роден звів очі до стелі й повернувся до книги. А я виліз із ліжка й почав вдягатися. Еррол буде роздратований через це, але знедавна ця думка тільки більше заохочувала мене, ніж стримувала.

— У тебе вся сорочка в крові! — озвався Роден.

— Та невже, ти помітив?

Роден згорнув книгу й підійшов ближче до мене.

— Схоже, що хтось прорізав твою сорочку. Що сталося?

— Мені треба перев'язати спину?

— Звідки мені знати? Я покличу Еррола.

Я стягнув сорочку й кинув у камін, де й досі жевріло кілька вуглин. У кутку стояла пляшечка спирту, яким Імоджен обробляла мої рани. Я плеснув трохи рідини на сорочку, щоби знову розпалити вогонь.

— Навіщо ти це зробив? — запитав Роден.

Він здійняв достатньо галасу, щоб Еррол разом з іншими слугами вирішили, що ми прокинулися й пора зайти в кімнату. Я ніяк не міг зрозуміти, о котрій такій годині вони щоранку збиралися під дверима нашого покою, що завжди були готові зайти, ледь чули наші розмови.

— Я допоможу вам одягнутися, сер, — Еррол говорив так, ніби вже втомився від цих слів. Він знав, що я не хотів його допомоги, а сьогодні й поготів.

Я повернувся спиною до стіни.

— Я сам вдягнуся. На самоті.

— Ви можете тихіше говорити? — Тобаяс розплющив очі. — У мене страшенно болить голова!

— У Сейджа знову кров іде, — сказав Роден Ерролові.

Всі повернули погляди на мене. Еррол обійшов мене і глянув на спину. Він охнув і сказав:

— Це свіжа рана. Звідки вона?

Я стенив плечима, іще не готовий пояснювати. Хай там що, а потрібно було збрехати. Хоч правда б знищила останню надію Тобаяса посісти престол, та мені з того ніякої вигоди.

Еррол припинив випитувати подробиці й зауважив:

— Поріз не настільки глибокий, але його теж потрібно обробити.

— Просто дай мені пов'язку, я сам її накладу, — відказав я.

Еррол похитав головою і вийшов із кімнати. Добре, що два тижні вже майже добігли кінця. Я сумнівався, що він зможе витерпіти бодай ще трохи.

— Я вже вдягнений, — grimнув Роден на свого слугу, який смикав його за сорочку. — Йди геть!

— Ти теж можеш іти, — сказав Тобаяс своєму новому слугі, який за кожної нагоди оминав мене. — Нам потрібно поговорити наодинці. Зачини за собою двері.

Щойно ми опинилися самі, Роден кинувся через кімнату, схопив Тобаяса за плечі й сильно штовхнув об стіну.

— Це ти його поранив? А після того хотів і мене вбити?

— Якщо ти думаєш, що це моїх рук справа, то пошукай ніж, — Тобаяс скося зиркнув на мене. — У мене немає нічого такого, чим би можна було завдати такої рани, правда, Сейдже?

— Боїшся, що Роден може знайти, якщо пошукає? — запитав я.

Тобаяс підняв руки вгору, а Роден відтягнув його ковдру й зазирнув під подушку. Тоді він підняв матрац Тобаясового ліжка й зойкнув.

Тобаяс побілів, коли Роден витягнув той ніж, яким він поранив мене вночі. На лезі виднілися плями засохлої крові. Я про це подбав.

— Як він тут опинився? — прошепотів Тобаяс. Він перехопив мій погляд і примружився. — Ну звісно ж. Що ж, у Сейджа теж є ніж.

— Ти так гадаєш? — перепитав я. — Певен, що працівники на кухні побачать пропажу лише одного ножа.

Але я таки дозволив Роденові обшукати свої речі. Ножа не було, і Тобаяс побілів іще дужче.

— Я мушу розказати це Коннерові, — сказав Роден. — Тобаясе, це вже занадто.

— Прощу, не треба, — благав Тобаяс. — Коннер і так думає, що в мене є план, як його позбутися. Якщо він дізнається, що я намагався зробити щось із Сейджем, то стратить мене.

— Коннер має покарати тебе, — сказав я. — Виберуть тебе принцом чи ні — твій найменший клопіт зараз.

На очі Тобаяса навернулися сльози.

— То поможи мені.

— Ти ледь не вбив мене вночі. Чому я маю перейматися тим, що тебе чекає?

— Благаю. Я зроблю все.

— Ти хочеш, щоби я брехав заради тебе? Тоді на мене чекають негаразди. Навіщо мені це?

Його голос став тоншим:

— Будь ласка, Сейдже. Я зроблю все, що ти захочеш. Поможі мені, і я буду битися на твоєму боці.

Він був нажаханий. Мабуть, я мав такий самий вигляд, коли Коннер сказав Моттові забрати мене в підземелля. Тобаяс втрапив у мою пастку, хоча мені однаково було його шкода.

— Я допоможу тобі, але за однієї умови. Ти мусиш програти. Ти станеш менш розумним, будеш менше хизуватися і менше поводитися як принц.

— А те, що ти сказав мені минулої ночі, — правда? — запитав він. — Коннер дійсно знає про мої нотатки?

Я кивнув і побачив сльози на його очах.

— Тоді він точно вб'є мене, так чи так.

— А якщо я пообіцяю, що не вб'є? — озвався я. — Відступи, і я даю слово, що ти житимеш, або ж я загину, намагаючись урятувати тебе.

Тепер я не лише позбувся Тобаясової конкуренції, а й ще хтось у Фартенвуді завдячував мені своїм життям.

Еррол повернувся до кімнати, а з ним зайшли Імоджен і Мотт. На щастя, ніхто не звернув уваги на Родена, який швидко сховав Тобаясів ніж під матрац.

Мотт перетнув нашу довгу кімнату всього кількома широкими кроками. Він розвернув мене і витріщився на мою спину, тоді гучно лайнувся.

— Господар повинен дізнатися про це. Розкажи мені, що сталося, інакше я поведу тебе до нього на допит. Ти знаєш, чим це закінчиться.

Я глянув на Тобаяса, а він кивнув, погодившись на мої умови.

— Мені трохи соромно, — озвався я. — Вночі я намагався вилізти через вікно. Я зачепився за віконну раму, і вона роздерла мені спину.

— Це не просто подерта шкіра, Сейдже. Тебе хтось поранив.

— У вікна гострий край, — не вгавав я. — Мені пощастило, що не гірше. Але це моя провина, бо не варто було туди лізти.

І, щоби додати останній штрих, я знизав плечима:

— Я сподівався, що ніхто не помітить.

— І як ти собі це уявляв, що ніхто не помітить таку рану? — Мотт лайнувся собі під ніс. — Оце ти так дотримуєшся правил господаря?

— Я просто хотів визирнути назовні, — сказав я. — Та й по тому карнизу сильно не походиш.

— По ньому неможливо ходити, — відповів Мотт. — Якби ти спробував, то міг би впасти і розбитися на смерть. — Він вдихнув і додав: — Тоді нічого не кажи про це господарю, але я мушу тебе покарати. Мені це неприємно, бо я знаю, як ти охляв за останні кілька днів, але сьогодні ти не їстимеш.

Я вже хотів заперечити, проте Мотт вигнув брови й запитав:

— Чи нехай господар вибере покарання?

— Не дуже вже й хотілося їсти, — буркнув я.

Принцеса Амаринда переказала, що весь ранок вона проведе у своїх покоях. Тому Мотт покликав Тобаяса і Родена йти з ним на сніданок із Коннером. А ще він покликав Імоджен, щоби та обробила мою рану. Вона відразу взялася до роботи і змила кров. Поводилась вона холодно й відчужено, але кожен її доторк до моєї спини здавався ніжнішим за попередній.

— Він знає, що ти брешеш, — шепнула вона.

— Невже з мене такий кепський брехун?

— Доведеться зачекати, щоб ти сказав правду, тоді я порівняю, — дівчина завмерла, коли я гучно вдихнув, а тоді продовжила, ледь відчутно торкаючись рушничком моєї спини. — Що сталося насправді?

— Ніж.

— І хто його тримав? — Я завагався, а вона додала: — Очевидно, що хтось із хлопців. Але це не колючий удар. Рана має такий вигляд, ніби тебе порізали довгим боком леза.

— Ти добре розумієшся на ножових пораненнях.

— Цього ранку я чула, як кухар сказав, що пропав один із його ножів. Вони надзвичайно гострі. То ось чому ти місив тісто. Щоби підібратися до ножів.

— Насправді я хотів завадити Тобаясу підібратися до ножів. Він уже вкрав один, тому я не хотів, щоби він заподіяв мені ще якоїсь шкоди.

Я думав, що вона принаймні всміхнеться чи пирсне, але вона працювала мовчки, ніби не чула мене.

— Вранці я відразу перевірила ножі. Той ніж, який брав ти, був на місці, а на підлозі виднілося кілька крапель крові.

— А я думав, що прибрав усе за собою.

Імоджен роздратовано ляснула рукою по моєму ліжку:

— Сейдже, будь ласка! Хтось же намагався вбити тебе минулої ночі!

— Не зовсім. Він хотів, щоб я так думав.

— І чому ти вічно граєш у ці ігри?

— Тому що зараз лишилося тільки двоє людей, які змагаються за титул принца.

Я не бачив її, але навіть так розумів, що вона несхвально насупилася. Але сказала лишень:

— Ти знаєш, що я маю зараз зробити. Буде пекти.

— Мені вже не звика... — почав я, але вона приклала вологий рушничок до моєї спини, і я заверещав.

Мабуть, вона більше не мала наміру мені співчувати.

— Гадаю, тепер ти захочеш, щоби Еррол вернувся.

— Гадаю, так, — простогнав я. — Принаймні він не буде весь час докоряти мені.

— Хтось повинен тобі докоряти, — сказала вона. — Якщо ти недостатньо сильний, аби витримати всі ці рани, то годі їх отримувати! Так ти нікого не переконаєш, що ти принц.

Імоджен почала накладати нову пов'язку. Ця мала тягнутися по діагоналі через моє плече і вниз, до іншої пов'язки. Зав'язавши бинти, вона зауважила зміну мого настрою і сказала вже лагідніше:

— Вибач, я не хотіла. Ти зможеш їх переконати.

Я так і стояв обличчям до стіни.

— А якщо ні? Якщо Коннер вибере мене, а вони будуть бачити у мені лише Сейджа?

— Невже так погано просто бути тим, хто ти є?

Цього разу я повернувся до неї і широко всміхнувся.

— Маєш на думці, що не так уже й погано бути страченим за крадіжку корони?

Дівчина засміялася.

— Ну, крім цього.

Тоді я знову посерйознішав.

— А ти? Якби мене презентували перед придворними і ти була б серед них, ти б мені вклонилась?

За мить вона повільно похитала головою.

— Я сподіваюся, що Коннер обере тебе. І думаю, якщо так станеться, ти зможеш їх переконати. Одного дня ти станеш чудовим королем, але я знаю надто багато. І я не буду вклонятися перед кривоприсяжним.

Я відвернувся, а вона вийшла з кімнати. На жаль, я прекрасно розумів її. Ніхто не повинен кланятися фальшивому принцу.

• ТРИДЦЯТЬ •

День минав, і стало очевидно, що під час цього покарання від Мотта я буду харчуватися краще, ніж відколи прибув у Фартенвуд.

Тобаяс повернувся і приніс мені більшу частину свого сніданку, а Еррол, поки прибирав, залишив трохи їжі у кімнаті й потім, коли я вже з'їв її, вдавано розпачував, що «вона була призначена для когось іншого».

Ми мали залишатися у нашій кімнаті, в окремому кабінеті, бо в будинку була принцеса Амаринда, але коли нам принесли перекус, Тобаяс віддав мені всю свою порцію, а Роден — половину.

— Ти мені нічого не винен, — сказав я йому.

— Зараз ні, але якщо Коннер вибере тебе, то я буду мати надію, що ти пообіцяєш мені те саме, що й Тобаясу, і врятуєш моє життя.

— А ти пообіцяєш мені те саме? — запитав я в нього.

Роден стенив плечима.

— Я не можу змусити Коннера робити те, що хочу я. Навіть якщо стану королем.

Я поплескав Родена по плечу.

— Тоді, заради власної шкіри, я буду сподіватися, що саме мене виберуть принцом.

Поруч із нами Тобаяс опустив ноги долі й загнував по дверях, покликавши свого слугу. Коли той прийшов, Тобаяс сказав, що хоче до туалету — єдина причина, через яку ми могли вийти з кімнати. Навіть заняття сьогодні мали провести у цій кімнаті.

— Як гадаєш, Тобаяс дуже злий і спробує знову вбити тебе? — запитав Роден, коли Тобаяс вийшов.

— Він не намагався вбити мене тієї ночі. Він хотів, аби я так думав.

— Як на мене, це одне і те саме. Але, гадаю, у підсумку це зіграло тобі на руку. О! — Роден широко розплющив очі. — Невже ти знав, що так станеться?

— Тобаяс уже був готовий на все. А коли він узяв той ніж на кухні, я знав, що скоро щось має статися.

— А чому ти не сказав комусь, що він украв ніж?

— Бо це можна пробачити. А Коннер не пробачив би йому того, що він зробив тієї ночі, і Тобаяс знає про це. Тому він мусив погодитися на мої умови.

Роден повільно похитав головою.

— Ти дозволив йому поранити тебе.

Я широко всміхнувся.

— Ну, я дозволив йому зробити перший поріз. Я думав, що він сам злякається і припинить. Шкода, що так не сталося, бо було справді боляче.

Роден засміявся і вражено похитав головою.

— Ти — справжній божевільний, я ще таких не бачив. Може, Тобаяс має кращу освіту, але він точно не найкмітливіший.

Я пирснув, але Роден раптом посерйознішав і додав:

— Тепер залишилися ми з тобою, Сейдже. І ти знаєш, що я, попри все, спробую перемогти.

— Ця наша гра, вона така жорстока, — сказав я. — Щиро кажучи, тепер ти — улюбленець Коннера.

Роден кивнув.

— Можеш провокувати мене як завгодно. Я не намагатимусь убити тебе.

— Але ти міг би, — мовив я. — Я бачив, як ти б'єшся на мечах із Креганом.

— Креган сподівається, що Коннер вибере мене, і він хоче підготувати мене до цього, — тон голосу Родена підвищився. — Що в цьому поганого?

— Нічого. Я просто радий, що ти тренуєшся, щоби переконати Коннера, а не нашкодити мені. На моєму тілі вже майже не лишилося живого місця.

— Я не розумію, що тут смішного. Мені здається, що ти любиш біль, бо повсякчас доводиш людей до того, що вони кривдять тебе.

— Я точно не люблю біль, — твердо заперечив я. — Тому якщо вирішиш убити мене, зроби це швидко.

Роден невесело засміявся, і ми ще трохи порозмовляли, доїдаючи перекус. За кілька хвилин прийшов учитель Грейвз, а після нього до

кімнати зайшов Тобаяс і почався особливо жахливий урок про знамениті книги та образотворче мистецтво Картії. Упродовж усього заняття Тобаяс лежав на ліжку, аж учитель Грейвз сказав, мовляв, не думав, що побачить когось лінівішого за мене. Мені було трохи шкода Тобаяса, коли він мусив применшувати свої здібності. Та, на жаль, така йому випала доля.

Удень прийшли Еррол та інші слуги, щоби підготувати нас до вечірньої вистави, під час якої ми мали вдавати прислугу для принцеси Амаринди.

— А чому так рано? — запитав Роден.

— Може, цього тижня ви скидалися на чистих сиріт, — сказав його слуга, — та ви все ще сироти. Доведеться ще більше помитися, щоб ви стали гідними показатися перед принцесою.

— А ти її бачив? — поцікавився я.

Навіть якщо і бачив, він не думав визнавати це. Однак Еррол, поки збирав мій одяг, шепнув:

— Я бачив її. Вона надзвичайно красива, як і личить кожній принцесі. Вам дуже пощастило, що у вас буде нагода прислужувати їй сьогодні.

Я був надто втомлений, щоби усвідомлювати це щастя чи перейматися виглядом принцеси. Я сказав Ерролові, що він може зайняти моє місце сьогодні, на що той відповів: лише якщо я пратиму замість нього. На цьому наші перемовини скінчилися.

Щоби підготувати до ролі слуг, нам обстригли нерівні кінчики волосся, аби гарно зав'язати його на потилиці, обробили нігті пилочкою і прочитали лекцію про те, що завжди потрібно стояти рівно біля тієї людини, яку ми обслуговуємо.

На жаль, як би Еррол не старався, коротша частина мого чуба все спадала на обличчя. Врешті він здався і сказав мені зачісувати чуб назад, коли я буду поруч із принцесою. Ми обидва знали, що я не робитиму цього.

Коли підготування завершилося, вони підвели нас до дзеркала. Рукави білих сорочок сягали ліктя, щоби не зачіпати ними їжу, яку ми будемо подавати на стіл. На сорочку ми вдягнули прості жилети земляного кольору, зашнуровані спереду, а черевики були низькі й ношені.

Я аж хрюкнув.

— Тут усе крутиться навколо костюмів. Ми нічого не знаємо про роботу прислуги, але вдягнули нас відповідно до цієї ролі.

— Тепер це моя роль, — пробурмотів Тобаяс поруч.

— А мені подобається, — Роден покрутився, намагаючись роздивитися, який вигляд має іззаду. — Цей одяг вільніший за той, що ми мусимо носити впродовж тижня за наказом Коннера.

До кімнати зайшов Мотт і прискіпливо оглянув нас. Мені стало цікаво, чи він напуцував свою лисину. Його маківка блищала сильніше, ніж зазвичай, а одяг був майже таким самим вишуканим, як у Коннера. Сьогодні він мав вирізнятися серед інших слуг, мав здаватися кимось важливішим, хоч і не вартим місця за столом.

— Якщо ви не викинете якогось коника, то я вважаю, що сьогодні все мине успішно, — сказав він суворим тоном. — Ви повинні запам'ятати таке: нізащо не звертайтеся до вищої особи першими і не дивіться у вічі, хіба що ця особа звертається саме до вас. Виконуйте мої вказівки і не взаємодійте із принцесою без мого наказу.

Подивившись мені у вічі, Мотт додав:

— Ви всі повинні пам'ятати, що ви під прикриттям. Найгірше, що може статися, — це те, що згодом, коли когось із вас покажуть при дворі, принцеса згадає, що бачила вас тут. Сейдже, поріз на твоєму обличчі й досі видно.

— До того часу, як мене покажуть при дворі, він загоїться, — сказав я. — До того ж Імоджен якось обслуговувала нас із синцем на щоці, тому ця подряпина тільки підсилить мій образ як слуги.

Мотт нічого не відповів на це.

— А як рани на твоїй спині? Особливо та, яка лишилась від... віконної рами?

— Якби я сьогодні більше поїв, то вони б швидше загоїлись.

Мотт криво посміхнувся і глянув на Еррола.

— Інфекції не видно, сер, — відказав той.

— Це добре, — сказав Мотт. — Бо я думав, що брудне вікно спричинить інфекцію. А ще я чув, що минулої ночі зник один із ножів на кухні. Ті ножі — страшенно гострі й завжди дуже чисті.

— Лише один ніж зник? — Тобаяс зиркнув на мене, а тоді швидко відвів погляд, коли я схилив голову набік, відповідаючи на його німе запитання. Він прошепотів щось собі під ніс — мабуть, обізвав мене

якоюсь лайкою. Та це не страшно. Дияволи вже звикли отримувати прокляття на моє ім'я.

— Лише один ніж, — відповів Мотт і став просто перед Тобаясом. — І лезо в нього десь такої самої довжини, як рана Сейджа. Тобі щось про це відомо?

Тобаяс позадкував на крок, а його очі шалено бігали кімнатою, шукаючи відповіді. Але я озвався:

— Нам не може бути відомо, де кухар поклав свій ніж. І, на щастя, я більше не планую вилазити крізь те вікно, тому в майбутньому не буде вже таких ран.

Мотт пирхнув, явно показуючи, що не вірить мені, але лишень наказав:

— Ставайте рядком за своїми слугами. Вечеря скоро буде готова.

• ТРИДЦЯТЬ ОДИН •

Того вечора Коннер влаштував бенкет у великій залі, а не в їдальні, де ми їли протягом тижня. Там уже зібралося декілька гостей, але принцеса та її батьки, котрі, як виявилось, прибули до Фартенвуду з нею, ще не прийшли.

Мені дісталися обов'язки слуги при дверях, який мав лише стояти біля входу до великої зали та спостерігати за іншими слугами, що приходили й виходили. Завдання Тобаяса і Родена було не кращим. Вони стояли при дальній стіні зали й мали зашторювати вікна, якщо призахідне сонце буде сліпити когось із гостей.

Мотт оголосив прибуття принцеси Амаринди, а також її батьків і кількох придворних.

Амаринда і справді була така красива, як її описував Коннер: великі кучері каштанового волосся спадали по спині, відкриваючи обличчя, а пронизливі карі очі вбирали все навколо. Вона впізнала Коннера й аж засяяла на обличчі, люб'язно і привітно всміхнувшись. Тут, у домі Коннера, гостя була гостиннішою до господаря.

Коннер та всі інші люди за столом підвелися й вклонилися принцесі та її батькам. Учитель Грейвз розповідав нам про них, а також про те, як Амаринда стала принцесою-нареченою.

Угоду між Амариндою та родом короля Екберта уклали із самого її народження. Вона була на три роки молодша за Дарія, й Екберт довго шукав сину саме таку пасію. Він хотів знайти дівчину з іншої країни, яка мала б достатньо міцні зв'язки, щоб утворити союз між її державою та Картією, але при цьому не була безпосередньою спадкоємицею престолу із власними політичними амбіціями.

Амаринда була племінницею короля Бімару. Вона ще навіть повзати не вміла, як батьки пообіцяли її руку тому, хто успадкує трон Екберта, найімовірніше — Дарію. І хоч у неї не було вибору і влади над цією угодою, та що не рік Амаринда все більше захоплювалася

Дарієм. Казали, що вони двоє не могли дочекатися її повноліття, аби нарешті побратися.

Амаринда зупинилася, коли пройшла повз мене біля дверей.

— На що ти витріщаєшся?

Усі ті правила, які нам товкмачив Мотт, перемішалися в голові. Я міг говорити з нею, якщо вона зверталася до мене, але вона зверталася до мене тільки тому, що я подивився просто на неї, а це було заборонено.

— Пробачте йому, Ваша високосте, — Мотт підступив ближче.

— Я не вимагаю вибачень. Мені просто дивно, що ж так зацікавило слугу.

Я глянув на Мотта, питаючи дозволу відповісти. Він кивнув мені, хоча його суворий погляд так і попереджав: жодних коників.

— У вас бруд на щоці.

Вона вигнула брови:

— Це якийсь жарт?

— Ні, Ваша високосте. На щоці.

Амаринда повернулася до своєї супровідниці, яка зашарілась і витерла бруд.

— Чому ти не сказала мені про це до того, як я зайшла сюди? — спитала Амаринда у неї.

— Ви йшли попереду, Ваша високосте. Я не бачила.

— А він побачив, і він лише слуга. — Вона повернулась до мене і почала виправдовуватися: — Перед тим як покинути кімнату, я зупинилась і визирнула у відчинене вікно. Мабуть, тоді я якось і вимазалась.

— Я не казав, що цей бруд применшує вашу красу, Ваша високосте, — відповів я. — Просто зауважив, що він є.

Вона дещо ніяково всміхнулась і кивнула у відповідь, а тоді пішла далі й зайняла своє місце. Краєчком ока я зауважив, що Коннер дивиться на мене, але він так контролював свої емоції, що я не міг зрозуміти, чи ця сцена його потішила, чи він розслабився, чи розлютився.

Поки подавали страви, у повітрі витав такий смачний запах, що довелося докласти чималих зусиль, аби не розкрити нашого маскування і не сісти за стіл з усіма. Кухар приготував велику печеню з гарніром із вареної моркви та картоплі, пекарі спекли запашний хліб, а

ще на столі був якийсь вид заморського сиру — Коннер запропонував його Амаринді, та я не впізнав цієї назви.

Імоджен була серед слуг, які подавали страви на стіл. Я помітив поріз на її чолі й замислився, чи про нього Коннер теж скаже, мовляв, сама винна, незграба. Як би я не витріщався на неї, вона уникала мого погляду, коли заходила в залу чи виходила з неї. Невже я чимось образив її? Чи вона трималася осторонь навислої загрози, яку ніс із собою Коннерів план?

По той бік кімнати стояв Тобаяс, байдужий і похмурий. Він втупив очі в підлогу й зливався із тлом. Роден здавався голодним. А ще я спіймав його захоплений і зачарований погляд, яким він витріщався на принцесу.

Розмова за столом почалася з порожніх балачок. Коннер розповів про своє життя за містом, далеко від політичних інтриг Дрилліяда. Амаринда переповіла про свої мандри Картією останніми тижнями. Її батьки розуміли, що вона — спадкоємиця престолу, а отже, важливіша за них, тому поступилися і дозволили їй вести розмову.

Після основної страви Коннер перевів розмову на тему про плани щодо її весілля та сходження на престол. Я був певен, він хоче, аби ми почули цю розмову.

Амаринда стиснула губи в тонку риску, а тоді сказала:

— Можливо, весілля і не відбудеться, — принцеса зиркнула на Коннера, який удав належне здивування. За мить вона додала: — Кілька днів тому до мене дійшла чутка про короля, королеву та їхнього сина.

— Чутка? — у широко розплющених очах Коннера справді виднілася цікавість. Він добре знав, що то за чутка, але я мусив визнати його акторську майстерність.

— Ви не чули?

— Мені повідомили, що король із королевою, а також їхній син вирушили в тур північними регіонами країни. Вони часто подорожують о цій порі року.

— Можна запитати, коли ви востаннє бачили їх?

— Кілька тижнів тому, — відповів Коннер. — Перед їхньою поїздкою в Гелін.

— І з ними все було гаразд?

— Безперечно.

Тоді озвався батько Амаринди:

— Отже, ця чутка — всього лиш чутка.

Він видихнув із полегшенням і взяв свою дружину за руку. Та теж розслабилася.

— Королівська сім'я завжди оточена чутками, — сказав Коннер так, ніби це питання закрили. — Це найдешевша розвага для простих людей.

Гості за столом розсміялися, усі, крім Амаринди. Кімнатою прокотився її поважний голос:

— Я чула, що вони мертві. Убиті.

Сміх припинився, і вона продовжила:

— Їх трьох отруїли під час вечері, а вранці вони вже були мертві.

Мотт зиркнув на мене зі свого місця і похитав головою, застерігаючи ніяк не реагувати. Я силою напустив на обличчя байдужий і порожній вираз, хоча живіт скрутило вузлом. Якби я якось відреагував, Коннер змінив би тему. А я хотів, щоб вони й далі говорили про це, бо він легко міг ухилитися від наших запитань, але принцесу він не зможе проігнорувати. Однак у моїх думках крутилося одне запитання, яке вона ніколи не поставить: чи ту людину, яка стане наступним принцом, чекає така сама доля?

Коннер подався вперед і склав руки.

— Ваша високосте, згідно з вашим розпорядком завтра ви маєте приїхати до замку в Дрилліяді, чи не так? — Коли дівчина кивнула, він додав: — То облишмо цю чутку поки що. Ви самі знайдете відповідь, коли опинитеся там.

— Чекати не так легко, як здається, — голос Амаринди пронизав сум. — Якщо спадкоємця немає, то і я не принцеса-наречена. Я стану вдовою без шлюбу.

— Навіть якщо чутка справдиться, може бути інший вихід, — мовив Коннер. — Може, ще не все втрачено, і для вас, і для Картії.

Амаринда зацікавлено вигнула брови. Коннер зачекав кілька секунд, розпалюючи інтригу, перш ніж мовити далі. З його боку це було безсердечно і навіть жорстоко. Тоді він врешті сказав:

— А що, як принц Ярон живий?

Амаринда завмерла. Як і всі за столом, окрім Коннера. Він надто сильно насолоджувався моментом. Він маніпулював своїм оточенням

так, ніби вони були пішаками в його збоченій грі. Я сердився, що він вплатив у цю гру і моє життя.

Врешті озвалася матір Амаринди:

— Усім відомо, що принца Ярона вбили пірати чотири роки тому. Ви хочете сказати, що це не так?

— Я хочу сказати, що надія ніколи не вмирає, — відказав Коннер. Тоді звернувся до Амаринди: — Ваша високосте, цілком можливо, що ви таки зовсім скоро зійдете на престол.

— Ви гадаєте, я настільки бездушна? — Амаринда розсердилась і підвелась. — Вважаєте, що мені важливий трон, а не принц? Ви говорите так, ніби повернення Ярона розв'яже всі наші проблеми, а мене ж цікавить Дарій. Я мушу знати, чи він живий! — Вона на мить заплющила очі й, заспокоївшись, сказала вже тихіше: — Прошу мені вибачити, але я б воліла повернутися до покоїв. У мене болить голова.

Батько принцеси підвівся, щоби провести її, але вона жестом стримала його:

— Ні, батьку, ви залишайтеся і насолоджуйтеся вечором. Мене проведуть мої леді.

— Мій лакей проведе вас до покоїв, — сказав Коннер, вказавши на Мотта.

Амаринда глянула на мене, а я опустил голову, закликаючи її дивитися деінде.

— Цей хлопчина може провести мене.

Коннер повагався, тоді всміхнувся і кивнув мені на знак згоди. Мені стало цікаво, чи це тому, що він не мав права відмовити їй, чи йому просто сподобалася така ідея. Бо мені — ні.

— Я не знаю дороги до ваших покоїв, Ваша високосте, — сказав я. Це була дурна й очевидна брехня. Вона зупинилась у тій кімнаті, де я вперше помився, коли опинився у Фартенвуді.

— Я знаю. І прошу лише супроводу.

Коннер махнув мені рукою, тож я вклонився їй і ми вийшли у широкий коридор. Я йшов попереду розкішними сходами, які зараз здавалися нескінченними. Я просто хотів привести її до кімнати й піти геть.

З-за спини почувся голос Амаринди:

— Видно, що ти ніколи не супроводжував королівську особу. Хочеш, щоб я тебе наздоганяла? Ти маєш підлаштовуватися під мене,

хлопче.

Я зупинився, але не розвернувся.

— Перепрошую, — пробурмотів я.

— Ти ще не заслужив мого пробачення. Побачимо, як ти будеш поводитися далі.

Коли вона підійшла ближче, я рушив уперед, але цього разу повільніше.

— Як тебе звати? — запитала вона.

— Сейдж.

— І все?

— Я слуга, Ваша високосте. Хіба слугам потрібне щось іще, крім імені?

— А мене більшість знають як Амаринду. Тоді я теж слуга?

Та за мить вона сама собі відповіла:

— Так воно і є. Я існую тільки задля того, щоб на троні Картії сиділа шанована королева, коли настане час. Ти чув про принца Дарія?

— Звичайно.

— А чув плітки про його смерть?

— Так, чув.

І то не були просто плітки.

Вона торкнулась моєї руки, щоби привернути увагу. Я зупинився, але не підводив очей.

— Він справді мертвий, Сейдже? Якщо ти знаєш щось, то мушиш мені сказати. Може, ти знаєш когось, хто працює в замку Дрилліяда. Слуги ж точно пліткують між собою.

Тоді я вперше повернувся до неї, хоч і не наважувався дивитися їй у вічі.

— Слугам цікаво, що робитиме Амаринда, якщо буде змушена вийти заміж за принца Ярона, щоби посісти престол. Якщо він живий, звісно ж.

Довгий час Амаринда нічого не відповідала. Врешті вона мовила:

— Як на слугу, ти говориш надто сміливо.

Я пішов далі. Амаринда наздогнала мене і спитала:

— Ярон справді живий? Якщо так, то він повинен постати при дворі, дарма чи жива королівська сім'я, чи ні.

Я зупинився перед дверима кімнати Амаринди й досі не відводив погляду від підлоги.

— Ваші покої, моя пані.

— Ти казав мені, що не знаєш дороги.

Я миттю усвідомив, наскільки це була дурна брехня. Я вирішив не відповідати й запитав натомість:

— Чи ви бажаєте ще чогось?

— Сейдже, тобі цікаво, чому я попросила тебе провести мене?

Я похитав головою і, мабуть, надто голосно зітхнув. У мене боліла спина від тривалого стояння, я ще нічого не їв і втомився грати в маскарад. До того ж я не дуже хотів чути, що дівчина, з якою я маю побратися, якщо мене виберуть принцом Яроном, насправді кохає старшого брата принца.

— Я попросила тебе, бо ти був зі мною чесним. Якби я зайшла до кімнати із брудом на обличчі й запитала в іншого слуги про свій вигляд, він би вклонився і сказав, що не бачив іще такої краси. Розумієш, Сейдже, через мій статус є вкрай мало людей, яким я можу довіряти, — вона замовкла, чекаючи моєї відповіді. Та я мовчав, тому вона повела далі: — Тож я довіряю твоїй думці стосовно мого вибору. Чи варто мені їхати у Дрилліяд, сподіваючись, що там мене зустрине принц Дарій, але глибоко на душі знаючи, що щось не так? Чи краще мені лишитися осторонь і прийняти те, що коли немає Дарія, то і я вже не принцеса-наречена, а отже, мені немає місця у Дрилліяді?

Цього разу я глянув просто на неї, хоча її погляд був такий проникливий, що я відразу відвів очі.

— Краще вам поїхати в замок, Ваша високосте. Надія на краще — завжди правильне рішення.

— Це гарна порада. Тепер мій головний біль трохи ущух. Дякую тобі, Сейдже, — вона сумно всміхнулась. — Ти заздриш мені, що я королівської крові?

Я похитав головою. Що ближче я сам підбирався до замку в Дрилліяді, то страшніше ставало.

— Багато хто заздрить. Я рада, що ти цінуєш свою роль слуги. Я теж свого роду слуга. Може, у мене і гарніший одяг та є власні слуги, однак я мало що можу вибирати в цьому житті. Ми з тобою не такі вже й різні.

Вона навіть не підозрювала, наскільки її слова були правдиві. Але я прикусив язика і втупився в підлогу.

— Ти не глянеш на мене?

— Ні, моя пані. Якщо я не можу дивитися на вас як рівня, то не буду дивитися взагалі.

Вона торкнулась рукою мосі щоки й ніжно поцілувала іншу щоку. Тоді прошепотіла:

— Тоді запам'ятай цей момент, Сейдже. Коли хтось мого статусу поставився із добротою до такого, як ти. Бо якщо Дарій мертвий, то наступної нашої зустрічі я вже не буду важливою персоною.

Тоді вона зайшла до покоїв, а за нею всі її леді. Я підвів очі тільки тоді, коли двері зачинилися. Дарій таки мертвий, а зовсім скоро ми з нею зустрінемося як рівня. Але мені здавалося, що вона зовсім не зрадіє цьому.

• ТРИДЦЯТЬ ДВА •

Куди це ти йдеш? — запитав Мотт, коли я рушив геть. Він увесь час крокував за нами, дотримуючись дистанції.

— До кімнати. У мене болить спина.

— І що подумують інші, якщо слуга, що вийшов провести Амаринду, не вернеться?

— А що вони подумують, коли пов'язки того слуги просочаться кров'ю і він заляпає весь бенкетний стіл?

— Ходімо, — зітхнув Мотт. — Я проведу тебе до кімнати.

— Не потрібно. Я знаю дорогу.

— Я тут не для того, щоби пильнувати, чи ти не заблукаєш. Скажи, що ти думаєш про принцесу-наречену?

— Я думаю, що вона кохає Дарія.

— У неї буде купа часу, щоби закохатися в Ярона. До того ж це життя королівських осіб. Вони виконують зобов'язання перед країною. Якщо дуже пощастить, то деколи воно приносить щастя.

— Я не хочу, щоби хтось сприймав мене як обов'язок, — пробурмотів я. — Вона гідна більшого, ніж гри в маскарад.

— Коннер готує тебе носити цю маску все життя, — відказав Мотт. — Краще, щоби твоя королева вдавала, ніби любить тебе. Бо якщо її почуття будуть щирі, то вона кохатиме брехуна.

Від цього мені краще не стало.

Еррол сидів на лавці біля дверей до спальні. Він побачив нас і підвівся.

— Вам погано? — запитав він у мене.

— Принеси мені їжі, — гаркнув я і зайшов до кімнати, зачепивши його плечем. — І ні, мені не потрібна допомога з одягом.

Як на зло, допомога мені таки була потрібна. Останні кілька годин я стовбичив, тож мої плечі та спина просто задерев'яніли. Здавалося, що від наступного руху мої рани знову розкриються. За кілька хвилин

вернувся Еррол із тацею їжі, а я сидів на підлозі із розстібнутою сорочкою і жилеткою.

Еррол поставив тацю на стіл Тобаяса, а тоді мовчки підійшов до комода й витягнув мій спальний одяг. Він зміг стягнути з мене сорочку, не сильно зачепивши рани, а тоді, не питаючи дозволу, оглянув пов'язки.

— Імоджен зайнята: подає на стіл унизу, — сказав він. — Ви повинні промити ці рани. Схоже, вони запалені.

Я нахилився уперед, що вимагало менше енергії, ніж суперечка. Він змочив рушничок спиртом і притиснув до спини. Я вигнувся від неминучого пекельного болю, але зрештою той минув і я зміг розслабитися.

— Кожен слуга Фартенвуду знає, що вас поранив Тобаяс, — пробурмотів Еррол. — Я здивуюся, якщо ця звістка скоро не дійде до господаря.

— Слуги помиляються. Я намагався вилізти крізь вікно.

— Ми чуємо всіяке, Сейдже. Більше, ніж інші.

— Тоді ти точно знаєш, чому я, Роден і Тобаяс тут. Коннерові слуги віддані йому та його плану?

— Незабаром після вашого прибуття Коннер переконав нас у тому, що його справа — священна і важлива для всієї Картії. І, для певності, він добряче пригрозив нам, якщо бодай слово про цей задум вийде за межі Фартенвуду. Але ні йому, ні вам не варто перейматися. Ми всі заберемо цю таємницю в могилу. Якщо вас оберуть принцом, то я буду ставитися до вас відповідно.

Він закінчив накладати пов'язки. Тоді натягнув на мене нічну сорочку й навіть зашнурував спереду, хоч я міг зробити це сам.

Коли він зібрався йти, я сказав:

— Дякую, що допоміг мені, Ерроле. Дякую, що завжди допомагаєш. Я знаю, що зі мною важко.

— Вважатиму це за вибачення, сер. Ваша вечеря на столі. На добраніч.

Я вже лежав у ліжку, коли Роден і Тобаяс зайшли до кімнати. Тобаяс ступав тихіше, ніж зазвичай, і байдуже ліг на своє ліжко. Роден підійшов до мене і сказав:

— Коннер розлютився, що ти не повернувся до їдальні. Я чув, як він казав Моттові негайно привести тебе.

Я застогнав.

— І оце він хоче, щоб ми вважали себе принцями, коли сам ставиться до нас як до рабів?

Еррол зайшов до кімнати й почав нишпорити в моїх шухлядах.

— Мені прикро, Сейдже, але так і є. Коннер хоче побачитися з вами. Мотт чекає назовні, щоби відвести вас.

Я перекотився по ліжку і здригнувся. Еррол простягнув мені одяг, але я похитав головою.

— Якщо він кличе мене посеред ночі, то я прийду в нічній сорочці.

— Це непристойно, — відказав Еррол.

— А з його боку непорядно кликати мене, знаючи, що я вже сплю! Я відчинив двері, але Мотт загородив прохід і похитав головою.

— Я не поведу тебе до господаря в такому вигляді. Дозволь Ерролу вдягнути тебе, або це зроблю я.

Я зачинив двері просто перед його носом і витягнув руки перед Ерролом. Він поквапився до мене з одягом. За кілька хвилин я вже був одягнений і йшов поруч із Моттом до кабінету Коннера.

— У мене якісь негаразди? — запитав я.

— Це залежить від твоїх відповідей, — відказав він.

Коли ми зайшли в кабінет, Коннер саме щось писав. Мотт наказав мені стати перед його столом, але я сів. Коннер ушанував мене увагою лише через кілька хвилин. Врешті він відклав перо і глянув на мене.

— І що ти про неї думаєш?

— Про принцесу? — я стеновав плечима. — Вона красива. Бо я чув, що вона радше схожа на коняку, ніж на дівчину.

— Пильнуй язика, — прошипів Коннер. — Ти говориш про майбутню королеву Картії. Якщо, звісно, принц повернеться. І так, вона справді стала неочікувано вродливою юною леді. Чому вона попросила тебе провести її?

— Бо я сказав їй про пляму бруду на обличчі. Думаю, вона оцінила мою чесність.

— Отже, тобі пощастило. Вона легко могла наказати, щоби тебе відшмагали за неповагу.

— Мене вже шмагали.

— А ще, я чув, різали ножем.

— Мотт знає, що трапилося тоді, сер.

— І те, що він знає, либонь, повна брехня.

— У Фартенвуді брехня і правда ходять попід руку.

— Брехня тут лишень задля правди, Сейдже.

Моє тіло скиміло від утоми. Я просто хотів закінчити цю безглузду розмову і піти спати. Але я прагнув почути відповідь на одне запитання.

— Чому ви дозволили мені супроводжувати її? Вона ж упізнає мене, коли я постану перед придворними.

— *Якщо* ти постанеш перед придворними. Те, що я тебе терплю, не означає, що я виберу саме тебе. Навіть навпаки.

— І все-таки я чекаю відповіді, сер. Чому ви дозволили?

— Так, на мить мене стурбувала імовірність того, що вона тебе впізнає. Тоді я вирішив, що ти легко зможеш пояснити, що я переховував тебе тут, перед тим як показати придворним. А те, що ви вже зустрілися, зіграє нам на руку. Тепер я хочу поставити тобі кілька запитань.

— Спершу я поставлю ще декілька.

Коннер вигнув брову:

— Он як?

— Ану ж принц Ярон живий? Тоді він повернеться до замку і побачить на своєму престолі мене? Не думаю, що йому це сподобається.

— Ярон мертвий. Я вже раніше казав вам, що у мене є докази. Ба більше, пірати авенійського узбережжя відомі своєю жорстокістю. Гадаю, його тіло не знайшли тому, що вони знищили все, за чим його можна було впізнати. Король і королева любили Ярона попри всі прикροщі, які він спричиняв своїй сім'ї. Наприклад, королева не втрачала надії і ще багато років опісля посилала пошукові групи. Але все марно. Я сумніваюся, що він був живий, коли корабель затонув.

— І які ж у вас докази?

— Я покажу їх тому хлопцеві, якого виберу принцом. І лише йому.

— Якщо ви можете довести смерть Ярона, то ви зможете також переконати регентів у тому, що він вижив?

— Ярон зізнається придворним, що весь цей час ховався у притулку, просто у них під носом. Він назвався чи то Сейджем, чи то

Роденом, чи то Тобаясом, а тепер повернувся і заявляє про своє право на престол.

— Ану ж інший сирота вийде і скаже, що знав когось із нас до того, як Ярона вбили?

— Ми скажемо, що він помиляється. І, можливо, однієї ночі того сироти не стане. Сейдже, бували випадки, коли владу отримували люди, в яких доказів було ще менше. До того ж мій принц матиме справжнє підтвердження.

— Яке?

Коннер похитав головою:

— Цю відповідь почує лише той, кого я виберу принцом. Але можеш бути певен, ця річ відкине всі сумніви й переконає всіх, що перед ними принц. Тепер я питаю: про що ви з Амариндою говорили, коли вийшли з бенкетної зали?

— Попри ваші поради не хвилюватися, вона боїться, що королівська сім'я мертва. Здається, вона не вірить, що Ярон може бути живим, а навіть якби був, то я сумніваюся, що вона захотіла б із ним побратися. Вона налякана, сер.

Коннер усміхнувся.

— Ми можемо використати це. Скористатися її страхом і змусити прийняти принца, коли я приведу його в замок. Навіть якщо вона буде сумніватися, та однаково прийме його, бо їй вигідно, щоб це виявилось правдою.

Я не зміг приховати зневагу в моєму погляді. Мені аж гидко було думати про те, як швидко він вирішив скористатися її болем.

— Не дивися на мене так! — вигукнув Коннер. — Тобі ж зручно завжди викручувати ситуацію на свою користь і грати чи то благочестиву жертву, чи то принца, чи то слугу, чи то сироту! А я повсякчас маю виконувати цей лихий план. Я не тішуся від своєї ролі у майбутньому Картії, але я прийняв її. А ти?

Я прибрав усі емоції зі свого обличчя.

— Так, сер, я також. Я ваш принц.

— Ти надто високо ставиш себе. Тобаяс більше не вартий довіри, а от Роден продемонстрував чимало переваг. Гадаю, цього тижня я приділив йому надто мало уваги. За такий короткий проміжок часу він вивчив значно більше за вас двох.

Я нічого не міг відповісти на це. Так і було.

— Мені лишень цікаво, чи ти хочеш бути принцом, — вів далі Коннер. — Я відчуваю, що ти борешся із цим рішенням. Можливо, ти боїшся того, що станеться, якщо тебе розкриють. Можливо, ти не можеш увявити себе на престолі. Але ж зараз ти відверто кажеш мені, що ти — мій принц.

Я змахнув рукою і відразу пошкодував про це, коли рана на спині боляче защипала від цього руху.

— То ви виберете Родена, який рветься на трон, не замислюючись про наслідки? Він не уявляє, на що йде. А я все обдумав, Коннере. Я — ваш принц.

Коннер склав руки, а в його очах спалахнув тріумфальний вогник.

— Гадаю, мої підозри таки справдилися. Тобі просто були потрібні справжній вишкіл і добряча мотивація. Я бачу, що ти нарешті підкоряєшся моїй волі, і мене це тішить.

А мене це не тішило. Хоч я і втомився, та мав достатньо енергії, щоб розсердитися через його пихатість. Та натомість лише запитав:

— Я можу вже йти?

Він на мить завагався, а тоді кивнув. Я вийшов, навіть не озирнувшись на нього. Мотт провів мене назад до кімнати й намагався розговорити, але я проігнорував його. У вухах і досі дзвеніли слова Коннера. За кожним кроком до престолу я відчував, як згинаюся. Я лише сподівався, що зможу дійти до кінця до того, як Коннер повністю мене зламає.

• ТРИДЦЯТЬ ТРИ •

Амаринда поїхала зі своїм почтом наступного ранку, і наш розпорядок дня вернувся до звичного. Роден читав не дуже вміло, але з огляду на те, що він тільки недавно почав навчатися, це було справжнє диво. Я подумав, що він би зміг дати собі раду, якби Коннер вибрав його.

Мотт витягнув мене із заняття вчительки Гавали, щоби провести тренування на мечах. Я протестував, бо не міг битися із перев'язаною спиною.

— Буде надто пізно, якщо ми чекатимемо, щоби вона загоїлась повністю, — сказав він. — Сьогодні тренуватимемося на дерев'яних мечах.

Він узяв один собі й кинув мені інший. Я відскочив, і меч упав на землю.

— Боїшся дерев'яного меча? — пустив шпильку Мотт.

— Ні, я показав своє вміння ухилятися від атаки, — відказав я, усміхаючись кутиком рота. — Як вам? Вражені?

— Ні. Піднімай його.

Коли я послухався, Мотт показав мені всі основні стратегії захисту.

— Якщо ти не вмієш нападати, як Ярон, то я принаймні навчу тебе захищатися.

Він зробив випад мечем. Я махнув своїм, намагаючись його заблокувати, але його клинок ковзнув повз мій і ткнувся мені в ребра.

— Твої вміння ще гірші, ніж попереднього разу, — сказав Мотт.

— Не треба було мене так шмагати.

— Не треба було дозволити йому поранити тебе.

Я всміхнувся і махнув мечем ліворуч і вниз, вдаривши Мотта в стегно.

— Непогано, — сказав він. — Але в тебе немає того вишколу, який повинен бути у принца.

— Завжди можна сказати, що я давно не практикувався.

— Дурниці. Перш ніж зникнути, принц Ярон чудово володів мечем як на свій вік. Ти не можеш отак жалюгідно махати клинком і сподіватися, що тебе приймуть за нього. Як гадаєш, чому для нього викували меч?

Він націлився мені в плече, але я перехопив удар.

— Може, щоб заохотити його серйозніше ставитися до навчання?

— Ярон завжди серйозно ставився до тренування на мечох. Він відомий своєю заявою перед придворними, що одного дня збирається очолити армію Картії у війні.

— Звучить по-дурному, — сказав я і зробив випад. Мотт ухилився і легко заблокував мій удар. — Учителька Гавала казала, що Екберт завжди був миролюбним правителем. Картія уникала війни протягом багатьох поколінь.

— У Картії є вороги, Сейдже. Дарій це розумів. Можливо, Ярон теж. А їхній батько — ніколи.

— То ви кажете, що Екберт був поганим королем?

— Він не був лихим. Просто наївним. Що не рік його вороги сильнішали, зміцнювали союзи, накопичували зброю. Екберт не бачив тих голодних поглядів, які вони кидали у бік Картії, — Мотт знизав плечима. — Він навіть не помітив ворогів у власному ж замку.

Я скористався моментом і штрикнув його в бік, тоді змахнув мечем, від чого його клинок утратив рівновагу. Мотт відступив на кілька кроків і перехопив меч.

— Гарний хід, Сейдже. Дуже неочікуваний.

— Я бився краще мечем Ярона, — сказав я.

— Ти бився краще, бо це був пречудовий меч, дарма що копія. Шкода, що він зник. Зараз Коннер уже не думає, що то хтось із вас його взяв. Він упевнений, що якийсь слуга вкрав його, щоби продати, знаючи, що всю вину скинуть на вас.

— Його, мабуть, Креган узяв, щоби тренувати Родена.

— Не думаю. Сейдже, ти незлюбив Крегана, але він відданий Коннеру. Він виконає який завгодно Коннерів наказ.

— Ви теж.

Мотт зупинився й опустив свій меч.

— Я б не вбивав за його наказом. У мене є межа.

Я не міг лишити ці слова без відповіді:

— Тоді ваша межа не має сенсу. Креґан убив Латамера за наказом Коннера, а ви дозволили цьому статися. Це те саме.

Щось промайнуло в очах Мотта. Він міцно стулив вуста, а тоді сказав:

— Заняття завершено. Поверни меч на місце, і я проведу тебе до будинку.

Решту дня ми провели на заняттях. Нам запихували в голови стільки інформації, що дивно, як вони не вибухнули. Тобаяса врешті відіслали до нашої кімнати у покарання за те, що він заснув під час уроку. Він аж розслабився від полегшення. Після цього у Родена відкрилося друге дихання і він схопився за можливість стати зразковим учнем. Бо я ж цікавився заняттям не більше за Тобаяса.

Того вечора, коли нас супроводжували на вечерю з Коннером, Тобаяс зупинив мене у коридорі й спитав:

— Ти ж пам'ятаєш про свою обіцянку? Ти зробиш усе можливе, щоб я лишився живим?

— Я не відступаю від своїх обіцянок, — відповів я.

Тобаяс полегшено зітхнув.

— Тоді я допоможу тобі стати принцом. Що тобі потрібно?

— Мені нічого від тебе не потрібно, Тобаясе. Лише відданість, якщо оберуть мене.

Тобаяс стихив голос, перш ніж мовити:

— Я не планував убивати тебе тієї ночі. Я ніколи не мав такого наміру. Просто ніж був гостріший, ніж я думав. Я гадав, що від нього лишиться подряпина...

— Вона загоїться.

— Мені здається, Мотт підозрює, що сталося насправді. І Коннер теж.

— Я пообіцяв тобі, Тобаясе. Ти не помреш.

— Я довіряю тобі. — Тобаяс зробив паузу, ніби зважував власні слова. — Так, Сейдже. Я довіряю тобі.

— Покваптеся вже, — гукнув до нас Мотт. — Коннер чекає.

Ми наздогнали Родена і Мотта майже перед самою ідальнею. Тоді Мотт відчинив двері й пропустив Родена і Тобаяса всередину, але враз поклав руку мені на плече, змусивши зупинитися, й зачинив двері.

Серце стугоніло в грудях, але я намагався вдавати спокій. Мотт мав дуже серйозний вигляд, тож я вже встиг пригадати купу причин, через які він може мене покарати.

— Що б це не було, я... — почав я, та він похитав головою, щоб я замовк.

— Я не знав, що він уб'є Латамера, — тихо сказав Мотт. — Ти усвідомив це швидше за мене.

Спогад про те, як Латамер повернувся на крик і стріла Крегана уп'ялась йому в груди, був випалений у моїй пам'яті. Ця сцена не давала мені спокійно спати вночі й переслідувала вдень. Якби ж я усвідомив усе на кілька секунд швидше, то зміг би його врятувати.

— Чому ви кажете мені це? — запитав я.

Він стенив плечима:

— Гадаю, я просто хочу, щоб ти знав: я пам'ятаю, що ти сказав у підземеллі. Я також не належу Коннеру.

Того вечора у Коннера була новина для нас.

— Пригадуєте, як ми говорили про головного регента, Велдерграта? Він один із тих, хто прагне посісти трон. Один із тих, кому ми маємо стати на заваді на шляху до престолу, бо він нашкодить Картії. Сьогодні я отримав від нього цікавий лист, водночас тривожний і підбадьорливий, — на доказ Коннер підняв кілька аркушів паперу, і я припустив, що то був лист Велдерграта. — Підбадьорює він тим, що до регента дійшла чутка про те, що принц Ярон може бути живим. Я знав, що Велдерграт мав нагоду зустрітися із принцесою Амариндою раніше цього дня й супроводжував її аж до Еберстайна, що на околицях Дрилліяда. Там у нього є маєток. Гадаю, тоді вона йому й сказала. Це добре для мого принца, коли він постане перед придворними, — буде краще, якщо вони будуть не настільки здивовані йому.

— А які погані новини? — запитав я.

— Погані новини в тому, що також шириться чутка про смерть короля і королеви. До кінця цього тижня не можна ухвалити рішення про те, хто посяде престол, але Велдерграт використає собі на користь той переляк, що спричинить звістка про їхню смерть. Він питає мене, чи маю я правдиву інформацію про місцеперебування принца Ярона. Я

дав йому нечітку відповідь, яка не вдовольнить його терпіння, але так ми виграємо ще один день.

— Ще один день для чого? — запитав Тобаяс.

Коннер глибоко вдихнув і сказав:

— За два дні я виберу свого принца, а тоді ми негайно вирушимо до Дрилліяда.

Ми троє презирнулися. На диво, жоден із нас не зрадів цій новині, і Коннер це зауважив.

— Я очікував радіснішої реакції, — озвався він.

— Що чекає тих двох хлопців, які не будуть обрані? — запитав я.

Коннер промовчав мить, а тоді відказав:

— Я ще не вирішив.

Усі присутні добре знали, що це брехня.

• ТРИДЦЯТЬ ЧОТИРИ •

Ніч минула без пригод. Якщо Тобаяс і Роден знали, що я вислизнув із кімнати, поки вони спали, то не подали знаку. Після сніданку Мотт зайшов до кімнати й сказав, що сьогодні в Коннера є інші плани для нас.

Він тримав у руках якусь річ, а тоді розгорнув і прилаштував на мольберті перед нами. То був портрет хлопця, що стояв біля високого живоплоту у весняному саду. Волосся у нього було русяве з кількома темнішими пасмами знизу. Хлопець пустотливо всміхався, а в яскравих зелених очах гралися бісики. Жоден із нас не уособлював такої самої невинності та наївності.

— Це Ярон? — запитав Роден.

— Останній відомий його портрет, — відповів Мотт. — Він був намальований понад п'ять років тому, коли принцові було дев'ять.

Я не міг відірвати погляду, порівнюючи себе з кожною деталлю на картині. Роден і Тобаяс теж пильно вивчали її та, без сумніву, порівнювали себе. Ми всі мали певні схожі до принцових риси, але Роден раптом роздратовано застогнав.

— Сейдж більше схожий на нього, ніж Тобаяс чи я. Зі слів Коннера я думав, що все навпаки.

— Ти бачиш схожість? — запитав мене Мотт.

Я знизав плечима:

— У мене видовженіше обличчя, та й волосся іншого кольору. Якщо хтось порівняє мене з цим портретом, то регенти не повірять, що я — це він.

Від цього Роден почав бубніти ще більше, і Тобаяс теж озвався, зауваживши, що жоден із нас не був достатньо схожим на принца, щоби переконати в цьому інших.

Мотт шикнув на нас і продовжив:

— Коннерів план сьогодні полягає в тому, щоби кожен із вас спробував усе можливе, аби стати якомога подібнішим до принца.

Ваше волосся підстрижуть до необхідної довжини. Сейдже, у нас є фарба для волосся, яка тобі допоможе. Із вас знімуть мірки та підготують одяг для того, кого вибере Коннер. Той, кого виберуть завтра вранці, повинен мати вигляд як у принца.

Поки Родена й Тобаяса стригли, Еррол вивів мене на вулицю і став фарбувати волосся.

— Буде видно, що я пофарбував волосся, — озвався я. — А що робити тоді, коли відросте мій природний колір?

— Господар Коннер вважає, що ви можете використовувати все менше фарби за кожним разом, — відповів Еррол. — Через рік усі подумують, що ваше волосся само змінило колір.

— Він продумає найменші дрібниці, — сказав я без нотки захвату. За якийсь час фарбу змили, але у мене не було дзеркала, щоби глянути на себе. Однак Еррол задоволено всміхнувся, дивлячись на мене.

— Дивовижно, як одна річ може зробити вас настільки схожим на принца. Я певен, що Коннер вибере вас. Більшість слуг так думає.

Мене б потішила ця думка, якби дорогою назад ми не пройшли повз кабінет Коннера, де побачили Родена. Той стояв на колінах перед Коннером біля його стола. Його волосся було зачесане так само, як у Ярона, і загалом він мав дуже гарний вигляд. Навіть якщо десь і були несхожі риси, їх можна було легко списати на зміни зовнішності за всі ці роки.

— Я напрочуд вражений, — сказав йому Коннер. — Ти мене приємно здивував, Родене. Тобаясе, будь-яка схожість між тобою і принцом зникла. Можеш навіть не сподіватися, що завтра я виберу саме тебе.

— Так, сер, — відказав Тобаяс. Я не зауважив його в кімнаті. Мабуть, він стояв десь непомітно для нас.

— О, Сейдже, — мовив Коннер, побачивши мене при дверях. — Здається, ти знову відстаєш від решти. І я все ще бачу перед собою сироту, хоч волосся такого самого кольору, як у принца.

— Я ваш принц, — сказав я Коннеру і рушив далі повз його кабінет.

Еррол наздогнав мене і прошепотів:

— Може, я помилився, коли сказав, що Коннер обере вас. Здається, ви запізналися.

За годину мене підстригли й зачесали. Я аж охнув, коли Еррол простягнув мені люстерко. Він широко розплющив очі, так само вражений.

— Ви настільки схожий, що могли би бути близнюком Ярона.

Я не міг відірвати очей. Невже це справді я? Я так звик ховати очі за чубом волосся й почуватися брудним та забрьоханим. Невже Коннер знав, що таке перетворення можливе, коли вперше побачив мене? Невже він бачив такого мене під цим шаром бруду?

— Відведи мене до Коннера, — сказав я.

— Ви йдете по-іншому, — зауважив Еррол за мить, коли ми йшли коридором. — Ви змінилися, Сейдже.

— Будемо сподіватися, що Коннер теж так вважатиме.

Цього разу зазвичай відчинені двері Коннерового кабінету були замкнені.

— Гадаю, нам краще піти, — озвався Еррол.

Я звів очі догори й постукав.

— Заходьте, — почувся голос Коннера.

Я відчинив двері. Перед столом Коннера на кріслі сидів Мотт, але він повернувся глянути, хто це прийшов. Вони двоє підвелися, коли я зайшов.

Кілька секунд Коннер мовчав. Він оглядав мене з ніг до голови, роззявивши рота.

— Не може бути, — сказав він. — Це перевершило всі мої сподівання.

— Я зауважив, що він міг би бути близнюком принца, — бовкнув Еррол.

Коннер блиснув на нього очима.

— Геть.

Еррол кивнув і зник за дверима. Він помилився, коли отак відкрито показав, що знає про план. І байдуже, що слугам про нього розповідав сам Коннер.

— Прощу тебе стати на коліна, — сказав Коннер. — Я хочу ретельніше оглянути тебе.

— Можете підійти ближче, — відповів я. — Оглядайте мене так, поки я стою.

— Ти не станеш на коліна?

— А принц став би?

— Тут я вирішую, принц ти чи ні! — вигукнув Коннер.

— Я не потребую вашого ствердження, сер. Зараз я стою перед вами і я — принц Картії.

Я повернувся, щоб вийти з кабінету, але повз мене в кімнату залетів Креган.

— Господарю Коннере, — засапано видихнув він. — Ви мали рацію. Велдерґрат наближається сюди.

— Як далеко ти його бачив? — запитав Мотт.

— За декілька кілометрів, але він був не сам. З ним цілий загін людей.

— Солдати?

— Вони без форми. Але озброєні.

Коннер кивнув. Здавалося, я бачив, як у його голові формується план, ніби грозові хмари, що збираються на обрії.

— Він хоче залякати нас, а не нападати. Тому нам варто зустріти його гостинно. Перекажи слугам, нехай приготують вечерю для нього та його супроводу. І нагадай їм не згадувати про мої плани, якщо вони не хочуть бути страченими за зраду.

Тоді він повернувся до Мотта:

— Збери трьох хлопців і заховай їх у потаємних тунелях.

— Я знаю про них, сер, — озвався я. — Я можу сам відвести нас туди.

Коннер здивувався лише на мить, а тоді кивнув і сказав:

— Сейдже, знайди Родена і Тобаяса та заховайтеся у найвіддаленішому тунелі. Гадаю, мені не треба казати, що станеться, якщо вас знайдуть. Мотте, йди в їхню кімнату та знищ усі докази їхньої присутності.

Я вже хотів піти, але Коннер гукнув:

— Чекай! — Він відсунув нижню шухлядку у своєму столі й витягнув невеличку скриньку, інкрустовану смарагдами. — Візьми це із собою. Не відкривай її і не дозволяй їй потрапити в руки Велдерґрата.

Креган, Мотт і я розбіглися в різних напрямках. Я знайшов Тобаяса і Родена у бібліотеці. Вони підвелися, коли я зайшов.

— Ти такий... інший, — сказав Тобаяс. — Визнаю, раніше я не бачив схожості з принцом, але тепер...

— Сюди прямує Велдерґрат, — перебив його я. — Ви мусите негайно йти за мною.

— Чому такий поспіх? — спитав Тобаяс, поклавши свою книгу. — Коннер може оголосити тебе чи Родена принцом уже сьогодні й завершити свій план.

Вони пішли за мною сходами нагору, і я відповів:

— Велдерґрат — останній у цьому королівстві, хто прагне повернення принца Ярона. Якщо він нас знайде, ми мертві.

• ТРИДЦЯТЬ П'ЯТЬ •

Я повів Тобаяса і Родена до того переплетіння тунелів, на яке натрапив під час минулої вилазки. Вони тягнулися глибше, ніж решта, а в одному місці простягалися під парадним входом у Фартенвуд. Кам'яний фундамент будинку свідчив про його вік. Ми могли визирнути надвір крізь крихітні дірки між каменями.

Відколи я знайшов тунелі, то думав, що Фартенвуд будували для якогось параноїка, що вічно чекав нападу ворогів. Якщо цей дім побудував Коннерів батько, то він, безсумнівно, передав усю ту параною своєму синові.

З нашого місця можна було спостерігати за наближенням Велдерґрата і його свити. Їх було щонайменше п'ятдесят, кожен мав при собі меч. Але вони все ще були надто далеко, і ми не могли визначити, хто з них Велдерґрат.

— Учинок Велдерґрата вважатимуть актом агресії, — озвався Тобаяс.

— Лише у тому разі, якщо Коннер не запросить його. А він це зробить, — відказав Роден.

— Коннер вважає, що те військо — лише для того, щоб залякати, — сказав я. — Ми не зможемо битися з ними, тому будемо надіятися, що Велдерґрат просто сподівається похизуватися своєю владою і, мабуть, спробує переконати Коннера пристати на його бік, якщо в Картії таки спалахне громадянська війна.

— Якщо Велдерґрат так сильно хоче престол собі, то він не віддасть його без бою, — мовив Роден. — Тому, кого Коннер назве принцом, рано чи пізно доведеться стати на герць із Велдерґратом.

На мить запала мовчанка. Нікому з нас не подобалася ця думка. Врешті озвався Тобаяс:

— Знаєш, Сейдже, якби ти не змусив мене полишити змагання раніше, я б відступив просто зараз.

Роден проігнорував його і схилився ближче, щоби було краще видно.

— Ось це, напевно, він, — сказав Роден. — Он там, по центру.

Вишукані шати та супровід свідчили, що це справді Велдерґрат. Його волосся мало колір темної ночі й було так туго зібране на потилиці, що я здивувався, як він може кліпати. Риси його обличчя були гострі й видовжені. Я спробував уявити його правителем Картії. Якщо можна було судити людину за її виглядом, то цей чоловік був тираном.

Коннер вийшов до Велдерґрата, і вони шанобливо вклонились один одному.

— Мій друже, — Коннер говорив достатньо голосно, тож ми змогли його почути. — Чим я завдячую честі вашого візиту?

— До мене дійшла тривожна звістка про вас, друже, — те, як Велдерґрат вимовив «друже», свідчило про те, що для нього Коннер хто завгодно, але не друг. — Ми можемо поговорити наодинці?

— Звичайно. Очікуючи вашого прибуття, я наказав кухареві приготувати суп для вашого супроводу. Ваші люди, мабуть, зголодніли.

— Гадаю, спершу можна поїсти, — відповів Велдерґрат. — Мені здається, що після нашої розмови ви вже не будете таким гостинним.

Після цього Коннер повів Велдерґрата і ще кількох його людей всередину, поки решта спішилася, а слуги Коннера допомагали їм подбати про коней.

— Чому Коннер так їх приймає? — запитав Роден. — Я би послав їх туди, звідки приїхали.

— А я би пригостив супом, — сказав Тобаяс і широко всміхнувся. — Використав би найбридкіше м'ясо, яке тільки б зумів знайти, і сподівався б, що їм усім стане зле.

— Це дипломатія, — відказав я роздратовано. Невже вони цього не розуміють? — Це все, що зараз може зробити Коннер. І сподіватимемося, що йому вдасться. Ходімо.

Вони пішли за мною до ще одного повороту тунелю, що вів на головний поверх. Ми підійшли до потаємних дверей за гобеленом у кабінеті Коннера, де чоловіки збиралися провести особисту розмову. Хоча їхні голоси будуть приглушені, та ми зможемо розчути їх звідси.

— Якщо вони спершу їстимуть, то це надовго, — шепнув Тобаяс.

Тож ми чекали. Тут було неможливо визначити час, однак у мене розболілася спина й гуділи ноги, тому здавалося, що минуло значно більше годин, ніж насправді. Тобаяс і Роден хотіли сісти, але я нагадав їм: вони будуть змушені лишатися у тій самій позі, коли Коннер і Велдерґрат зайдуть, бо будь-який рух може видати нас. Тому ми всі мовчки стояли.

Минуло багато часу, перш ніж ми почули голос Коннера, коли той зайшов до кабінету.

— Я завжди думав, що з поганими новинами краще мати справу після ситної їжі. А ви як вважаєте?

— Погані новини будуть лише в тому разі, якщо ви робите щось таке, що не мали б робити.

Я аж стиснув кулаки від пихатості Велдерґрата. Навіть якщо його підозри були правдивими, він іще не був королем і не мав права допитувати Коннера.

Коннерове крісло скригнуло, коли він сів і запросив Велдерґрата також сісти. Тоді Коннер сказав:

— То яка причина вашого візиту? Звинуватити мене в якомусь злочині?

— Минулого вечора з вами вечеряла принцеса-наречена, чи не так?

— Так. Вона прекрасна юна леді.

— Однак трохи схвильована звісткою про смерть короля, королеви й принца Дарія.

— Вона сказала, що то лише чутка.

Велдерґрат пирхнув:

— Чутка, що, як нам добре відомо, є правдою. Звісно, при ній ви не могли ні заперечити цього, ні підтвердити. Проте вона переповіла мені ваші слова стосовно іншого питання. І мене вони напрочуд вразили. Ви сказали їй, що принц Ярон може бути живим.

— Я вважаю, що так і є.

— Ми відсилали трьох регентів до Іселя, щоб дізнатися про нього. Чи були від них якісь звістки?

— Ні.

— Тоді як ви дійшли такого дивовижного висновку?

На мить Коннер завагався, тоді відповів:

— Друже мій, мені здається, що вас турбує така імовірність. Хіба ви не бачите, що королівство мало б величезну перевагу, якби принц Ярон був живим? Рід Екберта не обірвався б, а Картія була б урятована від війни, самі знаєте якої. Важко уявити кращу новину, а ви, здається, зовсім їй не раді.

— Гм, ну звісно, — здавалося, ці слова заскочили Велдерграта зненацька, але він швидко оговтався. — Звичайно, я сподіваюся, що принц живий, але ми з вами добре розуміємо, що це неможливо. Тому я питаю не про те, чи варто нам сподіватися на цю звістку, а про те, чому ви такий упевнений у цьому?

— Звісно, що це питання просякнуте звинуваченням, тож, гадаю, нам варто обговорити все відверто.

— Як забажаєте, — мовив Велдерграт. — Шановний Коннере, я чув, що на ваше прохання викували меч, копію того, що належав принцові Ярону.

— Це була імітація, а не точна копія. На жаль, нещодавно він зник, інакше я б показав вам його. Я замовив його як подарунок королеві на наступний день народження, на честь її втраченого сина.

— Це ще не все, — сказав Велдерграт. — Мені повідомили, що минулого тижня ви об'їздили сиротинці Картії та навіть узяли кількох хлопців. Навіщо?

— Найняв їх для роботи на полях. Мені потрібен догляд за посівами.

— І де вони?

— Втекли, щойно я відвернувся. Якщо знаєте їхнє місцеперебування, то повідомте мені. Я їх покараю. — Брехня лилася з його вуст так само вишукано, як і потоки води з дощових хмар.

— І останнє. Того вечора, коли померла королівська сім'я, ви сиділи з ними за вечерею.

— Як і багато інших регентів.

— Але саме вам належала честь наповнювати їхні келихи.

Коннер говорив спокійно, попри те що у словах Велдерграта вчувався чіткий натяк на те, що їх отруїв саме Коннер.

— А ви подавали їм пудинг, сер. Це питання має якийсь сенс?

— Мабуть, ні. Вам відомо, що з житлових покоїв замку дещо зникло? Скринька, інкрустована смарагдами?

Я провів пальцями по тих смарагдах. Мабуть, Коннер украв цю скриньку в короля і королеви незадовго до чи відразу після їхньої смерті. Я не знав, що в цій скриньці, але цю річ із великою імовірністю використають, аби довести, що хтось із нас — принц Ярон.

— Ви так мене питаєте, ніби певні, що вона в мене, — мовив Коннер.

— Я впевнений, що ви ніколи б не крали в короля, хай навіть мертвого, — відповів Велдерґрат. — Але наші друзі менш довіряють вашій доброчесності. Тож, щоби догодити іншим вельможам, які підозрюють вас, я прошу дозволу обшукати Фартенвуд.

Коннер засміявся та поцікавився:

— Ви сподіваєтеся знайти інкрустовану смарагдами скриньку в маєтку таких розмірів?

— Скриньку або ж принца. Чи даєте ви свій дозвіл?

— Деякі ваші люди дуже суворі на вигляд. Вони злякають моїх слуг.

— Жодна невинна людина не постраждає, — Велдерґрат навмисне вставив слово «невинна». — Обіцяю вам.

Коннер відповів йому похмурим тоном:

— Робіть що вважаєте за потрібне, Велдерґрате. Якщо так бажаєте, можете згаяти час у моїх запорошених закутках і захламлених погребях. Ви нічого не знайдете.

Ми не сміли поворухнутися, поки Велдерґрат не вийшов із кімнати. Тоді Тобаяс повернувся до мене й зашипів:

— Ти знаєш ці тунелі. Тут безпечно?

Я міг лише знизати плечима. Я не знав.

• ТРИДЦЯТЬ ШІСТЬ •

Люди Велдерграта почали пошуки з підземель і просувалися вгору. Тому ми піднялися на верхній поверх і трималися від них якнайдалі.

— Це жахлива ідея, — прошепотів Тобаяс, поки ми йшли. — Якщо вони таки знайдуть тунелі, то ми опинимося в пастці.

— Тоді ми виліземо на дах і звідти втечемо, — сказав я.

Роден широко розплющив очі, але закивав на знак згоди. Тобаяс, здавалося, стривожився іще більше:

— На дах? І розіб'ємося на смерть?

— Я вже був там, — відказав я. — Ми не впадемо.

— Тоді йдемо туди зараз, — шепнув Роден.

— Якщо він послав людей обшукати околиці будинку і стерегти двері, то вони легко можуть нас помітити. А Велдерграт не дурний, тому він точно так зробив. Отже, вилазка на дах залишається запасним планом.

Ми вийшли на верхній поверх тунелем, який тягнувся попри спальню гувернантки. Мені стало цікаво, чи ті діти, які колись жили тут, лазили цими тунелями і морочили голови своїм доглядальницям. Я б так і робив.

Роден, який почувався тимчасово захищеним від людей Велдерграта, кивнув на смарагдову скриньку в моїх руках.

— Це та скринька, про яку казав Велдерграт?

— Мабуть.

— А що в ній?

— Вона замкнена.

— І тобі зовсім не цікаво, що там?

— Щоби відкрити скриньку, доведеться її розбити, а я не буду цього робити. Скоро ми і так дізнаємося, що там.

На мить запала мовчанка, а тоді Роден запитав:

— Сейдже, ти знав, що настільки схожий на принца?

— Мені завжди здавалося, що я передусім найбільше схожий на самого себе, — всміхнувся я. Тоді знизав плечима: — У мене забагато шрамів, як на принца. І надто багато мозолів та гострих рис. Недостатньо мати просто схоже обличчя. До того ж ми бачили тільки картину, те, як художник зобразив принца Ярона. Ви самі колись бачили королівську сім'ю?

Вони відповіли, що ні. А Роден ще й влучно зауважив, що королівські особи рідко навідувалися до притулків чи запрошували сиріт на бенкети.

— Десь рік тому король був проїздом у Карчарі, — сказав я. — Тому я вийшов на вулицю глянути на нього. Можу присягнутися, що він подивився просто на мене, коли проїжджав повз. Усі мали йому вклонятися, а я не вклонився.

— Чому? — спитав Тобаяс. — Серйозно, Сейдже, у тебе геть нема поваги до інших?

— Щоб авенієць вклонявся перед королем Картії? Хіба це не буде зневажанням короля Авенії?

Тобаяс застогнав, але Роден заглушив його запитанням:

— І що сталося?

— Якийсь солдат ударив мене дрючком по литках. Від цього я впав на коліна і не спішив підводитися. Я тоді подумав, що король Екберт зупинить усю процесію, але ні. Він лише похитав головою і рушив далі.

Роден захихотів.

— Я здивований, що ти досі живий. Якщо Коннер не вибере тебе, то тільки тому, що ти надто нерозсудливий, щоби довірити тобі престол.

— Не заперечую. Я просто кажу, що деколи люди не такі, як їх зображують на портретах. Моя схожість із картиною п'ятирічної давності не має значення. Справжнім випробуванням стануть регенти.

Сходами неподалік протупотіли чийсь кроки, й ми відразу замовкли.

— Скільки? — самими губами спитав Тобаяс.

Я похитав головою. Здається, четверо чи п'ятеро, але важко було сказати напевне. Поверхом нижче й досі було чутно кількох інших людей.

Вони розділилися, кожен нишпорив у різних закутках верхнього поверху. З ними був один зі слуг Коннера, готовий відмикати замкнені двері чи шафки.

— Тут стільки місця, — озвався один чоловік.

— Якраз для схованки, — відказав інший. — Перевір кожен ящик і заглянь під кожне ліжко.

— Він не ховав би принца у такій запилюженій кімнаті.

— Ми шукаємо всюди, — наказав перший.

Мені трішки відлягло. Вони не згадували про таємні тунелі. Бо якби знайшли заховані двері внизу, то згадували б. А зараз скидалося на те, що вони навіть не підозрюють про потаємні переходи в будинку.

Раптом Тобаяс схопив мене за руку. Він нахилився ближче і зашепотів на вухо:

— Я заховав папери в нашій кімнаті. Якщо вони їх знайдуть, то знатимуть, що ми тут.

Я махнув руками, жестом питаючи, де саме ці папери.

Він знову прихилився ближче:

— Я вирівав невеличку дірку збоку мого матраца. Якщо вони його піднімуть, то побачать її.

Він відступив і винувато глянув на мене, але я міг лише похитати головою. З огляду на те, як ретельно вони нишпорять на цьому поверсі, ті папери становили надто великий ризик.

Я жестом сказав їм лишатися на місці. Я знав, що мої кроки достатньо тихі і я зможу нечутно пройти тунелем. За Тобаяса і Родена я не був такий певний.

Я скрадався вузькими сходами тунелю. Одна сходинка хилиталася, і я хвилювався, що коли відтягну дерев'яну дошку, то зчиню дуже багато шуму, як це було раніше. Сходинка рипнула в кількох місцях, але я рухався так повільно, що, здавалося, ніхто не почув.

Під тією сходинкою була захована копія меча принца Ярона. Я сподівався, що мені не доведеться нею скористатися, але не збирався йти туди без зброї. Тримаючи меч у руці, я прочинив двері до нашої кімнати. На цьому поверсі й досі нишпорили кілька чоловіків, але здавалося, що вони трималися ближче до покоїв Коннера. Я вирішив, що поки вони не будуть рухатися сюди.

У нашій спальні не лишилося жодних слідів, які б свідчили про те, що тут хтось жив. Тепер це приміщення скидалося на гостьову кімнату, якою мало користуються. Шафи були порожні, книги зникли, а ліжка зсунули рядком ближче до стіни.

Тобаясове ліжко стояло найдалі від моєї схованки.

Я поповз по підлозі, що навряд чи пасувало джентльменові чи кому там іще, кого з мене зробив Коннер, але якраз підходило мені, сироті. Якось у розмові з місіс Тарбелді я порівняв себе з гусінню — бо міг лазити всюди, де заманеться, і ніхто мене не помічав. Натомість вона сказала, що я радше тарган, який вільно бігає собі в темряві й тікає від світла. Вона намагалася образити мене, але я подумав, що це непогане порівняння, ба навіть комплімент, якщо зважати на те, як складно спіймати тарганів.

Я заповз під своє колишнє ліжко, тоді під Роденове. Нарешті добрався до Тобаясового в самому кінці. Я вже збирався простягнути руку й промацати його матрац, але враз завмер. По сходах згори затупотіли кроки.

— Тепер шукаємо на цьому поверсі, — сказав чоловік, що вів за собою решту.

— Юлстоне! Пришли своїх людей сюди! — гукнув хтось у коридорі, ближче до Коннерової кімнати. — Тут багато важких меблів.

— То ми тільки спину собі надірвемо, а він отримає всю заслугу за те, що ми знайдемо, — поскаржився хтось за дверима кімнати. Але вони однаково пішли туди.

У мене було лише кілька хвилин. Знайти дірку в матраці було неважко. Тобаяс вирізав її так, щоби вона завжди була чимось закрыта і щоби з неї не видно було паперів, хіба що матрац перевернуть. Аркуші були відразу за нею, гарненько складені докупи. Я сховав їх до кишені й поповз назад до дверей. Я вже збирався безпечно шмигнути в тунель, коли почув голос:

— Ви це чули? Ніби чийсь кроки в стіні.

Я звів очі до стелі. Чий необережні рухи викрили нас, Роденові чи Тобаясові?

Скидалося на те, що чоловік почав гукати когось, а тоді скрикнув від болю. Я притиснувся до стіни, і за мить у кімнату забігла Імоджен, шукаючи, де б сховатися. У руках вона тримала коцюбу. Нею вона, мабуть, ударила чоловіка.

Моє серце заходилося в грудях. Імоджен успішно відвернула його увагу від тунелів, але на неї чекала розплата за цей порятунок.

• ТРИДЦЯТЬ СІМ •

Де ти? — прогарчав чоловік.

Імоджен позадкувала, коли він зайшов до кімнати. Вона тримала коцюбу, ніби то був меч.

Чоловік був такий кремезний, що ремінь на його череві ледь не тріщав від натуги. Імоджен не варто було нападати на нього, навіть заради нас. У неї не було жодних шансів проти такого велетня.

Він ступив крок уперед, і вона замахнулась, але цього разу чоловік схопив коцюбу. Викрутивши залізяку, він висмикнув її з рук дівчини й притягнув ту до себе.

— Кого ти тут ховаєш? — запитав він. — Велдерґрат захоче поговорити з тобою.

Імоджен намагалася вирватися з його хватки, але марно. Врешті вона скорчила гримасу й з усіх сил наступила йому на ногу. Він відпустив її лише на мить, і дівчина спробувала втекти, але він знову схопив її й трусонув за плечі.

— Е ні, ти йдеш зі мною, — гаркнув чоловік.

До того часу я підкрався так близько, що до нього лишалося кілька кроків, і тримав меч наготові. Імоджен не мала наміру видавати мене. Лишень на мить її погляд метнувся до мене, але цього було досить. Чоловік штовхнув її на підлогу і надзвичайно прудко розвернувся, змахнувши коцюбою так, що вона аж засвистіла в повітрі.

Я пригнувся від його атаки й зробив випад мечем, глибоко проштрикнувши його живіт. Він хапнув ротом повітря, поки з рани юшила кров, а тоді вперше придивився до мене.

— Принц Ярон? — прошепотів він.

— Можливо, вже скоро, — відказав я, а він повалився на землю.

Імоджен кинулась до мене і так міцно обійняла, що ледь не збила з ніг. Вона тремтіла всім тілом, і я пригорнув її до себе, намагаючись

заспокоїти. Одною рукою вона уп'ялася в мою зранену спину, і я терпів біль тільки тому, що це була вона.

За нашими спинами почувся рух, тож Імоджен відскочила від мене. Я рвучко крутнувся, тримаючи меч наготові, але опустив його, побачивши при дверях Мотта.

Мотт глянув на чоловіка на підлозі, тоді на меч і врешті на мене.

— Кидай меч і тікай звідси, — шепнув він. — Негайно.

Я обережно опустив меч на підлогу, взяв Імоджен за руку й потягнув її в тунель. Перш ніж зачинити двері, я побачив, як Мотт узяв у мертвого чоловіка ніж і штрикнув себе в руку. Він похитнувся і витягнув лезо, а тоді впав на підлогу.

В кімнату прибігло кілька людей Велдерґрата.

— Що тут сталося? — спитав той, що очолював групу.

Мотт перекоївся на інший бік. Його гра була переконлива, хоч я і не розумів, чи він перебільшує свій біль, чи ні.

— Він напав на мене, — пробурмотів Мотт. — Може, я його налякав, коли зайшов, але я просто хотів допомогти йому відчинити ці дверцята.

Один зі свити Велдерґрата опустився біля нього на коліна й оглянув рану.

— Тобі пощастило, що рана не глибша і не загрожує життю.

— Я намагався ухилитися, бо він цілився мені в груди. Я мусив захищатися.

— Ти, напевно, спровокував його!

Мотт похитав головою.

— Ви ж бачили, як я сюди заходив. У мене не було причин нападати на нього. Мабуть, варто повідомити вашому і моему господарям, як саме відбувається цей обшук.

— Позбудьтеся тіла, — мовив ватажок. — Велдерґрат не хоче пошкодити майно Коннера. І приберіть хтось цю кров.

Декілька з них пішли шукати знаряддя для прибирання, а інші загорнули тіло в простирадло з ліжка Родена та всі гуртом потягнули ношу геть із кімнати. Мотт запевнив їх, що сам накладе собі пов'язку, тож йому дали спокій.

Він зиркнув на шпарину прочинених потаємних дверей, крізь яку я спостерігав за подіями, і кивнув.

Я міцно зачинив двері й сповз по стіні на підлогу, обійнявши руками коліна. Імоджен мовчки сіла поруч. Я невиразно відчував її присутність, але не звертав на неї уваги. Я міг лише витріщатися у темряву і намагатися не припиняти дихати.

Коннер казав, що віддасть душу дияволам, якщо це гарантуватиме успіх його плану. І мені здавалося, що коли він це зробить, наші душі теж потраплять у лабеті нечисті.

• ТРИДЦЯТЬ ВІСІМ •

Ми з Імоджен так і сиділи, поки обшуки не закінчилися і люди Велдерграта не пішли. Коннер сам прийшов, щоби вивести нас із тунелів. Спершу він знайшов Тобаяса і Родена, тоді вони спустилися вниз по переходах і знайшли нас.

Коннер простягнув мені руку, а я й досі сидів на підлозі в якомусь заціпенінні. Я ще ніколи нікого не вбивав, ні захищаючись, ні з інших причин, які вони назвуть сьогодні. Я просто намагався завадити йому скривдити Імоджен і водночас не привернути до себе увагу всіх інших. Принаймні мені це вдалося, хоч і дорогою ціною.

Я з усіх сил намагався уникати цієї думки, та в той момент я прирівняв себе до Крегана, чия стріла пронизала груди Латамера задля того, щоб захистити блюзнірський план Коннера. Всередині мене нуртував суцільний біль, тому я випустив його і ледве відреагував, коли Коннер гукнув мене.

Я взяв його руку, але йому довелося докласти більше зусиль, щоби підняти мене, бо я не міг нормально підвестися. Тоді я зрозумів, що копія меча принца Ярона зникла. Мабуть, Мотт забрав її, коли йшов накладати пов'язку на рану. Коннер привів нас до кімнати. Я сів на своє ліжко, Роден — поруч зі мною, Тобаяс узяв собі табурет, а Імоджен стояла, тримаючись осторонь від нас усіх. Мотт уже був у кімнаті до того, як ми зайшли. Його рука була перев'язана, а на обличчя набігла похмура тінь. На підлозі чітко виднілося те місце, звідки стирали кров.

Спершу Коннер звернувся до Імоджен:

— Чи можу я припускати, що ти була в тунелях тому, що якимось причетна до смерті того чоловіка?

Імоджен повільно кивнула.

— Це моя провина, — озвався я. — Я думав, що ударив його достатньо низько, щоб уникнути смертельних уражень.

— У тебе були на це причини, — сказав Мотт. — Ми добре розуміємо, що сталося б, якби ти нічого не зробив. І не лише з Імоджен, а й із вами, хлопці.

Та навіть ці слова не змогли розрадити мене.

— Але чому ти взагалі вийшов із тунелів? — запитав Коннер. — Тебе ж могли так легко знайти.

Імоджен глибоко вдихнула й розтулила рота. Вона хотіла взяти провину на себе і водночас розкрити ту єдину таємницю, яка захищала її від самого прибуття у Фартенвуд.

Я перебив її, витягнувши з кишені папери Тобаяса:

— Ось це лишилося в кімнаті. Якби ці нотатки знайшли, то вони б стали неспростовним доказом, що ми тут були.

Мотт узяв папери й передав їх Коннерові. Той розгорнув їх, пробігся очима і запитав:

— Тобаясе, це ти написав?

— Так, сер.

Він говорив тремтячим голосом, аж мені цікаво стало, що такого там написано.

— Твої записи напрочуд ретельні. Гадаю, тобі радше пасуватиме посада королівського писаря.

— Так, сер, — Тобаяс потупив очі.

Тоді Коннер повернувся до мене, а вираз його обличчя був не таким, як раніше. Що це, повага? Вдячність? На мене так рідко дивилися із приязними емоціями, що я не міг розтлумачити цей вираз.

— Якби ці папери знайшли, нас усіх уже б не було тут, — мовив він. — Люди Велдерґрата шукали надзвичайно ретельно, але своїм відважним учинком Мотт зумів приховати вашу присутність. Велдерґрат поїхав геть осоромлений і роздратований, що його ретельний обшук не приніс результатів і вони не змогли знайти ні вас, ні смарагдової скриньки.

— Але він мав рацію, — пробурмотів я. — Ви ж плануєте фальшиве сходження на престол і справді вкрали цю скриньку в короля Екберта.

— І я не буду просити вибачення за ці речі, — Коннер різко охолов. — Сейдже, ти хочеш посісти престол? Ти хочеш, щоб я вибрав тебе?

Я не мав сил перейматися своєю відповіддю.

— Я посяду престол, якщо тільки це завадить Велдерґратові.

Мій голос передавав усю мою втому.

— Це зовсім інше. Скажи мені, що ти будеш добрим і благородним королем, що ти приймеш руку і серце принцеси-нареченої і що радий тому, що я дав тобі такий шанс. Можеш збрехати, але скажи мені, що ти цього хочеш.

Я байдуже витріщився на нього.

— А ви не втомилися від брехні? Бо я — так.

Коннер важко зітхнув.

— Я б обрав тебе, Сейдже, якби не це. Брехня — це єдине, від чого ти не маєш права втомлюватися до кінця свого життя. Той, кого я виберу, повинен прийняти цю брехню настільки, що вона стане для нього правдою і він віритиме, що він — король. Він повинен забути власне ім'я й відповідати лише на Яронове. Він повинен бути настільки переконаний у своїй брехні, що якби навіть його власна матір постала перед ним і поклікала до себе, то він би, не зронивши жодної сльози, поспівчував їй через втрату сина і сказав, що його батьки — Екберт і Ерін. Той, кого я виберу, повинен мати спогади зі свого королівського дитинства, хай навіть такого і не було. І він повинен робити все це щодня до кінця свого життя, ніколи не шкодуючи про ту брехню, завдяки якій отримав престол.

Я ледве чув його слова й витріщався на вимиту пляму на підлозі. Імоджен перехопила мій погляд і всміхнулась із вдячністю та співчуттям. Принаймні вона у безпеці.

Коннер повернувся до Родена:

— Родене, чи зможеш ти брехати до кінця свого життя?

Хлопець розправив плечі.

— Зможу, сер.

Коннер махнув рукою до Імоджен і наказав:

— Принеси їм трьом вечерю в цю кімнату. Раджу вам усім добре поспати, бо вставати доведеться рано. Родене, ти мій принц. Удвох ми вирушимо до Дрилліяда після сніданку.

• ТРИДЦЯТЬ ДЕВ'ЯТЬ •

Коли мене оголосять королем, я попрошу Коннера не вбивати вас, — сказав Роден тієї ночі, коли ми вже лежали в ліжках. — Може, я переконаю його прогнати вас до іншої країни й наказати ніколи не повертатися.

— Поки тобі випаде нагода поговорити з Коннером, Креган уже виконає його наказ, — відповів Тобаяс. — Мене він уб'є швидко, а от що чекає на Сейджа?

Креган добре дав зрозуміти, що зі мною він розправиться зовсім не швидко.

Я встав із ліжка, підійшов до потаємних дверей і штовхнув їх.

— Куди ти йдеш? — запитав Роден.

— Якщо втікаєш, то візьми мене із собою, — озвався Тобаяс.

— Я не маю наміру втікати. І вам не треба знати, куди я йду, — гаркнув я. — Я не вилежуватимуся тут, поки ми обговорюємо нашу смерть.

Я повернувся через деякий час і побачив, що Роден і досі не спить. Він сидів на ліжку й витріщався поперед себе порожнім поглядом.

— Чому ти не втік? — запитав він. Його голос був байдужий і безбарвний. — У тебе ж була нагода.

Я стягнув чоботи й сів на ліжку. Пальці намацали ґарлін у кишені, і я перекотив монетку по кисті руки.

— Гадаєш, вранці Коннер накаже вбити мене і Тобаяса?

— Нічого особистого, Сейдже, але я вирішив не просити в Коннера пошкодувати вас, — тихо мовив Роден.

Я не дуже здивувався, але поцікавився, чому він так вирішив.

Врешті він подивився на мене. На чолі залягли глибокі зморшки.

— Ти сам знаєш відповідь. Ви з Тобаясом тепер становите загрозу мені. Лише так я зможу бути певним, що ви не розкриєте мене.

— А ще ми твій єдиний захист від Коннера.

Роден відгорнув пальцями чуб, що спадав на обличчя, і сперся на стіну.

— Так, мені доведеться мати з ним справу потім, але до того часу я мушу діяти заради власних інтересів та робити все найкраще для Картії. Я сподіваюся, що ви мені пробачите.

Я кинув у нього ґарліном, а тоді ліг на ліжко.

— Ось тобі милостиня на прощення, Родене. Можеш заплатити її богам, дияволам чи Коннеру — кому ти там поклоняєшся. Але в мене пробачення не проси.

Еррол та двоє інших слуг розбудили нас незадовго перед світанком. Ми презирнулися і зрозуміли, що жоден із нас не виспався. Але під очима Родена залягли такі темні кола, що я навіть засумнівався, чи він узагалі спав.

Того ранку всі троє слуг метушилися навколо Родена, влаштувавши йому особливо ретельну купіль і потім допомігши вдягнутися. Ми з Тобаясом збиралися самостійно, хіба що Еррол час від часу відходив від Родена перевірити рани на моїй спині.

— Ви зможете зняти пов'язку вже за день-два, — сказав він.

— Я тоді буду здоровий, як мрець, — легко відказав я. Еррол насупився й опустив погляд. Вочевидь, він не вважав, що моя неминуча смерть може бути кумедною.

Коли ми закінчили збиратися, Еррол оголосив, що, як і минулого вечора, я надзвичайно схожий на принца Ярона. А тоді гучно сказав Роденові, що той теж має багато подібних рис.

Я дивився на Родена і сподівався, що він не їстиме сьогодні багато. Здавалося, що він не зможе втримати у собі й крихти.

Мотт прийшов забрати Родена на сніданок.

— Ви ж розумієте, що господар бажає порозмовляти із принцом на самоті, — сказав він мені й Тобаясу. — Ваші порції принесуть сюди, а потім я прийду по вас, щоби ви змогли попрощатися.

— Нам набридло їсти тут, — поскаржився я, але Мотт лише насупився і вивів Родена з кімнати.

Коли за ними зачинилися двері, Тобаяс підійшов до вікна.

— Ти ж зможеш витягнути нас звідси, правда? Час утікати.

— Куди втікати? — спитав я. — Куди ти підеш?

— Ми б могли вирушити до Авенії і переховуватися там.

Краєчком ока я зауважив ґарлін, який кинув Роденові тієї ночі. Він так і лежав на підлозі біля його ліжка. Всього лиш день тому він би не перебирав отак грошима, але тепер став Коннеровим принцом. Гроші цікавили його найменше.

Я взяв ґарлін і перекотив його по кісточках пальців, тоді заховав у кишеню. Тобаяс здався і знову сів на ліжку. Я вмовився біля нього і мовив:

— Ми не будемо втікати. Це ще не кінець. Коли я казав, що не дозволю Коннерові вбити тебе, я не просто кидався словами.

Тобаяс невесело всміхнувся:

— Дякую, Сейдже, але, думаю, тобі варто починати перейматися і за свою шкуру.

Згодом принесли сніданок. Я зголоднів, як і завжди, але Тобаяс ледве торкнувся своєї порції. Я тільки почав їсти з його тарілки, як по нас прийшов Мотт.

— Що тепер чекає на мене і Сейджа? — запитав Тобаяс.

— Господар іще не дав розпорядження, — відказав Мотт.

— Може, їх отримали не ви, — сказав я. — Де Креґан?

Мотт спохмурнів.

— Сейдже, чому ти не сказав Коннерові, що готовий брехати заради нього? Він відверто сказав, що вибере принцом саме тебе. Тобі просто треба було сказати, що ти брехатимеш.

Я випнув щелепу, але промовчав. Навіть якби хотів виправдатися — а я не хотів, — однаково не мав на це відповіді.

Врешті Мотт жестом наказав нам встати.

— Та вже й так пізно щось змінювати. Ходімо зі мною, попрощаєтесь з принцом і господарем.

Ми пішли за ним до вестибюля. Роден був блідий і наляканий. Я сперся спиною на стіну, витягнув із кишені ґарлін і почав перекочувати його на кісточках пальців. Це була нервова звичка, і, мушу визнати, я таки трохи нервував.

Тобаяс спробував інший підхід. Він упав на коліна перед Коннером і благав помилування.

— Молю, не вбивайте нас, — просив він. — Благаю, сер. Пообіцяйте, що ми зможемо безпечно піти звідси.

— Ти просиш брехуна щось тобі пообіцяти? — спитав я. — Тобі стало б краще, якби Коннер справді пообіцяв не вбивати нас?

Тобаяс зігнувся ще дужче, але Коннер заціпенів і витріщився на мене.

— Що це ти робиш рукою? — запитав він.

Я навіть не звертав уваги на монетку, яку перекочував по кісточках, настільки звик до цього трюку.

— Сер?

Коннер затулив рота рукою.

— Як я міг бути таким дурним? Дияволи точно регочуть, я ж бо ледь не зіпсував усе!

• СОРОК •

Роден розтулив рота щось сказати, але Коннер цитьнув на нього й підійшов до мене, не відводячи очей від монетки, яка танцювала на моїй руці.

— Де ти цього навчився?

Я стенив плечима:

— Кожен злодюжка вміє так.

Щоби довести це, я закинув монетку в кишеню Коннерового пальта. Тоді витягнув її великим і вказівним пальцем, перекотив по кисті, й вона опинилася в мене в долоні.

— Це чудовий спосіб красти монетки, бо їх можна витягнути і не стискати руку в кулак.

Коннер повернувся до Родена:

— Ти так умієш?

Той лише похитав головою. Тобаяс теж похитав головою, хоч його навіть не встигли спитати.

— Я бачу, що ти робиш це лівою рукою, — мовив Коннер. — Нею ти так само їси і прописуєш літери. А правою ти вмієш так робити?

Я перекинув монетку в праву руку й так само вправно перекотив її по кісточках пальців.

— І ти також можеш їсти та писати правою рукою?

— Коли я був малий, мій батько наполягав, щоб я робив усе правою рукою. Він не хотів, щоб я відрізнявся від інших. Я давно не практикувався, але коли прибув сюди, то згадав про цю звичку.

Коннер пішов до свого кабінету.

— Сейдже, я бажаю поговорити з тобою наодинці.

Це був наказ, а не прохання, тому я зайшов за ним до кабінету, а він зачинив за мною двері.

— Тобі не доведеться брехати до кінця свого життя, — такий відчай в очах Коннера я бачив уперше. — Є інший спосіб.

— Он як?

— Зараз ти посядеш престол під іменем принца Ярона. Поправиш кілька років як належить, а тоді передаси трон кому забажаєш. Тоді зможеш піти та жити своїм життям, але сповненим багатства й розкоші.

— І про що ви просите, сер? — я знав, про що, але хотів, аби він сказав це.

— Будь моїм принцом, Сейдже. Тепер я певен, що лише ти зможеш стати ним.

— А як же Роден?

— Принц Ярон був відомий своїм умінням перекочувати монетку на кісточках пальців. Коли я продумував собі цей план, то передбачив усе, що можуть запитати регенти, перш ніж приймуть принца чи відмовлять. Я зважив на риси його характеру і ті вміння, які могли б залишитися з ним упродовж тих років, попри всі зміни. Усе своє дитинство Ярона виховували на королівський лад, тож я вирішив, що треба буде якось продемонструвати це виховання. Та лише побачивши тебе сьогодні, я згадав, що він час від часу отак перекочував монетку на руці. То був звичайний трюк, але мало кому він удавався так добре. Рано чи пізно регенти попросили би принца виконати цей трюк.

Я сів в одне з крісел і заклав ногу на ногу.

— Родена можна навчити.

— У нас мало часу. І він не буде такий вправний. Скидатиметься на те, що він недавно навчився цього. Сейдже, ти повинен стати принцом.

Я відповів не відразу, частково через те, що знав, як відчайдушно Коннер прагне почути мою відповідь. Врешті я поглянув на нього.

— Ні.

— Що?! — Коннер вибухнув. — Це все для тебе просто гра? Випробування, щоб визначити, чи зможеш ти зайти так далеко і тоді відмовити мені?

— Ні, сер. Але вчора увечері, коли ми ховалися в тунелях, я багато думав. Люди Велдерґрата вбили б мене, якби знайшли, так? Хтось же вбив короля, королеву і принца Дарія. Вони і мене вб'ють. Я не хочу влади чи багатства, Коннере. Я хочу жити.

— Велдерґрат не посміє скривдити тебе, коли ти посядеш престол. Якщо верховний камергер, лорд Кервін, визнає тебе як

принца Ярона, то Велдерґрат теж муситиме. А щодо смерті королівської сім'ї не переймайся.

— Чому?

— Їх убили з політичних причин. Якщо ти правитимеш по-іншому, то не буде підстав тебе вбивати.

Я примружив очі.

— Звідки ви знаєте про це, Коннере? Вам відомо, хто їх убив?

— Це що, звинувачення? — гримнув він, а тоді стишив голос, намагаючись стримувати свої емоції: — Ким би не був убивця, та я знаю їхніх ворогів. Вони не загрожують тобі. Я гарантую, що на троні ти будеш у безпеці, Сейдже. І так само я обіцяю, що відмова означатиме для тебе смерть.

— Ви мене не вб'єте, — відказав я. — Я єдина надія на успіх вашого плану. Не треба вдавати, що це не так.

Коннер опустився в інше крісло перед столом, поглядом благаючи мене прийняти його пропозицію.

— Сейдже, поки ти сидітимеш на троні, тебе ніхто не скривдить. Ти зможеш правити стільки, скільки захочеш.

— Тоді я зможу передати трон вам.

Коннер побураковів і підвівся, знову крикнувши:

— Можеш передати трон кому завгодно, аби тільки довіряв цій особі. Я не лиходій цієї історії, як би ти не намагався мене ним виставити!

— То виходить, ви — герой?

— Я просто чоловік, який намагається діяти на благо своїй країні. Якщо я і припустився помилок у своїх звершеннях, то лише через бажання вчинити правильно.

— У мене є умови, — сказав я.

— Ти нестерпний, — мовив Коннер. — Ти що, чекав цього моменту, відколи ми зустрілися? Хотів загнати мене в кут, щоби я піддався на твої примхи, інакше все те, над чим я стільки працював, піде до дідька?

— Тобаяс і Роден повинні поїхати до замку з нами.

— Навіщо?

— Я пообіцяв їм: якщо принцом оберуть мене, я не дозволю їх убити. Лише так я зможу дотримати свою обіцянку.

— Це така дурість. Вони загрожують тобі.

— Якби ви оце зараз поїхали з Роденом, то мене й Тобаяса вбили б, так?

Коннер відмахнувся від мене.

— Я цього не заперечуватиму й не проситиму вибачення. Ті, кого я не виберу, знають про все. Вони можуть скористатися цим знанням і шантажувати тебе, цькувати й залякувати до кінця життя. Сейдже, якщо знання потрапляє не в ті руки, воно стає небезпечною зброєю. Станом на зараз ці хлопці — найбільша твоя загроза.

— Але я буду вирішувати, як дати собі з нею раду. І це не все. Імоджен теж поїде до Дрилліяда.

— Дурень! Тобі нагадати про принцесу-наречену Амаринду? В Імоджен з тобою немає жодного майбутнього.

— Щойно стану принцом, я виплачу її борг і відпущу її. Або вони всі поїдуть із нами, або я не їду.

Коннер лайнувся, тоді схопив невелику мармурову статуетку зі столу й кинув у мене. Вона просвистіла повз моє плече й ударилась об стіну кабінету, аж дерев'яна обшивка тріснула. Напевно, він і планував промахнутися. Або ж ні.

— Ти ще не король! — прогарчав він. — Я повезу їх теж, та лише заради того, щоб захвати в ту карету й тебе, впертючого такого. Але допоки тебе не коронують, господар тут я. І якщо потрібно буде позбутися їх, я це зроблю.

— Справедливо, — відказав я. Тоді пустотливо всміхнувся: — То ви хочете вклонитися мені вже зараз чи дочекаєтеся, поки прибудемо у Дрилліяд?

Коннер пройшов повз мене до вестибюля. Він гучно наказав підготувати карету для сімох осіб. Тепер нас мав везти Креган.

— Хай живе Його величність, напасть на мою голову, — сказав Коннер Роденові й Тобаясу, коли тупотів по сходах. — Я більше не боюся дияволів, бо найгірший із них пригрівся просто в моєму домі!

• СОРОК ОДИН •

Оскільки кількість мандрівників зросла від трьох — Коннера, Мотта і Родена — до семи, то нам повідомили, що доведеться трохи почекати, перш ніж ми зможемо вирушити. Тобаяс втішився і зітхнув із полегшенням, а Роден потупотів геть — обличчя його перекошило від люті. Я не знав, куди він іде, але був певен, що повернеться, коли настане час рушати. Він не ризикував би залишитися тут.

Я пішов нагору, перевдягнувся в одяг для верхової їзди і сказав Моттові, що хочу проїхатися трохи.

— Це може бути моя остання нагода побути на самоті, — пояснив я. — Дозвольте мені подумати наодинці якийсь час.

Мотт кивнув, дозволивши.

— Будь обережний. Ти тепер Коннерів приз.

— Я ніколи не обережний, — широко всміхнувся я. Мотт не всміхнувся у відповідь.

Я пройшов повз кухню до чорного входу у Фартенвуд, який вів до конюшні. Не встиг я ступити й кроку за двері, як хтось ударив мене в плече. Не дуже сильно, як порівняти з усіма іншими ударами, але зі злості.

Одразу за дверима стояла Імоджен. Мабуть, вона побачила мій одяг для верхової їзди й вирішила вийти та зачекати на мене.

— І за що це ти мене? — спитав я, потираючи плече.

Вона роззирнулася переконатись, що навколо нікого не було, і прошипіла:

— Як ти смієш, Сейдже? Як ти смієш втручатися у моє життя?

Я зовсім розгубився. Взяв її під лікоть і повів геть від дверей, до високого живоплоту, де нас не так легко буде помітити.

— Ти про що? — спитав я. — Що я зробив?

— Ти тепер принц?

— Схоже на те.

На її очі набігли сльози, хоча видно було, що вона з усіх сил намагається їх стримати.

— І ти береш мене у Дрилліяд із собою?

— Я можу забрати тебе звідси, від тих людей, які кривдять тебе.

— А що тоді, Сейдже? Що станеться зі мною у Дрилліяді?

Я знизав плечима, досі не розуміючи, чому вона розізлилася.

— Ти будеш вільна. Коли я стану принцом, то отримаю доступ до казни. І я виплачу борг твоєї матері Коннеру. Ти станеш вільною.

Вона скуто похитала головою:

— Я не хочу твоєї милостині. Ні від сироти і вже точно не від принца.

— Це не милостиня. Ти моя подруга, тож я хочу допомогти тобі.

Я не думав, що вона може розізлилися ще дужче.

— Ти думаєш, що допоміг мені цим? У мене тут було своє місце, Сейдже. Я розуміла, що й до чого.

— У тебе тут нема життя. Я даю тобі можливість жити.

— Ні. Я знаю, у чому річ.

Я схрестив руки на грудях і глянув на неї.

— Невже?

— Ти боїшся їхати у Дрилліяд, чи не так?

Може, трохи тривожуся, але це не причина для такого гніву.

— Навіть якщо так, то й що? — відповів я. — Ти не розумієш, що...

— Я чудово розумію. Ти грав у Коннерову гру і виграв, але тепер, коли він зробив вибір, ти боїшся, що ніхто не повірить у цю брехню. Ти хочеш, щоби тобі допомогли переконати придворних. Ти думаєш, що, якщо візьмеш мене до Дрилліяда, я буду змушена брехати за тебе.

У мені здійнялася буря емоцій. То не була злість, але мій голос звучав саме розлючено:

— Гадаєш, це мій план? Що я тебе отак використаю? Навіть не уявляв, що я такий жахливий.

Її обличчя трохи пом'якшало.

— Ти не жахливий, Сейдже. Але тільки поглянь, на кого тебе перетворює Коннер. Ти хіба не бачиш? Я спостерігала за тим, як із хлопчика-сироти, із яким я б могла потоваришувати, ти став Коннеровим принцом, який так і залишиться слугою в цьому маскараді.

— Я не слуга.

— Якби ж то, — дівчина сумно похитала головою. — Але ти піддався Коннеру. Ти дозволив йому перемогти. Я не думала, що ти це зробиш.

— Імоджен, тобі відомо не все, що відбувається зараз.

— Невже те все цінніше, ніж твоя свобода? — Вона на мить завагалася і додала: — Я розчарована. Я б воліла, щоб ти втік. Це було б краще.

— Втік? — тепер я справді розізлився. Я вже хотів піти, але повернувся до неї. — Тоді ти би прирекла Тобаяса до смерті, зробила б Родена королем-маріонеткою і сама б жила тут довіку. Коннер так довго тримав тебе в неволі, що ти й забула, як це — вільно дихати.

— А ти віддав своє життя навіки в його руки. Ти теж ніколи вже не зможеш вільно дихати.

Я хотів відповісти, сказати щось таке, що б змусило її зрозуміти. Але зрештою вагався надто довго і спромігся лише порадити їй пакувати речі, щоби підготуватися до від'їзду.

Вона похитала головою і поквапилася назад у будинок. Я страшенно хотів піти за нею, але щось підказувало мені, що так буде тільки гірше. Хай думає про мене що хоче, але вона таки поїде у Дриллід.

Через кілька хвилин я прийшов до конюшні, де за кіньми якраз доглядали кілька конюхів. Крегана не було: мабуть, готувався до мандрівки. Що довше я уникатиму його, то краще. Креган хотів, щоб вибрали Родена. Він розлютиться, що я змінив усе останньої миті.

Для своєї прогулянки я вибрав коня чвертьмильної породи на ім'я Поко. Конюх не дуже горів бажанням давати мені його без конкретного наказу Коннера, тому я приготувався сідлати коня самотужки. Врешті він погодився спорядити його, перш ніж я вимажу одяг і накличу халепу на нас обох.

Їзда верхи на Поко широким полем допомогла освіжити думки. За останні два тижні мені вдавалося викроїти трохи часу, щоб усамітнитись, але воно далеко від свободи. Поко був чудовим конем, чутливим, слухняним і готовим до випробування. Зовсім скоро Фартенвуд опинився за порослим лісом пагорбом і навколо запанувала тиша, тільки річка котила свої води неподалік і пташки щебетали нагорі. Вітер шурхотів листям крон високо над головою. Я звів

обличчя до неба і дозволив вітрові та сонцю пестити мою шкіру. Це і була свобода.

Принаймні та свобода, яку мені дано пізнати. Якщо котресь із тих звинувачень, якими мене закидала Імоджен, було правдивим, то більше такої свободи не буде.

Я зісковзнув зі спини Поко і підвів його до берега ріки. Десь неподалік звідси Вітряниця кинула мене, і я всміхнувся від цих спогадів. Прикро, що в мене нема ні друзів, ні батька, щоб розказати цю історію і розсмішити їх. Хай сміятимуться зі мною чи з мене, не важить. На березі лежало кілька гладких камінців. Я схопив жменьку і став жбурляти по одному на воду, дивлячись, як вони стрибають раз-два і зникають. Один камінець я лишив при собі.

Я не дуже здивувався, коли за кілька хвилин звіддала почулося форкання іще одного коня. Я й не сумнівався, що Мотт приїде. Я бачив, як він спостерігає за мною, коли був у конюшні. А коли я сягнув вершини східного пагорба, Мотт уже і сам зайшов до стаєнь. Йому, мабуть, нестерпно було чекати стільки часу, перш ніж наблизитися до мене.

— Ти не проти, якщо я складу тобі компанію? — спитав він.

— Проти.

Але мої слова не мали значення. Він спішився й підійшов до мене. Якийсь час ми стояли пліч-о-пліч і дивилися на ріку.

Врешті Мотт запитав:

— Ти знав, що він обере тебе через той трюк із монеткою?

— Я сумніваюся, що хтось може передбачити дії Коннера. Саме тому він такий небезпечний.

— Але ж ти якось здогадався про це, інакше б утік цього ж ранку. Ти б легко міг піти потаємними тунелями.

— А ви згадайте, що сталося з Латамером, коли він спробував піти.

Запала ніякова мовчанка. Зрештою Мотт відповів:

— Коннер велів переказати, що ми скоро будемо вирушати. Еррол чекає на тебе, щоб допомогти перевдягнутися в одяг для подорожі.

— Ніби той одяг для подорожі буде зручніший, — пробурмотів я.
— Гадаю, коли я стану королем, то насамперед накажу дозволити всім носити те, що вони хочуть.

Мотт пирснув.

— Оце справді величний початок твого правління: указ про моду. Яким королем ти станеш, Сейдже? — запитав він після паузи. — Лютим тираном, яким був би Велдерґрат? Чи самовдоволенням і байдужим, як твій батько?

Я повернувся до нього.

— Ви хотіли сказати, як Екберт?

— Звісно, — Мотт кашлянув. Тоді додав: — Звикай до цього. Якщо ти Ярон, то Екберт — твій батько.

Я пропустив це повз вуха.

— Якщо я принц, то ви віддані мені більше, ніж Коннерові, правда?

— Так.

— Тоді скажіть ось що: Коннер убив мою сім'ю?

— Я не можу відповісти на це, Сейдже.

— Не можете чи не хочете?

— Тебе ще не визнали принцом.

Я простягнув руки до Мотта:

— А кого ви бачите зараз? Сейджа чи Ярона?

Мотт довго роздивлявся мене, перш ніж відповісти:

— Важливіше питання в тому, кого бачиш ти.

— Я не знаю. Не так легко стати однією людиною, коли ти так довго старався бути кимось іншим.

Мотт відповів так швидко, що мені аж стало цікаво, чи він чекав саме цієї нагоди.

— Скажи, Сейдже, а ким ти так довго намагався стати? Сиротою чи принцом?

Він підійшов до свого коня і відв'язав згорток, що лежав за сідлом. Тоді приніс, розгорнув і вручив мені. То була копія меча принца Ярона. Я провів великим пальцем по рубінах на верхів'ї.

— Думаєш, скільки зможеш отримати за них на ринку? — спитав Мотт.

— Ні, — я простягнув меч йому. — Я не розумію.

— Я подумав, що ти захочеш забрати його. Ти ж украв його тоді, так? — він не чекав відповіді. Ми обидва знали правду. — А це означає, що ти впорався із тією дикою кобилою, яку тобі дав Креґан, і зміг непомітно з'їздити до тренувальної арени й назад.

— Я б не сказав, що впорався, — зізнався я й усміхнувся. — Наприкінці поїздки я так втомився, що вона дійсно скинула мене в річку.

Мотт усміхнувся і торкнувся меча.

— Я вирішив, що ти знову захочеш його собі, перш ніж ми вирушимо до Дрилліяда.

— Ви віддаєте його мені? Назовсім?

Мотт кивнув. Ні на мить не вагаючись, я пожбурих меч у найглибший вигин ріки.

Мотт кинувся вперед, ніби хотів його витягнути, а тоді повернувся до мене:

— Навіщо ти це зробив?

Я підняв голову і поглянув на нього.

— Принц Картії нізащо не носитиме дешеву копію меча на поясі. Цей меч — справжня образа.

— То це тому ти його вкрав? — він не чекав відповіді, й добре, бо я не міг визнати це вголос. — Він допоміг би тобі, доповнив би твій образ.

— Мотте, ви справді гадаєте, що він мені потрібен?

Мотт дуже повільно кивнув. Не у відповідь на запитання, а так, ніби він нарешті дійшов якогось висновку.

— Ні, вам не потрібен цей меч, Ваша високосте.

— Отже, ти думаєш, мені вдасться переконати їх, що я принц?

Мотт глибоко вдихнув, опустився на одне коліно і схилив голову.

— Якщо ви пробачите мені за те, яким я був сліпим, то думаю я ось що: перед моїми очима ніколи не було Сейджа-сироти. Я вклоняюся перед живим принцом Картії. Ви — принц Ярон.

• СОРОК ДВА •

Ярон Артолій Екберт III, принц Картії, був другим сином Екберта й Ерін, короля й королеви Картії. Усі регенти погодилися між собою, що краще було б, якби народилася донька, а не син. Доньку можна було б віддати заміж у королівство Гелін, щоби забезпечити мир.

Та й юний принц не вирізнявся нічим особливим. Він мав дрібнішу статуру, ніж у брата, славився хистом створювати проблеми, а ще, видавалося, любив вправлятися лівою рукою, до чого королівський рід Картії ставився несхвально.

Потайки Ерін леліяла свого другого сина. Старший, Дарій, уже готувався посісти трон як майбутній король. Від моменту свого народження він належав державі й добре виконував свою роль. Він був рішучим, стриманим і відстороненим, принаймні від матері. На Ярона покладали менші сподівання, тож він завжди міг бути більше маминим сином.

Ерін ніколи не почувалася впевнено в ролі королеви Картії. Цей титул примушував її ховати свій справжній дух і жагу до пригод. І справді, потаємний роман із юним Екбертом став найбільшою авантюрою її молодості. Та вона не зупинилась, не подумала про наслідки, аж стало запізно: вона закохалася.

Ерін уже рік працювала у невеличкій таверні в Пірті, подавала напої та намагалася виплатити борги, в які вплутався її батько через важку хворобу після роботи на морі. Така праця була їй принизлива. До того часу їхня сім'я посідала непоганий статус у суспільстві, а дівчина була достатньо освічена, щоб розуміти, як низько вони опустилися. Але Ерін трималася, і зрештою таверна почала процвітати з її допомогою.

Екберт помітив її одного вечора, коли був проїздом у Пірті зі своїм почтом. Наступного вечора він повернувся уже потайки, заморожений вродою дівчини, чарівливістю та відданістю сім'ї. А вже до третьої

зустрічі Ерін здогадалася, хто він насправді. Він благав її зберегти це в таємниці, щоби вони й надалі могли бачитися.

До кінця тижня Екберт виплатив борги її батька і додав трохи власнику таверни, наказавши ніколи не видавати простого походження Ерін. Він привіз дівчину з собою у Дриллід й оголосив королевою.

Шлюб Екберта й Ерін був щасливим, але щоразу, коли заходило про правління Картією, їхні погляди розходилися. Ерін бачила ворогів серед тих, кого Екберт прагнув задобрити вигідними торговельними угодами й ігноруванням порушень договорів. Одного дня їхньому старшому синові, Дарію, довелося би постати перед наслідками того, як Екберт уникав конфліктів. Ярон же отримає більше волі й матиме змогу робити те, що забажає. І Ерін обожнювала його за це.

Ярон був іще зовсім малим, коли стало очевидно, що він більше мамин син, аніж батьків. Він не хотів нашкодити, коли підпалив тронну залу. Він просто побився об заклад із другом, пажем, що гобелени можуть горіти. Він хотів довести це, підпаливши тільки прихований кутик гобелена. Але язика полум'я пожерли понад триста років витканої історії, перш ніж слуги змогли погасити пожежу.

Простим людям також подобалася історія про те, як десятирічний Ярон викликав короля Менденвалю на дуель. Ніхто з них не знав, що Ярон підслухав, як король звинуватив королеву Ерін у тому, що вона не королівської крові. Вони собі сміялися, уявляючи десятирічного хлопчика на дуелі проти короля, що вчетверо старший за нього. Король Менденвалю жартівливо прийняв виклик і, безсумнівно, стримувався під час дуелі. І хоча король легко здобув перемогу, Ярон тішився тим, що спромігся добряче штрикнути короля в стегно. І відтоді він удвічі старанніше тренувався битися мечем.

Ярон виростав, а Екберт усе більше сердився і соромився через витівки сина. Замість того щоби стати вірцевим принцом, як бажав його батько, Ярон бунтував іще дужче. Вночі він вилазив із вікна своєї спальні, щойно цьому сприяла погода, але й поганой погоди він також не цурався, хоч мав би. Ярон ніколи не переймався через висоту, навіть після того, як упав із вежі з висоти понад три метри і його життя врятував наріжник на куті даху. Він навчився лазити по зовнішніх кам'яних стінах голими руками й босими ногами. Про це мало хто знав, бо єдиним, хто ловив його на гарячому, був його старший брат. Ярон ніколи не розумів, чому Дарій так часто мовчав про його витівки.

Можливо, він усвідомлював, що одного дня стане королем, і сподівався, що Ярон не буде соромити і його. Або ж Дарій хотів урятувати батька від чуток, які розлетяться всією Картією та за її кордонами. Чуток про те, як король може правити королівством, якщо не знаходить управи навіть на власного сина. Яронові ніколи не спадало на думку, що Дарій просто любив його і захищав, щоби молодший брат міг жити тим життям, якого не мав Дарій.

Насправді Ярон ніколи достоту не розумів, що, окрім матері, його справді любили й інші родичі. Аж поки не стало надто пізно і вони всі померли.

Незадовго до його одинадцятого дня народження Яронові батьки влаштували із ним особисту розмову. І Гелін, і Авенія тиснули на кордони Картії, загрожуючи війною. Регенти кипіли від обурення й погрожували скинути Екберта, якщо він не відштовхне ворогів. Ярон відвертав увагу країни на себе, тому потрібно було щось зробити. Екберт знайшов школу на півночі Бімару, куди б можна було відправити Ярона. Там юний принц міг здобути чудову освіту й навчитися відповідної для свого статусу поведінки.

Ярон розізлився і запротестував. Він присягнувся батькові: якщо його відішлють до Бімару, він утече і більше його ніколи не знайдуть. Екберт відповів: якщо він не поїде, то Картії може настати кінець. Він мав довести своїм же людям та ворогам на кордоні, що може ухвалювати рішення. Король відішле свого сина й покладе край цьому сорому.

Ерін благала Ярона погодитися на рішення Екберта. Зробити це задля Картії. Задля неї самої.

— Я зроблю це для вас, мамо, — сказав тоді Ярон. — Я поїду заради вас. Але ви ніколи більше мене не побачите.

Він зовсім не хотів, щоб ці слова звучали так. Просто розізлився, і йому стало прикро вже тоді, коли ця погроза злетіла з його вуст. Але його також палила жорстока образа. Не він же винен, що Картії загрожували вороги. Вони прийшли до їхніх кордонів через батька, який надто довго заплющував очі. Може, деякі картійці й сміялися з витівок принца, але вони будуть віддані своєму королю, коли він звернеться до них.

Ярон тихо вирушив уже наступного дня. Не було ні прощальної вечері, великий почет не проводжав його до порту в Іселі. Лише

декілька офіцерів мали вирушити з ним до Авенії, тоді перетнути море Еранбол до брами Бімару.

Ярон зійшов на борт корабля й відразу поскаржився на напад морської хвороби, хоча корабель іще навіть не відчалив від пристані. Йому запропонували заспокійливі ліки й порадили спуститися у каюту та відпочити.

Ярон не випив ліків, і йому було нелегко вислизнути крізь невеличкий ілюмінатор у каюті. Та все-таки він був менший за решту десятирічних хлопчаків, тому, протиснувшись плечима, зумів пролізти. Ніхто не зауважив, що Ярон зник, і корабель рушив без нього. Пополудні того самого дня на судно напали пірати.

Коли звістка про піратів дійшла до Картії, рятувальна група вирушила шукати тих, хто вижив. Але не вижив ніхто — всі загинули під час бою з піратами або втонули. Тіла Ярона не знайшли, тому з надією на те, що він вижив, обшукали також Авенію і Картію. Та невдовзі більшість була переконана, що він приєднався до багатьох інших на дні моря.

А тим часом Ярон, у безпеці й на суші, швидко втямив, що має вміння, які дозволили б йому злитися з авенійцями. Він добре володів акцентами й достатньо вивчив культуру інших країн, щоби жити серед людей як свій. Він часто тягнув монети з кишень або влаштовувався на підробітки, коли траплялася нагода.

Та все-таки більшість часу він голодував і спав, згорнувшись калачиком у тінях, сподіваючись сховатися від вуличних волоцюг, які нипали у темряві.

Першим Ярона знайшов Дарій. Ярон якось кинув монетку на пожертву церкві. Тамтешній священник упізнав юного принца й послав звістку Дарію, адже той саме шукав свого брата у сусідньому місті. Щоби потягнути час, священник люб'язно запропонував Яронові поїсти, а якщо той помие сходи до церкви — залишитися на ніч. Дарій прибув рано-вранці, сам. Вони з Яроном скромно поснідали, і Дарій переповів, як страждають їхні батьки, як мучаться, що втратили сина.

Ярон зайшовся сльозами й сказав, що радо вернеться додому, якщо батьки дозволять. Дарій наказав йому лишатися в церкві, поки він порадиться із батьком, що робити.

Дарій залишив Ярона у кімнаті, подякував священнику за послужливість, але сказав йому, мовляв, на жаль, той хлопець — не

втрачений принц Картії. Однак він пошкодував юнака і заплатив священнику, щоб той попклувався про нього ще тиждень.

А за тиждень Ярон нарешті почав усвідомлювати свою роль у майбутньому Картії.

• СОРОК ТРИ •

Наприкінці тижня до церкви прийшов чоловік, щоб зустрітися з Яроном. Якби хтось спитав, то священник відповів би, що не знає цього чоловіка, хоча було видно, що то якась впливова особа. Але ніхто не питав. Як їм було відомо, хлопчик, що жив у церкві, — сирота.

Ярон миттю упізнав свого батька, попри те що той намагався замаскуватися. Вони не обійнялися. Батько ніколи цього не робив. Але на його очі навернулися сльози, і, мабуть, уперше в житті Ярон побачив у татові не короля, а простого чоловіка.

Вони сиділи на лаві посередині нави, а декілька вірян, що прийшли до церкви того дня, не зважали на них. Спершу все було ніяково, бо, хоч вони й сиділи зовсім поруч, батько і син страшенно віддалилися.

— Коли я був твого віку, то хотів стати музикою, — озвався Екберт. То була жалюгідна спроба відновити стосунки із сином, але він не знав, як по-іншому. — Ти знав про це?

Ярон кивнув. Матір якось розповіла йому. А коли він був геть малим, батько час від часу показував йому, як грати на своїх улюблених інструментах. Однак він завжди робив це сторожко, коли поруч не було слуг, бо вважав, що це соромно.

Екберт усміхнувся, згадуючи власну юність.

— Мені подобалося грати на флейті, хоча мушу зізнатися, що я був не надто вправний. Але ця гра приносила мені щастя. Як ти був іще геть малим, я навчив тебе грати кілька пісень, пригадуєш?

— Я пам'ятаю одну з них, — прошепотів Ярон. — Улюблену мелодію матері.

Екберт склав руки на колінах і сперся на спинку лави.

— Мій батько, твій дідусь, терпіти не міг пицання й свист моєї музики, тому відбив будь-яке бажання грати. Він казав, що музика —

непотрібна наука для майбутнього короля й гаяння часу. І хоч я не розумів цього тоді, та він мав рацію.

Ярон мовчки слухав. Йому важко було уявити свого батька малим хлопцем, який цікавився чимось, що не стосувалося престолу.

— Ми з тобою не такі вже й різні, Яроне. Я провів більшу частину свого дитинства, шкодуючи, що не можу бути кимось іншим, а не кронпринцом.

— Я не кронпринц, — нагадав йому Ярон. — Просто принц. Трон посяде Дарій.

— Так і буде. І він стане чудовим королем. Але що буде з тобою? Що ти хочеш робити? Схоже на те, що роль принца тобі не пасує.

Батько мав на думці, що Ярон був здібний до чого завгодно, навіть за межами замкових стін. А Ярон розтлумачив ці слова по-своєму: батько вважав його негідним титулу. Тому хлопець лише стелав плечима.

— Як ти прожив ці кілька тижнів, серед простих людей? — запитав Екберт.

— Я дав собі раду.

— Я не здивований. І я знаю, що ти здібний.

Ярон підвів на батька запитальний погляд. Про що той каже?

Екберт зітхнув.

— Та все ж таки на тебе чекають труднощі. Якщо ти не Ярон, тоді ти ніхто в цьому світі. Всім буде байдуже, що ти голодний, холодний, лежиш побитий на вулиці. Я зроблю все, що у моїх силах, і прошу в тебе вибачення, що не можу зробити більше.

— Я хочу додому, — тихо мовив Ярон. Йому було важко визнати це, але він не міг більше виживати самотужки, хай навіть і не був гідний титулу принца. Його матір хотіла б, щоби він повернувся. І Дарій, мабуть, теж. Але він не був певен щодо батька.

— Ти не можеш вернутися додому, — серйозним тоном відповів батько.

Ярон випнув щелепу — він часто робив так, коли стримував гнів.

— Це моє покарання за те, що втік? Ви відмовитеся від мене?

— Ми не відмовляємося від тебе, і це не покарання. Цього зараз від тебе вимагає твоя країна.

Ярон звів очі догори. Батько не міг так легко скинути провину зі своїх плечей.

— То я маю стати простолюдином? Називати вас королем Екбертом чи взагалі забути ваше ім'я?

Ці слова зачепили батька. Але Ярон теж образився, тож він вважав цю відповідь виправданою.

— Ти завжди будеш моїм сином, — відказав Екберт. — Але напад піратів змінив усе. Всі переконані, що ти мертвий, і я не можу допустити, щоб вони думали інакше.

На мить запала мовчанка. Тоді Ярон озвався:

— Якби я вернувся додому, ви б оголосили війну Авенії за те, що вона потопила той корабель?

Екберт важко зітхнув.

— Мені б довелося це зробити, бо ти б надав докази, що саме авенійські пірати напали на корабель, на якому був член королівської родини. І якщо я оголошу війну Авенії, то Гелін точно укладе з нею союз. Тому ми опинимося в оточенні ворога. Картія не виживе у такій війні.

— А якщо я так і не вернуся, вам доведеться оголосити війну?

— Якщо ти не вернешся, я можу сказати своїм людям, що не буду оголошувати війну, аж поки не отримаю доказів, що ти мертвий.

— Тоді ми обидва знаємо, що потрібно зробити, — сухо відказав Ярон. Він думав про цю імовірність, але сподівався, що до цього не дійде. — А як же Дарій і матір?

— Дарій... сумує за тобою. Але він знає, що потрібно жертвувати задля Картії. Матір не знає, що тебе знайшли. Звичайно ж, вона б хотіла, щоб ти вернувся до неї. Але вона не бачить тих ворогів, які оточили нас. Я ж бачу.

— Вороги завжди чигали на наших кордонах.

— Але не всі одночасно. Відколи ти зник, вони трохи відступили від наших кордонів, на знак поваги до нашого трауру. Втім, є й гірші новини. У нас є вороги в самому серці Картії, у моєму ж замку. Деякі регенти дивляться на мій трон голодними очима. Якщо я оголошу війну, щоби помститися за тебе, вони можуть не підтримати мене. Саме їх я і боюся.

— Ви гадаєте, що вони загрожують нам?

Екберт вимушено всміхнувся.

— Регенти завжди становлять найбільшу загрозу королю. Але в мене є Дарій. Якщо вони усунуть мене, трон так чи так перейде йому,

інакше Картія знищить саму себе в громадянській війні. Це обов'язок Дарія, Яроне. А свій ти розумієш?

Він розумів його аж надто добре, як на десятирічного хлопчика.

— А мій обов'язок — лишатися зниклим безвісти. Не повертатися.

— Ти ж розумієш, що не можеш показувати свою справжню особу тут? Ти повинен змінити в собі все, що можеш. Висвітли волосся фарбою і відрости його, щоби змінити риси обличчя. Я чув, що ти говориш з авенійським акцентом. Роби це й надалі.

— Я можу користуватися лівою рукою, — сказав Ярон. — Й мені так більше до вподоби.

— І забудь про все, чого ти навчився у замку. Усе навчання, поведінку, вміння. Я знаю про притулок у Карчарі, недалеко звідси, але в межах Картії. Ним керує жінка з гарною репутацією, місіс Тарбелді. Зрозумій, що я не можу зробити внесок для твоєї опіки. Ти підеш туди як сирота і не матимеш жодних переваг над іншими. Кілька років тобі буде важко, але потім ти станеш повнолітнім і зможеш жити сам.

Очі Ярона запекли від сліз, але він стримав їх. Він не хотів показувати батькові, як йому боляче.

Може, Екберт і бачив, як крається синове серце, та не хотів визнавати це. Він дав Яронові жменьку срібних монет.

— Придумай якусь історію, щоб тебе прийняли до притулку. Скажи, що вкрав ці гроші. Або вигадай якусь іншу побрехеньку. Ці монети так чи інак відчинять перед тобою двері.

— Я можу вдати, що хворію, коли монети закінчатся, — сказав Ярон. — Нехай думає, що вибила з мене правду.

Екберт усміхнувся.

— Ти часто так дуриш своїх учителів. Як іронічно, що зараз ця витівка може врятувати тобі життя. Є імовірність, що місіс Тарбелді продасть тебе як слугу, але я сумніваюся, що вона знайде покупців.

— Не знайде, — погодився Ярон. — Я надто неслухняний, щоби хтось хотів мене.

— Саме так, — відказав його батько. Здавалося, він не вловив усього сенсу Яронових слів, від чого стало ще образливіше.

Екберт відв'язав невеличку торбинку зі свого пояса і вклав її в долоню Ярона.

— Це подарунок для тебе, найкращий з усього, що я можу запропонувати. Там є лист із вказівками, що з ним робити.

Ярон зазирнув у торбинку і знову її зав'язав. Для нього це нічого не значило.

Коли Екберт підвівся, щоб іти, Ярон затримав батька рукою і прошепотів:

— Залиштеся ще трохи.

— Якщо я залишуся, священник щось запідозрить, — відказав Екберт.

— То це все відбувається насправді? — серце Ярона стугоніло в грудях, хоча він не міг зрозуміти, чи від суму, чи від страху за своє майбутнє. — Коли ви підете, я більше не буду принцом Яроном. Я стану простолюдином. Сиротою.

— Твоє серце назавжди залишиться королівським, — лагідно мовив Екберт. — Може, настане час, коли ти знову станеш принцом Яроном задля своєї країни. Ти зрозумієш, коли цей момент настане.

— Я тепер сам?

Екберт похитав головою:

— Останнього дня кожного місяця я буду приходити інкогніто до церкви, що біля притулку місіс Тарбелді. Якщо тобі треба буде побачитися зі мною, я буду там.

Тоді він пішов. А я відтоді став Сейджем з Авенії. Осиротілим сином музики-невдахи й офіціантки, який мало що знав про короля та королеву Картії і геть ними не переймався.

І був сам-самісінький у цілому світі.

• СОРОК ЧОТИРИ •

Я сіпнув головою, коли карета грюкнула, наїхавши колесом на камінь на дорозі. Коннер сидів просто навпроти мене й дивився, не приховуючи відрази. Я знав, що він скаженіє через те, що змушений був вибрати мене. Але Тобаяс, який спав праворуч від мене, із крахом провалився, а Роден, який сидів ліворуч так рівно, ніби проковтнув палицю, не міг переконати регентів.

Імоджен сиділа зліва від Коннера. Вона витріщалася просто поперед себе, відмовляючись помічати будь-що навколо. Мотт сидів праворуч від Коннера й легенько кивнув, коли я глянув на нього.

Не було сенсу і далі брехати Моттові. Тоді на березі ріки він не питав, чи я принц. Він знав це. І з моєї реакції зрозумів, що не помилився. У нього, безперечно, було безліч запитань, а я страшенно хотів розказати йому купу всього — аби тільки мати змогу відкрито поговорити із кимось. Але Коннер поквапив нас вирушати, тому на це не було часу. Я лише попросив Мотта, щоб він зберіг усе в таємниці. Зважаючи на скривлене обличчя Коннера, Мотт послухався.

Я відхилився на спинку і знову заплющив очі, але не спав, а занурився у власні думки. Після чотирьох років цієї гри, задля якої я зробив характер Сейджа невіддільною частинкою себе, чи вдасться мені переконати їх, що я насправжки Ярон?

Коннерів розпорядок занять за цей тиждень насправді навіть допоміг мені. Я вже забув імена кількох придворних і навіть кількох своїх же предків, а принц мав би знати ці імена. Ще в дитинстві мене добре навчили володіти мечем і битися, а також їздити верхи, тож тепер це давалося мені так само невимушено, як дихання. І хоч я час від часу тренувався у притулку, коли випадала нагода, мої вміння трішки притупилися за ці чотири роки. Тому було добре знову їх підгострити.

Попри те що я прикидався, ніби сплю, я не міг стримати усмішки, бо згадав, як розлютився Креган, коли я кинув йому виклик із диким

конем. Але та кобила дійсно була занадто дика: я б не зміг її приборкати, бо ледве спромігся стримати її навіть для того, щоби вкрасти фальшивий меч, поки інші були зайняті своїми справами.

Усе решта було гаянням часу. Звичайно, я вмів читати значно краще, ніж казав, однак не міг цього визнати, інакше моє маскування зійшло б нанівець. Потім треба буде перепросити у Тобаяса за цю брехню. Він би краще пильнував свої нотатки, якби знав, що я читав кожнісіньке слово, поки він спав. Звісно, рана він його рук і досі пекла, й це був значно гірший злочин. Я б погодився пробачити йому, якщо він пробачить мені.

Було багато речей, за які мені доведеться просити пробачення. І я боявся, що не почую і половини з того прощення, на яке сподівався.

Точно не від Імоджен, яка довірила мені найбільшу таємницю свого життя — що вона розмовляє. Я ж нічого їй не довірив.

І не від Амаринди, яка благала мене сказати їй правду про те, чи принц Дарій, її наречений і коханий, живий. Або про те, чи вижив його молодший брат, за якого їй доведеться вийти заміж, якщо Дарій справді помер.

Ще я ніколи не отримаю пробачення від матері, яка померла, думаючи, що я загинув під час нападу авенійських піратів. І батько мені теж не пробачить.

За попередні роки я майже весь час звинувачував його в тому, що не зміг повернутися до замку. Так, я прийняв його прохання без заперечень, але ж звідки мені було знати, якими важкими будуть ці роки? Він знав, що на мене чекає, і все-таки обрав мир для своєї країни, а не власного сина.

Може, цей учинок був правильним. Я й досі не був певен. Але це не применшувало сорому через те, що вони взагалі відіслали мене кудись. Не зменшило і гніву на батька, який уже під час першого возз'єднання в церкві мав наготові план, як тримати мене щонайдалі.

Я повертався до церкви біля притулку щотижня, аби побачити батька. Але ніколи не показувався йому. Ми більше не розмовляли.

Лише після того, як Коннер сказав, що моїх батьків і брата вбили, я почав дивитися на дії свого батька по-іншому.

Він казав, що його найбільшими ворогами були регенти. Коннер розповів мені, що план полягав у вбивстві всіх трьох, щоб якийсь

регент міг посісти престол. Перебуваючи у Фартенвуді, я почав помалу усвідомлювати, що ще чотири роки тому мій батько передбачив імовірність того, що одного дня їх усіх можуть убити. Він наказав мені триматися якнайдалі не для того, щоб позбутися сорому, і не для того, щоб уникнути війни з Авенією. Батько хотів, щоб я вижив. Після нападу піратів він, мабуть, стривожився, що решті сім'ї теж загрожувала небезпека. Того дня у церкві він сказав мені, що королівський рід має продовжуватися, щоби врятувати Картію. Тож якби сталося найгірше і їх усіх убили, я б вижив і зміг посісти престол. Він дав мені шанс вернутися додому. Я просто не думав, що в цьому буде потреба.

Він дозволив мені думати жахливі речі про нього впродовж цих чотирьох років, що я і робив. Тепер я вже ніколи не випрошу в нього пробачення за це.

Коли Коннер привіз мене до Фартенвуду, я думав, він знає, що Ярон живий, і шукає принца, бо надіється на викуп. Тому я й вирішив, що він нізащо не має дізнатися, хто я насправді. Такий розвиток подій був би кепським, але Коннерів план був іще гіршим. Він сподівався надурити ціле королівство, привівши на трон кривоприсяжного. Тоді я зрозумів, що найкраще буде підіграти йому, змусити вибрати мене, але зі своїми умовами, потім повернутися до Дрилліяда і довести свою справжню особу. В Коннера був свій план, у мене — власний. І лише час покаже, чий задум здійсниться.

Коннер копнув мою литку, щоби привернути увагу.

— Ми майже прибули, — мовив він. — Випростайся і бодай спробуй скидатися на принца.

— Ми їдемо до замку о такій порі? — пробурмотів я, визираючи у вікно, де панувала темрява.

— Звісно, ні. Ми зупинимось у заїжджому дворі. Церемонія оголошення відбудеться завтра ввечері.

— Якщо ми їдемо в корчму, то я залишу собі такий вигляд, як є, — мовив я і знову сперся на спинку.

Ця гра в Сейджа майже скінчилася, тому я мав намір насолодитися останніми моментами.

• СОРОК П'ЯТЬ •

Ми зупинилися в заїжджому дворі із простою назвою «Шинок мандрівника», розташованому недалеко від замку.

Тут часто зупинялися вельможі, котрих не запросили залишитися в замку. Я сказав Коннерові, що шинок надто вишуканий, бо власник очікував, що серед відвідувачів будуть лише заможні та впливові люди. Мене розсмішила ця іронія, а Коннер її не помітив.

— Я і є багатий та впливовий, — роздратовано сказав він. — Мене добре знають, тому я не хочу, щоб люди шепотілися, чому це я зупинився у таверні для простолюду. І ніхто не буде дивитися на тебе, якщо ти опустиш голову.

Мотт залишився зі мною, Роденом, Тобаясом та Імоджен, поки Коннер зайшов досередини замовити три кімнати для нас.

Я задивився на Імоджен і думав, чи вона втече, якщо отримає окрему кімнату, а тоді відкинув ці думки. Вона не мала грошей на прожиття у чужому місті. Ба більше, вона, мабуть, вважає втечу чимось ганебним.

— Навіщо ми тут? — запитав мене Роден, коли Коннер відійшов. — Будеш насолоджуватися нашим приниженням, коли тебе назвуть принцом?

— Він урятував нам життя, — сказав Тобаяс. — Він узяв нас із собою, щоби нас не вбили у Фартенвуді за наказом Коннера.

— Тобаяс має рацію, — мовив Мотт. — Креґан казав мені, що отримав наказ убити тих двох, які залишаться.

Роден схрестив руки на грудях і задер носа:

— Креґан не вбив би мене. Він хотів, аби я став принцом.

— Але це не Креґанові вирішувати, — зауважив Тобаяс.

— До того ж, — додав Мотт, — згодом ви зрозумієте, що рішення Коннера було правильним.

Я зиркнув на Мотта. Він зайшов задалеко. Мотт опустив очі й більше нічого не сказав.

— А вона тут навіщо? — запитав Тобаяс, кивнувши на Імоджен. Тоді всміхнувся: — Ага, ти використаєш її, щоби переконати принцесу. Амаринда не запідозрить, що вона бреше.

Імоджен густо зашарілася і втупилася в мене поглядом, сповненим ненависті. Вона вже висунула мені майже таке саме звинувачення.

— Коли мене оголосять принцом, ви всі станете вільними, — відповів я. — Я лише попрошу зберегти в таємниці ті секрети, що вам відомі.

— Я тобі не вірю, — гостро сказав Роден. — Ми надто небезпечні, бо знаємо надто багато. Тож даруй мені, але я спершу переконаюся, що ми будемо вільними, а вже тоді дякуватиму тобі за великодушність.

— Твоє право, — відказав я і знову сперся на спинку та заплющив очі.

Проте ненадовго. За кілька секунд вернувся Коннер.

— У всьому Дрилліяді немає вільних кімнат, — сказав він. — Я заплатив суму, варту трьох кімнат, щоб нам переписали одну кімнату якогось чоловіка, який уже б мав прибути. Довелося дати величезний хабар господареві, аби той заявив, нібито гінець так і не прибув, щоб оформити кімнату.

— Лише одну? — запитав я. — А як же Імоджен?

— Вона переночує тут, у кареті, — відказав Коннер.

— Ні, тут переночуємо ми, — заперечив я. — Не можна ставитися так до леді.

— Вона ніяка не леді, — відказав Коннер. — Вона моя служниця з кухні. А ти її зараз крадеш для себе!

— Вона не належатиме ні мені, ні вам! І в кімнаті буде ночувати вона.

Очі Коннера блимнули лукавими бісиками. Він усміхнувся і простягнув їй руку:

— Гарзд, моя люба. Ходімо зі мною.

Я відштовхнув його руку, а Мотт подався вперед і сказав:

— Я залишуся в кареті з Роденом і Тобаясом, щоби в кімнаті було більше місця. Ви можете віддати Імоджен друге ліжко й завісити його простирадлом, щоб вона мала особистий простір. Коннере і Сейдже, ви можете поділити між собою другу половину кімнати.

Таке рішення виявилось прийнятним. Імоджен не дуже зраділа цьому, але кращого варіанта для неї не було. Виходячи з карети, вона

не взяла за руку ні мене, ні Коннера, а тоді пішла за нами до заїжджого двору.

Поки ми йшли, я запитав у Коннера, чому тут так людно.

— Опустити голову, — прошипів він. — Чутка про смерть королівської родини поширилася Картією. Всі приїхали подивитися, кого завтра ввечері оголосять новим королем.

— Ви все ще впевнені, що ваш план здійсниться?

— Уже не настільки, як раніше, — прошепотів Коннер. — Я не думав, що буде стільки конкуренції. Тобі доведеться добре постаратися, щоби переконати регентів.

Я широко всміхнувся.

— Не хвилюйтеся. Я постараюсь.

• СОРОК ШІСТЬ •

Кімната була невелика, але чиста й приємна, і цього було достатньо, щоб переночувати. При одній стіні стояли два маленькі ліжка. Я допоміг Коннеру пересунути ліжко Імоджен до протилежної стіни і швидко запропонував, що сам спатиму на підлозі.

— Я все ще сирота, а ви *все ще* дворянин, — сказав я Коннеру. — Інше ліжко буде для вас.

— Ясна річ. І стеж за язиком, коли кажеш, що я все ще дворянин. Я завжди буду дворянином, якщо ти сподіваєшся залишитися принцом.

— Даруйте мені, — відповів я, напустивши на обличчя той вираз смирення, який він очікував побачити.

Ми з Імоджен зняли простирадло з її ліжка й повісили на стелю. Таке рішення не було ідеальним для створення особистого простору, але воно здавалося найкращим, на яке можна було сподіватися. Вона зняла одну з ковдр зі свого ліжка, щоб я міг спати на підлозі. Я вмовстився просто між її та Коннеровим ліжками.

Він помітив це.

— Гадаєш, я зробив би щось непристойне з цією огидною дівчиною? Я знав її матір, яка теж була нікчемною. Імоджен у безпеці зі мною, хлопче. Це ти маєш її непокоїти.

Я пропустив це зауваження повз вуха. Безсумнівно, вона непокоїлася через мене, але із зовсім інших причин.

А пізно вночі я почув, як вона вилізла з ліжка і встала. Коннер несамовито хропів, тож не дивно, що він її не почув і не прокинувся. Вона вийшла з-за розвішаного простирадла й торкнулася мого плеча. Я сів, і вона приклала палець до губ, жестом покликавши мене за собою.

На той випадок, якщо Коннер таки прокинеться, я збив свою ковдру так, щоб у темряві здавалося, ніби тут хтось лежить. Але я вже не вперше переконався, що спить він міцно і не прокидається.

Коли я опинився за імпровізованою ширмою, Імоджен вказала на вікно.

— Тобі спекотно? — запитав я.

— Ти можеш вивести мене надвір? — прошепотіла вона. — Це безпечно?

Я відчинив вікно, оглянув стіну, осяяну місячним світлом, і кивнув. Як і властиво картійському стилю архітектури, просто під вікном був карниз. Я проліз у вікно першим, а потім допоміг їй вилізти.

Ніч була прохолодною, і вітерець дещо посилювався. Здавалося, зараз Імоджен мене не ненавидить, тож це міг бути наш останній шанс порозмовляти наодинці. Ми сіли на карниз і притулилися до стіни будівлі, звисивши ноги вниз.

— Ти часто вилазиш на карнизи вночі? — запитав я.

— Ти вилазиш. Одного разу я бачила, як ти лазив по стінах Фартенвуду. — Вона знизала плечима та сказала: — Але я сумніваюся, що ти бачив, як я за тобою спостерігаю.

Я справді не бачив її. І це вражало, бо я завжди уважно стежив за тими, хто перебував унизу на землі.

— Я не могла заснути, — додала вона. — Могла думати лише про поїздку в кареті. Роден такий злий на тебе.

— Справді? Ця поїздка була така весела, що я й не помітив.

Дівчина проігнорувала мене.

— Хіба він не розуміє, навіщо ти його привіз? Що сталося б, якби ти його залишив?

Я промовчав, бо не бачив нічого нового в тому, що хтось сердився на мене. Але гнів Родена мене непокоїв, і я не міг зрозуміти чому.

— У Фартенвуді я сказала тобі жахливі слова, — продовжила Імоджен. — Я не знаю чому.

— Можливо, я заслужив на котрісь із них.

— Ні, не заслужив. Я звинувачувала тебе у власних переживаннях щодо приїзду до Дрилліяда та потреби покинути безпечний Фартенвуд. Але тепер і думати не хочу про те, щоб вернутися туди. Що завгодно краще, ніж Фартенвуд. — Вона потупила очі. — Мені прикро. Я мала вірити тобі.

Я не заслуговував довіри і все-таки вона попросила в мене вибачення? Чи бачила вона мене в темряві та чи знала, як її слова вразили моє серце? Чи в мене вже не було ні серця, ні душі? Коннер сказав, що ми повинні пожертвувати навіть свої душі, щоб посадити

принца Ярона на трон. Я зробив саме це, хоча не так, як очікував Коннер.

— Ти хвилюєшся через наступний день, Сейдже?

— Так.

Хоч правда і на моєму боці, та було багато речей, які могли піти шкереберть.

— Не варто. Ти настільки схожий на нього на тому портреті, що вони обов'язково приймуть тебе. Я дивилася на тебе, коли ми їхали в кареті. Мені треба пильнуватися, інакше сама почну називати тебе Яроном.

— А ти б назвала? — я сам не міг пояснити навіть собі, чому прагнув почути, як хтось називає мене моїм справжнім іменем. Я втомився від Сейджа. Знедавна мені в ньому багато чого не подобалося.

Вона завагалася на мить, а тоді усміхнулася:

— Зараз? Як я маю тебе називати? Ярон? Принц? Ваша величносте? Чи як?

Я похитав головою.

— Усе це звучить так неправильно. Але вже завтра Сейджа не стане. Буде лише Ярон.

Її усмішка зів'яла. У світлі опівнічного неба я бачив вигин її губ.

— Я не знатиму цього Ярона. Поки що не змушуй мене відмовлятися від Сейджа.

Я нічого не міг на це сказати. Нічний вітерець розвіяв пасмо її волосся. Я перехопив його і заправив їй за вухо. Вона всміхнулася, потім потягнулася до шпильки й знову закріпила її, завжди дбаючи про свою охайну косу служниці. Мені було цікаво, чи зможе вона колись побачити себе кимось іншим. Не служницею, а кимось більшим.

— Мабуть, нам варто вертатися, — Імоджен сіла рівно. — Не уявляю, що станеться, якщо Коннер знайде нас тут.

— Ми не робимо нічого поганого, — сказав я. — І я його не боюся.

— Але я боюся. Ти допоможеш мені зайти назад?

Я підвівся і, знайшовши рівновагу, допоміг їй встати. Але вона не повернулася до вікна, а глянула просто на мене.

— У Фартенвуді ти сказав, мовляв, мені відомо не все, що відбувається зараз. Що ти мав на думці?

Я стиснув губи, а тоді відказав:

— Я мав на думці, що є велика різниця між тим, щоб поводитись як принц, і тим, щоби бути принцом. Якщо побачиш мене після коронації, то спробуєш поговорити зі мною як із Яроном? Ти зможеш це зробити?

Вона нічого не відповіла і присіла біля вікна. Перш ніж повернутися до кімнати, вона зупинилась і сказала:

— Завтра ти станеш королем, найвпливовішою людиною в країні. Але я однаково залишуся Імоджен, служницею. Після завтрашнього дня мені буде недоречно з тобою розмовляти.

Я не встиг відповісти, бо вона вже зникла всередині. Поки я проліз у вікно і щільно зачинив його, дівчина вже лежала на ліжку. Я добре зрозумів її натяк. Тепер я був принцом, а вона знову стала німою Імоджен.

• СОРОК СІМ •

Ранок настав швидко. Я майже не спав, якщо спав узагалі. Думки в моїй голові з'являлись і зникали швидше, ніж я міг їх упіймати. За останні чотири роки я вже встиг змиритися із думкою, що залишуся Сейджем до кінця свого життя. Відмовитися від цього і знову дозволити собі стати Яроном було важче, ніж я очікував.

Я вже прокинувся, коли Коннер спробував привести мене до тьми копняком, тому він устиг копнути мене тільки по руках. Тоді він гукнув Імоджен прокинутися та спуститися вниз, щоб замовити нам сніданок. Наші порції мали подати в кімнату, потім вона могла віднести щось хлопцям у карету. Він не дав їй указівок, коли вона може поїсти.

— Ми залишимося тут, у кімнаті, доки не настане час їхати, — сказав Коннер. — У мене є лічені години, щоб підготувати тебе до представлення.

— Я готовий, — буркнув я.

Коннер усміхнувся мені.

— Сьогодні я очікував від тебе більшої скромності. Наш найвищий пріоритет — завчити порядок дій на сьогоднішньому вечорі. І не намагайся вдавати, ніби ти і так усе знаєш.

Цього я дійсно не знав.

— Тоді розкажіть мені.

— Спочатку вдягайся й наведи лад у кімнаті, інакше покоївок спантеличить, що ми тут робили вчора. Я мушу поговорити з Моттом про його обов'язки.

Я встиг одягнутися й покласти простирадло та ковдру на ліжко Імоджен, коли Коннер повернувся, а за ним ішла Імоджен. Вона несла тацю, яку поставила на стіл у нашій кімнаті. Мені було цікаво, чи ризикнула вона поговорити з персоналом, щоб замовити наш сніданок, і якщо ні, то як вона передала їм наше замовлення.

— Можливо, ідея взяти її із собою таки була слухною, — сказав Коннер. — Зручно мати слугу в мандрівці.

— Я думав, що Мотт саме для цього, — сказав я.

— Він не звичайний слуга. Напевно, ти вже це помітив.

Імоджен пішла так швидко, як тільки могла, і Коннер простягнув мені тарілку, повну гарячих пиріжків, яєць та товстих скибочок бекону.

— Це великий сніданок, — сказав я жадібно.

— Це ніщо, як порівняти з тим, що чекає на тебе попереду, — мовив на те Коннер. — Коли ти станеш принцом, то зможеш казати своїм слугам про те, що хочеш з'їсти, і вони ту їжу приносять. Вони навіть самі погодують тебе, якщо забажаєш.

— Не забажаю. Немає потреби спокушати мене цим титулом, Коннере. Я ваш. А тепер розкажіть, що мене чекає сьогодні.

— Усі двадцять королівських регентів зустрінуться в тронній залі о п'ятій годині. Також там буде найближчий радник короля, верховний камергер, лорд Кервін. Тобі не потрібно знати всі їхні імена. Ярон, найімовірніше, не знав би їх, тому ніхто не очікує цього від тебе.

Я справді не знав їх усіх. Але були деякі, яких я сподівався впізнати. Кервін знав мене найкраще. Коли я був малим, він страждав разом із моєю родиною. Але чи впізнає він мене через стільки часу? У голову закрадалися сумніви. Я дуже змінився за чотири роки.

Коннер продовжив:

— Найперше на зустрічі офіційно оголосять про смерть короля, королеви та кронпринца Дарія.

Я здригнувся від цього. Коннер не помітив. Раніше він теж цього не помічав.

— Оголошення є лише формальністю. Більшість регентів знала про це від самого початку. А інші наслухалися достатньо чуток, щоб підтвердити їх самі для себе. Потім ми отримаємо доповідь від трьох регентів, які прибули до Авенії, щоб дізнатися будь-які новини про принца Ярона, живого чи мертвого. Вони підтвердять, що він мертвий.

— Звідки ви знаєте? — запитав я.

— Тому що він мертвий! — огризнувся Коннер. — Як гадаєш, хто найняв піратів тоді?

Від цих слів у грудях сперло подих. Після цього весь мій маскарад із ним видавався чимось порожнім. Я не кинувся на нього тільки через

те, що розумів: я все ще хочу, щоб він був зі мною в замку сьогодні ввечері.

— Чому? — я аж захрип. Я не довіряв власному голосу і більше нічого не сказав.

— Я думав, що це змусить нас почати війну з Авенією. Рік у рік Екберт стояв осторонь і нічого не робив, поки Авенія потихеньку просувалась углиб земель Картії. Але якби авенійські пірати вбили його сина, він був би змушений діяти. На жаль, попри запевнення піратів, що всі на тому кораблі потонули, тіла Ярона так і не знайшли. Екберт зміг заспокоїти своїх недругів, сказавши, що не піде війною, доки не знайде тіло Ярона як доказ нападу. Однак Авенія відступила після підозри про причетність до смерті Ярона, тож хай там як, а мій план спрацював краще, ніж я міг сподіватися. Наші кордони безпечніші, і навіть не довелося розпочинати війну.

Коннер зробив паузу, ніби очікував, що я щось скажу. Чого він хотів? Привітання? Здається, він відчув мою непевність, бо додав:

— Я знаю, що ця таємниця у безпеці, тому що ти не можеш розкрити її, не видавши справжнього себе.

— Ні, — пробурмотів я. — Я не можу розкрити свою особу. Поки.

Коннер зчепив руки, ніби справу було залагоджено.

— Тож продовжимо. Коли три регенти повідомлять, що принц Ярон мертвий, верховний камергер лорд Кервін підведеться й оголосить, що потрібно обрати нового короля. Однак перш ніж він встане, виступлю я й зроблю заяву, що регенти помиляються щодо смерті Ярона. Ось тоді я представлю тебе перед регентами. Спочатку зчиниться невелика метушня, але Кервін попросить привести тебе. Вони поставлять кілька запитань, уважно оглянуть тебе. На це піде деякий час, і, що б вони не говорили, ти повинен відповідати спокійно та впевнено. Ти маєш тримати свій гострий язик під контролем. І ти не маєш права припуститися якоїсь помилки. Впораєшся?

— Впораюся.

Коннеру це сподобалося.

— Добре. Майже весь цей день ми працюватимемо над твоїми відповідями, переконаємося, що ти знаєш усе, що потрібно сказати. Звичайно, я буду поруч, щоб допомогти, якщо у тебе виникнуть проблеми.

Я відсунув тарілку: у горло більше нічого не лізло. Коннер штовхнув її назад до мене.

— Тобі потрібні сили сьогодні.

Я відсунув стілець і встав.

— Ви сказали, що маєте докази, які я можу їм надати. Які?

— Це пізніше, — сказав Коннер. — Ти не отримаєш цього доказу, поки я не переконаюсь, що сьогодні ввечері тебе оголосять принцом. У тебе є лише кілька годин, щоб вивчити все інше, що тобі потрібно. Ти закінчив їсти, готовий почати?

Я заплющив очі й спробував вирівняти дихання. Моє серце стугоніло в передчутті всього, що чекало на мене того дня. Хай там що Коннер казав мені чи чого намагався навчити, одне було напевно: я ніколи не був і не буду готовим. Але він хотів почути зовсім не це. Тому я подивився на нього і сказав:

— Добре. Починаймо.

• СОРОК ВІСІМ •

Чотири години Коннер безперестанку товкмачив мені всю інформацію. Він не відповідав на стукіт у двері, лише кидав коротке «Йдіть геть» і не дозволяв мені зробити перерву й вийти надвір, щоби провітрити голову. Я не дуже переймався більшістю з того, що він мені казав, але мусив вивчити, аби повторити йому все слово в слово.

Нарешті, десь пізно пообіді, Коннер оголосив, що я готовий постати перед придворними. Він вважав себе чудовим учителем тому, що зміг запхати в мене стільки знань за такий короткий час. Та він навіть не підозрював про те, скільки всього його учень уже знав. Хоча було й кілька речей, про які я не здогадувався. Я був надто малим, щоб розуміти ті речі тоді. Коннер так докладно розповів найпотасмніші моменти з ранніх років Ярона, що я спитав, звідки йому це все відомо.

— Я читав щоденники королеви, — відповів він. — Вона часто писала про Ярона.

— Справді?

Я не міг вдавати, буцімто мені байдуже на те, що моя матір справді думала про мене. Цікавість пропалювала діру в душі. Я знав, що вона любила мене, бо всі матері люблять своїх дітей. Але вона стала на бік батька, коли вони відіслали мене геть, і я досі не міг змиритися з цим.

— Ярон славився репутацією важкої дитини, — озвався я. — Вона пробачила йому це?

Коннер всміхнувся.

— Цікаво ти підбираєш слова, Сейдже. Ніби припускаєш, що вона думала, мовби має пробачити йому щось. Вона вважала, що він вдався в неї. Може, з ним і було складно, але вона страшенно любила його за це.

Потрібно було якомога швидше відійти від цієї теми. Вона була надто рідна мені й думати про це було нестерпно.

Коннер також переповів мені завчасно підготовану байку про те, як я втік від піратів. Згідно з його словами, я побачив наближення їхнього судна і втік на шлюпці, пришвартованій до корабля. І ховався у притулках Авенії, бо весь цей час жив у страху. А вернувся тільки тоді, коли до мене дійшла чутка про смерть Екберта й Ерін.

Я підказав йому, як можна трохи змінити цю історію:

— Можете сказати, що я ховався у притулку місіс Тарбелді. Тоді, якщо хтось звідти заявить, що знає мене, ми зможемо погодитися і сказати, що це справді був я, але під прикриттям.

Обличчя Коннера засяло.

— Саме тому ти зможеш переконати їх! У тебе справжній хист вигадувати історії на ходу, коли це потрібно.

Тож коли Коннер нарешті оголосив, що я готовий, те, що сталося далі, застало мене зненацька. Він покликав Мотта до кімнати. В одній руці той тримав мотузку, а в іншій — смужку тканини. Коли Мотт зайшов до кімнати, він був страшенно блідий і не наважувався дивитися на мене.

— Тобі недобре? — запитав у нього Коннер.

— Ні, сер. Я просто... ми не можемо зробити цього, — він глянув на Коннера вологими очима, і я зрозумів. Мотт похитав головою. — Якби ви знали... цей хлопець...

— Зроби це, — озвався я, повернувшись до Мотта. Мені довелося зібрати всі зусилля, щоби сказати це, адже я знав, що буде далі. — Ти ж просто Коннерів нещасний пес, правда?

Без попередження Коннер схопив мене за шию й так і тримав, поки Мотт зв'язував мені руки. Я зауважив, що він затягнув мотузку не до кінця, але це не мало значення. Всередині все стиснулося, але я мусив дозволити Коннерові зробити те, що він планував. Тоді Коннер відпустив мене, а Мотт запхав кляп мені в рота. Він усе ще не дивився на мене, але я бачив глибокі зморшки на його обличчі. Йому самому не надто подобалося те, що мало статися.

— Пам'ятай, Мотте, жодних слідів, — сказав Коннер.

Мотт поклав долоню мені на плече і вперше за весь час зазирнув мені у вічі. Він легенько стиснув моє плече, ніби просив пробачення, тоді зарядив кулаком у живіт.

Я заточився і впав на підлогу. Я ледве зміг вдихнути, особливо через кляп між зубами, і тільки-но встиг оговтатися, як Мотт знову

шарпнув мене за ноги. Він розстібнув три верхні гудзики на моїй сорочці, потім став позаду мене, зачепився своїми руками за мої лікті й міцно притиснув мої зв'язані руки до мене. Я захрипів від болю в плечах і спині, але він не дозволив мені поворухнутися.

Коннер витягнув ніж із піхов і підійшов до мене. Він приклав кінчик леза до моїх грудей і затримав там.

— Я знаю, що це Тобаяс намагався вбити тебе раніше, — сказав він. — Але не зробив цього, бо слабак. Правитель має бути сильним, Сейдже. Ти теж так вважаєш?

Я навіть не сіпнувся. Я бачив лише кінчик леза.

— Звісно, що вважаєш. Ти вбив одного зі свити Велдерграта, коли той спробував напасти на Імоджен. Тож ти можеш бути сильним, і я поважаю тебе за це. Але ти маєш розуміти, коли бути сильним, а коли піддатися. Уже зовсім скоро ти станеш лідером Картії. Та перш ніж це станеться, я мушу чітко дати зрозуміти, із чим ми будемо мати справу.

— Жодних слідів, господарю Коннере, — нагадав Мотт.

Коннер роздратовано глипнув на Мотта. Але він уже не тиснув так сильно кінчиком ножа і сказав:

— Ти будеш королем й ухвалюватимеш усі королівські рішення. Однак час від часу я підкидатиму тобі пропозиції. І ти виконуватимеш їх, не розпитуючи та не вагаючись. Якщо ні, я викрию тебе й назву зрадником корони. Повір, мені за це нічого не буде. Якщо ти не послухаєш мене, коли я видам розпорядження, тоді тебе будуть привселюдно катувати, а потім повісять за зраду на головній площі міста. Якщо принцеса Амаринда до того часу стане тобі дружиною, то її виженуть із Картії і її життя буде вкрите плямою сорому. Якщо у тебе будуть діти, то вони помруть від голоду й безчестя. Ти віриш, що я здатен на це?

Я й досі не рухався. Коннер скривився від люті. Він відступив і вільною рукою знову вдарив мене кулаком у живіт. Мотт усе ще підтримував мене ззаду, тож я міг лишень закусити кляп і застогнати від тупого болю. Коннер ударив мене ще двічі, один раз у груди й один — у плече. Тоді відірвав від Мотта й кинув на підлогу. Він став біля мене навколішки і прошипів на вухо:

— Ти — ніщо. Ти — той, ким я тебе зробив. Я здійснив усі погрози, якими залякував інших членів королівської сім'ї. Спробуй зрадити мене, і на тебе чекає така сама доля. Ти зрозумів?

Я кивнув, і він підняв мене, щоб я знову сів.

— Коли станеш королем, то насамперед позбавиш Велдерграта титулу регента, — вів далі Коннер. — Скажеш придворним, що вважаєш його причетним до смерті своїх батьків і відмовляєшся від того, щоб він і далі був серед регентів. По-друге, ти призначиш мене головним регентом. Мені байдуже, хто замінить Велдерграта, але, як твій головний регент, я залюбки порекомендую кілька імен, якщо ти їх не знатимеш. Згоден?

Я знову кивнув. Коннер розрізав мотузки на моїх руках своїм ножем, тоді зняв кляп. Щойно він зробив це, як я плюнув на нього. Він витер слину з обличчя і вперіщив мені добрячий ляпас.

— Було б легше, якби ти прийняв той факт, що те, чого хочу я, — найкраще для нас обох, — мовив він. — Ти належиш до найнижчої ланки суспільства у Картії, а я роблю з тебе короля. Годі опиратися мені, Сейдже, будьмо друзями.

Здавалося, його розчарувало те, що я не відповів. Тоді він підвівся і звернувся до Мотта:

— Приведи його до ладу і вдягни. Я накажу Імоджен принести щось поїсти. Не залишай його самого, поки я не вернуся.

Він потер руки, розправив сюртук і вийшов із кімнати.

• СОРОК ДЕВ'ЯТЬ •

Щойно Коннер пішов, Мотт підскочив до мене й допоміг підвестися з підлоги та сісти на ліжку. Я перевернувся на спину і застогнав, тримаючись за бік.

— Здається, він зламав мені ребро, — сказав я. — Він б'є значно сильніше, ніж ти.

— Щиро кажучи, Ваша високосте, я стримувався, — відказав Мотт.

Мені хотілося засміятися, але за останні два тижні я зрозумів, наскільки це може бути боляче. Тож я просто заплющив очі, поки Мотт розстібував решту моєї сорочки й обмацував довкола, шукаючи будь-які травми, які міг виявити.

— Чому ви не дозволили мені сказати йому правду? — запитав Мотт. — Він однаково незабаром дізнається, тож ви могли б уникнути всього цього болю.

— Він ніколи б не повірив, — сказав я. — Він краще за всіх повинен знати, хто я, але він бачить перед собою лише хлопчика з притулку. Це все, що він у мені побачить.

— Можливо, — сказав Мотт. — Я не бачу травм, окрім крихітного порізу на грудях.

— Повір мені, травми є. Ти хіба не міг його зупинити?

— Це могли зробити тільки ви. — Він почав стягувати сорочку з моїх рук. Я навіть не думав якось допомагати. — І чим ви думали, коли плюнули в нього наприкінці? Просили ще?

Я тільки ойкнув, коли Мотт завів мою ліву руку занадто далеко назад. Він перепросив і діяв обережніше.

— Ви — найбільший дурень, якого я коли-небудь знав, — сказав Мотт. Потім його тон пом'якшився: — Але ви добре служитимете Картії.

— Хотілося б, щоб я почувався готовим до цього, — відповів я. — Що ближче цей момент, то краще я бачу всі вади свого характеру, через

які мої батьки взагалі вислали мене геть.

— З того, що я чув, принц, якого вони вислали, був егоїстичним, пустотливим і руйнував усе. Король, який повертається, — мужній, благородний і сильний.

— І дурень, — додав я.

Мотт усміхнувся та зауважив:

— Цього у вас не відібрати.

Знадобилося багато часу, щоб я зміг вдягнути те вбрання, яке підготував мені Коннер. Воно було вишуканішим, аніж звичайний одяг, який ми носили у Фартенвуді, і відразу нагадало мені той аспект життя в замку, за яким я ніколи не сумував. Туніка була довгою і чорною, оздоблена золотою атласною стрічкою, яка тяглася від грудей до подолу. Під нею була біла сорочка з довгими рукавами, які морщилися на зап'ястках, а комір надто тісно обтягував шию. З плечей звисала темно-фіолетова накидка, скріплена золотим ланцюжком, який був важчим, ніж здавалося.

— Справжнє золото? — запитав я. Мотт кивнув і подав мені пару нових шкіряних чобіт і смішного капелюха з довгим білим пером. Я взяв чоботи і навіть не думав чіпати капелюх.

Я сидів перед дзеркалом, а Мотт ретельно розчісував моє волосся й зав'язував його стрічкою.

— Ваша щока й досі червона в тому місці, де він вас ударив, — зауважив він. — Але воно мине до того часу, як ми приїдемо до замку.

— Сподіваюся, що ні. Нехай це нагадає Коннеру про те, наскільки він вважає себе важливим для мене. — Я перехопив погляд Мотта у дзеркалі: — Ти відданий мені?

Мотт кивнув:

— Моє життя ваше, принце Яроне.

Він завершив, осмикнувши комір моєї сорочки, а потім запитав:

— Що ви зараз про себе думаєте?

— Що мій вигляд виправдовує мої очікування.

У двері постукали. Мотт відчинив, і до кімнати ввійшла Імоджен із тацею їжі. Її очі були червоні, але сухі. Я хотів попросити Мотта піти, щоб мати змогу поговорити з нею, але знав, що він мав підкоритися наказу Коннера і залишитися. Ба більше, я не міг сказати Імоджен нічого іншого, крім того, що розповів раніше. Вона стала б

найбільшою жертвою у цьому плані, і це була б цілковито моя вина. Якщо я їй міг попросити у неї вибачення, то не знав як.

Вона поставила тацю на маленький столик у центрі кімнати. Мотт уже хотів сказати, щоб вона принесла тацю просто до мене, але я підняв руку й сказав, що сам візьму їжу. Мабуть, Імоджен помітила, як змінилася моя хода від болю, бо насупила брови й запитально подивилася на мене. Я усміхнувся у відповідь, але не думаю, що вона повірила мені.

— Може, їй варто піти, поки ти їси? — запитав Мотт.

Проігнорувавши його, я звернувся до Імоджен:

— Ти вже їла сьогодні? — Вона скоса глянула на Мотта, але я додав: — Імоджен, це я питаю, а не він.

Вона повільно похитала головою. Я підняв покришку таці й побачив величеський м'ясний пиріг і товсту скибку хліба.

— Тут вистачить нам обом.

Вона сказала «ні» самими губами, але я вдавав, що не помітив, і набрав їй чималу порцію, яку поставив на тарілку, де був хліб. Я передав їй тарілку разом із виделкою та сказав, що з'їм свою частину, коли вона сама доїсть і віддасть виделку.

— Ви їли, Мотте? — запитав я.

— Так, і добре, бо цієї страви не вистачить на третього, — відповів Мотт.

Імоджен накинулася на їжу так, ніби їла вперше за кілька днів. Вона доїла свою порцію м'ясного пирога, знайшла серветку й ретельно витерла виделку, перш ніж повернути її мені.

— Хочеш іще? — запитав я. — Я не голодний.

Вона похитала головою і встала, відступаючи від столу з опущеною головою.

— Вона поїде з нами до замку сьогодні ввечері, — сказав я Мотту.

— Цього немає у плані Коннера... — почав Мотт.

— Однак це мій план. Що робили Тобаяс і Роден цілий день?

— Минулого вечора до Коннера дійшли чутки. Він послав хлопців у місто, щоб вони вивідали трохи інформації.

— Які ще чутки?

— Що є інші принци, Ваша... ваші двійники, Сейдже. Схоже, що Коннер не єдиний, хто придумав такий план.

— Так, але Коннер має перевагу над іншими, правда? — підсміявся я, і Мотт відповів на мою усмішку. Імоджен зауважила це, але, звісно, нічого не сказала.

Коннер повернувся до кімнати саме тоді, коли я доїдав. Він наказав Імоджен віднести тацю, а Мотту почекати надворі. Потім зачинив двері. У руках він ніс дві торбинки.

— Маєш чудовий вигляд, — сказав він.

— Кращий, ніж моє самопочуття, — холодно відповів я.

Коннер подивився на мене без жалю.

— Я певен, що ці синці ще довго не дозволять тобі забути мої слова.

Можна було з упевненістю сказати, що я їх ніколи не забуду. Жовч підступала до горла щоразу, коли я згадував його клятві слова. Я схилив голову до торбинок.

— Що в них?

Він почав розгортати першу, меншу торбинку.

— Ти бачив її раніше, — мовив він, витягнувши скриньку, інкрустовану смарагдами. — Вона належала королеві Ерін. Є одна річ, яку про неї мало хто знав. І справді, я сам цього не знав, поки не взяв цю скриньку після її смерті й не побачив уміст.

Він просунув тонкий бронзовий ключ у замок і відімкнув скриньку. Я побачив лише кілька складених папірців.

— Що це?

Він простягнув їх мені:

— Покладеш їх собі в кишеню. Гадаю, що у нас є більш ніж достатньо, аби довести, що ти справжній принц, але варто мати запасний варіант про всяк випадок.

Я розгорнув папери й мимоволі охнув. Я знав, що моя мати була талановита, але не розумів її хисту, коли був малим. То був звичайний начерк-портрет мене приблизно в тому віці, коли вони з батьком уперше відправили мене геть.

Я витріщився на те, як вона намалювала мої очі. У них не було тієї зарозумілості чи зухвалості, якою завжди наділяли мене придворні художники. Вона передала дрібні деталі, які могла б помітити лише мати, ніби вона бачила у своєму синові те, що всі інші упускали. Дивлячись на нариси, я бачив себе таким, яким вона, мабуть, бачила

мене. Я ніжно провів великим пальцем по малюнку і відчув її любов до мене.

Тоді я помітив, що Коннер придивляється до мене, поки я розглядаю малюнок. Я швидко склав його і запхав у кишеню туніки.

Коннер не припиняв спостерігати за мною.

— Принце Яроне?

Я почухав щоку.

— Гадаю, мені доведеться звикнути до такого звертання. Як ви гадаєте, чи зможу я згодом закріпити за собою прізвисько Сейдж?

— Ні, не зможеш, — Коннер усміхнувся, і його обличчя розслабилось. — Але, мабуть, я повинен почати називати тебе Яроном, щоб ти звик до цього. — Він завагався. — На мить мені здалося...

— Що в іншій торбинці? — запитав я.

Цього було достатньо, щоб відвернути його увагу.

— А! — Коннер поставив скриньку й почав розгортати іншу торбинку. — Це доказ, який засвідчить твою особу. Коли того дня чотири роки тому принц зійшов на корабель, він мав на голові свою корону. Весь цей час її вважали втраченою на дні моря. І справді, навіть якби хтось пірнув і знайшов її з наміром представити фальшивого принца, метал і дорогоцінні камені корони були б пошкоджені солоною водою. Але подивись сам.

Він розгорнув тканину і витягнув корону, яку я востаннє носив на тому кораблі.

То був золотий вінець із рубінами в основі кожної арки, оздоблений плетеними золотими смужками. Корону створили для мене на виріст, тож я підозрював, що зараз вона підійде мені краще, ніж тоді. Вона була в ідеальному стані, за винятком вм'ятини, яка з'явилася, коли я одного разу впав із дерева.

— Пірати врятували її з корабля перед тим, як він затонув, — сказав Коннер. — Вони представили її мені як доказ смерті Ярона.

Я тоді залишив корону в каюті, перш ніж утекти з корабля. Я хотів, щоби це вийшов жест моєї відмови від королівської сім'ї.

— Повернись обличчям до дзеркала, — сказав Коннер.

Я послухався і дивився, як він опустив корону на мою голову. Її вага пробудила в мені потік спогадів. Від того моменту я знову став принцом. І скоро про це дізнається вся країна.

• П'ЯТДЕСЯТ •

План Коннера полягав у тому, щоби Креган відвіз нас двох просто до замку саме вчасно до оголошення. Я вимагав, щоб Тобаяс, Роден та Імоджен поїхали з нами, але Коннер категорично заперечив. Тому я кивнув Імоджен, а потім потиснув руку Родену.

— Ще не пізно відступити, — Роден міцно вхопив мою долоню.
— Ти ніколи цього не хотів.

— Ні, не хотів, — тут ми повністю погодились. — Але це моє майбутнє, а не твоє.

На обличчі Родена промайнув гнів, але він відступив, поки я тиснув руку Тобаясу.

— Гадаю, ти маєш стати королем, — сказав Тобаяс усміхаючись.
— Сьогодні зірки сяють для тебе.

Він, мабуть, відчув, як я вклав йому в долоню папірець, коли ми потиснули руки, і добре сховав його, коли ми урвали стискання.

Ми з Коннером мовчали під час поїздки до замку. Спершу він влаштував мені опитування про всілякі дрібниці, які згадав в останню хвилину. Я запевнив його, що знаю все, що потрібно, і попросив дати мені спокій.

Ми поволі наближались, і я міг спостерігати, як із-під землі виростає замок. Я не був там чотири роки, а коли поїхав, то не сподівався побачити його знову. Це був один із найновіших замків у навколишньому регіоні, й тому він запозичив архітектуру інших країн. Він був побудований із великих гранітних блоків, привезених із гір Менденвалю, і мав заокруглені й пишно оздоблені бімарські вежі, а не прості квадратні, поширені в інших місцях. Подібно до архітектури Геліна, осердя замку було високим і багаторівневим, а його крила — довгими і квадратними. І невеликі карнизи тяглися під вікнами. Для жителів Картії це був центр правління, символ королівської влади та знак процвітання, яким ми завжди насолоджувалися. Для мене це був дім.

Однак швидко з'ясувалося, що ми не єдині, хто намагався пройти через ворота. Попереду нас у черзі стояло з десяток карет. Охоронець замку говорив із кожним прибулим, поки карети рухалися шеренгою. Кілька проїхали, але більшості не пропустили.

Коннер висунув голову з дверей і подав знак кареті, якій відмовили у в'їзді.

— Що відбувається? — запитав він пасажира.

— Не можу точно відповісти. Що б я не казав охоронцеві, він відмахувався від нас. Ви можете собі уявити таку грубу поведінку? А це ж зі мною давно втрачений син Картії, принц Ярон!

Я хотів податися вперед, щоб самому на нього поглянути, але Коннер притиснув мене назад на місце.

— У всіх цих екіпажах втрачені принци? — запитав Коннер.

— Боюся, є кілька самозванців. У деяких каретах прибули дворяни, запрошені до замку, щоби привітати того короля, якого коронують сьогодні ввечері. Їх пропускають. Але мій хлопчик, е-е, принц, зі мною, тому вони дарма не пропустили нас.

— Сподіватимемося, що сьогодні ввечері коронують потрібного хлопця, — сказав Коннер і побажав йому успіху, а наша карета рушила вперед. Коли ми знову залишилися самі, Коннер додав: — Його хлопець зовсім не був схожий на принца Ярона. Охоронці, мабуть, перевіряють потенційних кандидатів тут, біля воріт, пропускаючи лише найімовірніших. Не хвилюйся, Сейдже, ти достатньо схожий, щоб нас пропустили.

Я не хвилювався.

Але коли ми дійшли до воріт, Коннер дізнався правду про перевірки.

Охоронець подивився на мене й підняв брову. Принаймні він був уражений.

— Хто це? — запитав він у Коннера.

— Принц Ярон із Картії, як ви самі бачите. Він має бути представлений при дворі до того, як буде проголошено нового короля.

— Цього вечора я бачив багато принців Яронів, — сказав охоронець. — Маєте ще що сказати?

Це він питав пароль. То була давня традиція серед королівської родини — мати пароль на випадок, якщо самозванець намагався увійти в замок або якщо нам доводилося входити в замок замаскованими.

Вартові біля воріт замку були єдиними, хто знав про існування кодового слова. Якби Коннер знав пароль, він би запитав, чи планує королева одягнути зелене на сьогоднішню вечерю, тому що це був єдиний колір на його вбранні, який би пасував до її сукні. Принаймні таким був пароль чотири роки тому.

Коннер лише похитав головою.

— Вибачте, — сказав охоронець. — Цього вечора ви не можете потрапити до замку.

— Але я — Бевін Коннер. Один із двадцяти регентів.

— Тоді ви можете увійти, — охоронець зиркнув на мене. — А хлопчик із вами — ні.

— Це принц Ярон.

— Як і всі решта.

Коннер гукнув Крегану, щоб той розвертав карету.

— Дурні! — прошипів Коннер, ударивши капелюхом по дверях карети. — Невже нас так легко здолали?

Я відкинувся на спинку сидіння, мовивши:

— Є потаємний вхід у замок.

Коннер припинив бити капелюхом.

— Що? Звідки ти знаєш?

— Я ним користувався.

— Ти бував у замку? Чому не сказав мені?

— Ви ніколи не питали. Під кухнею протікає річка. Під час приготування їжі сміття скидають у воду, і ріка його відносить. Річка перекрита воротами, але є ключ, щоб час від часу браму можна було очистити від більшого захаращення.

— А в тебе є ключ?

Я витягнув шпильку з кишені. Імоджен не відчула, як я поцупив цю дрібничку минулої ночі з її волосся.

— Я можу відімкнути замок.

Коннер усміхнувся, вражений тим, що вважав мою винахідливістю. Насправді я весь час підозрював, що може дійти до цього. Тому й захопив шпильку.

Обличчя Коннера спохмурніло, поки він обдумував мою пропозицію.

— Ми забруднимося, якщо підемо цим шляхом. У такому вигляді буде непристойно заходити до тронної зали.

— Той охоронець щойно сказав, що ви можете увійти через ворота. Я можу увійти через кухню.

Коннер похитав головою.

— Нізащо. Ми повинні залишатися разом.

На жаль, я підозрював, що він це скаже. Тож знизав плечима й сказав:

— З нами нічого не станеться, якщо ми підемо цим шляхом. На березі річки є ґрунтова стежка, достатньо широка, щоб ми могли легко пройти туди по одному. Вона приведе нас до дверей на кухню. Їх ніколи не охороняють, але нам знадобиться допомога, щоб стримати прислугу на кухні, поки ми з вами продовжимо шлях до замку.

— Мотт, Тобаяс і Роден, — Коннер примружив очі. — Ти знав, що це станеться? Ось чому...

— Я взяв їх із собою, щоб ви їх не вбили. І є ще одна умова. Я не хочу, щоби Креган ішов із нами. Накажіть йому триматися осторонь.

— Але якщо він допоможе...

— Він не йде.

— Гаразд. — Коннер на мить замислився. — Звідки ти все це знаєш?

— Я часто їв на цій кухні, коли був малим.

Коннер неправильно витлумачив мою відповідь і відказав:

— Сейдже, я чи не вперше радий, що обрав своїм принцом злодюжку й сироту.

• П'ЯТДЕСЯТ ОДИН •

Як і було вказано у моїй записці, Мотт, Тобаяс, Роден та Імоджен уже чекали біля входу з боку річки, коли ми прибули. Коннер здивувався, побачивши їх, але, мабуть, придумав собі якесь пояснення.

— Віджени карету назад до таверни й чекай нас там, — гукнув він Крегану. — Не треба, щоб вона стояла тут і привертала увагу.

— Нехай Тобаяс відвезе її, — відповів Креган. — З нього і так жодної користі.

— Тоді з нього не буде користі, якщо він сяде на козли. Їдь уже. Нам варто поквапитися, інакше можемо запізнитися.

Я вів нас уздовж ріки. Імоджен ішла за мною, тоді Коннер, за ним Тобаяс, Роден і останнім був Мотт. Майже відразу над нашими головами здійнялася стеля з ґрунту й каменю — ми ввійшли до тунелю, що простягався під замком. Стіни замку були недалеко попереду.

Сам я знайшов цей вхід, коли мені було вісім. Усі на кухні знали, як я вибирався із замку й пробирався назад. Але вони любили мене, тому нікому не розповідали. Про це дізналися тільки тоді, коли я якось упав у річку й вернувся до замку, а від мене тхнуло гнилими фруктами і протухлим м'ясом.

— Як же тут смердить, — озвався Тобаяс.

— Ніхто не казав, що тут будуть квіточки, — гукнув йому я.

Навколо темнішало що не крок, тому Імоджен ішла ближче до мене. Я зауважив, що однією рукою вона готова була схопитися за мене, якщо почне падати.

Ми дійшли до воріт, які вже давно потрібно було почистити. Вони забилися великими гнилими шматками їжі та уламками. У такий спосіб утворилася загата, тому рівень води та смердючого болота був трохи вищим, ніж зазвичай.

— Мене зараз знудить, — озвався Коннер, затуливши носа хустинкою. — Як же тхне!

Я приховав усмішку, але визнаю, що мені приємно було дивитися, як йому погано. За лічені секунди я відімкнув замок шпилькою. Він був старий і розхитаний. Щойно стану королем, накажу встановити тут кращу систему охорони.

Ми пройшли крізь ворота, й за кілька хвилин я повідомив нашу групку, що ми перетнули замкові стіни. Тепер, коли ми зайшли так далеко, де-не-де на стінах почали з'являтися каганці, які кидали тьмяне світло. Коли сюди спускалися слуги, то зазвичай руки в них були зайняті, тому потрібно було влаштувати якийсь освітлення. Світло було не найкраще, але ми були вдячні й за нього.

— Скільки ще йти? — запитав Коннер.

— Уже недовго.

Тут тунель трохи розширився, тож ми могли йти поруч одне з одним. Коннер наздогнав мене й Імоджен. Тобаяс і Мотт ішли за нами, а Роден плентався позаду.

— Поквапся, Родене, — гримнув Коннер. — Час спливає.

У відповідь Роден крикнув від подиву. Ми повернулися глянути, що сталося. Креґан притиснув ножа до його шиї.

— Креґане! — вигукнув Коннер. — Що ти робиш?

Наша групка стала колом. Мотт тримав долоню на руків'ї меча, але не витягував його, чекаючи наказу Коннера. А ще він поранив себе всього лиш позаминулої ночі, коли я вбив того воїна Велдерґрата. Якщо йому доведеться битися, то його суперник матиме перевагу.

— Плани змінилися, — сказав Креґан і бридко вишкірився. — Твій сирота все-таки не стане королем.

Я виступив уперед і кивнув на Родена:

— Але чому ти тоді погрожуєш своєму фаворитові на роль короля?

Креґан лиховісно посміхнувся. Тоді відпустив Родена й передав йому меч. Роден навіть не завдав собі клопоту здивуватися. Увесь цей час він знав, що Креґан іде за нами.

— Ви зрадники! — вигукнув Коннер. — Ви зрадили цей задум, Картію і мене! Чому, Креґане?

— Я дбаю про свої статки. Коли Роден посяде престол, він зробить із мене дворянина і я займу ваше місце регента. І вже зовсім скоро я заберу все, що належить вам.

Коннер глипнув на Родена:

— Після всього, що я зробив для тебе, така мені відплата?

— Ви б залишили мене у Фартенвуді чекати на смерть, — сухо кинув Роден. — Я вам нічого не винен.

— Тоді мені не буде шкода наказати вбити вас обох, — мовив Коннер. — Мотте, вбий їх.

Та Мотт не встиг витягнути меч, бо Креган подався вперед зі своїм ножом і сказав:

— Мотт не зможе вбити нас обох до того, як ми дістанемося до тебе чи твого фальшивого короля. Ти навіть не уявляєш, як добре Роден володіє мечем. Я сам його тренував.

Роден задер голову, додавши:

— І за той короткий час, коли я був вашим принцом, ви розказали мені все, що я повинен знати, аби переконати регентів.

— Не все, — відповів Коннер. — Тобі не вдасться.

— Вдасться, — заперечив Роден. — Звідси далі йдемо тільки ми з Креганом. Віддай мені корону, Сейдже. Якщо ти погодишся, ви всі зможете піти з миром.

Може, Роден і думав так, але з виразу обличчя Крегана було видно, що він не мав наміру відпускати нас живими.

— Сер? — озвався Мотт. Окрім Крегана і Родена, зброя була тільки в нього.

— Я не знаю, — це вперше від нашої зустрічі Коннер звучав розгублено. — Я не очікував...

— Ми у глухому куті, — спокійно сказав я. — Може, ви з Роденом уб'єте когось із нас. Але навіть своїми крихітними мізками, Крегане, ти мушиш розуміти, що Мотт теж уб'є когось із вас. І хто б із вас не загинув, чи ти, чи Роден, ви не виграєте в такий спосіб.

Обличчя Крегана витягнулося. Він не очікував, що ми розкусимо його.

— Корону має отримати сильніший, — повів далі я. — Погоджуетесь? — Роден кивнув. За ним, вагаючись, кивнули Креган і Коннер. — Тоді я буду битися із Роденом. Переможець іде до замку. Ти пристаєш на такий виклик, Родене?

— Але як же рани на спині? — застеріг Мотт.

— І справді. Якщо Роден хоче битися чесно, то пропоную дати меч тільки мені, — мовив я і всміхнувся, але більше ніхто не оцінив мого жарту.

Креган облизнувся, смакуючи думку про мою смерть.

— Ця битва ніяк не може бути чесною, хлопче. Роден надто сильний.

Роден подивився на Крегана, тоді на мене.

— Гарзд, переможець отримує престол. Будь ласка, Сейдже, віддай мені корону. Я не хочу вбивати тебе.

— Який гарний збіг. А я не хочу бути вбитим.

Він розлютився та гаркнув:

— Годі жартувати, ніби я не становлю тобі загрози! Я володію мечем краще, ніж ти думаєш. І я бачив, як б'єшся ти.

Я зняв корону з голови й передав Моттові:

— Пильнуй, щоб не забруднилась. Дай мені меч.

— Він важчий за меч принца, — відповів Мотт.

Я подивився йому у вічі:

— Мотте. Меч.

Він чемно кивнув і передав мені клинок.

Роден напав миттєво, коли я ще стояв обличчям до Мотта. Та я мав перевагу шульги, якого змушували тренуватися правою рукою. Тому я заблокував його напад лівою рукою, тоді повернувся і сильно вдарив його слабший бік.

Роден заточився, а на його лиці виднівся шок від моїх здібностей. Та він швидко напав знову, цього разу замахнувшись сильніше. Його навички значно покращилися відтоді, коли ми билися востаннє, а то було тільки тренування. Цього разу він бився на смерть і пильнував кожен мій рух, вишукуючи найменшу помилку.

— Ти тоді прикидався, — сказав він, відбивши мій удар. — Тебе тренували для битви.

— Якби ти знав мого батька, то дізнався б, що мене тренували для вистав. Він ніколи не думав, що я справді буду битися.

Роден усміхнувся і зробив випад, націливши клинок нижче.

— Я однаково кращий за тебе.

— Може, й так, але я красивіший, не думаєш?

Ці слова збили Родена з пантелику, тож я зміг змахнути мечем і копнути його у бік. Він упав на землю, але тримав меч наготові. Я кинувся до нього із клинком. Залишилося зробити один помах — і ця битва закінчиться. Але я завагався. Чи міг я завдати цей удар, коли пообіцяв урятувати йому життя, якщо його не виберуть принцом? Чи я

й досі мав виконувати цю обіцянку? Я відступив та обрав кращу позицію. Ця битва не закінчиться його смертю.

— Ти міг би мене вбити, — сказав Роден, зірвавшись на ноги й наступаючи. — Чому ж не вбив? О, — Роден сам зрозумів відповідь. Він широко всміхнувся, знову зачепивши мій меч. — Я мав би здогадатися, коли ти вдарив того вояку Велдерграта. Тобі не вистачає духу вбивати. Але тобі не пощастило, бо мені вистачає.

Тоді він замахнувся мечем над головою і з усіх сил опустив його. Я втратив рівновагу, коли його клинок брязнув об мій, і заточився на березі ріки.

Між стіною і водою лишалося небагато місця, а Роден повсякчас змушував мене підступати до ріки. Я не горів бажанням падати у воду. Тоді я програю і, цілком можливо, помру. А ще від мене страшенно смердітиме.

Наші клинки миготіли й важко бряжчали, але ніщо не могло похитнути Роденову впевненість. Якщо Креган обрав його через природний хист, то не помилився. Після цього мені захотілося мати Родена на своєму боці, бо з нього вийшов би чудовий капітан гвардії.

Врешті я наступив ногою на камінь і втратив рівновагу. Меч Мотта випав із руки. Я кинувся за ним, та він зісковзнув у воду. Креган засміявся за нашими спинами, відчувуючи перемогу. Роден опустив меч і підійшов до мене, тримаючи клинок на рівні мого горла. Я задер голову та сів навприсядки, але меч не відставав.

— Ти помилуєш мене? — запитав я.

— Якщо ти погодишся, що цю битву виграв я. Якщо поступишся місцем і віддаси мені корону, то можеш іти геть разом з усіма. Це те помилування, яке я можу запропонувати. Я принц Ярон.

— Якби ти був Яроном, то ніколи б не купився на такий простий обман, — я різко витягнув ногу й підсік його. Він гепнувся на спину і захрипів. Я схопив заокруглений край леза й висмикнув меч із його рук. Тоді підвівся і направив клинок на його горло.

Роден заплющив очі.

— Ти говорив, що зробиш так, іще тоді, першого дня, — пробурмотів він. — Попросиш помилувати, а тоді обдуриш свого супротивника. Я й забув.

— Ні! — верескнув Креган. — Тільки не він!

Він кинувся на мене, витягнувши ніж. Мотт ступив між нами, схопив Крегана за руку й заломив її за спину. Щоб відновити рівновагу, Креган схопив корону в іншій руці Мотта. Тоді Мотт ударив його у спину ножем, через що той повалився у воду, потягнувши корону із собою. Поверхнею ріки розповзлися криваві потоки, поки течія відносила в далечінь корону і Креганове тіло.

— Я здаюся, — сказав Роден, опустивши голову. — Роби, що вважаєш за потрібне.

Я поклав руку йому на плече й забрав меч.

— Я б дав тобі місце серед придворних, Родене. Ми б могли бути друзями.

Роден похитав головою:

— Мені не потрібні друзі. Я хотів трон. Просто вбий мене тут.

Мої слова були щирі, тому забрати руку було важко.

— Тоді йди геть. Йди і ніколи більше не трапляйся мені на очі.

Роден підвів погляд на мене, ніби намагався визначити, чи це черговий обман. Але я махнув головою, що він може йти, й опустив меч. Роден мовчки звівся на ноги й вибіг із тунелю. Відлуння його кроків відбивалося від стін, аж поки він не віддалився і більше його не було чути.

— Корона! — озвався Коннер, який стояв на березі темної води.

— Є імовірність, що течія віднесла її до воріт разом із Крегановим тілом, — сказав Тобаяс.

— Воно вже, напевно, потонуло, — відказав Коннер.

— Я спробую знайти її, — Тобаяс повернувся до мене. — Сейдже, коли ти станеш королем, дозволь мені бути твоїм слугою.

— Краще стань мені другом, — відповів я. — Йди і знайди корону.

Тобаяс вклонився і побіг уздовж ріки.

Над нашими головами пролунав приглушений звук дзвонів.

— Зібрання почалося! — крикнув Коннер. — Потрібно поквартитися. У нас є лічені хвилини!

Я вже кинувся вперед, аж раптом охнув і повалився на коліна.

— Тебе поранили? — вигукнув Мотт. Тоді крикнув Коннерові: — Чекайте!

— Я йому допоможу, — Імоджен навіть не здригнулася, коли Коннер і Мотт вражено витріщилися на неї. — Ви двоє переконайтеся,

що на кухні безпечно, і затримайте зібрання. Я приведу Сейджа туди.

Коннерів здавлений голос добре виказував його паніку:

— Сейдже?

— Йдіть уже на те зібрання, — я глянув просто на Мотта. — Йди.

Мотт кивнув і взяв Коннера під руку.

— Сер, принц Ярон прийде. Ходімо.

— Я прийду вчасно, — сказав я Коннерові. — Нехай Мотт розчистить кухню для нас.

Вони побігли вперед, а Імоджен стала біля мене навколішки й спитала:

— Як ти знав, що Роден і Креган нападуть?

— То був їхній останній шанс зробити з Родена принца.

Вона потягнулася до поли своєї спідниці, маючи намір відірвати смужку для пов'язки.

— Де тебе поранили?

— Ніде. Все гаразд. Чесно, — я простягнув руки, показуючи, що кажу правду. — Мені потрібна була причина відділитися від Коннера. Як гадаєш, Мотт уже розчистив кухню?

— Я не знаю. Я не розумію... ти вдав, що поранений?

— Я мушу вже йти. Лишилося мало часу.

Я підвівся, але вона схопила мене за руку.

— Твоя корона.

— Мені вона не потрібна.

— Сейдже...

— Імоджен, пообіцяєш мені дещо?

Вона стиснула губи в тонку риску, тоді спитала:

— Що саме?

Просити про це було важче, ніж я думав, але я вичавив із себе слова:

— Коли ми побачимося наступного разу, все буде по-іншому. Ти спробуєш мені пробачити?

— Що пробачити? Що ти став принцом? Бо тепер я розумію, чому ти це робиш.

— Ні, не розумієш. Але зрозумієш. Якщо буде якась причина просити в тебе пробачення, ти вибачиш мені?

Дівчина кивнула. В її очах сяяли така довіра і така невинність. Вона не уявляла, на що погодилась.

Я поцілував її у щоку і сказав:

— Чекай тут, поки Тобаяс вернеться із короною. Так ви двоє зможете пройти до тронної зали. Мені шкода, що я не можу взяти тебе із собою, але я мушу зробити цей останній крок самотужки.

— Тоді йди, і нехай дияволи будуть на твоєму боці.

Але проблема була не в дияволах. Мені потрібно, щоб регенти були на моєму боці.

• П'ЯТДЕСЯТ ДВА •

Засідання регентів ішло повним ходом, коли засапаний Коннер зайшов до тронної зали. Він був єдиним, хто запізнився, і його прихід спричинив обурення й метушню.

— Саме на цю подію, лорде Коннере, вам варто би було прийти вчасно.

Це озвався Йоф Кервін, верховний камергер короля Екберта. Він був майже такою самою частиною замку, як цегла та розчин, і прослужив королю все своє життя. Він не мав кремезної чи могутньої статури. Радше навпаки, та все ж таки міг керувати переповненою кімнатою одним лише помахом руки. Більше ніхто не був настільки відданим королю Екберту, і мало хто будь-коли так любив Картію. Зморшки на його постарілому обличчі вказували на довгі роки тривоги і важкість посади радника королівської сім'ї щодо найскладніших рішень. Тепер він постав перед найбільшим завданням за час своєї праці — знайти нового короля для Картії мирним шляхом. Адже якби між різними фракціями, що змагалися за трон, спалахнула громадянська війна, вороги Картії скористалися б цією нагодою напасти на країну та знищити її.

Коннер увічливо вклонився Кервіну:

— Мій лорде, верховний камергере, на моєму шляху виникли певні проблеми. Прошу вашого пробачення.

У кімнаті було дев'ятнадцять інших регентів, які сиділи відповідно до рангу за довгим прямокутним столом. Місце Коннера було ближче до краю, але він сподівався, що до кінця вечора посяде крісло Велдерґрата на чолі столу. Це була групка пихатих і часто ні до чого не здатних людей. Мало хто з них працював бодай день у своєму житті. Навіть якби вони знали про ризик і витрати, яких зазнав Коннер, щоб звести принца на трон, вони б ніколи не оцінили його відважних зусиль. Коннер змирився, що його роль полягає у порятунку Картії.

Але ця групка зарозумілих снобів, загорнутих у шовки, ніколи б не зрозуміла цього.

— Можете сідати, — мовив Кервін. — Я вже офіційно оголосив про смерть короля Екберта, його дружини та сина. За лічені секунди залунає дзвін, щоби вшанувати кожного із них.

Майже відразу всім замком залунали дзвони. Їхній передзвін котився аж за межі околиць столиці й сповіщав простолюдином, що королівська особа померла. Коли дзвони пролунають тричі, чутки підтвердяться. Королівської родини більше немає.

Коли дзвони затихли, Кервін продовжив:

— Лорди Мід, Бекетт і Гентовер, котрі побували в Іселі минулого тижня, підтвердили, що принц Ярон таки загинув від нападу піратів чотири роки тому. А отже, нам не залишається вибору, окрім як...

— Це не вся історія, — слова Коннера звучали самовдоволено і були спрямовані на лицемірів. Він так добре готувався до цієї промови, що міг виголосити її навіть крізь сон. — Ви дасте мені слово, лорде Кервіне?

Кервін кивнув на знак згоди, і Коннер підвівся.

— Попри всю повагу до тих регентів, що шукали доказів Яронової смерті, я мушу сказати, що вони помиляються. Принц Ярон вижив під час того нападу піратів чотири роки тому. І він досі живий. Він — законний спадкоємець престолу і повинен отримати титул короля Картії вже сьогодні.

Велдерґрат підвівся, вказуючи на Коннера довгим пальцем:

— То я мав рацію! Ви справді ховали його у своєму домі.

— Лише задля його ж безпеки, лорде Велдерґрате. Я певен, ви розумієте, що ті, хто прагнув посісти престол сьогодні, могли би сприймати його як загрозу для себе.

— Ви мене звинувачуєте? — Велдерґрат почав кидатися у Коннера образами. Двоє регентів обабіч стримували його, а інші почали гучно шепотітися між собою.

Врешті Кервін виступив наперед, спитавши:

— То де ж цей ваш принц, лорде Коннере?

— Він іде. Як я вже сказав, на шляху сюди у нас виникли певні труднощі.

— Авжеж. Мені повідомили, що сюди хотіли пробратися кілька принців Яронів.

Коннер перекрикнув хихотіння навколо:

— Вони нікого не пропустили крізь ворота! Я не здивуюся, якщо принц покарає їх за те, що вони його не впізнали.

— Якби то справді був принц, він би знайшов спосіб прийти сюди. Королівські особи завжди знають шлях до замку.

— Може, він забув, — обличчя Коннера зблідло, і він сперся на стіл, щоби втриматися на ногах. — Але принц Ярон прийде. Тоді ви побачите самі.

Почувши кроки в коридорі, він із нетерпінням повернувся до дверей тронної зали. І, наче на знак, хтось таки зайшов. Але це був не той, кого він сподівався побачити.

— Мотте? — запитав Коннер.

— Лише регентам дозволено бути присутніми на цьому зібранні, — мовив Велдерґрат. — Ви можете зачекати з рештою гостей та вельмож у великій залі. Саме там новий король зустріне своїх людей.

Але Мотт, здавалося, бачив лише Коннера.

— Він не тут? Він уже давно пройшов кухню.

— Може, ваш фальшивий принц заблукав у замку, — озвався котрийсь із регентів. Усі засміялися.

— Він виріс тут. Звісно ж, він не заблукав, — Коннер намагався звучати впевнено, але в його голосі чітко вчувався розпач.

— Пропоную продовжити наше засідання, — Велдерґрат дочекався, коли всі звернуть до нього погляди. — Не можна допустити, щоби люди чекали. І я певен, що той, кого виберуть королем, проведе розмову з лордом Коннером щодо зради.

А тоді, мабуть, щось сталося в сусідній кімнаті, у великій залі, де сотні громадян зібралися і чекали оголошення нового короля. Раніше там панував гамір розмов, а тепер запала тиша.

Крізь двері й повз Мотта ввірвався слуга замку.

— Пробачте мені, панове регенти, — сказав він, забувши схилити голову, — але ви повинні перейти до великої зали. Якомога швидше.

Хоч ці двадцять чоловіків і жінок високого статусу й влади були добре навчені пристойної поведінки та манер, та ніхто б не здогадався про це, побачивши, як вони поспішили вийти з тронної зали. Єдиним, хто не штовхався, був Кервін — він прослизнув крізь таємні двері між тронною і великою залами. Він першим побачив те, що змусило весь натовп присутніх замовкнути.

При вході до зали стояв сам принц Ярон.

• П'ЯТДЕСЯТ ТРИ •

Я не поспішав. Важливо було тільки те, в якому порядку я здійснив свій план. Я стояв на підвищенні на чолі зали. То була платформа, на якій могли стояти лише члени королівської сім'ї та придворні, котрі мали бути поруч під час офіційних подій. За мою спиною стояли трони короля, королеви та Дарія. Яронового трону тут уже не було. Мені стало цікаво, скільки часу вони чекали, перш ніж забрати його.

У кімнаті зібралося кілька сотень людей, але я нікого не впізнав. Та вони точно впізнали мене. Я пройшов крізь двері, що вели просто з особистих покоїв королівської сім'ї. Мого прибуття ніхто не оголосив, але, вочевидь, і не потрібно було. Усе підтвердили їхні ошелешені погляди й мертва тиша.

Я побачив, як Кервін зайшов крізь двері з тронної зали, де відбувалося зібрання з регентами. Його я впізнав. Він майже не змінився за ці чотири роки — тримався впевнено, і я його завжди поважав. З його виразу обличчя було ясно, що він знав, кого я з себе видаю. Але він ніби не вірив власним очам.

— Хто ти? — запитав Кервін, як і завжди обережно.

Спочатку потрібно було витягнути мій меч — справжній меч, що належав принцу Ярону. Перш ніж покинути замок чотири роки тому, я заховав його під розхитаною дошкою своєї колишньої кімнати. До нього можна було дістатися, тільки якщо залізти під ліжко. Моя кімната мала такий самісінький вигляд, як і того вечора, коли я пішов. І меч досі лежав у сховку. Такий самий, як і раніше, хіба був вкритий шаром пилуки.

Я перевернув його горизонтально і тримав обома руками, ставши на коліна перед Кервіном, коли він підійшов ближче.

— Ви знаєте мене, лорде Кервіне. Я той хлопець, який підпалив тронну залу. Хлопець, який викликав короля Менденвалю на дуель. Я молодший принц Картії. Я — Ярон.

Залою прокотилася хвиля шепоту. Кервін не був вражений, але все ж таки слухав.

Я підвівся і показав на зарубку на лезі меча:

— Коли я програв ту дуель із королем, я зі злості пожбурив меча і він вдарився об гострий кут замкової стіни. Потім ви особисто принесли його мені й сказали, що коли я не буду поважати свій меч, ніхто не поважатиме мене. Тоді ви сказали, що вам прикро, бо ви теж чули, що той король говорив про мою матір. Але ви тоді не насмілилися кинути йому виклик.

Кервін на мить завагався, тоді знову опанував себе:

— Хтось міг підслухати цю розмову.

— Можливо, але того дня ви говорили зі мною.

Я дивився йому у вічі й потягнувся до кишені, витягуючи невеликий золотистий камінець. То був останній подарунок від батька, який він вручив тоді в церкві, у тій торбинці. Знову вкравши його у Коннера, я заховав камінець не надто добре. Хто завгодно міг видертися на високі карнизи Фартенвуду й знайти його там. Тож пізніше я переніс камінець до берега струмка, що протікав біля маєтку Коннера. Там я добре заховав його серед тисячі інших, звичайних камінців.

— Це для вас, — я вклав камінець у долоню Кервіна.

Кервін покрутив його в руці, не вражений.

— Золото дурнів? Воно не має жодної цінності.

— Ні, це справжнє золото. Я справжній, лорде Кервіне.

На очі Кервіна навернулися сльози. Він витягнув потертий і пожмаканий папірчик із кишені й розгорнув. Його руки несамовито тремтіли, поки він читав написане. А тоді повернувся до присутніх і сказав:

— Цю записку вручив мені король Екберт десь місяць після того, як на корабель принца Ярона напали пірати чотири роки тому. Він наказав завжди тримати папірець при собі і прочитати його тільки тоді, коли хтось прийде до мене і заявить, що він — принц. Ось що тут написано, — і він зачитав уголос: — «Одного дня багато хто може заявити про своє право на ім'я втраченого принца Картії. Вони будуть добре підготовані, а деякі можуть навіть мати схожу зовнішність. Ви впізнаєте принца Ярона лише по одному — він дасть вам найпростіший камінець і скаже, що це золото».

Кервін знову склав папірець і тоді звернувся до присутніх:

— Пані та панове Картії, я представляю вам сина короля Екберта й королеви Ерін. Він — утрачений королевич Картії, тепер стоїть перед вами живий. Слава принцу Ярону!

Тоді він повернувся до мене й упав на коліна. Він узяв мою руку, вклав записку мені в долоню й поцілував тильний бік кисті.

А всі решта у залі опустили на коліна і промовили:

— Слава принцу Ярону!

Кервін звів на мене очі, і на його щоку впала одна сльозинка.

— Ваші штани такі брудні, ніби ви вивалялися у багнюці, перш ніж прийти сюди. Зрештою, я й не чекав нічого іншого від того хлопчика, якого пам'ятаю.

Я всміхнувся і мовив:

— Я вернувся додому. Тепер ви впізнаєте мене?

— Навіть серед тисячі хлопців, що претендуватимуть на роль принца, я завжди впізнаю ці хитрі бісики в очах. Я обіцяю більше ніколи вас не забувати.

Попри весь ретельно продуманий план, я раптом розгубився. Я повинен наказати йому підвестися? Видати указ? Усі спостерігали за мною, чекаючи наступних дій.

Лише одна людина в залі не опустила на коліна.

Бевін Коннер стояв у дальньому кінці зали, заціпенілий від шоку. Я пройшов крізь натовп, який підвівся і чарівним способом розступався переді мною.

Коннер врешті опанував себе й повільно мовив:

— Не може бути. Ти... я підозрював раз чи два, але... невже я був сліпим?

— Ви бачили те, що хотіли бачити, Коннере. От і все.

— Він бачить лише фальшивку, і я також, — озвався Велдерґрат у мене з-за спини. — Ясна річ, що це самозванець.

Я повернувся і всміхнувся йому:

— Я звільняю вас від обов'язків головного регента, лорде Велдерґрате. — Тоді я повернувся до Коннера і сказав: — Бачите, я дотримуюся обіцянок. Поки що ви будете моїм головним регентом.

Коннер не всміхнувся у відповідь. Він і досі не вийшов із заціпеніння.

— Ти не маєш права! — вишкірився Велдерґрат. — Хто ти насправді? Я чув, що Коннер прочісував сиротинці Картії. Не сумніваюся, що він знайшов тебе серед інших блохастих пацюків.

— Так і було. За цей час я прожив у кількох притулках і називався іменем Сейдж. Можете перевірити записи, якщо хочете. Перший запис був чотири роки тому, незадовго після зникнення Ярона.

Від цього Велдерґрат розсміявся.

— То ти визнаєш, що один із них? І тепер очікуєш, що я стану перед тобою на коліна?

Я широко всміхнувся, погодившись:

— Ваша правда, це дійсно смішно.

Тоді я засміявся із ним, та ще й так гучно, що аж поклав долоню йому на плече, щоб розділити цей жарт. Йому це не сподобалося, тож він відсунув мою руку, ніби змахнув якусь комашку з одягу.

А іншою рукою я витягнув монетку з його жилетки й перекотив її на кінчиках пальців. Він припинив сміятися, а залю прокотилася ще одна хвиля шепоту.

— Ви знаєте мене, чи не так, лорде Велдерґрате? — Він потер свій срібний перстень, а на обличчі вималювалася тривога. Я кивнув на той перстень. — Я колись украв його у вас, просто з пальця. Певен, ви про це пам'ятаєте. Минуло кілька годин, перш ніж ви помітили. Ви тоді сказали матері, що я невинуватий.

— Вочевидь, відтоді мало що змінилося, — пробурмотів Велдерґрат.

Я запитав гучніше:

— Тут є сторожа? Виведіть лорда Велдерґрата з цього замку.

Я кинув йому монетку.

— Маєте час придумати купу запитань, щоби перевірити мене. Скоро ми зустрінемося, й обіцяю, ви будете задоволеним.

Обабіч нього з'явилися двоє вартових. Один узяв його попідруч і почав тягнути геть, але Велдерґрат викрутився і сказав:

— Ні, Ваша високосте. Тепер, коли я побачив вас зблизька... у мене немає сумнівів.

Тоді він пішов перед вартовими, ніби побитий собака.

— У мене є запитання, — з-за спини озвався інший голос. Я вже теж чув його раніше. Це була єдина людина, яку я найменше хотів бачити, але ця зустріч була неминуча.

Після мене серед натовпу утворився прохід, посеред якого стояла принцеса-наречена Амаринда. Її зачіска була вишуканіша, ніж під час нашої попередньої зустрічі: кучері зібрані на потилиці та переплетені стрічками. На ній була кремова сукня з квадратним вирізом, вишита золотистим візерунком й обрізана так, щоби пасувати до стрічки у волоссі. Вона вже точно чула дзвони, що сповістили про смерть королівської сім'ї. Я міг лишень здогадуватися, як боляче їй було чекати весь цей вечір і думати, кого ж оберуть новим правителем Картії. І міркувати, що буде з нею. Хай там що вона сподівалася побачити, та я чітко знав: вона не чекала, що це буду я.

Я підійшов до неї і чемно вклонився.

— Принцесо, приємно знову бачити вас.

Холодний вираз її обличчя свідчив про те, що вона не поділяла моєї думки.

Я знав, що з нас не зводять очей, тому підійшов ближче і прошепотів:

— Ми можемо поговорити?

Її голос був крижаним:

— Поговорити з ким? Із нахабним слугою, пошарпанним сиротою чи з принцом?

— Зі мною.

— Тут, при всіх? — Я завагався, тож вона додала: — Ми влаштуємо їм видовище, якщо просто говоритимемо. Потанцюй зі мною.

Я хотів заперечити, але вона мала рацію. Танець міг би чудово захистити нашу розмову від чужих вух. Тому я кивнув музикантам у кутку, щоби починали грати. Вона не дуже старалася приховати огиду, коли взяла мене за руку й почала танець.

— У тебе й досі є подряпина на щоці, хоча загалом маєш кращий вигляд, ніж раніше, — врешті сказала вона.

— Я не хотів, щоб ви бачили мене того вечора, — пояснив їй.

— Тоді не варто було говорити зі мною.

— Деколи мені бракує хисту зрозуміти, коли варто говорити, а коли промовчати.

— Це брехня, — гаркнула вона. Тоді глибоко вдихнула і знову влилася в ритм танцю. — У тебе була можливість бути зі мною чесним

стосовно найважливішого питання! Це не брак хисту. Ти все так замислив.

— Того вечора я не збрехав вам.

— Я тебе благала, а ти не сказав мені правди. Тільки дияволи знають різницю між цим і брехнею. Ти скривдив і образив мене.

Я не знав, що відповісти на це, і лише промовив:

— Я більше ніколи нічого не приховуватиму від вас, принцесо.

— Сподіваюся на це. Ні задля власних почуттів, ні задля моїх. Як мені до тебе звертатися? Ти вже не Сейдж.

Згідно з рухами танцю я мав схилитися праворуч. Навіть якщо принцеса й помітила, як я здригнувся від болю в ребрах, вона нічого не сказала. Коли я випростався, то знову міг говорити.

— Називайте мене Ярон.

— Ти танцюєш як королевич, Яроне. Краще, ніж твій брат.

— Не порівнюйте мене з ним.

Вона напружилась.

— Я лише хотіла зробити комплімент.

— Ми з Дарієм були дуже різними людьми. Якщо ви будете згадувати його й порівнювати, то я розчарую вас.

Вона закліпала очима, відганяючи сльози, і між нами залягла мовчанка. Ми знали, що сказано ще не все, лишилося дуже багато всього, та ми завершили танець, не зронивши більше ні слова.

Коли музика скінчилася, Амаринда відступила від мене.

— Що тепер буде зі мною?

— Це вам самій вирішувати, — відповів я.

— Я просто хочу бути щасливою, — тихо сказала вона. — Але, боюся, прошу надто багато.

Я вибачливо всміхнувся їй. Мій брат загинув не через мене, але внаслідок його смерті з'явився я.

— Ми поговоримо пізніше. Наодинці.

Вона погодилась, але на її обличчі знову проступила огида.

— Чи дозволиш мені піти? Я сумна і хочу побути на самоті.

Я кивнув, і Амаринда зникла серед юрби. Я знову опинився сам у морі незнайомих.

Кервін, що досі стояв на платформі, озвався:

— Ваша високосте, ми повинні провести церемонію, щоб офіційно підтвердити ваш титул. Мені прикро, але ваша колишня

корона давно зникла.

— Вона в мене! — крізь натовп проштовхувався Тобаяс, тримаючи в руках якийсь згорток.

Він був увесь мокрий і страшенно смердів. Мені стало цікаво, як йому вдалося пробратися аж сюди. Він зупинився, побачивши мене, й вклонився.

— То ти весь цей час був принцом. Як же я цього не побачив? — Тоді він зблід. — Ох, скільки злочинів я скоїв проти тебе.

— Ти скоїв їх проти сироти на ім'я Сейдж. Яронові ти нічого не зробив.

Тобаяс кивнув і розгорнув рушник.

— Ваша корона, мій принце.

Коннер враз опинився біля нього. Він схопив корону і сказав:

— Я його головний регент. Коронувати його на церемонії — мій обов'язок.

Ми разом ішли вперед, коли Коннер прошепотів:

— Якщо пробачиш мені, я служитиму тобі довіку. На твоїх умовах... Яроно.

Я нічого не відповів. Коннерів план здійснився, хоч не зовсім так, як він сподівався. А мій ще ні.

• П'ЯТДЕСЯТ ЧОТИРИ •

Церемонія коронації минула дуже швидко. Кервін приніс книгу Віри, з якої Коннер зачитав Благословення короля. Коли він закінчив, Кервін передав йому перстень, який Коннер надів на мій палець.

— Він належав королю Екберту, — сказав Коннер. — Твоєму батькові.

— Перстень короля.

Він був важчий, ніж я думав, зроблений із золота та мав вигравіюваний родинний герб. Перстень був дуже великий, здавалося, наче йому не місце на моїй руці. Так, ніби я вкрав його, а не успадкував за правом.

Тоді Коннер узяв мою корону з червоної подушечки. Вона й досі була мокра після миття.

— Це корона принца. Ми негайно ж замовимо нову, але поки що ця згодиться.

Він опустил її на мою маківку, цього разу скромнішим і лагіднішим жестом, ніж тоді у таверні.

Коннер опутився на коліна і промовив:

— Слава королю Ярону.

— Слава королю Ярону! — відгукнулися присутні.

— Будь кращим королем, ніж твій батько, — стиха сказав Коннер.

— Ти зійшов на трон у час великого заворушення.

— Завжди є заворушення, — відказав я. — Змінюються тільки його причини.

— У тебе є принцеса-наречена. Вона підтримає тебе.

— Вона мене ненавидить.

— Я теж. Але я щойно коронував тебе.

Коннер усміхався, коли казав це, але я сумнівався, що то був жарт.

— Я виконав свою обіцянку, — зауважив я, і досі не підвищуючи голосу, щоби чув лише він. — Ви отримали ту посаду, яку хотіли.

— Ти справжній король, — відповів Коннер. — Можеш призначити мене на ту посаду, яку схочеш.

— Так і зроблю.

Тоді я сказав гучніше:

— Я наказую заарештувати головного регента, лорда Бевіна Коннера, за спробу вбивства принца Ярона чотири роки тому. Затримайте його за вбивство хлопчика-сироти на ім'я Латамер. А також за вбивство короля Екберта, королеви Ерін і кронпринца Дарія.

У залі здійнялися шепотіння й бурмотіння. Коннер повернувся до мене, в його погляді виднілася паніка.

— Ні, я не...

Я витягнув невеличку пляшечку з кишені.

— Це олія, витиснута з квітки дерваніса, — мовив я. — Я довгий час не міг зрозуміти, як саме отруїли мою родину. Цілими ночами я вивчав книги у вашій бібліотеці. Так, я не дуже добре читаю, але якщо мене цікавить якесь питання, я можу доволі швидко перебрати не одну книгу. Як на диво, я знайшов відповідь у книзі, що була у вашій спальні. Олія дерваніса не має смаку, й лише одна її крапля здатна спричинити смерть. Однак убиває вона не одразу. Людина може піти спати, почуваячись чудово, а вранці вже не прокинутися. Олію дерваніса не так легко отримати, але ця пляшечка лежала в сейфі у вашому кабінеті.

Коннер похитав головою, кинув поглядом ліворуч і запхав руку в кишеню.

— Я завжди казав, Сейдже, якщо мені кінець, то я забираю тебе із собою!

Але він не знайшов того, що шукав. Він відсахнувся й обмацав свій сюртук.

Я відпустив манжет рукава, і ніж, який він ховав у сюртуку, вислизнув у мою руку.

— Якщо ви шукаєте оце, то я додам іще пункт до ваших обвинувачень.

Обабіч Коннера з'явилися двоє сторожів і схопили його за руки.

— Навіть уявити не можу, як ти упиваєшся цим моментом, — гаркнув він.

Я розлютився:

— Упиваюся? Я дивлюся на чоловіка, який убив мою сім'ю. Повірте, я зараз аж ніяк не упиваюся щастям.

— Ти казав, що ти мій принц. Це були порожні слова?

— Я ваш принц. Але я король Картії. І я певен, ви розумієте, що згідно з цією ієрархією ви програли.

— Чому ти не сказав мені відразу? Якби ти сказав мені, хто ти...

— Тоді я б не зміг розкрити вас. Я б прирік себе на смерть, як і моя сім'я.

Кервін зітхнув за мною. Він звернувся до Коннера:

— А якби Ярон був простим сиротою? Невже ти сподівався, що він зможе довго дурити придворних?

— Йому не потрібно було багато часу, — сказав я, не зводячи очей із Коннера. — Принц був потрібен лише для того, щоби призначити Коннера головним регентом. Що б там не сталося далі, він би сам контролював владу Картії.

— Молодець, — озвався Коннер. — Про Ярона завжди казали, що він був кмітливим. Але я тебе недооцінив.

Я махнув рукою, щоб його забрали, та Коннер поспіхом додав:

— Ти теж учиняв злочини, Ваша величносте.

Я повернувся до нього і вигнув брову:

— Он як?

— Навіть коли ти казав, що не хочеш престолу, ти весь цей час планував, як отримати його. Ти збрехав мені.

Мене пройняла хвиля гніву, якої я не зміг приховати. Я прихилився ближче до нього і прошипів:

— Так, я брехав вам, господарю Коннере, але це не має значення. І я казав правду, що не хочу бути королем! Якби був хтось, бодай хтось, кому б я міг довірити цей титул, знаючи, що моє королівство не загине, я б радо поступився. Якби я міг знову стати тим хлопцем, якого ви вихопили із притулку, я б ухопився за цю можливість не вагаючись. Якби ви знали, що означає бути королем... — я зітхнув і похитав головою. — Серед усіх картійців я принаймні вільний.

— А як щодо моєї свободи? — запитав Коннер. — Благати помилування?

— Можете благати дияволів, — я говорив уже спокійніше. — Ви казали, що готові продати їм душу задля цього плану. Ваш план здійснився, і дияволи отримали вашу душу.

— Якщо вони отримали її, то ти їхній король, — Коннер плюнув на мене. — Я довіку проклинатиму той день, коли ми зустрілися!

— За ґрати його, — сказав я вартовим. — Хай посидить там трохи. Коннере, так сталося, що вам не вдалося виконати свої обов'язки головного регента. Тому я звільняю вас із цієї посади й забираю титул вельможі.

Коли Коннера потягнули геть із кімнати, я наказав музикантам ґрати. Потім, знесилений, упав на трон свого батька. Ні, на мій трон. Тепер я був королем. Мені важко було осягнути таку реальність.

Одні за одними підходили різні люди, бажаючи привітати мене особисто. Я не знав більшості з них, хоча впізнав кілька їхніх прізвищ. Вони мало мене цікавили, коли мені було десять, та й зараз теж не пробуджували особливого інтересу.

— Ви повернулися до країни, яка чотири роки оплакувала вашу смерть, — мовив Кервін, коли став поруч. — Тепер ваші люди святкують. Ви приєднаєтеся до них?

Це було не так легко.

— Я й досі почуваюся хлопчиком із притулку, — пробурмотів я. — Я тут не свій.

— Але це ваш дім.

Я провів пальцем по різьбленому бильцю трону.

— Це був мій дім, бо тут жила моя сім'я. А тепер я сам і не знаю, з чого почати.

— Ви все ще юний, Яроне. Можливо, вам варто взяти радника...

— Я тепер король. Ніхто інший.

Кервін схилив голову, погодившись зі мною, і так само задивився на юрбу. Він сказав стиха:

— Не всі будуть раді вашому поверненню. Вороги на наших кордонах подумують, що їх надурили. Вони обуряться.

— Я знаю.

— Війна на порозі, Яроне.

Це я розумів аж до самих кісток. А втім, підвів на нього погляд і вигнув брову.

— Та наврод чи їхні шпигуни такі швидкі, що зможуть зіпсувати цей вечір. Є ще час повеселитися.

Він хотів заперечити, але я підвівся і мовив:

— Вони мусять побачити, як я сміюся, Кервіне. Бодай сьогодні.

Тоді я рушив до юрми гостей. Вони знову розійшлися, даючи мені дорогу. Цього разу я побачив людину, яку шукав увесь вечір.

Імоджен стояла при дальній стіні кімнати, зіщулена і перелякана. Коли я підійшов до неї, вона схилилася в поклони й так і залякла.

— Прощу, випростайся, — мовив я. — Це все ще я.

Вона послухалася, але похитала головою:

— Не думаю.

— Ти все знаєш?

— Усе, Ваша високосте.

— Ти справді так мене називатимеш?

— Я мушу, — її голос здригнувся.

— Ти пробачиш мені? Можеш пробачити?

Вона потупила очі.

— Якщо накажете, то пробачу.

— А якщо не накажу?

— Прощу, не питайте в мене цього.

Кервін підійшов до мене.

— І хто це така, королю Яроне?

Я взяв її за руку і привів у центр натовпу.

— Вона — леді під прикриттям, як і я був колись упродовж чотирьох років. Її звать Імоджен, і її родина була в боргу перед Коннером. Вона повністю повернула цей борг мені за ці два тижні, адже допомагала із доглядом та підтримувала. Її батько мертвий, та я, як король, надаю йому титул вельможі посмертно. Вона — донька аристократа, тож ставитися до неї потрібно відповідно.

Імоджен похитала головою:

— Ні, не треба. Я не можу відплатити вам за це.

Я повернувся до неї і стишив голос:

— Імоджен, ти нічого мені не винна. Ти вільна, і я бажаю тобі найкращого життя.

Я передав її руку Кервіну.

— Переконайтеся, щоб її поселили у зручних покоях та вдягнули відповідно до титулу. Вона може залишатися тут стільки, скільки забажає. А коли б не забажала, то може поїхати додому.

Дівчина всміхнулася крізь сльози і вклонилася мені:

— Дякую... королю Яроне.

Я всміхнувся їй у відповідь:

— Дякую тобі, Імоджен. Якби не ти, я б не пережив цих двох тижнів.

Кервін повів її із зали. Та коли він обернувся глянути на мене, я майже бачив, як новий тягар опустився на його плечі. Попереду чекали важкі часи, і для Картії, і для мене. Та навіть неминуча війна не зіпсує гарного святкування. Я всміхнувся і звернувся до юрми:

— Народе Картії, сьогодні я вернувся додому. Це варто відсвяткувати. Тож танцюймо!

• Подяки •

Джеффе, ти мій найкращий друг і справжній супутник. Дякую тобі за те, що ділиш зі мною кожен день свого життя. Також я вдячна Ронові Пітерсу. Без твоєї підтримки, дружби та гострого ока я б давно вже опустила руки. І дякую покійному Томові Горнеру, який помічав ті помилки, яких не бачили інші. Я сумую за нашими зустрічами. Насамкінець дякую Еммі-Джоан Пакетт і Лізі Сенделл за неоціненну роль у втіленні історії «Фальшивого принца» в життя. Мені за честь мати справу з вами усіма, і я з нетерпінням чекаю наших подальших звершень.

• Про авторку •

Дженніфер Е. Нільсен колекціонує старі книги, любить гарні вистави та вважає, що тихий день у горах — ідеальний спосіб провести час.

Велику частину цієї історії надихнула музика Едді Веддера й одна з його найкращих пісень *Guaranteed*. З рядка «Я знав усі правила, та правила не знали мене» постав Сейдж. У Сейджа є свій характер, але Дженніфер таки позичила дві його риси у пари учнів, для яких вона колись вела уроки перемовин у старшій школі. Один із тих учнів був популярний, кмітливий і безнастанно пустував. Він міг зняти годинник із чиеїсь руки, і та людина б навіть не помітила, а потім ніяковіла, коли він його повертав. Інший учень мав величезну кількість дивовижних талантів, не насамкінець вміння перекочувати монетку по кісточках пальців. Якби він захотів, то став би чудовим злодюжкою. Але так сталося, що він пішов у юристи. Отакої.

Дженніфер живе на півночі штату Юта зі своїм чоловіком, трьома дітьми й вічно забреханим собакою.

• ПОДЯКИ •

Джеффе, ти мій найкращий друг і справжній супутник. Дякую тобі за те, що ділиш зі мною кожен день свого життя. Також я вдячна Ронові Пітерсу. Без твоєї підтримки, дружби та гострого ока я б давно вже опустила руки. І дякую покійному Томові Горнеру, який помічав ті помилки, яких не бачили інші. Я сумую за нашими зустрічами. Насамкінець дякую Еммі-Джоан Пакетт і Лізі Сенделл за неоціненну роль у втіленні історії «Фальшивого принца» в життя. Мені за честь мати справу з вами усіма, і я з нетерпінням чекаю наших подальших звершень.

• ПРО АВТОРКУ •

Дженніфер Е. Нільсен колекціонує старі книги, любить гарні вистави та вважає, що тихий день у горах — ідеальний спосіб провести час.

Велику частину цієї історії надихнула музика Едді Веддера й одна з його найкращих пісень *Guaranteed*. З рядка «Я знав усі правила, та правила не знали мене» постав Сейдж. У Сейджа є свій характер, але Дженніфер таки позичила дві його риси у пари учнів, для яких вона колись вела уроки перемовин у старшій школі. Один із тих учнів був популярний, кмітливий і безнастанно пустував. Він міг зняти годинник із чиеїсь руки, і та людина б навіть не помітила, а потім ніяковіла, коли він його повертав. Інший учень мав величезну кількість дивовижних талантів, не насамкінець вміння перекочувати монетку по кісточках пальців. Якби він захотів, то став би чудовим злодюжкою. Але так сталося, що він пішов у юристи. Отакої.

Дженніфер живе на півночі штату Юта зі своїм чоловіком, трьома дітьми й вічно забрьоханим собакою.

¹ *Graves* (англ.) — могилы, надгробки. [Повернуться](#)